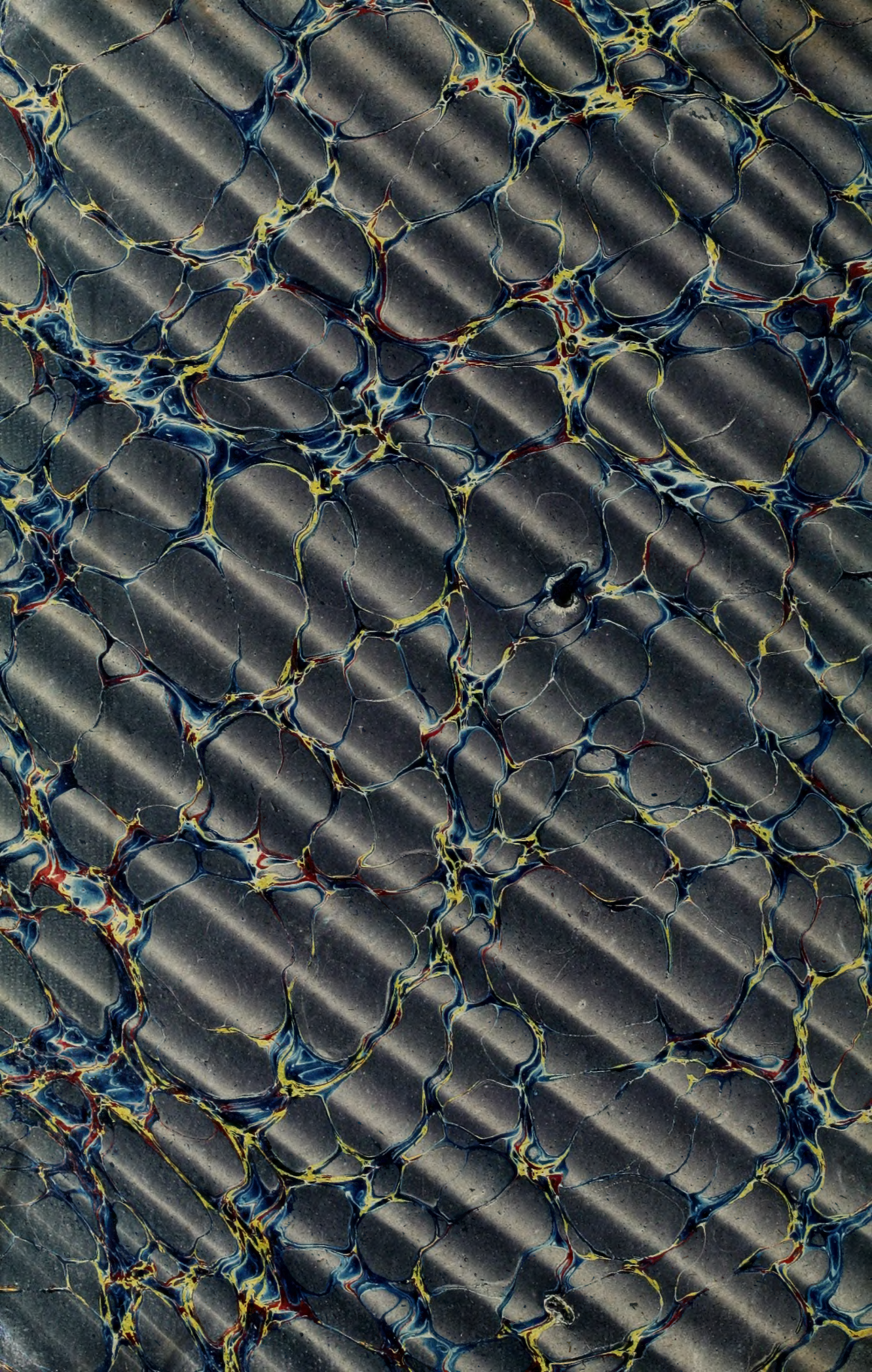

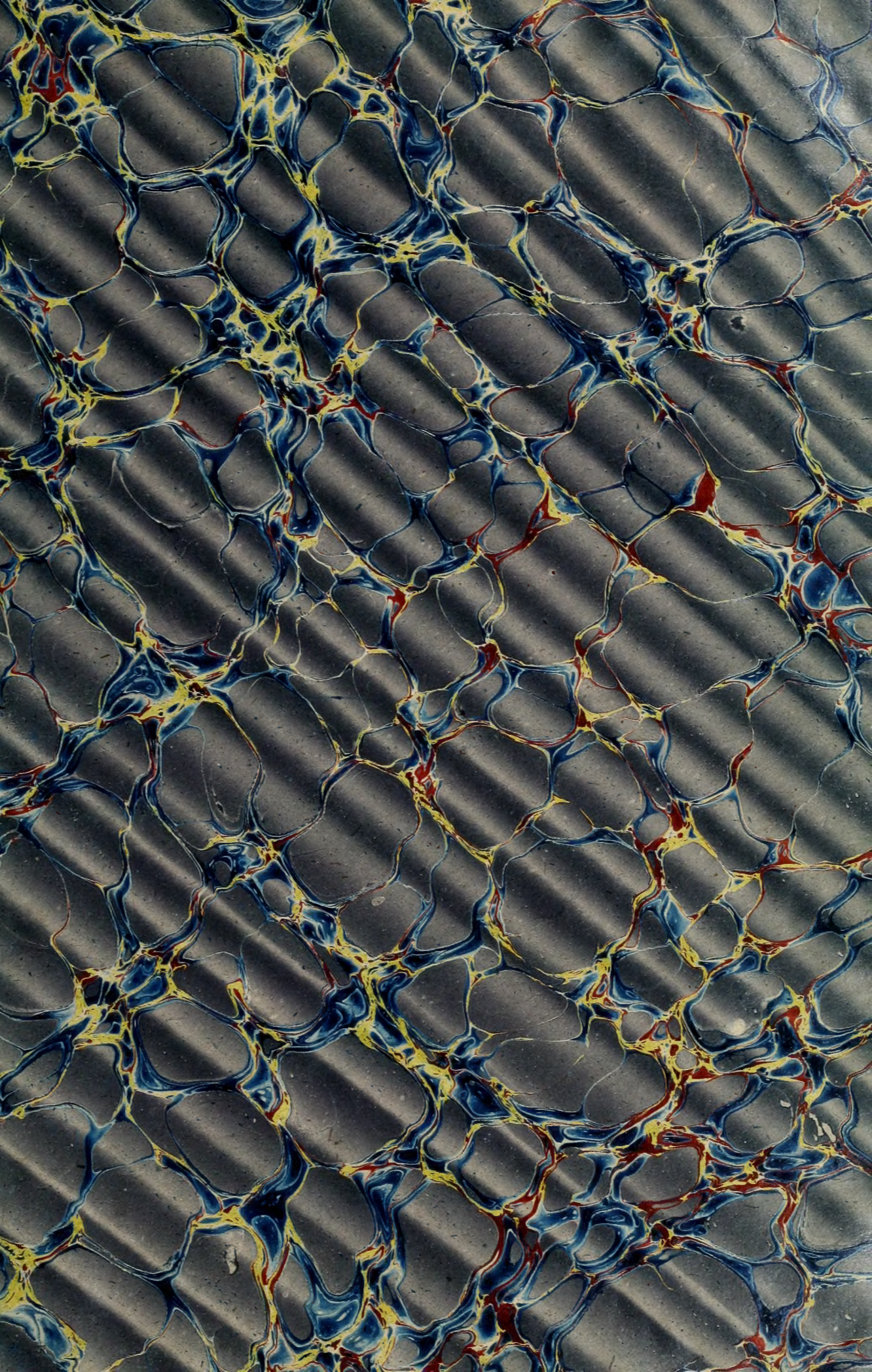

Vault
Alchemy
8-4

MSP

Austrian - Scientific Diary 3 MS 181

Joannis Jacobi Olbeni

no. 67

OK

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
Research Library, The Getty Research Institute

http://www.archive.org/details/manlypalmerhabox31hall

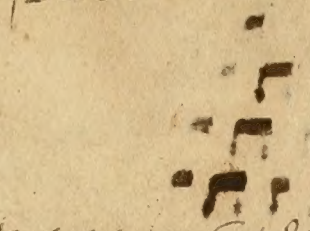

Suidas Ao. Christi 296. in dictione Χυμεία.

Χυμεία ἡ ἡ Κηνοῦ &c. id est Chymia est Auri, Argenti, confectio, cuius libros Diocletianus perquirendos curauit, eo quod Aegyptij res nouas contra Diocletianum moliti fuerant, diuiti alij fortiliter eos tractauit. Quo tempore etiam libros de Chemia auri & argenti à priscis conscriptos conquisiuit & exussit, ne deinceps Aegyptij & alij illa discita assingerent, neue pecuniarum affluentia ausi essent imperatori Romanis rebellare. Haec ille. Vide Orosium lib. 7. cap. 16. & Constantinum Diaconum in Vita Diocletiani Caesaris.

Idem in dictione Δέρκης.

Vellus aureum quod Iason è mare Ponticum cum Argonautis in Colchide traijciens accepit, & Medea Aeetae Regis filia. Haec a. n. ut poëtice dicta, sed liber erat in pellibus conscriptus, continens, quomodo per Chemiam aurum conficeret. Verisimile igitur illos & id temporis Vellus aureum nominasse propter fructum & emolumentum quod ex eo libro concepit quidam.

non

ה 5. 16. ה 5 ו 10
16 ה 5 ו 10
ה 5 ו 10.
ו 10
5. 12. 15. 40.
15
12
5
72.

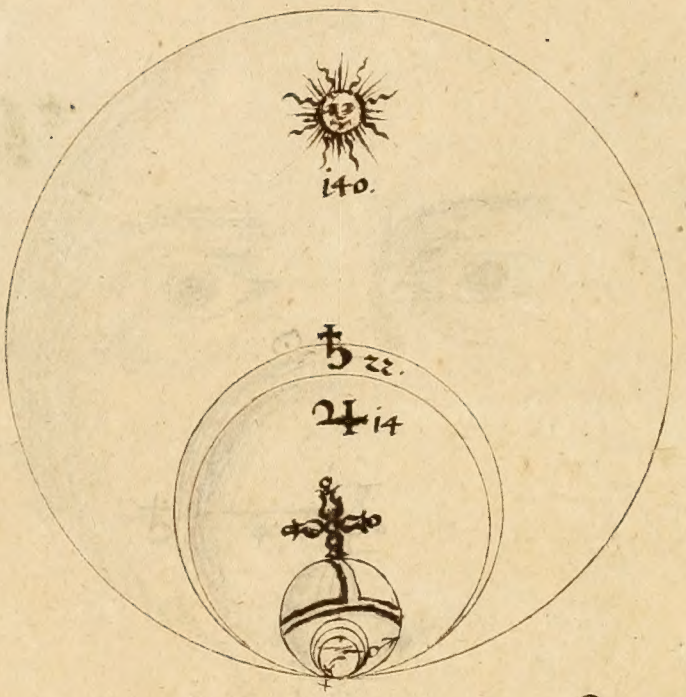

	♄	♃
♍ ♑ ♉	12.	4
♓ ♐ ♈	4.	12
♈ ♂ ♌	14.	2.
♉ ♀ ♎	8.	8.
♊ ☿ ♍	...	...
☋ ☽ ☊	2.	14

♌. ☉ 140. } maior Terrâ.
♐ ♍ ♑ ♄. 22. } maior Terrâ.
♈ ♓ ♐. 14 } maior Terrâ.
♉ ♎ ♀. 6. } minor Terrâ.
♈ ♍ ♂. 13. } minor Terrâ.
♊ ♍ ☿. 19. } minor Terrâ.
☋. ☽. 40. } minor Terrâ.

Proportio semidi Terræ ad semidiam.
☉ ut. 5. ad. 26.
♄. ut. ii. ad 31.
♃ ut 5. ad 12.
♀. ut ii. ad 6.
♂. ut 14. ad 6.
☿ ut 8. ad 3.
☽. ut 17. ad 5.

✝

A Solis Ortu, usque ad Occasum laudabile Nomen

יהוה

Sit Nomen : benedictum,
ex hoc nunc, & usque
~~CHERIDUM~~ in sæculum. ~~LIBER I. mg~~

~~PANTHERISM~~

CHAOS COLLECTANEORUM ET TOMUS I mg.

Propriarum quarundam
INVENTIONUM

Ioannis Iacobi Olben

Inchoatus

Anno
Salutis humanæ

1669.

Laa
Ciuitate Austriæ
Sub Eleuatione Poli. 48. gr: 50. 37.
Sole existente in ♍ 18. gr: 58. 3.

Gnomonica

Ioannis Iacobi Olben

Selectissima, expedita, & accurata, multisq; proprijs inuentionibus illustrata.

Multitudo & uarietas Gnomonicarum Pragmatiarum ab Authoribus tanta ubertate proponitur, ut aliquis tyro primò se iuuare & extricare nisi queat, quin imo & utcunq; uersatus habeat, quo ex indiscreta praxium congerie aliquam dato loco, quantitati, sæ, aliisq; circumstantijs opportunam seligat: Visum ipsi & prius, aliorumq; beneuolo usui consulturo, è bibliis quibusdam (ex aliis, quorum copia non nisi confusionem pariat, omissis) eaq; non nisi omnium facillima, expeditissima, & simul in praxi tuta & commoda ex uarijs Authoribus seligere, eaq; & prius inuentis excolere, & quidem eo ordine ~~disponere~~, ut uel ex solis titulis, marginalibusq; annotatis ea quæsito quamcitissima, reliquis supersluis, eruere liceat. Sit itaq;

Caput I.

De inuenienda Poli Altitudine & linea Meridiana.

Elevatio Poli & Catalogis & Mappis

Dantur Catalogi Elevationum Poli apud Authores diuersos, accuratissimum ex comperi illum Tychonis apud Keplerum in Tabulis Rudolphinis fol. 33. Etiam licet mappis Geographicis sed cautioribus; quia tum ejus notitia tuta, ~~non~~ & certa, de ijs & aliorum inuenia, habita Meridiani uæ, & milliaribus ~~tubo~~ ex tuto colligere fas est. Vnde ante Poli altitudinem inuestigari, aut aliunde habita examinandi, scire imabit, quibusnam modis scopibus fieri possit:

Ex Stella Polari.

1. Dimidia differentia, Altitudinis maximæ & minimæ, Stellæ Polaris, additus altitudini ~~eiq~~ minimæ, aut subductus ab altitudine maximâ, dabit uerum & mediocrem Poli Altitudinem. De hac paulo post plura.

Ex quâlibet Stellâ fixâ & quouis tyro noctis & anni.

2. Altitudo per nonias collimatæ in quacunq; Stella fixa & quouis anni & noctis tyro. Sit instructi uerificata per tuo tyro Ascensione recta & Declinatione Stellæ, quæ tali anni & noctis tyro primo est Meridiano. Observa igitur illius summam altitudinem, quam adde declinationi Stellæ, si ipsa est Australis; si Borea, subtrahe hanc ab illa altitudine, & ductus est complementum Elevationis Poli seu ipsa elevatio Æquatoris.

Ex Altitudine Solis meridiana quouis tyro

3. Altitudo Sume Altitudinem Solis meridianam quolibet anni die. Pro eod die computa locum Solis in Zodiaco iuxta præcepta Tychonica, & Meridiano tui loci: Habito loco Solis excerpes eiq declinationem ab Æquatore, q declinat, si est Borea subtracta; si australis, addita offert elevationi Æquatoris. Sequitur computu loci Solis & declinationis.

Loci Solis in Zodiaco inuestigandi exempla.

	H.	′	
Aug: D: 31.	0.	0.	
in Catal: fss.	16.	add:	
	30.	23.	44

Reductio ad Meridianum (Viennensem) Horas & minuta Loci tui (Viennæ 16. add.) in Catalogo Keppleri f. 33. apposita, q q jubent tabulæ subtrahe uel adde tuo oblato. (hic subtrahuntur 16. à tyro dato d. 31. Aug. H. 0. 0.) & ductus uel residuum (hic D. 30. Aug. H. 23. 44.) est tempus æquinoctiale Solis locum.

Vel ex Ephemeridibus tui loci Meridiano accommodatis facilius.

	S.	°	′	″	S.	°	′	″
pro æquat:								
1600. . .	9.	20.	55.	23.	3.	5.	44.	8.
68. . . .			30.	50.		1.	9.	51.
Tab: æquat.	6.	28.	57.	26.				36.
D. 30. . . .			29.	34.	10.	3.	6.	54. 35
Aet: 23. . .				56.	40.			
Dies 22. . .				1.	48.			
. . . . .	5.	20.	56.	17.				
	3.	6.	54.	35.				
Anom: med:	2.	14.	1.	42.				
		74						
Æ minor in Tab.	73.	59.	11.		72.	0.	59.	
	2.	31.				2.	29.	
					☽ 18.	58.	3.	

Motus med. Solis & Apogæi & completis Annis, Mensibus, Diebus, Horis, & Minutis.

2. Inuentus Motus med. Apogæi subtrahe à motu med. Solis, residuum est Anomalia media.

3. Anomalia media (Signis in gradus resolutis) quæratur in Tabula f. 44. Keppleri aut præ minore ei sinistrina columna.

4. Tandem adde sub prædicta Æquationem Anomaliæ inuentæ & motui med. Apogæi, & ductus est locus quæsitus Solis. ☽ 18. 58. 3.

Septem proportionali erue Anomaliam inuentam.

2.

Decl: ab Aq:

Dato loco Solis inquirit eiq Declinaõ ab Aequatore ille: Dabi signi, gradus & minutorũ, aut gr̃a minorũ declinaõẽ cũ parte proportionali (mis rite in Tdã resolutis & ad regulã & portionẽ aptatis) excerpe ẽ Tab. Keppleri fol. 24.

Hanc actã seu Stilã praxin inueniendi altudẽ Poli, tq cõmodissã, ordinare adhibere, & tq certa adhiberi suadeo.

Ex Altudẽ O. meridiã in solis Solstitijs.

4. Multo tñ facilior, sed ñ ita pfa, nisi solis solstitijs, quemãs ẽ ista Accipe Altudẽ Solis suma seu meridiana existentes in alterutro Solstitior. Ab Hanc altudẽ Solis, si ipse ẽ in solstitio hyberno, adde mãa declaõ Solis 23. 31.; subtrahe, si ẽ in estiuo: quotus erit uera Elevaõ Aequatoris.

Minùs accurate.

Ex qtile diurna & pancyclã spe & ubiq;

5. Elevaõ Poli spe & ubiq;, sed minùs accurate, inuenire prius qr̃ modũ Pancyclium nouũ fol. Vide inq; ista Problema Kircherianũ mei Vol. luminis fol. 223.

Inuestigatio Lineæ Meridianæ.

Ex Stella Polari.

Per lingulã magnetidã fabrè.

Reijcimq hic acq Magnetidas, tanquam quæ ñ tñ diuersis in locis diuersimodè à Meridie declinant, uerũ et eodẽ tpe & loco nullas gr̃antias seruant sed deuiant & fallunt, q̃ plane quidã, id n. repies apud Riccioli l. 2. Almagesti c. 18. Marsennũ, Gassendum, Blancanũ, alios q̃. Vnde

Ex Stella Polari.

1o. Obserua Stellã polo uiciniorẽ mãam uersq plagam Orientalẽ accessu, ideq alio tpe meã uersq plagã Occidentalẽ accessum, hacq signabis in plano Horizontali duabq lineis; angulũ n. ab his amphitheatrũ si in duos æquales angulos dirimas, q̃ alia linea, erit hæc uera Meridiana.

Ex qualibet Stella fixa.

2o. Sume altudẽ cuiqlibet Stellæ tpe æquatore existentis & qdm in plaga orientali; quo sit instanti nota et eiq Azimuth in superficie Horizontali. Deinde expecta donec eadẽ Stella uersq Occidente descendens eandem ẽdẽ altudinem naniscatur, quo momento, ut prius fuit, iterũ nota in plano aliud Azimuth; nã medius hor duor Azimuthor ẽ uera Meridiana linea. Hæc certe praxis ẽ quidem, facilis & q̃ infallibilis, sed solis & nocturnis longioribq apta.

Ex Altudẽ Solis ~~Meri.~~ ~~diana~~ in Solis Solstitijs

3o. Acq ante meridiẽ Solis, dum ipse tpe orientis (n tñ nimis depressq uersq Horizontẽ ob refractionẽ inferiorẽ) eius Altudẽ, eodq instanti (sint prius in stella fixa, nota Azimuth eiq, seu umbra in plano Horizontis à perpendiculo pricetur. Sic uide ut post meridiẽ eandẽ priore Altudẽ observando adinuenias, quo tpe alter Azimuth describe, ita dimidius huiq anguli ẽ usq meridiei Solem in solstitijs existentẽ, in alijs a locis signor hæc meta linea detegit, q̃ tot integra die ñ seruat eand ab æquatore declinat sint in Solstitijs, unde illa linea rectificare oportet modo sequẽti:

Ex Sole quouis altitudine tpe.

4. Δ 1o Habeas uera Poli Altudẽ. 2. Pridie, anteq̃ feceris lineas collinẽas, de quibus prædictũ ẽ dictum, tpe Meridiei sume Altudẽ Solis (exempli gr. 60. 4.) à quã, si O ẽ in signis Borei, subtrahe (adde si ẽ in Australibus) elevaõẽ æquatoris (Viennæ 41. 38.) residuus (18. 26.) ẽ declinatio Solis æquatore, quæ denoch A. 3. Sequenti die sic sume altudẽ Solis meridianã (59. 50.) ab hac aufer sic (si O ẽ in signis Borei, adde si in Australib.) elevaõẽ æquatoris priorẽ (41. 38.) residuus (18. 12.) iterũ ẽ declinatio O is ab æquatore, correspondens ei instanti meridiano, hacq declinatio diuersa ab illa habet dictas declinationes sine obseruatis, si manus, prius deprehendere q̃ computus ex Tab. Rudolph. hic fol. uel ex Ephemeridib. 4. Auferatur A à 63, residuum (14.) ẽ C distãtia declinationũ correspondens integro diei fol. 24 Horis. 5. Ex declinatione deprehensa arcũ diurnũ (14. H. 56. 8''), hora Orty (4 H. 31. 56.) & Hora occasus (7. H. 28. 4''). 6. conclude 24. Horæ dant distãtiã decl: C. (14.) quærendã Horæ qtilis diurnæ (14. H. 56. uel 15. H.) ? Ro $8\frac{3}{4}$. correspondent qtili diurnæ, semidiurnæ v. mediætas (7. 4.) hanc distãtiã decl: qtilis semidiurnæ adde declinationi B. (18. 12.), quotus (18. 16.) ẽ uera declinatio O is orientis eo die, subq hor Inuentus 1us, eand et aufer ab eãd, q̃ residuus (18. 8.) ẽ uera declinatio O is eãd die Occidis & Inu. 2di. Ex Inuento 1o facile colliges amplitudinẽ Orticam, & Inu. 2o occidua ut infra fol. Harũ amplitudinũ distãtia (15.) rectificat & corrigit lineã meridianã prædictã & signatã, q̃ ut inuenta ilgit ducta q̃ pcta amplitudinis Orticæ & Occiduæ, q̃ cũ uera meridiana faciat angulum correctionis (hic 15. minutorũ). Modus hic sanè tutus & pulcher.

NB. Cautione inde huius 5da & 6tæ §. hanc &c. quod illa praxis & stellis finis n'egeat correctione, quia ea eod die inuariant declinat ab æquatore sicut Sol extra solstitia fiebat.

5. Ipsius accuratè sed facillimè meridie reperire licebit & situdè alimuis Sciatherici (in Zodiaci diuisi) in duo signa; aut alterius simplicis in loco de alicunde cognita hora; aut modo Voluminis fol. 256. Aut denique per orbitas problema Kircherianum Voluminis mei fol. 223.

De his tanquam primis principijs quanto facilè & fusius Pater libuit, ut Poli altitudo & uera Meridiana quilibet facile sibi comparare possit, quibus habitis ocia alia facile & effecte superstruere valeat: His uerò tantus obiter & breuiter sumptis nulle Gnomonum solidum superædificare & ædificare sup arenam, nec error q in his n'é usq adeo notabilis, in absolutis sciatherieis crescit in enormem & incorrigibile, ita ut qui ita olee & opa perditis totus qualecunq opis & machinamenta demolire, alia fundamenta iacere id é, & noua facta Altitudé Poli, noua & facta linea Meridiana, noua & facta Horarij designatæ, priori labore & sumptibus frustra impensis, imò & subinde cu pudore & confusione ne ordiri ingredi aut plane inducere. Hanc ob causam hinc egulare uolui oes acq uec singulas Magnatias ta in obseruatæ Poli in ista Kirchera, qua linea meridiana & declinat parieta reimendâ. Nunc ad alia properasse.

Prima Gnomonica fundata

Candelæ.

Caput II. Horologia sine hyperbolis

Articulus I. Minora.

NB hæc præxi translationis lineæ P2 examinanti & resolutore Reciplicum, cæli erectibus à usquequaq; superi.

Horizontales.

Horizontale

BD. Linea Meridiana.
BA. Axis Elevatis Poli EBA.
AE. Radij Æquatoris Axi normalis.
Ipsi AE æquales { EC. ED. } ita { EH. EF. }
Centro D, semidiametri DC arcq GCL.
Centro C, eâdem semidiametro intersectione, G, L.
GL. æquator.
Ipsi BE æquales { HM. FN. ER. }
MN. Linea Horæ 6ta.
Ipsi AE æquales { EH. EF. BM. BN. } Linea p BH Horæ 3 BE . . . 9
Ipsi BD parallelæ { HK. FO. R2 usq ad ipsa Horæ 9ta

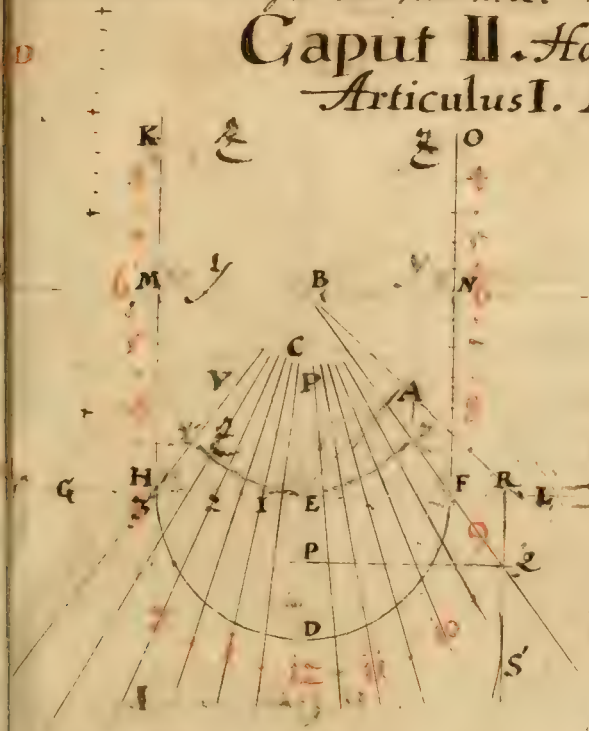

Arcq GC, é in 4. æquales horas diuisq ductis ad D. occultis intersecantibus GE.
Per intersectiones ipsius GE duc ex B. centro tilgij ueras horar lineas. Idem intelligo de arcu CL, & intersectionibus LE.
Ex linearu R2, & P2, concursu 2 fac 2P parallelam ipsi ER.
Intersectiones Horarias exceptas à linea P2, transfer in MK, MH, NO, NF.
Sicq hæc ita translata puncta lineas & 6 superis & competentes horar mut adscripseris uti hic apparet, habebis tilgium Horæ oib nis absolutus.

Meridionale. In Meridionali solus angulq EBA é elevatio Æquatoris (& n Poli sicut in Horolib.) cæteris inuariabilis. — Meridionale.

Septentrionale fit inuerso totalr Meridionali. Cætera patent. — Septentrionale

Æquinoctiale. Sit longdo stylj EC, uel ED posita in linea Meridiana CD. Internallo CD & D & C fiant intersectiones G & L, ita arcq GCL diuisq ut supra sub E. GL é æquator excipiens intersectiones Horarias, & quas ductæ, n currentes, sed parallelæ ipsi DC sit Horariæ. — Æquinoctiale.

Orientale & Occidentale diuisione ab Æquinoctiali n differunt, nisq q & his diuidig arcq CG (sed paulq ultra G ulterius protracto si desideraq etiam Horæ ii ante, aut ia post meridiem) sufficiat. — Orïle & Occïle.

NB. Scio q æquator FtF adhuc alio modo in horaria puncta quicl diuidi minime q per intersectiones occultarus, & arcum F semicirculo FRF n 6 Horis diuiso, versq C ductarus; quia hi hæc alias et comoda methodq, in praxi erroni é obnoxia, eâ relictâ elegi superiq descripta infallibilem.

Articulus II. Maiora.

Omnis generis Horologia maxima etiam, nova & hactenus inaudita facilitate simul & quam fieri potest, accuratissime sine circino, ope unicæ regulæ ꝛ longioris, quam desideret, Radius Æquatoris Hlgij, perficere.

Maiora Hlgia vero, quæ ob sua magdne, & etiam situm, in quo fiunt, circino opus ꝛ admittunt comodè, quorū structio hū docet, nouū qdm ob alijs Authoribꝰ tradi modū ffindi Hlgia p. Tangentes Æquatoris, q & hic fit, ad ea regula Tangentiū oporteret ee enormis, imò infita longdnis, ad hor ut ocs Horas, quæ licet ꝛ ab ipsa Ebenite stylō salte ab ipsa radice axis p umbra indicent, caperet; unde aut Hlgia manus, aut ope regulæ prætatæ cum summa importunite & fastidio, imò & impossibilitate, qdo minuū Æquatoris Tangentes infra terra longissē vtendum, facere necesse foret. Hoc & hanc quidem incōmodite incurrunt ocs & sgla authorū qualescunq, hactenus trā; id circo nos huic impossibili vel saltem arduæ difficultati consulentes, totu negotium, methodo unica, ta Declinantiū q primariorū Hlgiorū cū summa facilitate & celeritate accuratissimè expedire doceng beneficio alicuius regulæ in ptes Radij 1000.00. divisæ, ꝛ longioris q desideratꝰ ipse Radiꝰ Æquatoris Hlgij, talis longdnis ꝛ sufficiat, nos hū adhuc maioris comoditatis gratiā adhibebimꝰ duplā longdnis.

Regula seu Norma Tangentium q una facie sit divisa in duplū Radijꝰ 1000 ptiū seu ptes 2000. id é in 200 ptes quarū linea aliqua transuersali sit iterū in 10. ptes diuersimodè more Tychonis distincta solito. Talis q Radij q una regulæ facie sit longior & Hlgijs maiꝰ, q altera v. facie brevior & mediocribꝰ.

Horizontale magnum.

(Pro meridiebus Hierosolymæ & Babylonis, inualles Æquatoris & meridiani ꝛ P. erit Sinus Cl. Pol.)

BE. Meridiana seu Hora 12ª.
FH. Æquinoctialis.
BEA. Angulꝰ Elevatiꝰ Æquatoris.
EA. Detracta longitudo Radij æquatoris à libito sumpta & regulæ Tangentium.
AB. Normalis ipsi axis ipsi **AE.** radio normali.

(Fac cruce normale F.H. & B. Zde q regula transfer Horas q ꝛ. in F. & H. Hor e Vnde Polari.)

In regula nra Horographica signato Tangentes sglar Horar (semihorar, aut quadrantu.) notuli aliquibꝰ charlaccis ceratis affixis. Regula sic in structa applica ad æquale **FH.** ita ut regulæ medius punctꝰ initiū utrinq Tangentiū appcongruat puncto E; quæ facto signa regulæ diversimodabunt æquale **FH** in Horas (semihoras, quadrantes) aut ab Hora 9ª usq; ad 3ª pomeridiā inclusive.

(Regula Æ. Tangentium ꝛ Radij F. C. A. E. fac E. B. Tangente Co: Cl. pol. erit p. centus. A. B. Longdo Axis e Co: tans: Cl. Pol. C. P. inualles Hēlis & æquatoris e Sin: Cl. Pol. Vp. Longdo Gnomō. Hlgi e Co: Sin: Cl. Pol. cætera gdant.)

BG. Longitudo Radij.
GD. parallā ipsi **BM.** indefecuus Horā 3tia à meridie in **D.** (Hora 6ª est in **L.**)
DC. parta ipsi **GB.** (. sic & **LO.**)

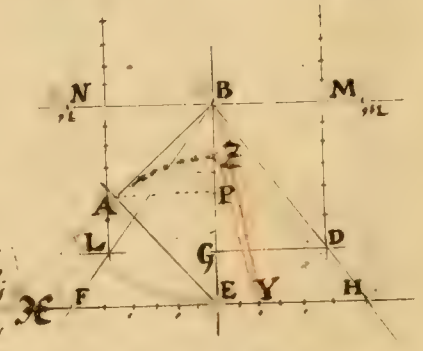

Supig adaptata regula angulicq ipsi **CD** (& maiori eiusdē et ipsi **OL.**) ita ut medius regulæ congruat ipsi sndsectioni **M.** (**N.**); quo facto dennō à notis regulæ monstrabunt Horariā puncta, q quā trahendæ erunt lineæ Horariæ.

Meridionale.

Meridionale.

In Verticali Meridionali primarius angulꝰ **BEA.** debet esse Elevatiꝰ Poli; cæteris inde, sicut in Horizontali, deductis. Idem ilgdum é de

Septentrionale.

Septentrionale.

Æquinoctiale.

Orle.

Occnle.

Æquinoctiale, Orientale, & Occnle,

gstruunt, ut patet, p parallelogrammū rectangulare, cuiꝰ duo longiora latera sint duplum duorū breviorū; horū unum divisū p simplicis Radij Tangentes, illorū unū p duplum.

NB. Non incōmodū erit, (si libuerit.) ipsas Tangentes circino cuiꝰ cruribꝰ inclusas, ad Hlgia transferre, hoc applicatis. Vg. Tangente unig (. duū, triū. ..) Horæ e **E.** transferre versꝰ **F** & **H**, itē & **M** versꝰ **C** & **D**, itē & **N** versꝰ **O** & **L**; id de alijs Horis, semihoris, quadrantibꝰ ilgdō.

Nota. Æquinoctiale vocꝰ illud Hlgium, cuiꝰ planū respicit Æquatorē, & q é Horizontale respectu sub æquatore siti; Polare cuiꝰ gnomon aut planū Polū respicit & e Horizontale in regione Polari.

Caput III.

Declinantia.

Articulus I.

Declinantia minora Geometricè.

Declinans à Meridie ad Ortum 20. grad.

Meridie ad Occasu 82. declin.

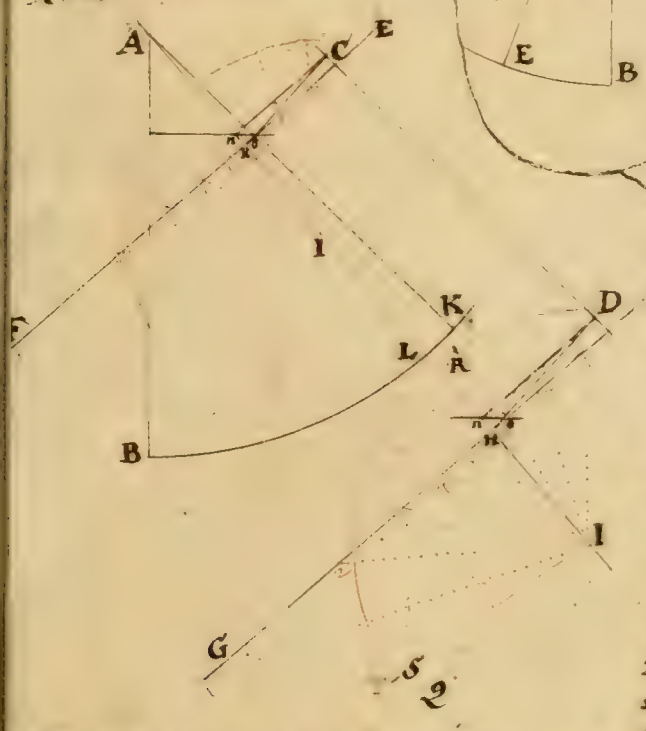

Cum Centro.

T

AB. ꝑpẽdicularis Horæ 12.
BAC. eleu: Æquatoris.
CD. Horizon.
BGE. Declinãs muri 20.
ipsi GC. æqlis GF.
ipsi BG. parta FH.
AHI. Substylaris ~~terminata ad~~
VH=. Æquator normalis ad substylarẽ
ipsi FH. æqlis HK.
KA. Axis.
LH. Radij Æquatoris.
ipsi LH. æqlis HI.

I. Centrũ ẽ quo cuiuslibet amplitudinis ꝓpositũ describit, ꝑ cuius 24. distãtes à IM lineã gradus ~~Meridiei~~ ipsius AB & V= transeunte inchoatas, recta egredimur, ipsam V= in puncta Horaria dirimentes.

Sine Centro.

Sine Centro.

AB. ꝑpẽdicularis.
BAL. Declin: Substylaris 41. 15. ad
LAK. Eleu: Axis supra Substyl: 5. 18 ꝓxima.
CD. Axis parallꝰ ipsi AK.
GK, FE. Normales ipsi ALI. æqlles.
HC, HD. normales, radijs Æquatoris, ipsi CD.
Cn, Dn. Styli normales ipsi ALI.
no. Horizontalis.
ipsi CH, DH æquales radijs HI.

I. Centrum, ẽ quo describit ꝓpositum in 24. ptes diuisa initio sumpto ab IO, uel si securius & cautius uis pedere, inuestiga angulũ SIH, quẽ facit Substylaris cũ radio horæ 12mæ, q̃ hic ẽ 83. 59. cuius complũ sumatur in LIR & SIQ, factâ prius LQ. parallela ipsi GK. Erit q̃ RIS quadrans facillimè & securissimè diuidꝰ.

Inuestigatio Declinationis muri uerticalis. sine Magnete exactissima.

§ 1. Vbi situs & cõmoditas loci patitur, prius lineam Capitis I. in plano Horizontis ex ꝓpensam tenui filo ad murũ è regione oppositus celeriꝰ ꝓducere, quo facto ꝺ̃ declinatio muri à Meridie uel Septrione in Ortum uel Occasũ.

Si murꝰ ẽ è regione lineæ Merid: cap: is I.

2. Si Murꝰ ẽ declinans à Meridie, ad quẽ aliquis ẽ locus, in quo ẽ ꝓpẽdicularis linea Meridiei uidere, aut si nõ uidere saltẽ audire ꝓtest: tunc sint duo obseruatores, quorũ unꝰ ꝓpe meridiẽ obseruet Azimuth meridianũ Solis, quod mensurata linea meridianã ope nõ Trigonometri, alter id faciat eod̃ tpe penes murũ, unig declinatõis quærendis, ope ẽtis Trigonometri, expectet ut ꝺ̃ donec prior obseruator uideat ℞ Sol attingat ꝓtẽ meridiei, quo momento hic dato signo alterius signum aliq̃ uisu aut auditu (ut ꝺ̃ usus, sonꝰ campanulæ ꝓ.) ut & alter hoc id meridianũ Solis meridiẽ Azimuth in plano Horizontis penes murũ signet, q̃ ipsi inter ꝺ̃ declinatõis ẽ.

Translatio lineæ meridianæ

3. Si murꝰ ẽ Septriolis, id ẽ Sole meridianũ nõ respiciens, oportet è regione ẽtis muri situare planũ aliq̃ Horizõtis q Sole meridianũ respiciat ꝓtẽ (ꝓtẽ a. ẽ aliter, necessariꝰ) ing, hoc planũ transferre meridianã linẽ obseruatõibꝰ ut in § 2. Et hoc plano à murũ è regione ritu ꝓducere ut in § 1.

4. Si murꝰ ẽ Septriolis & in tali angusto loco aut platea urbis sitꝰ, ut è regione nullũ planũ Horizõtis Sole meridianũ respiciat: ꝓtẽ id effici ~~quo~~ quo uelit tpe, quo nempe Sol tale murũ illustrat, si unꝰ in plano in quo ẽ ꝓpensa linea Meridiana ~~delineata~~ accipiat Azimuth Solis tali tpe, & noted gradꝰ anguli quos facit Azimuth cũ meridiano, eodẽ inclinandi, dato signo et alter obseruator id Solis Azimuth sumat, faciet n. et hic Azimuth cum angulis cũ meridiana, quæ ꝓtẽ; unde ꝺ̃ collata utriusq; oppa innotuit & meridies & Declinatio.

5. Si ~~tum~~ loca obseruatõi cẽsenda ꝺ̃ficilia ut nullũ signum uisꝰ, auditusq; ꝓpius ꝓtẽ, oporteret in tali loco nouã & ꝓpriã meridianã inquirere ꝓpta Cap. I.

Articulus II.

Declinantia maiora.

A meridie declinans 20° ad Occasum.

Sine centro. fol. 1580. v/ infra in calce huius faciei

AS. Perpendicularis.
SAI. Declin. Substyl. 16. 51.
IAK. Elevatio axis supra Substylarem. 38. 32.
LH. Radius placitae longitudinis ex regula.
ipsi LH aequales { HC. HF. AM.
Duae { FA. CA.
BMG. parallela ipsi FC.
fientq; in sectionibus B & G.
Equalis erigatur parallela BE. &
GD. parallela ipsi AM.
ipsi HA aequales { FTN. VP.
SIH. anguli 25. 56. Hic anguli addatur ad Horas & subtrahatur ab illis, & ejus (quae una à meridie sumendo 15° pro duabus 30°.) dimidium anguli, quos faciet Radius LH. cum stylis Horis, quaerendi sunt tangentes ponantur CH usque E & C. (quae si libebit maioris circuli gradibus exhibere usque V & T.)

fol. v/ infra ad calcem huius faciei.

Ipsi HF aequalis divisionis stili { NE. PG. } Et reliquae intermediae reliquis inferiorum dijs.
Ipsi HC aequalis divisionis stili { PD. NB. }

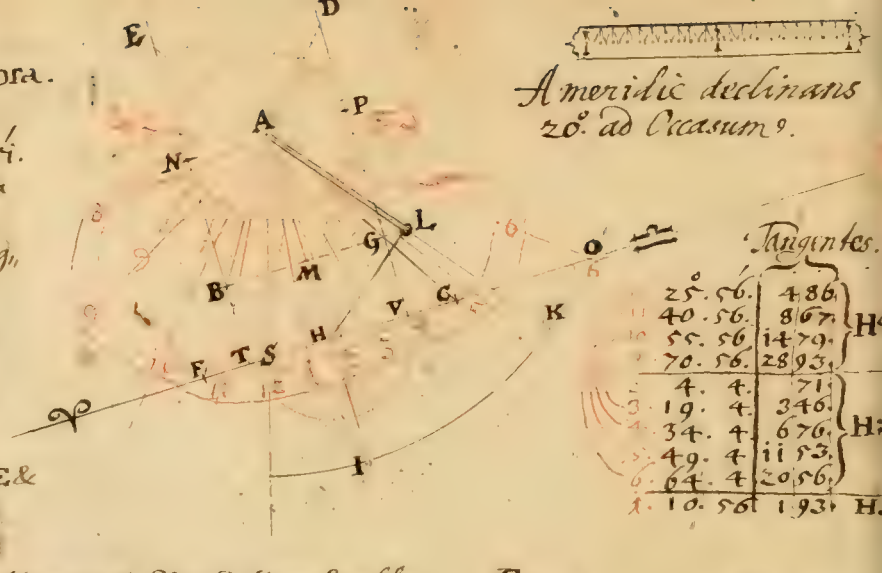

	Tangentes.	
25°. 56.	486.	H
40. 56.	867.	
55. 56.	1479.	
70. 56.	2893.	
4. 4.	71.	H
19. 4.	346.	
34. 4.	676.	
49. 4.	1153.	
64. 4.	2056.	
10. 56.	1931.	H

Sine centro.

BC. Perpendicularis.
CBD. Declinatio substylaris 41°. 15'.
DBE. Elevatio styli supra substylari. 5°. 18'.
SIH. anguli 83. 59.
BI. Substylaris, huic normales { KM. FG. } aequatores.
NB. Bonum esset has duas aequatores certo remouere ab invicem internallo, quae esset pars aequalis Radio LH, vel eius duplum aut triplum ad faciliorem calculum ut dicte videbitur.
HL. placita longitudo Radij
LA. parallela ipsi EB.
AH. longitudo brevioris Radij
Tandem computatis Tabellae Tangentium angulorum Aequationis modo supra descripto, istaq; Tangentium species respectu Radij LH. transferantur ad H versus M & K, Radij Tangentes pars minor i. respectu Radij brevioris AH, supra H versus G & F. Hinc ex Horas aequales ductantur lineae.

Sine centro.

Declinans à Meridie in Ortum 82°. gr.

Si tu accurratius aggredi libebit, computatis differentijs longitudinis Radiorum, quae hic est 23. unde Radius AH. vel pro libitu brevior est ipso LH. ejusdem tenoris pro libitu 1000. Vide fol. huius impressi ad calcem.

	Tangentes.	
83°. 59'.	9488.	
6. 1.	105.	
21. 1.	384.	H
36. 1	727.	
68. 59.	2603.	
53. 59.	1376.	H
38. 59.	809.	
23. 59.	445.	
8. 59.	158.	

Proba diligior.

Examen universale Declinantium, an aliquis error murrerit.
Linea Horalis & radius styli eiusdem tangit Horam 6. aequatoris.
Norma rectangulo applicato ad I. centrum aequatoris, & uno latere ad stylum meridianae cum aequatore, reliquum latus tangit punctum Horae 6ae aequalis.
Meridiana cum axe, reliquis cunctis bene perfectis, ipse & mihi est Declinandum comprehendit angulus elevationis aequatoris.

Calculus Declinantium.

Vienna. El. 48. 28. comput. 41. 32. Calculus Declinantium & Centro carentium.

I. Vt Radius HG. ad GC Tang. Aq. 41. 32. S. . 9947317 5.
ita HG Declinatio muri 20. — Sing. . . 9534057
ad Declinationem Substylaris 16. 51. . . . Tan. 9481369 2

II. Vt Radius HAG. 16. 51. Declinatio Substyl. Sing . . 9462989
ita HFG 20. HFG Decl. muri. Sin . 9534057
ad Radium Hypotenusam AH 10071

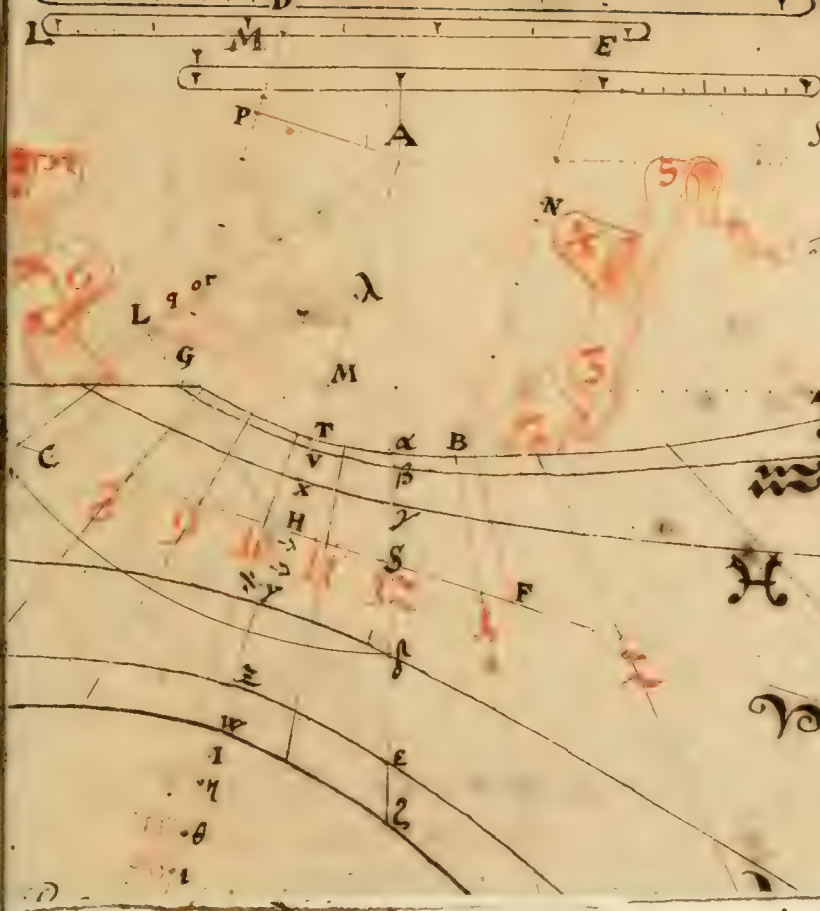

Sig.	Decl. °	′	Tangentes	
Subt. ♑	23. 31.	15.	2 68. MT.	respectu Radij LM.
♒	20. 13.	18. 19.	3 31. MV.	
♓	11. 31.	27. 1.	5 10. MX	
♈	0. 0.	38. 32.	7 96. MH.	
Add. ♉	8. 11. 31.	50. 3.	11 94. MY.	
♊	20. 13.	58. 45	16 48. MZ	
♋	23. 31.	62. 3.	18 85. MW	

Item Geometrice ꝓ Zodiaci radiosi centrū applica apici L ita ut radius æquatoris supersitq; sit linea LH. hoc sitū Radij singulorū Signorū ducatur usq; ad contactū Substylarij efficient Vertices

85 28

Vbi nota.

Vt Hypothen. AH		10071 85 28
ad HK = HF 20° — Sinū mani Cōsin		9 9 7 2 9 8 5 8.
ita radij ad Styli elev: 38. 32. Sang:		9 9 0 1 1 3 3 0
Vt Radij ad Styli 5. 18. Sin: Com: arith:		10 3 4 4 6 6 3
ita Subtyli: 41. 15. Tan:		9 9 4 3 0 7 0 3
cognig SIH — 83. 57	(13 in [illegible])	Tan: 10 7 7 5 3 6 6

Vt Radij 63 X. ad XZ. Styli 5. 18. Tan:		—	9277..
ita HH interuallū = 63 X —		—	2404.
ad HH = 63 X			37108
		37108	
		18554.	
ad XZ distā Stylorum		223	01908

Complem Arithm: ē residuū Logmi subtracti a 10. milliones &c.
ora Logmi Secantis sumitq; eiusd arcus Cō. Sinūs complī Arithmēticī.

Vbi duo vertices ꝓpositus W, & T est N; hic g̃m N fige unū corg circini alterō equanes in ꝑpitu/ q dantq; partē, eiq; hyperbolā, cuiq; vertex ē T, hāc circini indagatione signabis ut ring λ & 1. focos hyppolarum ꝓpositarum quarū vertices sūt T, & W. His habitis, opē filī seu hyppolas describes:

In duoby ꝓpositis foci λ & 1 figes immobiles duas anc̃ aut vel clauos quibus adnexa sint duo fila, filoꝝ ambas extremitates residuas transmittes ꝑ foramen alterius mobilis alicuius, opē cuius fila jnuic in vertice T. ginges, deinde fila sensim ꝑ foramen aliq; resoluta nodo illo seu iunctura filoꝝ & aliq describes Hyperbolen ꝑBαTG.

Sic̄ si fila in Vertice W glomeres & priori modo laxaueris, describes ꝑBαTG. tio modo figendi fila in ꝓpositis focis sequandq; erit posthac ꝑ, & ꝑtorqdi ea in ꝑtrijs vertibus, ac deinceps laxandi, & semel insinuare sufficit.

ro alijs Hyperbolis Vg. eur quar Vertices sūt VZ, in medio earū, quod ē ↄ fige unū ctq; circini, alterū extende in o ꝙ pitu q ō & Vertice V ducitur. Hoc, inducta

lq; transpone ea ↄ in λ & θ q; sunt foci Hyppolaꝝ quar vertices sūt V, & Z. rro, mediatas ind Vertices ꝓpositis XY ē ↄ, adeoq; circini cruribus comprehende interuallū ↄ q & utring, inprime focos λ & 1.

unde in his regulis foci fila duo figes modo supra descripto sub , ꝑtorquebis in ꝑtrijs Vertibus, sensimq; curata designabunt hyppolas.

Tabella Vrsis omnibus Declinantibus sub elevatis 41. 32.

			Tang.
Subt.	♑	18. 1.	325.
	♒	21. 19.	3 87.
	♓	30. 1.	5 78.
	♈	41. 32.	8. 86.
Add.	♉	53. 3.	13. 29.
	♊	61. 45.	18 61.
	♋	65. 3.	21 49.

Constructio Hyperbolarum ope Cycli Anacephalæotici Kircheriani.

Quia Kircherus in Arte magna Lucis & Vmbræ non docet, sed supponit, trahi aliquas Horas per quam oculus alias trahi prius, quod per demissimos Zodiaci radios, ut ipse ibi in Horicultis & æquinoctialibus fingit, in Declinantibus fieri nequit quam prius ab separatæ Subtylaris & Horar. Huic igitur defectui occurrendum sequi modo sequi.

Declinantium centro instructorium, primitiua terminans debet esse Hora 12ª, quæ sic terminabitur.

Ipsa **OM**. transeuntis in **MN**, & **N** ducatis **NL**, quæ est uera longitudo Radij, reperiendæ est Tangentes Horæ 12æ **OQ** trantes in parallelis. Quod sic. hæc linea sit uera radij longitudo patet ex eo, quia sit elevatio æquatoris **OAP**, **PS** normalis ipsi **PA**, **PO** Horizontalis, erit et **OPS**. elevatio æquatoris, huic Tangens **OS**, Radio uero **PO**; Hæc in ordine compendij gratia omittendo, & facilliori methodo querenda, huic radio **PO** inuenies æqualis **NL** ut patet ex dictis, & quibus facile deduces compositæ Tabellæ Tangentium. ideoq;

Ab Elevatione æquatoris (**OPS**) subtrahe declinationes Signorum, aut quantitatum diurnarum. eademq; eidem est adde, deducta sit anguli, quorum Tangentes & **O** uersus **Q** positæ trant Horam 12am sit a. Tangentes reperiendi radij **NL** (uel **PO**).

Terminata igitur Hora 12ma aliæ facile trabis per cyclum anacephalæoticum Kircheri, cuius usum descripsi in meo Volumine fol. 206. Si in eius usum uelis habere in hoc cyclo, ecce:

Puncta æquatoris Horæ	Terminatæ Horæ singuli paralleli.	Trant Horæ.
5.	12.	10.
1	10.	4
6.	10.	2

Haberi igitur Terminatas Horas 10ª 12ª 2 du & 4ta, si v. et Horas reperiares rudimedias trare uelis, reperi ad id satis unius semihoræ puncta in æquinoctiali notata, sibi ad q & sufficit, sibi, id media sexta seu 5½. cuius Tangens sit reperiri; anguli Horæ 5tæ in Tabellatis 6. 4. i. est 49. 4, huic adde media Horæ p. 7°. 30. deduci 56. 34. Tangens 15 15 et

5½	12.	9.
	12.	11.
	10	1.
1	11	3
2	11	5.

Huius igitur Horæ 6tæ in æquitate imprimenda, hoc igitur est puncti Horæ 5½ seu mediæ 6tæ, quo uteris ut in hac apposita Tabella patet.

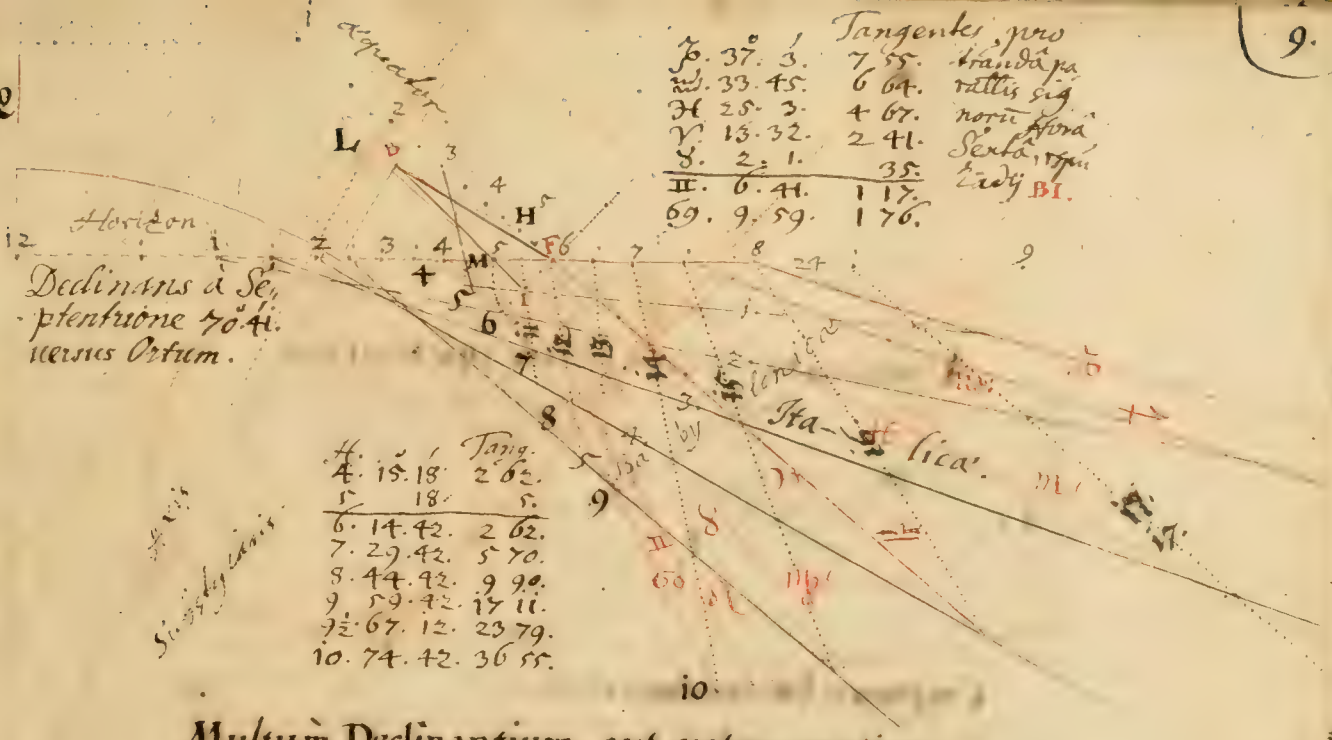

			Tang.
♑	37.	3.	7 55.
♒	33.	45.	6 64.
♓	25.	3.	4 67.
♈	13.	32.	2 41.
♉	2.	1.	35.
♊	6.	41.	1 17.
69.	9.	59.	1 76.

			Tang.
4.	15.	18.	2 62.
5	18.		5.
6.	14.	42.	2 62.
7.	29.	42.	5 70.
8.	44.	42.	9 90.
9	59.	42.	17 11.
9½	67.	12.	23 79.
10.	74.	42.	36 55.

Multum Declinantium, aut centro carentium primitiua terminans debet esse Hora 6 ♎.

A ☌A. Scripolaris — Hora 6.ª 9.ª modo scyti habis.
☌AH. Decl. subtylaris 39°. 53½.
HAL. Elevatio styli 12°. 46.
SIH. angulq 75. 18.

Confer hanc figuram cum priori folij 8.

FAB. è angulq que facit Hora 6ª cū axe: que si inuenies dico: Vt Radius 100000. ad Tang: eleu: styli 22475. Ita Secans complmi anguli SIH. 103384. ad Tang. 23235. anguli FAB. 13. 32. & quo gradies Tabella capiti huic folij ptipa Tangentiū, p addiōē & subtractionē declinatoris Signoꝝ inuenta ꝺra fol. 7.
AB. æqualis rei AL.
BF. normalis ipsi AB.
BI. normalis ipsi Horæ 6tæ IF. Estq; haec BI. radius cuius in 1000 pties diuisi Tangentes suprascriptæ Tabellæ &c. hinc inde colloranda in Hora 6.ª quæ transit in parallelis Signorū

Animaduersio in usum Cycli Anacephalæotici.

Cyclus Anacephalæoticus eatè qdē tract Hyperbolas quascunq; ad n nisi Horis æquatoris ad amussim diuisis, earundemq; una (vg 12ª aut 6ª) exactissime terminata, secq n. ☜ si committitur in his ~~error~~ (præsertim Horis, & earū terminatione primitiuis) error et insensibilis, is successiuè crescit in notabilem & ingentem, quia & eo meri errores multiplicati deducunt & qdē cū tanta qlusione ad quis se Cubicare, errorēue inuenire ~~cubitus~~ nullatenus potest, an & in qua linea Horæ, aut cuius signi terminatē id contingat. Vnde sequitur:

Examen diuersorum Authorum.

Trenta Horæ quæ supra folij 7. ita tractatæ examinari poterunt per cyclū anacephalæoticū: sic n. facillime & rectissime procedet. Synopsin totius cycli quinque duabus regulis ~~in declinantibus: in Horis & primar: Verticalibus~~ comprehendi.

Cyclus Anacephalæoticus duabus regulis memoriæ mandandus.

Vide fol. 12.

~~2ª Reg.~~ Termini æquatoriales ~~meridionalium~~ Horarum a meridie æquidistantium (vt 1 & 11, 2 & 10, 3 & 9, 4 & 8, 5 & 7, recta conuenient in puncto Horæ 6ª æquatoris in declinantibus ~~in Horis, verticalibus & primar: æquidistant~~.

~~3ª Reg.~~ Termini contrapositarū parallelorū, sunt in eadem recta linea cum puncto æquatoris mediō (Horæ, semihoræ, aut quadrantis) principij æquali distantia à tribus lineis.

1ª Reg. 2ª Quando una Horarū subtylarū unitur, hunc Horæ a subtylaribus æquidistantes tribus lineæ æquatori parallelæ aut in Horis, verticalibus primarijs & quibusdam declinantibus. Vide fol. 12.

Sume a. Hora aliqua gaule subtylari unius, qdo utriusq; ẽ pte subtylaris
reẽ duæ Horæ æqualibꝫ distant Tangentibꝫ, vg. 15°. 30°, 45°, 60° &c. id ifgdo de semihoris & quadrantibꝫ, uti patet ex gtructione Tabellæ Tangentium.

Hæc Regula ẽt unstes n'tri Hyperbolis Signor, sed etiã gtibꝫ diornarum, crepusculorũ, mensium, festor, aliorũq; quarumcunq; quæ motu solis annuo intra tropicos designant. Imo et Almucanthararũ aliorumq; si quæ sunt omniũ. Pro quibꝫ tri cyclq Anacephalæotici non quadrat, unde patet his tribꝫ regulis nihil ẽ quæsitari posse nobilius, utilius, aut facilius.

Almucantaras inscribere ope filorum

ad imitaẽ dr̃æ fol. 7. tra-
dita, ad quæuis uerticalia. Reuide Voluminis figã fol. 45½. ubi ex I. radice styli descendere dr̃ pendiculi, quæ capiet foros hyppolarũ Almucantarath, quos hic repetes: Regũ radij IB in 1000, divisi sume sgtas Secantes Almucantaratharũ & Tabulis, easq; & I transpone deorsũ & sursũ, quã Secantes ibid imprimunt utrinq; puncta foror. Tangentes eaꝝ Almucantarath et & I deorsũ collocatæ signabunt uertices eaꝝ. Vnde fixis filor extremitb in foris ꝓpriis, iisdemq; gtortis in ꝓprio uertice, eaqꝫ tãdem effrabunt hyppolas Almucantarath. Quod a. in hac inscriptione unstr Secantes dedrãt foros, facile getabit ꝓpiendenti figã & dr̃æ fol. 210. mei voluminis. Cæt ꝓsq; raẽ

Crepusculorum hyperbole

inscribi prit, & qdñ cõmodisse multũ declinantibꝫ ad Ortũ occasumq; quia tunc tribꝫ anni crepuscula intra data crepusculorũ hyppolen, & intra Horizontẽ, & intra tropicos, comprehendunt: Vnde Horæ et ultra Horizontẽ sursũ usq; ad hanc hyppolen sẽt agite delineandæ, colore tri diuso ab aliis distinguẽdæ. Sic a. hanc hyppolen facies: ex I. (resume figã priore Voluminis fol. 45½.) regũ styli seu radij IB. imprime N3 sursũ Tangentes crepusculorũ .i. 18°. ó Tang. 325. cuiusq; hoc pictus uertex. Sbr eiusd Secantes .i. 1051. collora utrinq; N3 sursũ & deorsũ & I. cruntq; duo puncta foror ꝓpriis, quibꝫ uteris modo sæpenumerato. Hinc deducis usq; unstis huius Hyppolæ & cæterarũ crepusculis cuiuslibet tpis & loci, ut videre ẽ fol.

N3. Sursũ & deorsũ, ilgo in subtylari, d. in linea Horizontali HB ꝓpolari, & I recto gnuq; subtylaris cũ horizonte sursũ & deorsũ ptensa, q̃ olim Abimelechis erit parallã.

Construere modo quodam Vniuersali
omnis generis
Inclinata & Reclinata.

1°. Fac Lineã Meridianã in subo inclinato aut reclinato, ẽ a. ea quam iacit umbra Perpendiculi. Huic lineæ meridianæ sume quadrantẽ ꝑ ad hoc apto (q̃ sit in quadrante adornato & ꝓpendiculo, mobili ꝑ sgtos gradꝫ quadrantis instrutij ꝑ.) declinitẽ vg. 8°. 20, quæ, quia ẽ declinis à Meridie vg. ad Septrionẽ, dẽ addi ad elevaẽ Poli loci 48°. 51. (si v. cẽt declinis à Sept: in Meridiẽ, illa ab hãc cẽt subtrahẽda) ꝓducta 57°. 11. ẽ vera elevaõ axis sugꝫ ꝓfata lineæ Meridianæ huius plani. Vide in margine N3

N3 adiõnis q̃ducis, maioꝫ ẽ integro quadrante tunc vero elevatio poli opponet ubi cirq; completo. Sbr ubi declinitas à Septrione in Meridie maior ẽ ipsa elevaẽ poli. Quod tu tibi ipsi mẽ apprehensa Axis Mundi natura clarius docebit.

2°. Fac normalẽ ꝓfatæ meridianæ, eiusq; declinitẽ ab Ortu in Occasũ l. eã dr̃ examina quadrante.

3°. Habilis his duobꝫ ꝓficie Regimẽ ꝑ ea Elevaẽ poli, quæ nõ 1° regimur & elevaẽ Axis nominauimꝫ. Item ꝑ eã declinaẽ plani in Ortũ vel Occasũ, quæ nõ 2° ẽ inuenta & declinitas notata. Confice, inquã, mihi à tradita dr̃a nullatenꝫ diuso, nec quis Regimen inclinatus aut reclinatus, ẽ sub certa elevaẽ poli & alibi terrarũ Verticale aut sub declinans in Ortũ &c.

4°. Horizon in hisce planis n̄ ducis ꝑ radios styli sicut in Verticalibꝫ ducis tri sed regulam ꝑ pictũ Horæ 6ᵃᵉ æquatoris. Vnde hæ puncta cui summitte Gnomonis sunt sita in eãd Horizõli, q̃ cẽ prit examen Regij. Horizon a. in ipso plano trans Horas & Zodiacũ tis ducta linea Horizõli in ipso plano ꝑ Gnomonis pictũ Horæ 6ᵃᵉ, quæ opportunissẽ trahetꝫ penes basim tibellæ rite sitatæ aut quadrantis in pictũ Horæ 6ᵃᵉ æquatis.

Repertorium Gnomonicum

huius Libri, cuius citationes minio distinctæ,
item mei ~~Voluminis & Manualis~~. [illegible]

Horæ Astronicæ.

~~Horologia~~ parua Geometricè.
Horizontalis & Verticalis primaria .3.
Declinantia .5.

Magna per Tangentes Aequidistantes.
Horizontalis & Verticalis primaria .4.
Declinantia .6. Eorum examen ibidem.

Inscriptio Hyperbolarium, Ellipsium &c:

Zodiaci.
In paruis per Radios Signorum.
Declinantia { cum / sine } centro { Vol. 43½. / Vol. 49.

In Magnis ope filorum.
Orientale, Meridionale & Septentrionale: Vol. 209.
Polare, Orientale & Occidentale. Vol. 210.
Declinantia .7.

Quantitatum Diurn:

Constructio Geometrica Radiorum Quantitatis diurnæ. Vol. 51.
Arithmetica..
Descriptio hyperbolarum quantitatis diurnæ per Radios. Vol. 44. Man: 27. 28.
per intersect: Horar: Italic: & Babyl: Man: fol. 24. & penultima schemata.
Polare. Man: 27.
Fit filorum fiunt supputatis earum declinationib: ab Æquatore (fol.) ijsq; vtendo sicut declinationib: Signorum supra.

Crepusculorū intra Zodiac:

Crepusculorum Radij. Vol. 50.
per puncta intra Tropicos. Vol. 49. 50.
Fit filorum .50 .10.

Mensium, festorū, Mansionū Lunæ ☽, & Latitudinū Geographicarū.

Geometricè. Man. post folia 32. Vol. 206.
Vide Horismos vltos manualis, vbi alia eor: Radij reperiuntur.
Magnis per fila ex Gnomonis stylaris, vt supra in Zod. & quant. diurn.

Climatum.

Sicut Latitudines Locorū. Vol. 193.

Examen Vniuersle hyperbolarū dictarū,

imò & totius Horologij Tribus Regulis comprehensum. 9.

Hyperbolæ Almucantarath.

Geometricè in Horizontali. Man. Horism. 5.
In Verticali: Declinantibus. Vol. 45. 45½.
Ope filorum. 10.

Crepusculorū supra ~~extra~~ Horizontem.

In multum Declinantibus. 10.

Examen Hyperbolarum Almucantarath & Crepusculorum, eidem cum priore, paucis solùm verbis immutatis vt videre est fol.

Inscriptio linearū rectarū.

Horæ

Babylonicæ { Vol. 189. Man: 28. 29. 30. item
Italicæ . . { Post fol. 18. 24. Ibidem Icon: vlt:

In Æquinoctiali. Man: 27.
Vniuersle. Vol. 190. & seqq.

Planetarū seu Inæquales.

In Horizontali & Verticalibus. Vol. 44½.
facilius Vol. 217.
In Vniuersali Æquinoctiali. Vol. schema penes f. 43½.

Longitudines Geogr:

In Horizontali. Man: Icon. 3.
In Declinantibus. Vol. 192.

Domus cœlestes.

Vol. fol. 195. 196.

Azimutha.

In Horizontali. Man. Icon. 5.
In Vertic: Vol. 45½.

Signa Ascendentia.

In Vertical. Vol. 53. 54.
In Æquinoctiali. Vol. 197.
Cætera Vide in Vol. f. 212. & seqq.

Horologia

in plano
Inclinato aut Reclinato. 10.

12.

Regulæ tres universales quislibet Hyperbolas terminandi, aut terminatas examinandi.

Trāś Hyperbolæ eiusdem.

1ª. Sint in {Horizonte pro Almucantharis solùm / Æquatore pro alijs quibus unq;} duo puncta ab invicem in integro quadrante distantia. Dico, quod duarum quarumlibet linearum ab uno ea his duabus punctis æquidistantium terminaēs æquales concurrent in puncto altero & eiusdem.

Vg. Hora 6 & 12 distant ab invicē integro quadrante. Vnde Horæ à 12ª æquidistantes trāś quærunt in Declinantibus, in puncto Horæ 6ª æquatoris. Et eqūa Horæ à 6ª æquidistantes, ut 5 & 7, 4 & 8 &c. trāś quærunt in Horæ 12ª puncto æquitis.

Id ilgē de alijs Horis tā Declinantiū, q̄ n̄ Declinantiū. Sic distant quadrantē Horæ 11 & 5, 10 & 4, 9 & 3 &c. Vnde lineæ ab una & his Horis æquidistantes trāś ēiusdem in altera.

Quod haūs dictū ē de 4 Lineis Horāś & eāś punctis in æquatore, ilgē dictū ē de lineis longitudinū & eāś punctis in æquatore. Itē de lineis Azimuthicis & eāś punctis in Horizonte. Et hoc n̄ tñ affectione hyperbolāś Signoū, verūm etiā quantitatū diurnā tudinū, mensiū, Almucantharath &c.

Trāś Hyperbolæ eiusdem.

2ª. Quando linea alicuius {Azimuthi tangit punctū quæsq; sub / Horæ vel Longitudinis} n̄ stylaris cū Horizonte / imā Substylari } lineæ alię {ab hac puncto quæsq; / ab ipsa Substylari} æquidistantes, terminant lineā {Horizonti / Æquatori} parallela. Vt in Stylio Horali, Verticali by primarijs, & quibusdam Declinantibus.

Hæc regula p se patet. Notandū hīc p̄ quibus duas regulas trāś hyperbolas cadē, dā p̄ 2ª regulā v. trāś n̄ cadē sēd solùm ēpositas, adeoq; n̄ inserire & faūdis Almucantharis, sēd solùm p̄ alijs. Quod haūt dictū de trāś Almucantharoū &c. id ē de 3ª Hyperbola Crepusculoū, n̄ n̄ differunt, nisi q̄ hæc sit supra, illa v. infra Horizontē Cra.

Trāś Hyperbolāś contrapositāś.

3ª. Termini contrapositorum parīū ś in eādem rectā cum puncto Æquatoris intermedio seu utring; æquali distante à lineis duabus trāndis aut examinā.

N3. Puncta, de q̄bus dictū, accepta in Horizonte aut Æquatore, trāś in parallelis eas solas lineas, quæ lineæ in ipsā sphæra tigunt eē circuli maiores dicti Horizōti aut Æquitti circulo ad angulos rectos insistentes, ut sūt Azimutha respectu Horizontis, ite circuli Horāś declinar, & longitudinū respectu Æquitis: n̄ v. p̄ eadē regulas trāś p̄ lineas Horāś, Vsal, Babyl, Antiquāś, aut Romāś ecclesiū, & si q̄ sūt alię lineæ.

Geometricè unsIr pro qualibet Eleuatione Poli Crepuscula, Azimutha, Amplitudines Ortiuas, & Occiduas, Horam Ortus & Occasus, &c. pro quocunq; Anni & Diei tempore, reperire.

Item Declinaēs Signorū, Mensium, Festorum, Quanti, tatum Diurnarū, Crepusculorū &c. pro confinijs eorum, Dierum Hyperbolis aut trigono Radiorū.

Structura huius schematis p se patet, nā primus delineatus ē Orīs & Occāsus cū tunicis eius proprio Zodiaco & Quadrante ubi à dextris apparet. Hyperbola Crepusculoū ē fere eadē cū hyperbola ♑ ♋ & cū aut ēposita ♊ & ♐. quia eā declinant 20°. 13'. 22". id ē fere quadrante quarta pīte unius gradus p̄cis, q̄ 20'. Crepusc. q̄ n̄ ē notabile.

Ortiq. Amplitudēs Ort. Crepuscula.

Vsus. Admone Horizontē in quadrante signato ad gradū Altitudīs Poli. Quo facto Ipse Horizon absindet Horas Ortiq & occasq; p solū Stenū ad hanc Poli altitudē. Scala graduū Horizontis indicat Amplitudēs Ortiuas & Occiduas. Hyperbole Crepusculoū ad scindet initia & fines crepusculoū.

Azimuth.

Azimutha regis & datæ cuiuslibet Horæ & signi. Extende filū tenue, seu pinū tubæ equinæ ad eund gradū scalæ Horizontis & inferioris ad quē p̄ punctū dati signi & Horæ ad eund gradū scalæ Horizontis & inferioris: hi n̄ gradus utring; regūt monstrabūt situm Azimuth dati hūs.

Declinaēs unsles.

Declinaēs Signoū inuenies Horizonte applicando ad initium quadrantis seu lineæ Horæ 6ª te n̄ signa absindent in scala Horizontis gradū Declinaēs. Sic Leg Solis ad initia mensiū, aut ad libet spēcialia anni festa accomodatq, aut si q̄ sūt stellæ ēbus una, ad eā indicabit Declinē ab æquitti.

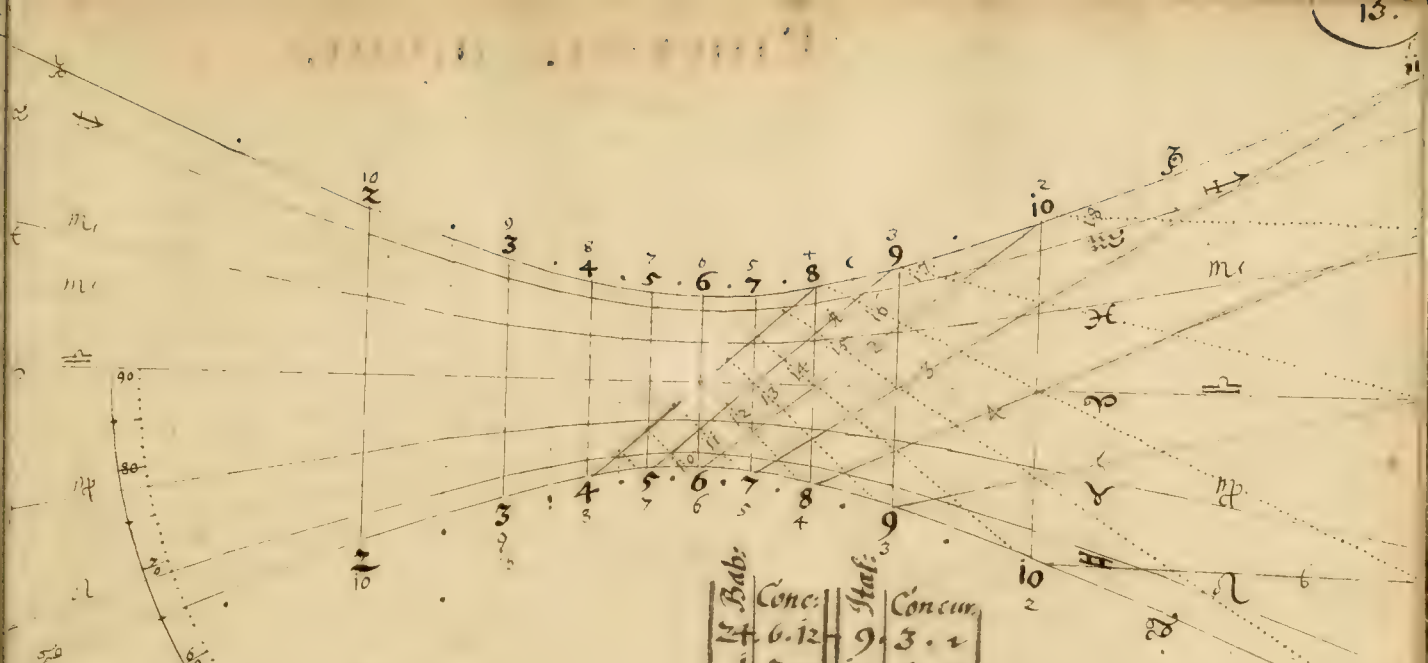

Babyl:	Conc:	Italic:	Concur.
24	6.12	9	3.1
1	7.1	10	4.5
2	8.1	11	5.1
3	9.1	12	6.6
4	10.2	13	7.1
5	11.1	14	8.7
6	12.3	15	9.1
7	1.1	16	10.8
8	2.4	17	11.1
9	3.1	18	12.9
10	4.5	19	1.1
11	5.1	20	2.10
12	6.6	21	3.1
13	7.1	22	4.11
14	8.7	23	5.1
15	9.1	24	6.12
16	10.8		

Babyl:	æquat:	horæ

Italic:	æquat:	horæ

Vsq Tabellæ 1mæ pro facies Horis Babylonicis ex concursu Horar æquatoris & Horizontis.

Vsq Tabellæ 2æ & fundis Horis Italicis & concursu Horarū æquatoris & Horizontis

N3

Sphæ Horæ Æquatoris circumd cum sphis Semihoris Horizontis in 73 gr & in crib.

Declaés ptlares v. Quantitates diurn: aut Crepusculorum sic reperies: Modo supra dicto admoue Horizontē ad hui Poli altudē, & extra sunt ubi dicta Horizon abscindat horas & semihoras, qtus n. declinant gradq signor in quibq tiunt dictæ abscissionis, tñ declinant ipsæ quantitates horar diurnæ. Eāq pacto, si cui hyppolas crepusculorum diurnis quæ unā ab alte, dimidiæ horæ, qualibz, inscribi cāg, inueniet eār declaē in gradibq Hyppolæ crepcal horis & semihoris eē eand ac eā quæ ē signor in qbz dicti circulis glingunt.

Declaés ptlares.

& pert & dicts.

Horæ Babylon: & Italicæ.

Horæ Babyl. & Italicæ.

Horizle & Verticale Primariū ē Stylq ℄ Gnomon ē linea ab extremitate modo Axis ad planū Verticale Orthogonia. Vt in figa fol. 4. ē AP. Radix Stylī ē punctū in Subsolari, cui inserdq ē Stylq. Vt. P. Horizon ē linea Horizlis ducta p radicē Stylī, q in Primarijs ē Horæ 6æ & æquatori parla in Declinantibq v. gratiā in pūcto Horæ 6æ æquatoris. Hinc

Pro Verticali Primario. Primū trahe lineā & pūcto Horæ 12. æquatoris & pūcto Horæ 3æ Horizlis, q erit Hora 6. Babyl. Str ℄ cū pūcto H. 12. æquatoris ducta p pūctū H. 9. Horizlis ducta erit H. 18. Italica: Reliquas Lineas Babylonias & Italicas, subtilis unies sphā pūcta Horaria æquatoris, & cum horijs Horizlis.

Pro Verticali Primario & Declinantibq

Pro Declinantibq earūdē Horā 12. Junge Horā 12. æquatoris cū 4. Horizlis. Dēc sphā Horaria æquatoris cū semihorijs Horizlis ut supra, p Babylonicis & Italicas Horas Babylonicas & Italicas facies trahēdo lineas iuxta manuductiones superiores 2. Tabellār, lineas p pūcta ibi descripta Horarū æquatoris & semihorarū Horizontis gradā tā p Primarijs q Declinantibq.

Æquinoctiale & Solare Vide in fine post Indicē.

Pancyclus nouus.

Pars 1ª.

Lymbi Tangentiu & Elevaõis Poli.

1º. Periferia diuidat in 24, quarũ trĩ solæ 23 ꝓpricto satisfacient, inde 8 sglis duos occultas 24. ad centrũ. Porro sglæ ptes in 10 alias dirimendæ ſt ubi indese ĩ lymbo dentatis. In his ptibꝫ sume 8 subtilissimas Tangentes sglor̃ graduũ, sentꝫ in alio lymbo gradꝫ sgli elevaõis poli, usq; ad 66.° 28. sub quibꝫ scis mãæ Dei longdr̃ q̃ quærit 24 Horas. Quod a. 23 denæ ptes suppleant, gdat inde, quia Tangens 230,000. ia ſt gradus 66.° 30.

Zodiacꝫ

2º. Spatiũ intra ẽfatos spiris {Zodiaci / Horarũ} continentibꝫ duos circulos gdentes duabꝫ gdatis ptibꝫ, nempe {Zodiaci / Horarũ} in periferia interioris lymbi. Vnde 8 {Zodiaci / Horarũ} ꝑpe centrũ ipsiꝰ Pancycli.

Rectilineꝫ

Istructione ptes semidiametri, in qua trãsit dns spiræ signor̃ ab imũ remotissĩa diuidi oportet in 43½ (uel ea ꝓ in 43516.) tangua Tangentes mãæ Declãs Ecliptice 23.° 31. In his ptibꝫ 8 circumferia circulari, q̃ censet ẽ æqualis, uersꝫ medium numera sglas Tangentes Declãs signor̃ Borealiũ sul & Australiũ, & deinde angulũ gradꝫ signatis ibid punctis. Id ẽt faciet in alia linea alterius plani 8 gstibꝫ Zodiaco radiosa recta, adeoꝫ huiꝰ lineæ Tangentiũ eã ꝓmineãt, quæ ampliorib gdat puncta, ꝑ duc normale quousq; libet vg. ad duplũ prioris (& hæc linea ẽ æquator subiens uiæ Circumfũe in pancyclo.) 8 gtactu in 23. ptes diremptã, 8 23ª ptis fine tã centro eiudẽ ſt recta ad sglas signor̃ Tangentes: ideꝰ 8 sglis his 23 ptibꝫ erigãt normales seu uiæ parallæ una cũ linea Tangentiũ, quæ prius ductæ findent intuallis eãd 88 portione decrescentibꝫ. Hæc ita gfectis trigonis Zodiaci rectilineũ inscriꝫ ẽ Pancyclo lineis curuis seu spiralibꝫ eand trĩ cũ illis 8 portione subiꝫ seruantibꝫ q̃ fiet

Spiralis

Sumendo sglas intersectiones 8 linea æquatoris, easq; transponendo 8 circumferia uersꝫ centrũ, hiæ 8 sglis parallis lineis, ad ibi occultas (ut ſ.) orde seruato. habebis itaq; puncta in occultis, 88 quæ si duxeris spiræ sumpto initio in ptis à periferia uersꝫ centrũ remotioribꝫ, ide 88 ab hinc paulæ spiræ 88 ptis uitandæ cõfusionis gra: Spira trahi ꝓnunt 88 circumuoluendo ꝑpria centro ꝑ tribꝫ cõgruis ptis. Vbi obseruandũ, q̃ si 88 re-

Ad descriptionẽ Sigñ, nor̃ distantiæ ipsar̃ Tangentes.

ptæ 88 centro trium spiræ pcedãt ducibꝫ 8 centro pancycli circellis, hic ẽ ejicient ꝑia alia ꝑpria centra competentia huiꝰ spiræ & gdu æqualibꝫ intuallis: alia a. spira quælibet alius circelli 88 centrũ ab-tinebit, ita ut spira centro pancycli ꝓxima accedens hãt circellũ centrorũ ampliusq; remotiores angustiores ut deceat spiræ. ℔3

Regula.

3º. Pro ita designato Zodiaco spirali requiret regula ꝑpria, uel sequit: Intuallo Declãs mãæ ad 1.° tã Eadẽ fac in aliqua regula, 8 Tab. sing Horaũ, quadruplũ, & semiquadruplũ (: Vel Geometricè eod radio tã semidiamr̃ describe semicirculũ diuisũ in ~~24 Horas~~ 12 Horas, hãt quælibet iterũ in 8 ptes, ĩ semiquadrantes, 8 ꝑbꝫ ductæ chordæ diametro parallæ dirimunt lineã normalẽ, qua semicirculũ in duos quadrantes dividit, in dictas sing.). Horũ puncta 8 trenos, ubi ẽ sũt ſt quantitãs adscribãda ẽ Hora 12, numerabis inde 88 8. ꝓxis semiquadrantibꝫ Hora ij.& i, debinc iterũ 10 & 2. ꝛc. Inter hos binos horaũ ordines, ad sglas semihoras minori characte scribere inualebit longdines diurn: aestiuas & hybernas. Regula

Circulorũ motꝰ

hæc sũ adornata ita mobilẽ centro Pancycli aptigit, ut puncta remotissĩa Horæ 6 & 6. congruat 88 circumferiæ seu circulo ♈ & ♎.

Vsus.

Vsus. Data Altitudine Poli; Horam Ortꝫ & Occasꝫ, cum ꝑtile diurn: & nocti: per totum Annum, in regulã ad dictos Poli gradꝰ admota monstrant spiræ Zodiaci. & hic usq; ẽ quidnũ inuenty in Pancyclo

2º. Dato loco Solis cum quantitãte diurn: aut Hora Ortꝫ p. Altitudo Poli deprehendi; gyrata regula 88 spatiũ Zodiaci, quousq; spira dati loci Solis in regula ablã scindat Horã Ortꝫ p. tẽ n. in lymbo abscindet uera Poli elevaõ.

3º. Data Hora Ortꝫ p. cum ẽleuãe Poli. Hora Ortꝫ p in regulã sup dictæ Poli Altudẽ situatã, monstrat locũ Solis in Zodiaci spirale.

Pars. 2a

1°. In alle pte semidiametri, de qua Gedli pte #°2°. circa initiu. pcipia é mentis, spatiu ad libitu mag. diuidat̃ in 12 equidistantia pcta, talia ut hꝰ occulta ꝓxẽ minor, h.eu sequens 10 pcm. 9.ℭ. donec in ultã nullu spiat, tq in quo pcto occ. Horaria spiræ gerrunt, ꝙ hi tm #12. occultæ cẽ ilgunt (numerando, nꝰ ut prog. signas ℭ24. seu qualibet 24a.) Hæc pcta & inferiori circello uerg spiras 24. diaꝝ collocata designabunt spiras ḡlimas Horarias; intra quas & circellu minore inferiore & ḡlimas ẽt. alias spiras, & quibꝫ de causis, diuide cuiusꝝ earũ pcũ portione, cuiuscuꝝ, paruꝫ aut magdinis ea sit, intra dictos limites circelli & spiræ ḡlimæ Horarie comprehensa sit in 12 æqlia pcta, ꝙ quæ tractes spiras modo quæsito sub #°2° ḡpe fine.

Spiræ Horaꝝ primæ ḡlimæ.

2°. Bina spatia spiraꝝ uno colore tinges, bina sequtibꝫ ḡꝫ relictis, post hæc iterꝫ alia duo priori colore tinges alternẽ ꝙ. quia bina spatia insignienda sũt unicæ Horaꝝ nꝰ, ita ut hora primæ ḡlimæ spiræ sit pma & ultã seu 12a, altera sit 2a. & ita de tertia sit 3. & ꝙ. ꝙ. ubi uides, ꝙ una spira obtineat medium cuiusꝝ Horæ locum, talia sit finis pcedtis & initiu subsequentis in utrũ Horis.

Nõẽ Horarium inscriptio.

3°. Regula. Spatiu hoc pcte nõ 1°. electu & in 12 æqualia distributu, sed huic regulæ inserendꝫ, & glibet ꝙterna in 8. æquidistantes semiquadrantes é diuidenda in scala dentata apicis nis competentibꝫ, bina serie una ascendẽte, descendẽte alterã. & in utrãq, ꝙmunte hærente 12a., interruptis inꝰ utrãq, serie ꝙtibꝰ diuersis ab unite usq, ad 24 numerabis a cẽ Hora 12a centro & spinqua uersꝰ rectionẽ. Hæc facto regula hæc sicut prior mobilꝰ in centro Sarcycli firmenda é ut pcta Horæ 1ae. in regulã quorumꝫ modo notã ꝓ congruat circello in diuersi Horaꝝ q é meridiani seu finis Horæ #6a & initii 7ae.

Regula.

Vsus. Horæ inæquales nel antiquæ per totam diem monstrandi, si in priori regula regulæ ꝙtibꝰ diuersis nel Horæ aut Decasꝝ accipias ni hæc 2da regula, eaq, ta diu circumferueas, donec dicta ꝓcta radat ꝙtinam seu centro remotissima spiræ cẽ Orbꝫ & Decasꝝ. Tali situ relinqda é regula ꝓ integra Die artificiale qua non habit inæqles Horas, ma si in regulis aliquis ꝙsentis ꝓcta Horæ mortalẽ seu ab hominꝫ, illiden spiræ absciendent uera correcte Horæ diei inæqlis: sic & Noctis si stabit nocturna (. seu conuersa diuersa ad 24.) ordina spiræ applicueris.

Inæqles

Pars. 3a

1°. Supra scripsire regulæ mobilis delineaty é circulꝰ in 14 spatia diuisꝰ cui bis inscriptis characteribꝫ Planetaꝝ ordẽ celesti. ♄♃♂☉♀☿☾♄♃♂.

Cyclꝰ Planetaꝝ.

2°. In medio huiꝰ rotulæ é aliꝰ cyclꝰ mobilis sic in 14 spatia distribuendus priscis congruentia, hꝰ duos circulos, in quoꝝ uno, priori ordẽ, inscripte sic 12 Horæ, quare remanent duo ultra spatia uacua, quibꝫ imponẽdꝫ é tibulꝰ Dies, ad sig. nificandꝫ eã Hora sint Diei. In altero v. seu intimo eãd modo Horæ 12 noctis inscribꝫ ita ut 1a noctis ꝓxima cum meridiano occupet (sed in intimo circello.) posti 12a. Diei seu exterioris circelli, reliquis priori serie subsequtibꝫ, unde sic duobꝫ spatijs ultis inscribꝫ tibulꝰ Nox. Tand in medio huiꝰ rotulæ pingda é mana manibus Hora 1a Diei: ile transuersi aliꝰ inde seu sagitta directa utrinꝫ, ad Horã 4. & 11 Diei.

Cyclꝰ Horaꝝ.

1°. Vsus. Cognoscere Dnantem Planetam Horæ 1ae Diei, à quo et ordine in qbꝫd idiomatib Dies denominatꝰ: apud Germanos qdm solꝫ Dies Dnicꝫ & Lunæ dr Dantag und Montag à Sole & Luna; apud latinos v. et alios exacte dr Sabbathꝰ & Dnicꝫ. Cognito ꝙ Planeta unig diei, denominꝫ in cognitã alterig. Vg. Germanꝰ aliquis ꝙ noie lingnæ ilgis, in la dicta, feriã 2. dr Mari ☾a, mallꝫ a. et scire dr ante fer. 3. adnotaꝝ ꝙ inferiore rotula, ut mana indicet ꝓsente feriã 2ã seu characterẽ ☾a, quo type sagitta utrinꝫ, monstrabit planeta sextã feriã cẽ ♂; porro hoc cognito mallꝫ et scire feriã 6tã; iterꝫ igit admoues manu ad characterẽ ♂ feriæ 3æ. sulꝫ sagitta utrinꝫ tendet in ♀ planeta ꝙ quæsti 4ae feriæ.

2. Inuenire Planetã dr ante Horã inæquali rotæ sub # pcte 2a. 4°, uolue manu ad Planetã currentis feriæ, eaq, situ relinqua rotula integro die naturali seu 24. Horis; ma si ingressꝰ fueris ut imenta Horæ inæqlis Diei l. noctis rotula intima, in exteriori dabitꝫ correspdens Planeta tã l. Horæ quæsitæ.

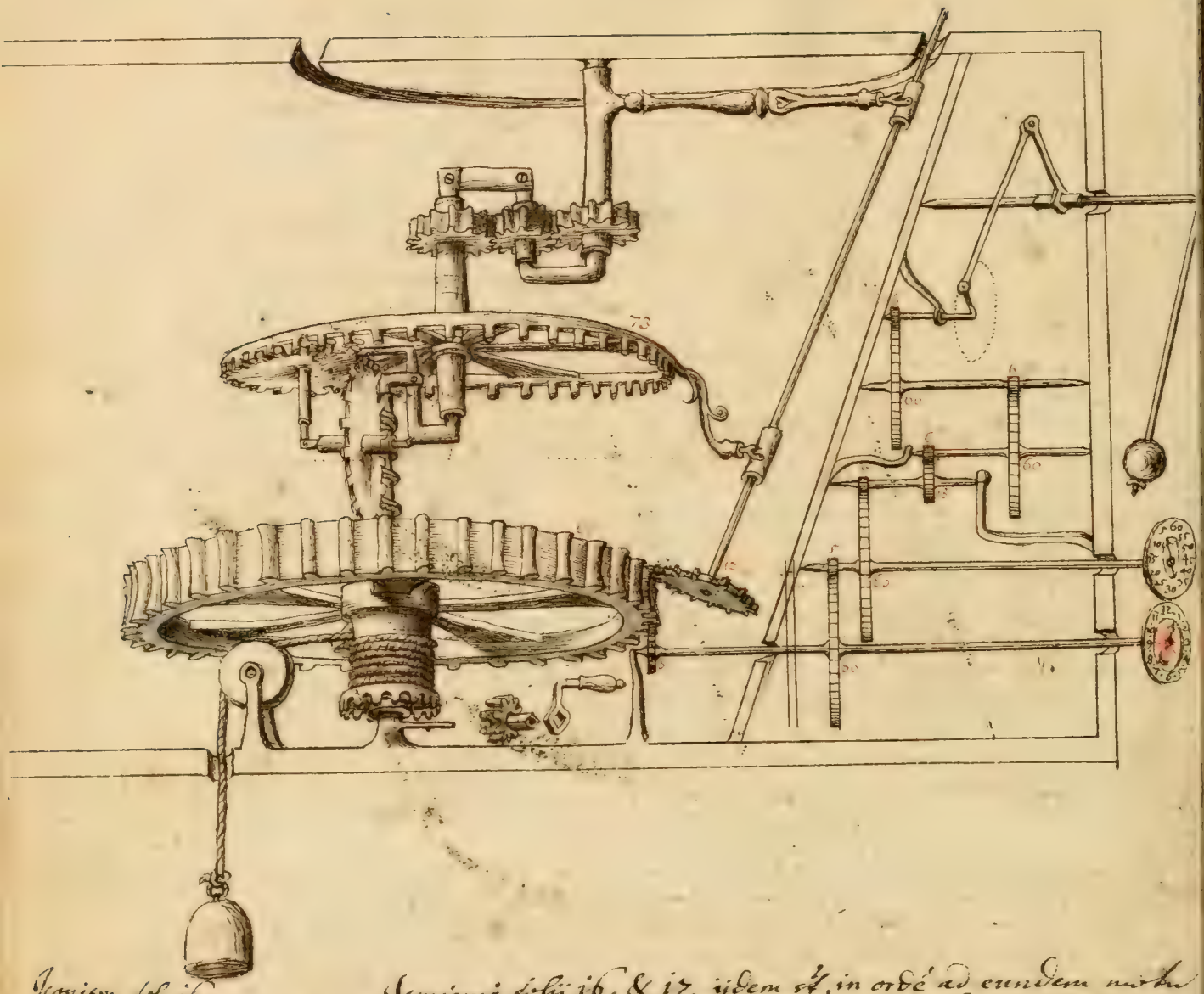

Jconism. fol. 16.

Jconismj folij 16. & 17. ijdem sŧ, in ordē ad eundem motū globi terraquei exhibendū: Hæc tñ machina (fol. 16.) nidet in proijcē difficilior ob unicā cui rotarū conhortū apē. A dextris huius Jconismi deputā sŧ rotulæ cū ansarū nō, quibꝫ horæ vulgares cū minutis primis demonstrantꝫ, scrupula verò secunda ꝫ vibraē penduli numerantꝫ: quod

Jcon: fol. 17.

et sequenti Jconismo applicari pōt conuenienter.

Jconismj folij 17. gradꝰ vel plurimi annulis rotatilibꝰ, nempe tribꝰ, & uno fixo, q̄ē infingi; in hunc fine ut dicaꝫ ST. eo firmum sustentetꝫ, & spatio intra eos globū et aliæ plurimæ rotulæ ad motū quælibet efficiendū (et aliōr planetar vel ☿ ♀ ordinari ꝑuint.

PQ. Sunt fulcra quatlibet (3.4, aut 6.) sustentantia primo discū ST. Deinde et annulos rotabiles affixis sibi trochleis O,O, ♀ & r,r ♀ annuli decidant aut ad latera vacillent.

ABC. ē annulꝰ cylindricꝰ. Habet iste 1º in superiori pte serraturas, quales apparent in AB, ea tamen ita sŧ incisæ circumquaqꝫ, ut ē in superiori annuli superficie, quod ego hīc ꝓp pictura compendiū omisi. Intra hos annulos disponuntꝫ aliæ rotæ (quarū numerꝰ, figura ♀ facile patebit) quibꝫ hi annuli animantꝫ. Earū ꝙ aliqua implicata dentibꝰ seu serraturis dictis AB, monebit hunc annulū motu ABC. 2º Habet hi annulꝰ in quoca superficie foramina 60. congruentia digitis seu ansis rotulæ ED. 3º In interiori seu concava superficie hꝰ striæ quandā cochleare quā sit, ut motu circumquaqꝫ semel annulo n̄ nisi unica ansa rotulæ G mouebitꝫ. Hīc annulꝰ talibꝰ internis rotis innectitꝫ, ut ijs intra 5. dies nāli semel tñ circumquaqꝫ gyreꝫ, ita quo n̄ ē difficilior.

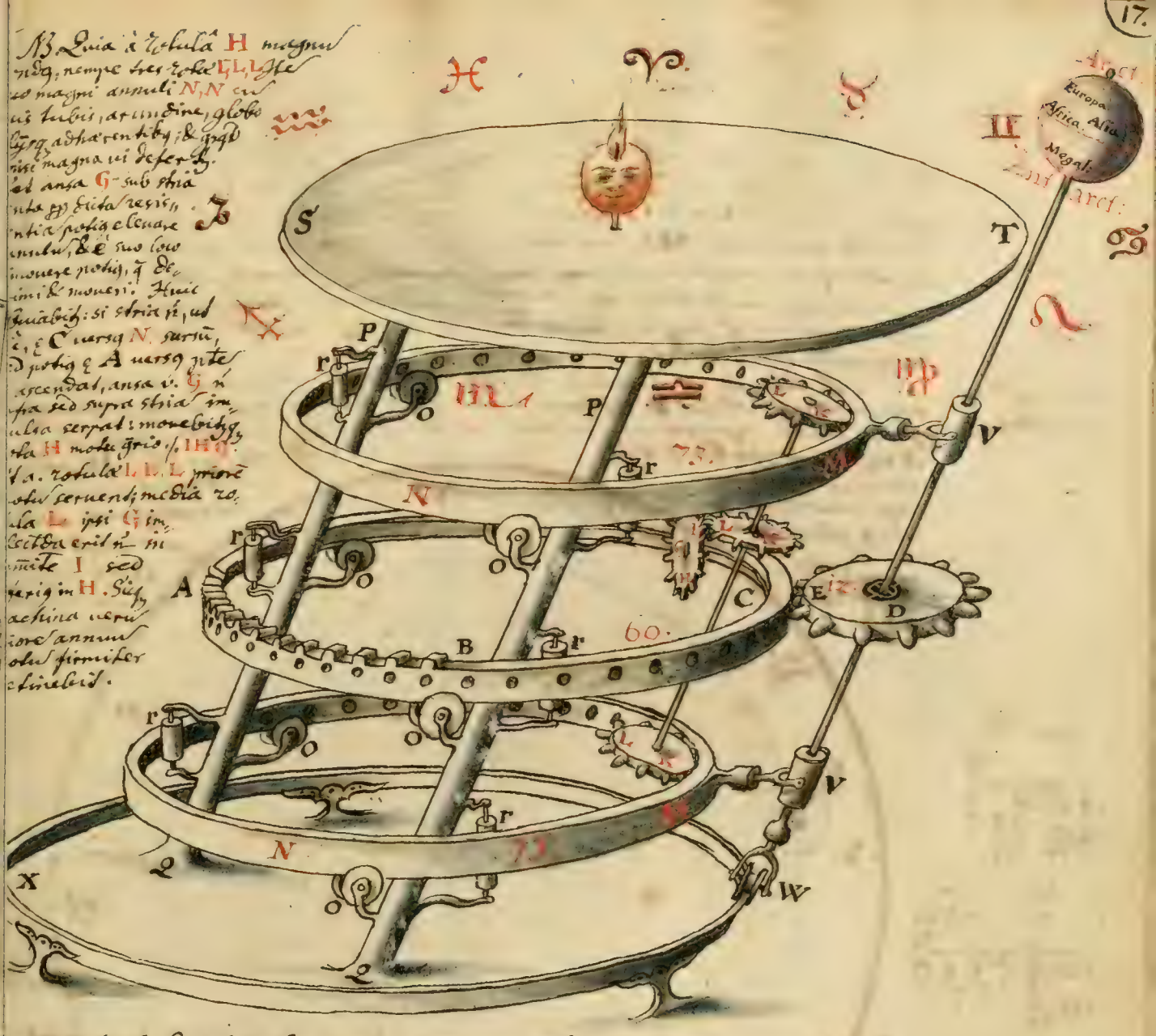

[13] Quia à Rotulâ H magnus nidg, nempe tres Rotæ L,L,L ite eo magni annuli N,N cui tubi, arundine, globo ggrg adhærentibg, & grad nisi magna vi deferrb. Et ansa G sub stria nte gg fixta regis, ntia potis elevare motu, & ē suo low mouere potuis, q̄ de, imilē moueri. Huic quadrich: si stria p̄, ut ē, & C uersg N. surrū, d portig & A uersg pte ascendat, ansa v. G p̄ pa sed supra stria' im, ulsa serpat: moueibig, tia H motu grio, IH. Q. 1 a. rotulæ L, L, L priorē otu sequenti; media ro, ula L ipsi G in, cctbn erit p̄ mi mite I sed ærig in H. Sic, achina uerū iore annuo olus firmiter ctinebit.

DE. Rota dactyliotheca iz. digitor correspdtis dictis foraminibg. In cedis circellis & apicibg libraia & affixa arundini WV, qua ggrady globig der aqueg motu diurno. DE.

G ē aqlis figa & ansata nō ipsi L media. Et ultima L. L. sīl et aqles ansatæ quatuor ō ipsis G & L mediæ, huic ansæ v. sīl dactyliformes correspdtes foraminibg annulor. Oēs tres Rotulæ L, L, L, sīl eidem apici adferruminatæ.

N. N. Sīl duo ehemi annuli rotabiles hntes in grana superficie 73. p̄ amina æquidistantia correspdtia dactylis ultimar rotular. Et mouenty simul æquali motu annuo deferentes circulqdq, arundine ina arundo mobilis ē ina tubulor V, V, tubuli intra furcabg furcinulas, furcinulæ intra nodos hærentes quæ a superficiei annulor. V. a. arundo cū gestantiq motu an uo decurrat, annexa ē ei trochlea W intra furcinulas suas furcinula uero intra primum nodus mobilis, ut trochlea W. sustentans globus terraqueus sup annulo fixo WX, libere annuo motu WLX decurrere possit.

Motus machinæ: Per alias subintellectas rotas moueb jnig annuly motu BC. mouet v. rotula motu DE. diurno, quia huic iz. digiti ultimi in illig (quæ intra dies circugyrab) foraminibg 60, quinquies. Porro q 4. rotulæ hnt æqles nō de 73, sīl, ut qdo annuly A intra 5 dies circumuoluī, unico dente q̄ quouis alij; & q̄ globus cæ segd ēt annuli M, M. unico correspdti foramine, quæ sīnde 70 & tria, absoluunt big 365. s. uno anno. Vnde primus annulus mouet q̄ A, in B, & C; DE motu diurno ab Ortu in Occasū ggrans globus. Stria uero deprimit [13] ansa, in G & mouet motu GHI. Oēs tres rotulæ v. motu KL, eodemq, nempe ab Ortu in Occasū an uli N, N annuè deferentes æqe globi. Dixi ab Ortu in Occasū, ita n. fieri ē necē sīl ignia hypothesis Solē motu p̄prio, ab Occasu in Ortus ferri aperiat, ut patebit.

[13] Vide annotatē à capite huius faciei positā.

Præcedenti machinæ addere facillimè motus lunæ cum phasibus, imò & Eclipsibus.

Disci descriptio.

In superiori Machinæ suppositione, quæ hic repræsentatur, planum **DLH**. describit zodiacum. In eo sumitur Apogæum Solis, quod esse hoc tempore 7. ♋ 29. ~~& centrum~~ nempe in **H**, & quia ♃ centrum **L** ducitur recta ad apogæum seu 7. ♋. Semidiameter **HL** censetur ee 4000. partium, talium 121. & centro **L** transpone versus apogæum, nempe in **I**, quod **I** est centrum Eccentrici ☉is seu Ecliptica. Ergo centro **I** describe semitam ☉is **BEF**. quæ tanta latitudine excindi, ut intra eam arundo globus terraqueus vertendo circumquaque deferre valeat. Si placeret, præstat hic ducere, nempe pulveres & eum intro ad rotas deducant, aliquo mobili ante circulo obtecto. Globus terraqueus **C**, eminens ♃ arundine seu aqueo cum intro ductus deferat motu annuo & cætera signa ab Ortu in Occasum.

Motus ☾ cum phasibus.

Si volueris repræsentare & adjungere phases & motus Lunæ. Apto globo terraqueo infiges rotulæ **B**. 59. dentium, qui sit liberè mobilis circa arundinem ~~terminum~~ & quæ Selenæ impingat in claviculas vel aciculas 730. æqua distantia in circulo **AKGA**. disporitas & sic rotet anno 12es & insuper septimo anno novilunia n. 59. gliscent

730	59.
242	12.
12	

deferatur, seu ☾a **D**. intra remaneant 11. dies, quibus citius gliscent; debiles in 730. & nempe 12es & insuper remanent 22, seu quia 11. dies

Circ.	Diam.	Circ.
22. 7.		59
	22	7
Diam. 18 17/22.		4 1 3.
		2 9 7
Semid. 9 17/44.		1 3
		1

Circ.	Diam.	Circ.
22. 7.		730.
	22	7.
Diam. 232 6/22.		5 1 1 0.
		1 7 5 6
Semid. 116 6/44.		1 1

Proportio motorum pro

Dia semidia motu ☾ efficiendo.

Eccentrici semi = 125 23/44. partes, seu 125 1/2. verè: rotulæ **BA**. residuum, minutum **AKG**. Eadem partes dirimunt circellum **CAB**. in 59; **AKG** autem in 730 desiderata gratia æquidistantia ~~dari~~, & divisio est facillima.

diameter **IB**. dividatur in talium partium 9 17/44. est semidiameter 116 6/44. & semidiameter **AI**. circuli

Eclipses ☉is & ☾æ cum Aspectibus.

Si placeret repræsentare et Eclipses tam Solares quam Lunares, collocatis circulus vel annulus quendam infra rotam **B**, qui circuli subeat vices Deferentis Lunæ, & hic denotatur & gestatur iter, ita tamen, ut unus ejus hemicyclus sit elevatior, alter v. depressior, impetu sumat ☾a declinatæ Boreas & australes, me & dia inde ejus nexas declinæs censent ee 86 & 89. in quibus solis partibus Eclipses globus ☾æ **D** sit ejus allobrox cum terra **C**, aliàs v. 5½ altior aut demissior quàm ficti ad Eclipses Solares & Lunares, totales & partiales, præsertim secundum ea, quæ vera in cœlo fiunt, et cum oculo hoc syderi aspectibus.

Alior. planetar.

Licebit et genium affingere motui aliorum planetarum, præsertim ☿is circa ☉ & ♀æ Solem.

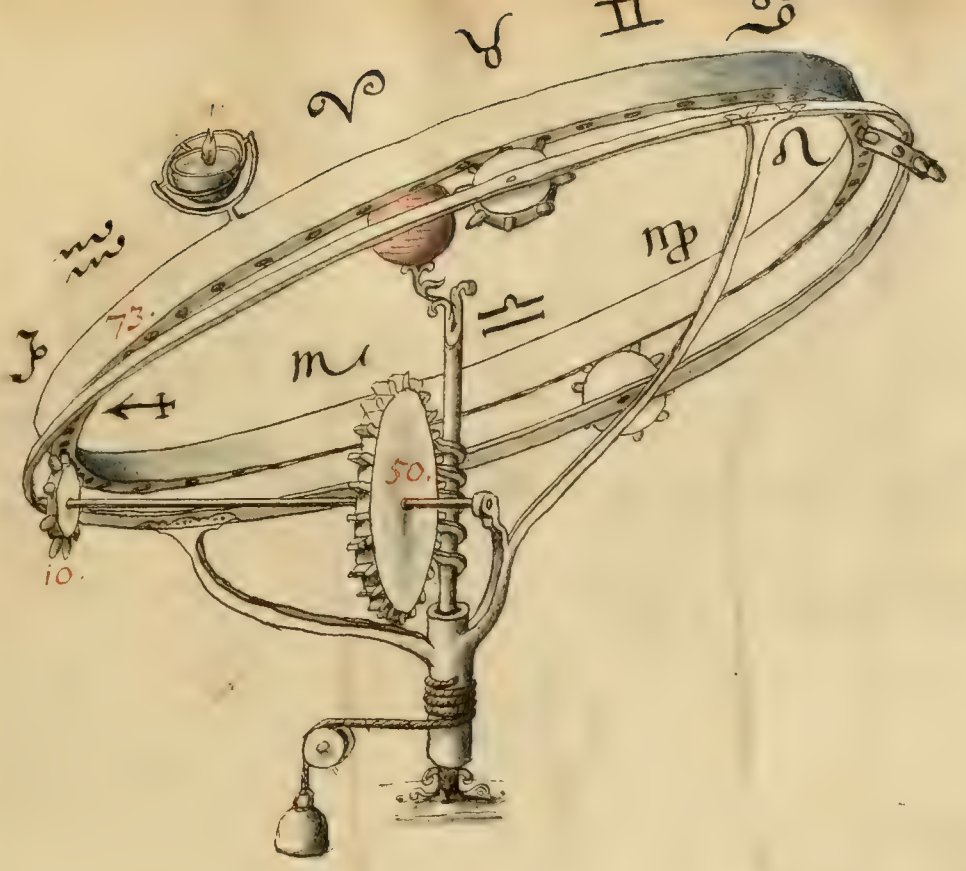
73.
50.
10.

Horologium

Denotans & sonans Horas Planetarum inæquales exactè.

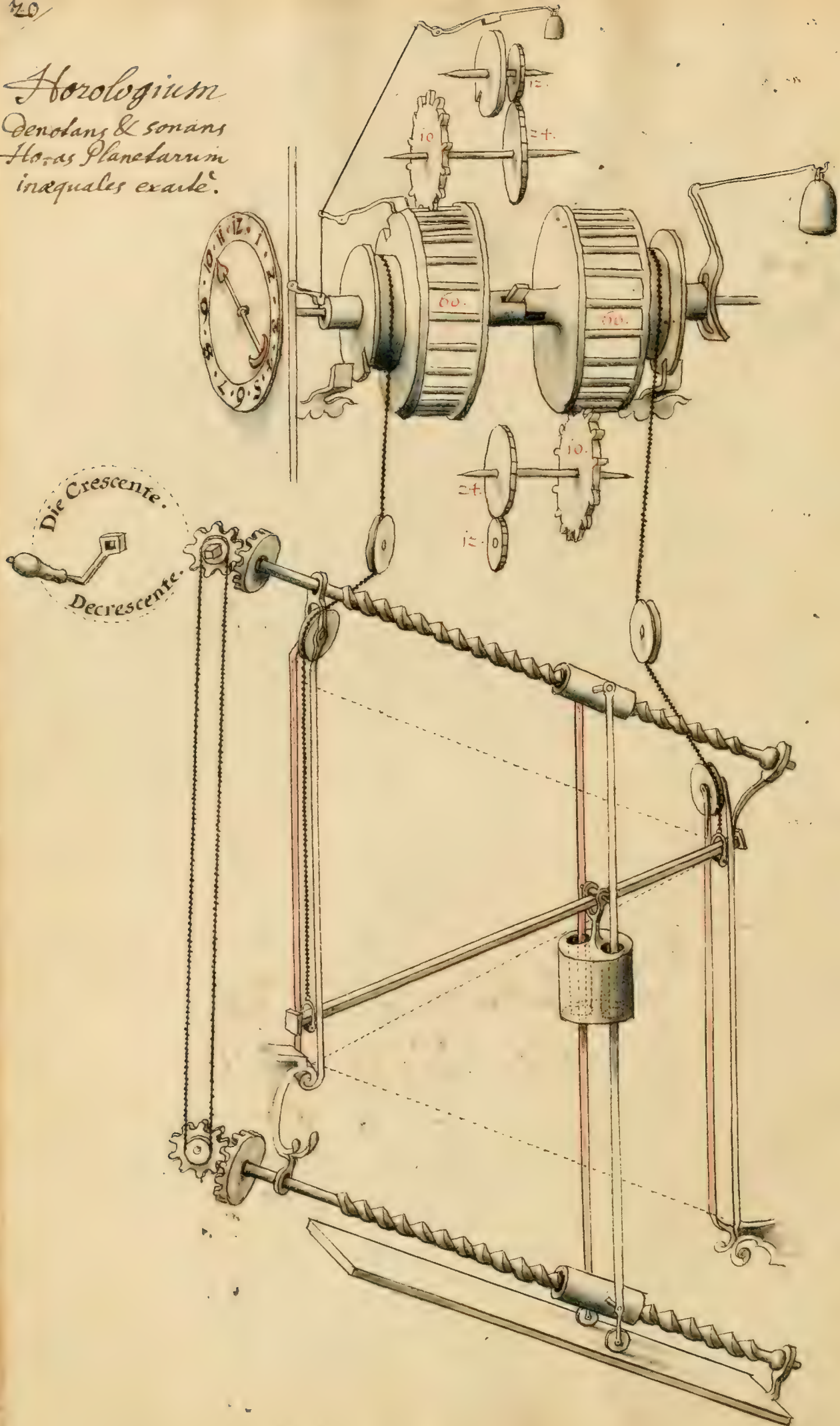

Architectonicus quadrat Mensuræ
rum & Planitiæ Arithmet. vg.
Quæ ejus in arithmet in die huius 10 pedes, 8 digit.
in die Geometr. 7. 3.

10 8. 56.
7 3 30. 12
70. 30 8 6 7.
7 5 6 12 12
8 6 7
12

10 8
7 3
70
7. 2
2
77. 4

8
3 12
4 2

mensi in area 77. ped & 4. digit.

aliud. altit. 23. p. 11 ½ d.
cas. 17. 9 ⅔

17. 17
8 ½
207 15 ½
12 34 4 18.
1 5 0
1

161
23
34. 10.
9 ⅓
426. 7 ⅓.

12 digit
in unu
1. pedes.

11 ½
9 ⅔
4 ½.
7 ⅓.
12 99
9 11 11
2 2

Explicatio. 1°. Geometricalis,
docet in pedes quorum quadrati
pedes. 2°. Geometricalis
digitos in pedes, docet digiti
pedales s. quadrangulu~~s~~ parallelogrammi
hui lateri longitudinis pedis, unius vel tot
digitor, q̃ pedis digiti diuisi p 12. red.
unt in pedes, cu remanentia tot digitor
pedalium. 3. digiti in digitos ducti p 12
dunt digitos quadratos (n pedales)
unde hi diuisi p 12. reducunt in priores
tes digitos pedales priori adendos.
In hac q̃stionum p 4. vg. digitos ille
aliquam rectam longitudinis unius pedis
ten 12 digitor, tales 4. digitos.

17 23 23 161.
11 ½ 9 ⅔ 23 13 23
17 15 ⅓ 11 15 34. 9 ¾
17 207 9 ¾
8 ½ 222 ⅓ 12 6
195 ½ 195 ½ 3 6
12 34 9 4 11 7 5 6 426. 7.
12 9 8 9
1

11 ½
9 ⅔
99
4 ½
7 ⅓
12 9 11 ½ ⅚
2 2

99
4 ½
7 ⅓
11 9 ½ ⅚
2
2
1 1 ½ ⅙
2 3
3 3 3
2 2 2
3 18 ¾ 6
12
214 8 7 7 ½
8 8 3
8

111

1. 4 una Cab.
4.
5 4. unus
1 — ¼ pedis.
5

Horizontale cũ Italicis & Babylonicis.

In Scialterium Horizontale fundy lineæ Horar. Italar & Babylonicarũ simul supra in Verticale fol: 13. Ea hi alijs numeris Horarijs insigniuntur, vt loco superioris Tabellæ sequentes annexa: ordine hinc inde retrogrado, quia umbra in Horizontalibus sinistrorsum incedit.

Horæ Æquin.	Horæ Italic.	Horæ Babylon.
6.	12.	12
7.	—	13
8.	1.	14
9.	—	15
10.	2.	16
11.	—	17
12.	3.	18
1.	—	19
2.	4.	20
3.	—	21
4.	5.	22
5.	—	23
6.	6.	24.

Horæ Æquin.	Horæ Italic.	Horæ Babylon.
6.	6.	24.
7.	—	1.
8.	7.	2.
9.	—	3
10.	8.	4
11.	—	5
12.	9.	6
1.	—	7
2.	10.	8.
3.	—	9.
4.	11.	10.
5.	—	11
6.	12.	12
7.	—	13
8.	1.	14
9.	—	15
10.	2.	16
11.	—	17
12.	3.	18

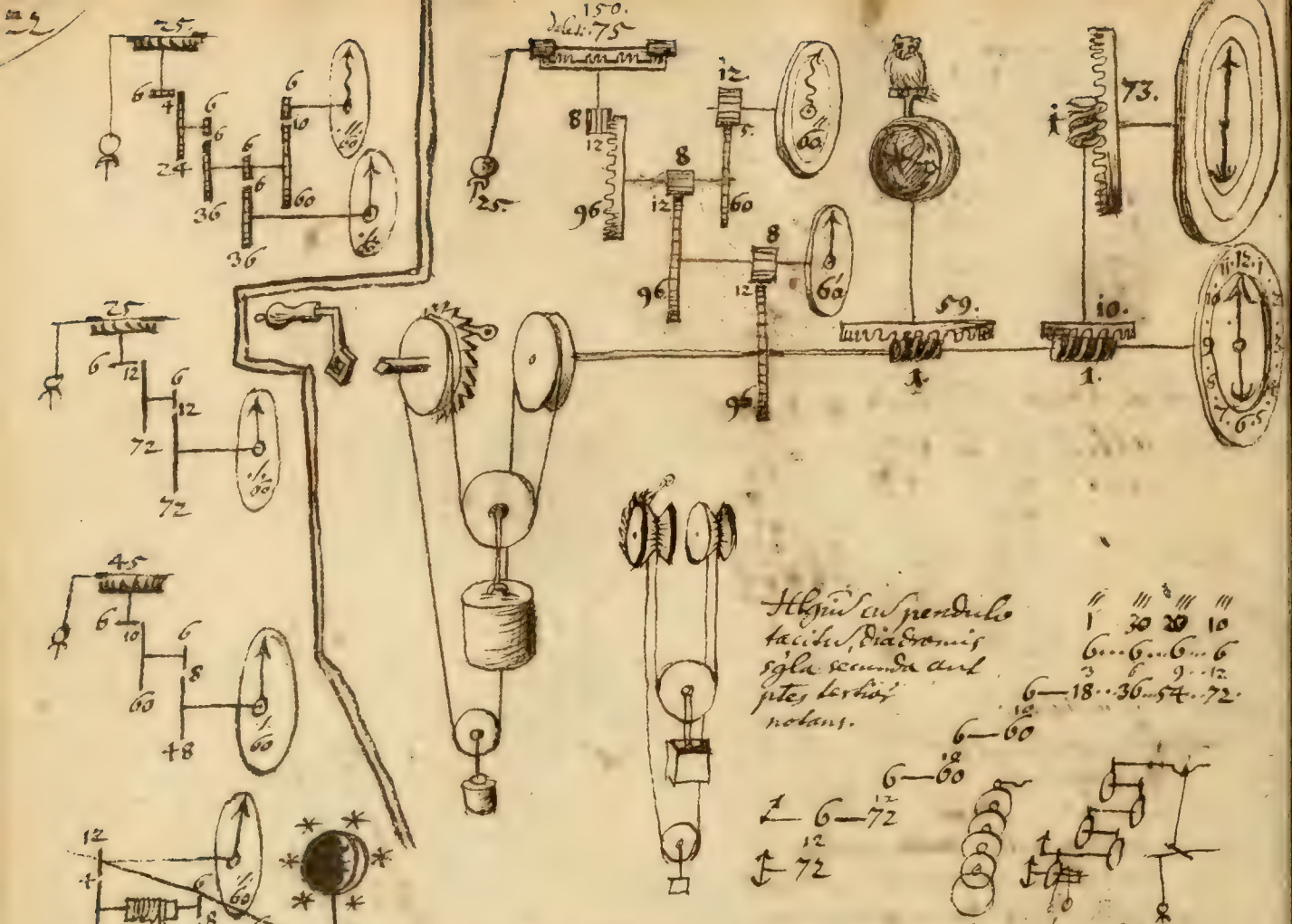

Hlgius cui spendulo tacitus, diadromus sgla secunda aut ptes tertias notans.

″ 1	‴ 30	⁗ 20	⁗ 10
6	6	6	6
3	6	9	12
6	18	36	54	72

6—60
6—60
6—72
72

Motu ☽ 12 Signa menstruum hlgio ꝯcludere.
Quia ☽ Diebus ~~sex~~ 354 ℔. fere uno anno, magral Zodiacum bis hinc bis semel absolvit Dies 27¼ fere. Vnde rotula 109 dentium, quor unus ☽ motu cadit sgtis senis horis, quo fiet, ut sgtis Dies 4. dentes plurimum tota rotula. sua ☽ motu absolvat 27¼ Diebus.

manu	5—15	15	
	5—35	7	
6—50		10	
60		10	

5—15	15	
5—55	11	
6—60	12	
72	12	

24/20.

Numeri dentium in agles & rota serrata ultima.

3.	5.	7.	9.
9.	25.	49.	81.
15.	35	63.	
21.	45		
27.			

Commentaria
In artem breuem Raymundi Lullij.
Prefatio.

Ca é ars breuis seu Inuentiua Lullij, cuius dignitas, excellentia, generalitas ac certitudo tanta é, ut se sola sufficiente, nulla alia scia ppterposita, n' ullo indigens forinseco iuuamine, infallibilem cui' cerde genodo' error, de' re scibili vte' ac scia' sine difficlé & labore nor inuenire docet. Insup, aes alias scias sub se completens & ad ueru ordinans, soluens aes questiones & obiectiones, q' circa quemq; scibile fieri pnt: nec ullu scibile é, q hanc effugiat, argumentand, risuper & arguta intellia certissa ac notissa, quibz nemo pt' gdiscere: Hoc n' indiget aliar' scia' nel scripturar' lectionis, d' ipsa é' carnu nutrite, et ipsa sacra scriptura dispensit, ordinat, & lead. Habet n' ppria umbra, ac notissa, in qua dda quada habitudine ac artificioso discurrendi modo, in quibz cui' aliar' scia' ppria, & discursq; ppria ac facilitas, ut et pueri impubes, hac arte pfecti, in dib ferme pacalibz docte disserere pnt. Multi et q' in etna senecte se ad hanc gloriam hac arte pauissensib in uiros doctos euasere. Ita hac ars aes tpis indigentia' uiruit ac inopia'. Quod ne fabulosa uideat tand nra memoria desles Petrj Dagnino Mediol & Jacobj Januarij uiri orta Italia celebrati, quor prior 37. aetis sue ano, in cujo pria hanc scripsit clarta hanc, 7. Lundas mensib huic artificio incumbens dib doctus uiris miranto habitus é, que & tota fere Italia uerbo cepta é, & ega eis in hunc diem, phi doctrina gloriat, & se ferunt. Aller a q magis mir é, qui 7. pegisset lucha à tris penitz alienu in du hac arte pficit, ut sine scripturis eis uide, & liceat, nulli deinde hanc his postponat. Nobis Ferdinandus Cordula Hispanus + pfunda ultra & citra montes gymnasia, cio studijs hac arte celebratis sui edidisse: adq; Raymundj Sabunde, q librum creaturar seu Theologiam hac arte edidit, eo ipso gdr etigrua sua scripta satis ondit, phi hac arte nabuerit. Praterea Jacobum Fabrum Stapulensem ac Carolum Bouillum, apud Parisios dimalgata sa pria' uiros, Raymundo de uetissos scriptis, eorq; scripta lectant. Et ut ad meos germanos ueniam, Andreas, Petrj, Jacobj, germani fratres, natione Frisones, cognomine Cantenij, unica cu scribe adhuc puer decennes, in di disciplinar gne egregie diffamare, quos n' modo Germania & Gallia, d' tota pene Italia ipsaq; Roma & nouit & admirata é. Hor Andreas mihi (Henrico Cornelio Agrippa utriq; Iuris Drio.) Quepter edidit, cuius fundamto innixus deliberaui et ego alij addificium superstruere, adq; hac in arte breue succincta tractandi scribere. Accipe g' nunc benigne ista ac has nras lucubras: accipe Lullianum artificium: huic insiste, huic inhare, quousq; penetrauerit & ri ubi ac praxi dedu[illegible]scere noueris, tu mach uiste, qfciens ingenio, aggredere ora & euades cui sciat' forte ac plenissq.

Inventaria.

Raymundy Lullij Phi insignis & adeptj compositi artē hanc inuentiuā, quā ex arte Inuentiua nuncupauit, & ipsā postea ad uarios tractatus quasi scripti tradidit; quor alibi intitulauit arte demonstratiua, alibi de nouissimis prior, alibi breuis arte magna, alibi arte breue, ni quo tota arte inuentiua breuiū complectitur sumpta essentia, & posita compendiosè declarabimus.

Dr a. hac ars Inuentiua, q docet nos inuenire & multiplicare res & trēs & spēies, differēs, diuisiones, media, loca, argta, gstiēs, q̄stiones, adiectiones, solutiones ac deductiones, rōtes & sōias de oī re & ad oē ens & spēiosū.

Inuenire a. re l. trēs hoc solū intelligē: quomodo res aliqua sit plurib⁹ p̄ trēs q̄teni, id aut̄ fit explicantib⁹ quatuor libris de aliq. Inuenire itaq; trēs nihil aliud, quā re aliqua q̄posita illa plurib⁹ & ijs quide certis uerbis amplificare & exornare.

Diuinū a. trū ēt ea q̄positio ē, qd nr̄ & uerbū, q̄ p̄dales p̄tes sūt oratis; sūa aūt alia, adhegerius, q̄ Deus nr̄ & uerbū simplex & rectū ē, qd quida, ōis, nullus, & religiosū gdēs oratis. Sūa ēt alia, complexa q̄ libet multiplex, à p̄te Dei ut l. sutis positus, l. modo ēt ualeat de quo modo gdicat.

Ens a. compsū l. trū simplex, diuinū oratē complexa, qualex rebus incomplexis complexa faciūt. Terminis itaq; incomplexis repli, faula enūs cū uaria diuersitate complexas facere ut trēs, & hoc iuxta.

Primum ars inuenire opertet trēs grālas, quib⁹ in oī re possit inueniri. Secunda traig artis intentū. Et hūdi trū ēt, quor Raymundy Lullij nobis sub quadruplici figura tradidit, extra quos nihil cadit in illatū.

In tres itaq; p̄tes p̄ces, q̄cēs nobis partienda erit. In quar̄ 1ª. ingta intentio artis ē trēs ipsos grālēs declarabimus & multiplicare docebimus. In 2ª. p̄te complebor inuentiū ordinem: In 3ª. uero artis dispositō & applicatō docebimus & p̄ exta demonstrabimus.

Prima Pars in 6. subdiuidenda 1º. declarando subiectū cuiusq; quar̄ figā apud Raymundū notatā p̄ trā S. 2º. regit de gdicatis absolutis, quar̄ figā signatā p̄ A. 3º. de gdicatis respectiuis seu de triangulis, quar̄ figā notatā p̄ T. 4º. de q̄stiōib⁹ earū regulis ac spēb⁹, quar̄ figā tenet trā Q. Et hac sūt 4. figā grālēs artis & q̄libet illar̄ apud Raymundū 9. possidet trēs p̄ 9 has trās: B. C. D. E. F. G. H. I. K. 5º. trēs multiplicat & exhaurit eos trēs inuenire docebimus. 6º. uero, figurar̄ in se inuicē multiplicare ordinem.

Figura S. Subiector.

- B. Deus.
- C. Angelus.
- D. Cœlum. — illig. ei
- E. Homo.
- F. Imaginatiuū. — imaginari
- G. Sensitiuum. — sentire
- H. Vegetatiuum. — uiuere
- I. Elementatiuum. — esse
- K. Instrumentatiuum. — actus.

Primum itaq; nume differēs subor nobis memorāda sūt, ut in gdicator attributione gsiderent differēs, circūstāa & gdēs subor quas uniuersitas sūt gens, nāa alq; ordo demonstrat. Quia n oia gdicata aut n eod modo trō sutis queniunt aut cohærent, l. gsequunt, l. attribuunt, l. accedunt. Na ea q̄ de deo dicunt, q̄ quend alium modū, q̄ de creaturis dicunt: ita q̄ hūi sōi trāe attribuunt, oportet in omnib⁹ cc. Sic illa q̄ de hoē iusto dicunt, alia q̄ de iusto.

Deus é illud ens, in quo bonitas, magnitudo &c: p dicata absoluta in arte ponita sũt unus & id nõ; habens in se oẽ complementũ & aliquo extra se nõ indigens. Est itaq; deq illud ens infinitũ, actuũ, ꝑfectũ, appetibile & post oĩa rer ꝑncipiũ & finẽ, ipsum sine ꝑncipio & fine; in quo sũt ꝑfectiones oĩũ rer universa & nõ imperfectiones absunt.

Angelus é substãa spualis, creata, quã nõ gignenda, nec corruptibilis: ideoq; nõ indigens ꝑe, neq; motu, neq; loco: sũt sua cõdia illectiua, inuentiua, intellectus, & impassibilis ex suimet & ꝑncipe, nisi a causante, q sibi ex libero arbitrio ꝑmissa fuit, se meritorq; depraxãrit. Sũt descriptis aãt quemlt, nisi q quã gignenda é, ipsum q ẽt appetibile.

Cœlum, é illud quã, q hũt magis elongata magnitudine, q aliud quã. Est itaq; quã incorruptibile, in quo nõ cadit mutatio ad poũ, d. tm ad ubi. sua nata & poũ impiũ, nõ eloĩ tempus metu, hns aãt uirtutẽ, quã capace, meliore melioris gignendi quã, q sit aã hanã.

Homo, é substãa in qua aã rationalis & quã mortale gignens. Est itaq; homo, q hũt cõ, uiuere, sentire, imaginari & intelligere.

Imaginatiua é illa poã, in qua aãl sentibilia non sentiat res sibiles. in qua aãl imaginat species eorũ, q fuerunt sibi ꝑsentata: ideq; sub eo gignens aãlia ꝑfecta & sũt illa q hũt cõ, uiuere, sentire & apprehendere ꝑtis & sensib interioribus & exterioribus.

Sensitiua é illa poã, cui qua aãl sentit res sibiles: itaq; sub ea gignit aãl, q hũt cõ, uiuere, sentire & apprehendere ꝑt poãs apprehensiuas exteriores, carens sibi interioribus, aut pticis sine illis considerata: pterea nõ sine illis illigi, quis fortasse sine illis dormiendo. Sunt a. sũt Raymundus 6. sensus exteriores: Visus, auditus, odoratus, gustus, tactus & actus.

Vegetatiua é illa poã, qua qua aãl gignit ẽsimilia de una substãa in alia: Itaq; Vegetatiuum diuinum illud, cui gignit cõ & uiuere, ut ea q generant, nutriunt & vegetant, sicut arbores, et plantæ: & ita uiuunt, licet sensu careant.

Elementatiua é poã in elementatis, ut qua elementa existunt & agunt actualr & ꝑssibiliter ac poãs in ipsis elementatis. Est itaq; Elementatiua, q hũt cõ subtile, & gignit sub sua generalitate ignis &. elementa simplicia, sc. ♂, ♃, ☿ ☽. Ubi dia nihil inanata, in quib nõ é uita, sine sint ꝑfecta, ut medulla & gemmæ: sine imperfecta, ut nix, grando, plumia & ẽt quis alia elementata, quoq; de quatuor elementis compta sũt, sine uita tm̃ considerata, ut uita nõ careant, ut animalia & plantæ, & hoc pdũ quã.

Prigũ nunc ad instrumentatiuum gradum, quo de scala naãl planta egressum.

Scala naãl 5. hũt grady generales, ad quos tota rer universitas reducit, q sũt Esse, uiuere, sentire, imaginari, intelligere: & infra quelibet istor sũt multi grady speciales, q sub uno gradu gnali gignit. Cõtra istor gradum é ut ois inferior ꝑfectio sine superiori & nõ eiq. Et ois grady superior fundat in inferiori. Ideoq; infimus grady, q é ipsum Esse, é ꝑncipium, radix & fundamentũ scalæ, in quo ois alij grady sustentant nec in alio fundat: ideo, hũt separati sine illis superiori, alij a. sine ipso superiori minimẽ ꝑsistunt.

Esse q cõe gignit grady Scalæ naãl, & sub ipso sũt multi grady dignitis, sũt quos ubiqua res hũt nobilitatẽ q alia: Unde ergo q ꝑtis ac specialib accidentib rer, sic, q ubi sũt nobilitates, ꝑfectiones, illi sũt nobilitas esse. sunt in Ac inuidias, subtilitates laudes, abilitates: ac

in aere diaphaneitas, subtilitas minor, lentas minor & humiditas. In aqua fluxibilitas lubrica, & grana grossities, granedo stabilis & frigiditas. In terra gravitas, tenebrosa, solida grossities, ponderosas granosa, & siccitas. Sl' nobilis é cé in nobili circuli q recto: in nobili curvo, q deorsu. in nobi simplici q compto. Gradus hoc est esse sub gradu durus & nudis, & reliquor ppio. Imo illud é nobilis, in quo gradus nobiliores gradu q in scala. Et hoc id é gradib scale inferiorib ilgdo.

Vivere é 2dus gradus gradu Chi, quia accidia & grias prias, q' sit generativa, nutritiva, augmentativa p. & q adilles sequunt h. ante gradum attractiva, digestiva, retentiva, expulsiva, q & grie sequunt cé compti & & quadruplo. Gradus vivi, nobiles, & q dicit istor vivi sive eltor instrum Nutritiva sive appetitiva aere gradu, q implet. Retentiva terra quia restringit. Digestiva igne, q é dilatading grtiu & amplicat. Expulsiva aqua q lubricitate sua [illegible] & evacuat.

Sentire 3tius gradus vivi de exterior sui, & hñ 6. gradus sensus, visus, auditus, olfactus, gustus, tactus & affatus, sdm quos dgrunt gradus nobilis sibinor. Sl ind aer sq audity é nobilior, q ni gñ respiri sine sib interioribus. na ubicung é audity, ibi núere é moria, ideog alicy auditu n'é disciplinabilis.

Imaginari é 4g gradus & eharent sibi sq indy, qui cors dr. vel imaginatio, phantasia, cogitativa, memoria, sdm quor gemineitas summus sub illo gradu gradus pttares.

Intelligere. 5tus é gradus & hñ sibi gmuna recollere & tidere nelle, sine q éé n'pñ, & q hoc sequunt, discernere, docere, eligere, iudicare, semovinari & qua inde gemina, sapia, scia, ars, ingenia, nobilia, fides, opinio, credulitas, vel qio, nisy & eigmodi, sdm quor gradua & professione gradus sub hoc gradu & supra hunc gradu n'é ascensq in scala naia. Sl ipse gñnet ni se ogles in, se vivens in se realis & dignitiua eor digte qua ipse dignificaty é. In his a q supra naalia sñ n'é ita, sed gñtes gradus superior gñnet interiore realis, d. q net illos sdm nobilissim modu gñendi & dignidi, sl realis & ideal & n'sdm modu spiritualis, & remotis & unigda identitatis, gradatis sdm subi nobilis dñ ming á se invicem distinctos.

Et quia in descendendo ad subtilis elementalitis ni quo situat infimus gradus sordis nia, separaty ab eis aliis, sibi ipsi é, sine nimeq, sentiri imaginari, ilgdo, l. sine illis gradibus. Sl cui sine rebus quamil, q quod é primitivum & pt se subsistens, n' ab aliquo, nec de aliquo, nec in aliquo, d. simplicit ante óc n' cé, q é Deus. Aliud é cé n' in aliquo, nec de aliquo, sed ab aliquo, q à primo cé de nihilo productus: & hoc é cé creatu subtile, cui Creatis n' cé. Aliud é cé q é ab alio, de alio, in alio & n' nisi in alio: unq cé accidis, cuiq é cé accidens, nia & operatione: nia q grupponis substantia in absolute & respm: operatio q subsistia q pe se, ni se, de se, pt se & sui: actus q ipsa, in ipsa, de ipsa, pt ipsa & ipsius subsistia. Hoc, nunc, scripsi de accidé dicunt & Raymundy. Instrumentalitas nis cat: q é ultim in gné subor.

Instrumentalitas é quadilla, q é instrm subsistia, cui qua agit ad quodcung & q se gerit ut pñs: Hoc, gñnet sub se dé id, q hñ cé in alio, ut in ppali subto: Hoc, gerendi ad duplé, l. absolute sdm se gerendu, vel quadm gratia alicui adiungit. Pñs si dicat de Justitia Dei vel hois & hmi re, dunt ad genus sui subti, gdiones nulli observandar causa.

Adhuc a. subtia hoc instrumentalitis gerendi apud Raymundu duplex, scil realis & moralis. Realis, sic gñnet in se 9. gdiendi acutis & gij artificij instrm a aliening cogitis ni ipsius instrm. Moralis a. sic gñnet sub se virtes & vitia & quicq hmdi e n' spiritu & homo.

Figura Predicamentorum seu 9. Generalissimorum seu Instrumentalitis naalis.

B. Quantitas.
C. Qualitas.
D. Relatio.
E. Actio.
F. Passio.
G. Habitus.
H. Situs.
I. Tempus. dnāe.
K. Locus.

Quantitas, ē ppiū raē cuiꝰ ei hīa creata ē finita siue tribꝰ. Est itaq; ghiꝰ ppiū, cuiqꝫ rei mensurā, sēd' nullā ē, magnē, diminuāē & diuisibile. Tribꝰ a. aliud continuū, cuiꝰ gēs nē ptes sūt nisi linea, longdo, latitudo, superficies, altitudo, & fundatus ei, & ipiꝰ mensurans & alq & long alq, puncta circumscribens ei. Aliꝰ aliud discretū, cuiꝰ ptes ñ cōpulant ad aliqꝫ sēd' nisi numerꝰ & oīō & alia multa, sicut in respectibꝰ, duplū, ē inuidia, longiꝰ, breuiꝰ & huiꝰ. & in actib in ei violenti, uehemētes, intensi, ē. remissi. Sīt in qualitatib q̄ nō remissa ē. intensa.

Qualitas ē ppiū, raē cuiꝰ res sūt quales sine debilē. Itaq; sēd' qualitatē dicimꝰ aliqd ee quale, ut sēd' iustitia iustū, sēd' hoīē bonū. Species a. qualitatis sūt ut habitꝰ, dispōnō, potētia, impotētia: ut ee sanū, infirmū, & q sūt pria: ut pura & impura qualitas, ut calor, color: ut pura & circa eā posita figura, ut triāgl quadrū regulare.

Relatio ē ppiū, raē cuiꝰ aliquid ens ee nōnisi ref. ad aliud. Ad alia nōnō uocat ad aliqd q̄ ei ee ad aliud ē. sēd' suppositū, ut pater filij, dñs serui. Vel sēd' sup. ipa entia ut frat, tres, trinitas.

Actio ē ppiū, raē cuiꝰ agens agit in passū.

Passio ē ppiū, raē cuiꝰ patiens patitꝫ ab agente.

Habitus ē ppiū, qui res indutā ee uestitā ē ipsa regitur. & ē illud p q̄ ēt sūt habituata sine uestita ē aliōr: itaq; habitꝰ calor ē corpoꝝ, ee eoꝝ q̄ ei adiacent ut tunicatū ee ē.

Situs ē ppiū, q̄ ptes recte & ē sūt positū in locis in quos sūt ad aptū sumi, pedes decet. Est itaq; situs nihil aliud, q̄ ptiū ordo in loco.

Tempus ē illud ppiū, in quo & q quod entia creata sūt mensurā. Considerata. hīc ipiꝰ n solū sēd' mensurā raē, sēd' id q̄ & ipsū in re quāli ei cōiugit, ut ee hēre ē. inesse.

Locus ē ppiū raē, cuiꝰ una subdā alia in se ghinet & cellinat. Itaq; loci, loca circumscriptiū ei. Est hoc ppiū alis nōiē dr loci. Est ē ubi ee alcium ut Dei in mundo, aīe in ipō. Est ē aliud ubi definitiū, ut dicit sēd' q̄ aīe ei hīa in ipsa rei absentia ut solis in terra: sēd' eund modū dicimꝰ ei in toto loco, sēd' sēd' q̄ē. Est aliud ubi occupatiū, ut ipiꝰ occupans locū aliqd ni alio ipō: Est ē aliud ubi ipsi entia q̄ ghinet in ee.

Figura Instrumentalitis moralis.

B. Iustitia.
C. Prudentia.
D. Fortitudo.
E. Temperantia.
F. Fides.
G. Spes.
H. Charitas.
I. Patientia.
K. Pietas.
L. Inuidia.
M. Ira.
N. Inuerecundia.
O. Mendacium.
P. Auaritia
Q. Gula.
R. Luxuria.
S. Superbia.
T. Acedia.

Quando a. Instrumentalibus moralib ḡsideraꝫ, in uirtes diuidit & uitia, q sub duob nouenarijs Raymundy completis. Qui in nullo alterare restringere ē. ampliare, p̄t ei suo modo fuere, & figura car' impedita ita faciliare possumꝰ:

Qui supra in figura S. narrati sūt bi pariles fuisse, hi ad ārā nihil nisi neiri sūt, in quib ghinet, ee id q̄ ē, in sub ordō quod ad ḡs, pulchꝫ

imō

nul se gradib: ideo absurdum nobis é, nisi ens gñe illud, quas Raymundus in arte sua 4. appellat numeral, p quas regulas & gdiciones illius, quas nobis subtus aliq & ppia, respectu, & regulas huiusmodi artis deinceps é. Ita

Jā é nūl obscurius definitio, gñis & ppietas ipsius subi, tales, cui gñ dinas ab oi alio subo, cui hmoi ita attribuant ppia & regule, ut ipsum l. negdo nul nulla causa clarius definitionis subi & ppiū & gdiōm suaū.

2a gdio é nūl generalis & ffinis subor in attribuendo ppia & regulas sicut hoc das dñi ffinal à bonitate agli &c. infinitas & actiue.

3a gdio é nūl concordantia, q é inū unus subus & alius, ut destruat ppia agli cui hoc quod in illo, ille cui bonitas sua, ipsa eis glandis, ingeda & cet de alib.

4a gdio é, ut in quo gradu unus subus alterū superig, l. inferig, l. neq é, ibi secundus gradus ei attribuendi ppia & regule artis. & hec ōia clarius patebunt in practica tāq gñis horū actuariū. His addi pō

5a gdio dalis, ut ois ppia bis, q affirmant de aliquo subo inferiori, debent sub modo de oi superiori. Et ois negationis ne pat de inferiori, neq de superiori. Illa affirmationis attribuit l. negationis negat de superiori, eod modo attribuat l. negat de inferiori. Et si hō é morta, q ōia ālia necessē é de mortalia.

6a gdio é, ut gñ attribuit inuic cōnis, attribuat oīb inū medijs q ut deg & hō ignū, q ngly & uelut ignū. Sēp de quocunq dicunt deus ōnia, de eo dicant ōia inū media. Vbi deo é cē & ige, ibi et uiuere & sentire.

Secundus nunc de figa A. hui é de gdicatis absolutis dicendū

Figura A.
Gdicata absoluta.
B. Bonitas.
C. Magnitudo.
D. Duratio.
E. Potestas.
F. Sapientia Cognitio
G. Appetitus.
H. Virtus.
I. Veritas.
K. Gloria.

Acquirunt a. huic gdicatis, quib⁹ dñs gñales de se ne sūt aliquid subor, et quos discurrit ppia ois ens aliquid subū, l. singlr attribūtis, l. cōis aliquid gdicatis nec cū illis ppia congruentia quo cunq; his tris.

Secundū est q gdicata n̄ solū acquirunt hīc tri, qui actu gdicant, dicet ppiales et gdicati dñi alia genus gdicatis, et si sit ppia absoluta & extranea sui gdicatis, ut bonum, bonitas & hmoi.

Secundū q quis gdicatorū impossibile fore multa regi; primū, quidem & solum: si in hoc uno quisq; ca recepit in certo nūo ordine & mensura illa gdicatorum absoluta & ppia gñalia, multis, q á sunt & gnā gdicatis accidentalis, d. et subsistat & augeat de aliquo re gdicari possit, quod aliqua res n̄ solū accidentalis, d. et substantia bona magnitudine dici pō. Vnde secundū é q ad ppius gñale & subsistens creatū é in alio accidentali inuisto, q é de sua gñe: sunt omnibus accidentalis, q é cum bonitate inūsali, & uestrū, quisquis illa bonitatis mensura, & ita unusquisq; ppiū & quasi sui gñis, in quo é q bonus, hō potes in semetipso esse & cognoscere, de sua cōia, specie, & nā, idolū, trium, vitia, arte & q̄libet hmoi ppia, q ad substantias, quas ab aliis ppijs assumit & ab illis subsistentibus, & illas substantias et accidentales, q de ppijs subsistentibus gredunt. Praterea ista gdicata n̄ solū gdicari hūi, d. et alii inuicē subjici, sine in genere sine in abstracto, ut magnus, gradendo, ut si dicamus bonus magnū, uel magnus bonum sine magnus bonus. Nunc ad hoc ut ista declarare aggrediamur.

Bonitas é ens, cui é inū bonum é bonum & bonum agit bonum. Vt si bonum é cē, & malum é n̄ cē. Et ideo, bonitas ppius bñficus & uitalis, sibi ipsi & alijs: alijs, n̄ sibi é in nā susceptibilis. Quare bonitas in rebus duplex gradendi, uidelicet in ipsis é permanens, qua res in se é bona, &

in qtus ē flens, qua ens ē bona fluens ⁊ alind dñi ggaē.

Magnitudo ē ens, raē cuiꝰ bonitas, durab & cetera ppia ⁊ magna
subiens bēs, grenitas essendi. Magnil aliud ē magdo, ⁊ etiam substaā
nidis, durab, potestis &c; sine sdū substaā, ut punta qua res magna ē in se,
a sdū motū ⁊ augmentū ē ggaē. Est itaq; magnitudo triplex videlt virtus
in spūalib rebꝫ gdenab, sdū respectū virtis. Et ē magdo motis sine raē, in
ꝯ gradual in qē ē circa qđ. Et ē magdo actionis sine ggaē & hoc grū
ciab cēlr & accidabr. Adq; hinc ē q gradꝰ maioritis & minoritis diuisi
vde summus: sdū magdē in qua fundabꝫ sic ē intensa vel remissa qualitē
ꝑ qua elibo fundab, sbia, sic ēbi ētia aut ruinꝫ stia.

Durab ē ens, raē cuiꝰ bonitas & cetera ppia durant. Ipsa itaq ē
mmoenūa cēlis bonitis, ꝙ. Et ē triplex ꝑ tres trēs ḡmandi. Aeba
ē sine ppio & fine ē. Aeterna, ē ppiū hꝫ sine fine. Tpalis ppiū &
sine subeno, ⁊ ea nia, imaḡnē, ita ut alia brevior, alia longior sit.
Sciendū insup quoniā durab quod ē de cētia enꝫ, cuiꝰ intima pars alia
ē de cētia tpis l. ens p. mensurans prior ē se cēlis distincta, ⁊ ē cōis
cellꝫ ppietas mundi, in eꝫ inchoata, simul accēptibo, mensurans ea
q ē in mundo, ⁊ tpis & sequit motū, ⁊ tpis aeternalis & ita circa alia
ppia gdenabis.

Potestas ē id, ꝑ q bonitas, magdo ⁊ pūs ḡdet & agit. Ipsa itaq
ē ppiū eendi, agēdi, patiendi, & ḡdi, ut in inferioribꝫ l. nāli, ibꝫ ꝑā tendit
ad ee, nipā v. ad corruptiā. Et gdenab duplex. Naliꝫ ⁊ alia se hꝫ nā pūs
ut Voltaire ē ē in artificio. Adhuc nota hic, ⁊ ꝑā quod ē efficiens in effu
ciendo ideby in ydibili in eadē cētia: alia ē ad fieri ut aliquid de quo pūs fieri,
aliꝫ distincta ab efficiendo ēdē. Vsiu generale ad motū, locū, & ⁊ c.

Cognitio ē ppietas raē cuiꝰ cogscens cogscit. Et gsideranb in hac
te ut qualisuꝫ, seu quantalisue de aliquo susceptā nobilis, sine sdū
te sine sdū specie: quamuis ea ⁊ sdū specie ē & cerne ḡnis n vede ēs,
nis vocab, ē. opinio l. suspicio, ⁊ in his cognosci iungunt. Et talis cognitio
ē alicui ydeby, ⁊ neq; de ut ē neq; de suo opposito certificatꝫ ē, ⁊ necessi
aēs, ut in credere & opinari, aliquid ē vērū vel ꝑle. q n ē, ē. sdū veras
cognitē ingnte ē ēē ydibile, sic ē, ꝑte q ē ingnte, ⁊ suus oppositꝫ ē de
cōi veritē. Est a. cognitio intellectiva: ⁊ alia ideby ⁊ sic simplicis
intuitiva absq; discursu, qualis ē in agēlis & in nobis sūe nīe ⁊ in oppetia.
Est alia rōalis ⁊ sic discursiva vis sine sit sapiā, ⁊ ē altissima & pinca ver
cognitio, sine sit scia, ⁊ ē habitꝫ gclusionis ꝑ demstrab ⁊ acquisitꝫ; sine sit
dictꝫ speculativa, ⁊ ē speculabilis ppiis ꝑcedis: sine practica ⁊ practicis
sine sit ars, ⁊ ē recta rō agibilis in appendicijs & ptis suis. Est alia
cognitio sensitiva, ⁊ aliquid apprehdit & cognoscit aliꝰ sm interior l. ex
terior, circa sm sēs versante, aut post ḡnē & ppria sui obi apprehen
sionē, ex his aliquid indicante & ḡdue aliqua comprehendē, qua ⁊ dm
cognē in dubiis ḡntis instinctu ducamur, ut ē gnalia formica & studio
sa ymenea videlt nāa cognoscendi, quid sibi ppriū gneniensue sit, neq; n. in nāa
ea res ferech, aut grauia deorsū, aut in loco suo quiescere, si nulla ēsta
ēt ei cognitio.

Appetitus ē id ꝑ q bonitas, magdo ⁊ pūs appetibilitas l. amabilis.
Ē itaq; appetibly insita rebꝫ essendi l. fugiendi alicui rei cupidibus, qui una
nisq; res nāliꝫ ferh & ppe in id sibi speciei, & fugit adversū. Appetibly
ei ē rōalis, que volle dicitur: ē itaq; veritas appetibly ut raē. Est alia
ensibly, ⁊ ime ēalib tēpis sine raē, & in hac sūe inferiore portione
est alia insensibilis, ut ille que dicitur arbores & plantas appetere Sole
& pluuia. Et nota hic, & quis appetibly de sua nāa nersch sua amabile,

ea dñi

ea lr eig libertas é maxè in voluntario, vl pôle sit hoc cê odibile, q̃ è amabile & eligi.

Virtus é origo motionis, bonitas, magnãs p ipsa ilaq, é origo & pp agãonis manens in subiectã & fluens in opãões & hãr multiplr diuidit: Aã ẽlia illãlis, q̃ n nisi illã adminichãh, vl sapia, scã, prudẽtia alia dr̃. q̃ n nisi deus venit, vl fides, spes, charitas & grã q̃ virtes gignunt, sine s grabis dabr ex quacunq, grã deuor, sine ẽplineam ad aã vl illã & gsilia sine ad eig vl prã, sanitas & ẽlia: vel ad res ẽteriores vl pã, diuitiã, p sine sint grabr grabr faciantes, sine ẽuenientes, sine subseqles, sine opãde sine vocãtes. Est alia virtꝰ, q̃ aãlis dr̃ sine sensitiua, q̃ sensib q̃ è apprehensiua aliãq sensibilis, vl nile rig pp sitꝰ, imaginãe, pha tasiã, gistimãe, memoriã: sine ẽleriq, vl pp visu, auditꝰ, olfactꝰ, gustꝰ, tactꝰ. Est alia virtꝰ aãlis, q̃ motiua dr̃, qua se mouet aãl, cui gimus virtꝰ concupiscibilis & irascibilis, ac virtꝰ nãlis, qua viuit aliq, ac virtꝰ vegetatiua, cuius grã sit generare augmentari, nutrire p ad quos sequit attractiua, digestiua, retentiua, ẽpulsiua. ad qua sequit seprãõ & assla Est et virtꝰ gnãa et dr̃ & et habr plures virtes, q̃ virtes naãles vocan sit ẽle, ea in ẽsis virtes celestes, q̃ occultã seu specifica nuncupant. Ipsa et nãa virtꝰ appellarigit, é n. ppriũ quiescendi. Plures adhuc diuisiõs virtꝰ dari possũt, vel n. sit virtꝰ grã quæ opãõis & poar, sed actiã & passiuã.

Veritas é id, q̃ mẽs de bonitate, magnãe p & ipsa é duplr videt, ꝓssionis & rei. Vitas ꝓpois sine mentalis, sine iocalis é, vl ẽdialis ne, attribuit, tutio: ex eo n. q̃ res é b. n é, oraõ dr̃ vera b. falsa: hinc describit, q̃ sit adequatio rei ditãe ad ditãm. Vitas a. rei é vera gsemãõ naã in suo gnẽ. vñ de falsitas é nine, q̃do ea, q̃ aliam rei iure quemuis, nr ve ipsa n sit. Cõcidendi ab vlis rei b. sed aãl sine mus, b. sed hãl: sicut hõ furiosꝰ sed aãl tuetr hõ dui n pt, habitu v. sic. Adhuc noddes q̃ tas quæd é ãlia, q̃ quetis in suo gitio, vl mãdo, q̃ inedlr causas aliã vlr creata, q̃ n quetis, plq, defiere, & hãr é necia reb vl agan naãl & artificialr & vl deq in aliq agat naãl, q̃ nisi imediate ẽl id aliis ppriis ilgãs

Gloria é ipsa delectãõ, ni qua bonitas, magnitudo p ppria quiescens. Ipsa idq é quies rei in fine suo, aut ipsa pp se consumãõ delectans, q̃ in eãb reb reppit, q̃ in apprehibi concernãe res delectãt.

Habent ãe hãr ppria diuisiõ quand & ordẽ, ne ad deum ducãtes, p tria ẽllia st, reliqua tria diuinã, pp sonalia, pp sonar attributa distinguãn ultima tria diuinã nocionalia, quasi notiones, quasd injungentes.

Hãq, diuinã 3. ipsa ẽllia, p ẽllia quedam ãdo ingrediuntꝰ, vel q his ẽllia subtrahit. Tria v. sequtia diuinã causalia, vl quibus & ex quib sunt, operãs ghinendi & inducẽdi, alq, ideo ad multa alq, eig fluxus ppline Vltima v. tria vl effectiua nouendinã, quoniã in consummãõ st, alq, in q é consummãe causatiuis.

Hãq, istis 9. ppriis pp Deigmundi gentis, tria alia ppria gẽlia, q̃ hãr nouẽ reducuntꝰ, haud inconuenienter addere possumus, q̃ st esse essentia unitas, ppfectio.

1. Essentia dr̃q é, qua unaquæq, res é n. se & ni suis ppriis, vñ in q vl rei birtꝰ ẽsse, sicut hõ in volr & nãlr, & deus in sua unã & opifice.

2. Vnitas a. é, sed qua aliquid dr̃ ee unum. Et hãr diuidit, nã rei reale continuus, cristã, & hãr vel é in gle, in qua nulla cadit mltiõ nec discreta, nec pt̃e composita, vl qualibet ẽtã simple. Vel é compta, multãr rer in unũ collectis, sine sed mõdo unitis substãlr, vl sicut mãã in uno supposito; sine gtinuitate, vl pt̃es gtinuer in suo loco & positꝰ in linea. Sine discretionis vl unitis in numero, nec dr̃ compos

...ñ quidē quēd. Alia ē ī natura, q̄ sēm intentionē alterius ...
...aliquō facit, in intentione uerig qua re, ut genus & species ad sua
...riora. Est et unitas identitatis, & hec alia ē rōis, ut unitas plura
...unū nō ē quemuis, aut plura nōia in una re. Alia ē dē ī queriō
...ut de proprijs & de accidentibus, genere & specie & reliquis.

Perfectiō ē dē quē aliqua res genita ē & suis hīs om...
...ta. Perfectionū v. alia ē in fine operationis simplēr, & hec ē ultima
...natarū integritas, cui nil addi potest in uniuso ut crescat in actibus
...ig, nihil ēt subtrahi ut subsistat, qualis ē in Deo. Alia ī actibus
...dē modū essendi uniuscuiusq; rei & dē mēsura q̄dōmis suā, sēm
...ua ē unaquaq; res habitudinē uē sui genis, sunt arbor ē perfecta in gra...
...no & aīal sanū & perfectū, & sī quasi gradus debitus sine defectū, & genus
...gradus in dē tamēn & in hoc gne gradus perfectionis ē & accessus ad eam
...plitudinē simplēr & ad necessitatē &c.

Sertia nūa de figa T. hoc ē triangulor sine respectum ad...
...ē. Respectu a. dicit q̄ntā quidē dō sē, in hīs absolute & reliqua
...nibus, ut comparatē ad res diuīas faciunt, ut si dicat Deus ē bonus, nulla
...mparatē ē. Sī a. dicit: Deus differt ab hōe & aglō ī bonitate & bitate,
...mparatē ē. Sī si dicat: Deus ē aglō & hōe differunt ī bōtate & aīal. Hanc
...ī tri ī se nihil ponant, ī. fundentur sēr quandō ē & quib subsēr & qdā
...bsēr absolutē & dē hanc rōnē dicit ē in subā & qdā habitudinē trancendū,
...ut si dicat: hō & bruta differunt ēgrie, uel si dicat: differunt ēgrie
...ēgrie in hōe & bruto.

Genera istay respectuū dāgnantur in tres triangulos partiēs
...ub quibus fiē oēs reliqui gñales.

Primus triangulus gñalis diffriā, concordantie & gñalitatis
...ue oppōis. Deus genus & species, medius, & finis. Sertius ī mūnitate, &
...alitate & minoritate.

Differentia ē id ī quod bonitas, magnū ī & rōnis dicit
...inconfuse. Est idem, diffria, qua alterū differt ab altero, ī. hō se ipso
...ab ī. asino, aut realē quidem; nō ēt sēm id, nec in omnē. Est
...ne diffria alia essētialis, q̄dō res ad inuicē comparate differunt in aliquo essē
...tiali hō differt à lapide ī & aīal & hec diffria dr magis propria: sic quidem
...differunt ī rōne colōris, differunt ī accidentali, sunt albus & ilustris. Alia ē
...diffria accidentalis, q̄ fit ī actus sine proprius sine cōis, ut risibile, risus,
...& hec rāc diffria semper ē finis intentionis: ex secundis a. intentionibus
...ri dividēs, ut alia gnē differunt, alia spē, alia nō. Gnē differunt de
...quibus diuīa gnē, ut subalterna nec ēt singule dicunt, ut hō & pyrus, de quibus
...aīal & arbor. Specie a. differunt q̄ sub diuīs speb sē, ut sub hōe &
...equo, sic hō & hic equus. Numero differunt que dicunt sub nūs rōnē sub
...& Socrates. Quarum a. gnē differunt, eadē spēs nō, ut equus,
...ius opposita ni fuerdaā ē, ut ea q̄ spē differunt, eadē & gnē, & ēt ī quarto
...Hoc, diffria divinā, attributiua spēi & diuisiua gēris, sunt modi ut diffria
...ubi opposita dividit aīal, & illā adhibet, prohibet spēm, ut hōe & bruto
...Hyemus a. hic sub diffria dē distās, altitudō distantiā & diuitē, nō solū rei
...d. & rōnis, ī q̄ nobis aliquid à se ipso dr ē aliud, quod quis se scimus nō
...nōis, rāc ī scimus, ut virtus & honestas, modi & hō. Est ideo realis
...iffria realis creatura & genus gñale, ī quod res differunt q̄ diffria, q̄ hō
...ise. Diffria a. rōnis ē in tribus & phantasia, q̄ illis fingit & nō ē in realis,
...ec genus gñale, ut diffria in similibus & finitis, quia alius deus medius
...ē nec nisi deus noster creatura. Vnde circa hec sciendū ē, q̄ cum

q̃ens rāis ens ipsi, uno modo q̃ quodā fabricatū q̃ rāle simpliciter, uidelicet sic
cepōs ab oppāe alicui, repugnans ēsse rē
fabricatū q̃ ipsa, tū compositiōe, q̃ diuisiōe, ut sē ingrste simpliciter, sunt hoc
ēē pāl irrāle. Alio modo ens rāis & aliqua fabricata q̃ rāle ens
aliqua alia q̃libz mouēte, & tale ēr ens rāis dūr quid, q̃ nō simpliciter nec totaliter
dependet ab illis, d. q̃tialr hm, q̃ nō repugnat nāe, nā ut nāe nō includit
nāa, sic ipsa ēē q̃stile ad ēē monstrate, q̃is intentione tale nō hās,
nec rei eiusmodi deb ad q̃stere: sic ens rei eiusmodi nō repugnat nāe nec esse rē
d. intentionē nāe & q̃stere rei hm, & q̃ frequenter q̃stere, ut in q̃stile tale, sicut
in chymera, q̃ componit ex, q̃ ens nō sit in rē nā, hm pōt ens eiusmodi & illa
q̃ reales & existentes. Sed ut iste anguli ad magis politia applicari possit
de uarietate diuisionū aliqua dicam.

Diuisio alia integralis alia uniuersalis. Diuisio integralis ante rei uni-
uersis, uaris aut siffabi: nō n. de diuisiue sēb subā genus ēt, de q̃ predicatur ēt ina-
gināe ac illa. Diuisio itaq; uniuersalis ē, cū una dictio in diuersa significata dividit,
ad modos significandi uni significati pōt aut, ppria aut translata: ppriē ut æqui-
uocū à consilio aut à canē, ut sic anis dividit in celestē, marinū, terrestre
ē. dictio aliqua in diuersa significata, q̃ hm in diuersis linguis. Translata a. diuisio
dictio seu figurale duplex: aut q̃ una pte sēb significati ppriū dictionis, & q̃ alia
pte trāslati sine translata: aut ut reliqua relicto q̃ ppe significato, dictio pōt trans-
lata dividi, cuius diuisionis hoc ēt grā quod sit subtropa spēs, & sub specie
mēb ni cui usu dicti sine pōt recte sine pōt opponi, ēsti, aut ē ironia, aut
pōt analogia: d. quā illar translatiū fundentē ē recta significatio pertinē ē.
Quā a. uarietas pōt aequiuocatiōe nera & aperta in dictione fit, cad fit
pōt amphibolia, aiuentis uarius figura dictionis, compositiōe & diuisiōe
in oratiōe, q̃ ita diuisione ignorata, & ita multa argūta dissoluunt si animaduer-
neglecta, a. in fallacias cadere faciunt. Comparatiōe a. dividit
dictio in uaria significatiua, q̃ hi uarē aequiuoca dici nō pōt, d. quia hoc ita nulle
uidet uig, genes quē dicti notiua dubitat, sunt uarie, q̃ dictio ut partis
significatiue pte, ad uerbis uicinum, ad aqua in superficie innatare, ad uenum
uigz, uel uelox. Idem quoq; dictum diuisio ēt in causis ēsse, ex quas
uaria accipi opinor, uariatis dictionib ēgle gerunt.

Sēm modos significādi dividit dictio aut sēm uarias suppositiones, ē. sēm
uaria accidia ēt grāmaticalia, sēm q̃ alio modo significat dictio.

Diuisio q̃ rei ē, sine significati, aut ē actus aut habitus, & sub his
diuisa in multas spēs, q̃ hic pretio ē sequenti. Ēt itaq; diuisio totius in
partes, quod genus hoc modis dividit, quot sēt totius pārs. Aut dividit alia
in suas spēs ut subiecta in sua inferiora, sunt cāl in hoīs, equus &c. Aut divi-
dit totū integrale, ē. subtile ē. accidentale in suas pres, sēm esse ē. sēm modū
essendi. Pars nāe dividit totū sēm spēs suas in q̃tate, in qlē, in modo.
Aut dividit cā in suos diuisos effectus quos caūt. Aut effs in diuisos cāas
à quib uarios modos genus genus caat. Aut dividit subtū in accidia, sine
gradatim subtū sēm spēs, ut hoīs alij albi, alij nigri: sine sēm nūm, enumera-
quadā pōt sēm & subtū spē regulā L. C. aut in hoīs inā color, risus, stylus &
Aut dividit accens in subtā, quod in diuisis subtis repiri pōt, ut aurora alia
auri alia argenti, alia q herbis & floribus, spinis. Aut dividit uirtus in
agentis n̄ua genus, nec ppriē ut causa, d. ut quodda principium, à quo effe-
ctū ptiuens. Aut dividit subtā in pōas, ē. in ea sē, ut agtis in rationē
uolēte, & nolēte. Aut dividit absolutū in comparata, ut bonum in melius

-opus. Per ghanew a· pt̄ diuisi, dr̄ attribute inclā t. ghā, sdm̄ intellectū, q ipse ꝓpmis, & ta in complexo, q in incomplexo fiari pt̄.

Diuisio complexoi, sett ꝓpis t. oraī, fit ut in subō & ꝑdicatū aliente & relta patiente & in modū actionis & passionis, & in modū habi & ꝑdicati si tm̄ ad hō ꝑfectū t. subtilē, quod quisq; ꝓ se notare pt̄. Vt in hoc ēplo: Spūs dñi replenit orbē terrarū. In quibꝫ uerbis gradi, uel replens, aut repletionis & gratiarū actō subō terminū. Ter in hoc themate sapia ædificauit sibi domū, gradat ædificans, aut ædificatū, & gratiarū dono. Quod si hanc ædificatū ꝑ ghanea multiplicare uolumꝰ, hoc eo modo fiari pt̄, ꝫ aliquā addimꝰ, ut dicto sapia in genitā, prudēter ædificauit sibi domū uirtutū: & sic ita ꝫ pcō in tres aliquot diuisa ē, ꝑ tres sgōs subdiuidunt, sdm̄ aliquē modū regni dicti. aut ꝫ se aut ad aliquo alio iuncto in cad ꝑsnā, & hoc ꝫ diuisionē fere grā: & si ē dicta ꝑt, quisq; facile ꝫ se inuenire pt̄.

Concordantia ē id, nāl cuiꝫ concilas, magis ꝫ in uno & in pluribꝰ gradat. Residuꝰ, gradaā, quā ind se subiecta, ꝑdicatāue ni subōr adacta gradant aut ꝑcad. Est a· gradaā alia unionis sdm̄ aliquē modū unitis, uelut aut ptēs in quantitate, aut unitas in sp̄ē, aut in modo aut aliquo hōr ni suo tōto. Alia ē mixtōr in mixto, alia ghimor in ghimino, aut discretōr ni toto discreto, aut nāl & pcō in unū cappulato. Sūt & q̄d se gradant in aliquo thō ꝫ modū unionis t. unitis, ut trinitas in deo & in his inuicē talis dr̄, quinꝫ ꝑcadam tertio ēt ad inuicē se: de hac a. identitate t. unitate loquebī simꝰ in cap. ꝓxīo. Alia ē gradaā in uno thō, uelut ni ubi inuicē iungunt ꝫ unione? Alia in tōto gcurrente ut uir & mulier in filiis. Est alia gradaā aglis ut aglis in cad gāte. Alia ꝓportionis, ut dupli & dimidij. Alia ꝓportiōr gradant ut duar ꝓportionū ind se sdm̄ aliquē modū ē diste t. harmonica. Alia ē gradaā essꝰ ut calidi & frigidi in inducranda terra: alia causāis ut inducās terrā & mollificās cera ni calore, & in hunc modū plura. Filiōr a· ꝙ stādnt ind se gradant, aliud ē ster ste, aliud ē ster ste æquā ꝓ cia. Aliud dissimiliter ste ut ꝓ cipositū. Adꝫ hinc oriꝫ illa regula: Simul affirmās ē caī affirmāri, ita negās ē caī negāri, quāl n. affirmās & negās ad ste ꝙsequtia ꝓcurrere. Alia a· inuicē gradant, ni hoc ꝙ alibi inuicē iungunt, ꝑ plures modos se ghingere dicunt: aut ꝙ cātia dicunt, ut rāle & rōi: aut simul cōtia ꝑ ꝓpietas ut risibile hōi: aut aut ꝑ subō ut aīa ni gē: aut ghingit aliud simul transmutans transmutabile, ut calor ad cibū: aut simul ars subā sibi mādū, ut faber clauus: uel simul pars individua ni suo tōto, ut stella ni polo, ita dicunt, multas, maria ni aglo & aī. Vel simul pars separabilis à suo tōto ut pars aquæ ab integrite sui cūli ad ꝙ colligunt: aut simul cāle adherens ut herbā terræ ꝫ aspra: aut simul essꝰ ghans ut aīa rōnalis & terra, pisces & ✠: aut simul cā effīs, ut deus creans mundū: aut simul cā ꝙm̄ partis ut hō sdm̄ imaginē dei, aut simul cāa finalis ut hō ad cognoscendū deum & mandā creatōris. Aut simul cā affinitis quo cāa ꝓxima, secundaria obediunt. Vt deus in aīa mundi ꝓpq. & finis ꝑdarig ꝑsonali, simul stella ut lucent & lucendo influunt: aut cā cognationis ut hō hōi, uir mulieri: Aut ut medici partiū pāis ut oculus medicinalis & nigrum. Aut diuisionis ut firmamētū inmedio aquārū. Vt ꝑterea gradaā diuidi eisd modis quib dissnā, simul & priorib natū, & ꝙuerso, dissnā, sdm̄ eosdm modos, sdm̄ quā gradaā nunc diuisimꝰ, de gradu

supa

sup̃a diuisionē declarandū, eq̃rso ad electionē ḡstituendū, varias res ad
ꝓpositū nostrū referendo.

Oppositio é quorundā unā resistentiā ꝓp duōs fines. Est dag
oppositū sdm̃ q̃ aliqua opponunt. Oppositōr alia sē ḡnia, q̃ sūt mediata
ut album, nigrum: q̃ nulla mediata ut unū, aliud. Alia ḡdictoria, ut affrā &
negā. Dsa. ḡdictio é ad id, sdm̃ id sūr & in eod tē: alia sē privatiue
opposita, in q̃b nō é ordo ngpsentis ut habitū & privatō, cecitas & uisus: alia
dicunt relatiue opposita, ut pat & filij & hoc q̃ nā uerbi & rei, q̃dcq̃ a.
fit & appliuē ā faciāt respū rei, q̃ nō é ḡ, sūt impossē talis, ut si dicat equ
negis, sc̄unis sectoris, & é alia oppositō q̃ é totalis ut dnōr poterit in ispharā.
Est é alia oppositō in ḡpositō & oraē & illar quod é ḡnia ut unū affrātiu
ad unūte negatiua: ḡ subiūcta ut affirmatiua & negatiua pollent: ḡ
ḡdictoria ut affratiua & negatiua, uniuersali alia pollari: q̃d é subalterna
ut affrātiō & negātiō pollant ad suas unūtes eiḡ qualitis. Raymundy
ista in arte primū duas spēs, circa quas prior iste tractatus q̃ puncē versat,
scīl sensuale & intellē, ut inū intellē & intellē, intellē & sensuale, sūale &
sūale. Definit a. Raymundy sūale, ōe illud ens, q̃ sūb proprijs, l. ḡnijs
pōt sine proprijs, sc̄a inferioribus q̃ exterioribus sūb. Intellē é illud ens, q̃
é solū q̃ intellē q̃ intellus, ut lē l. materia, & nō imaginātē, neq; sēs,
sūt sūt Deꝰ, aīa, aīa rōnis, mētes, mētia, sūa, artes, & cētā, q̃ istā hnt
in semetipsis, sēr dicunt res intellēs. Est é scientia circa hmōi trāctū,
q̃ diffinit sūb magis ꝓpriū gālē ḡnis, q̃ guardaā & oppositō, q̃ ubicunq; é
guardaā & oppositō, ibi é diffinitā, nō ēt in oībus; sēa guardaā magis é ꝓpriū
q̃ ḡnetas, q̃ ab ea descendunt ꝓpria primitiua positiua: à ḡnetē a.
privatiua, & ideo guardaā magis quenit ꝓpijs ḡnibus ā, qua ḡnetas:
q̃ guardaā applicāt illis ponēdo, ḡnetas aut privando. Est scias quod
diffinitā & guardaā sūt ꝓpria subtēlia in suis ḡnib subtēlib, ut differens, dif-
ferentiabilē, differentiare: conuenibans, conuenibilē, conuenibile, q̃ sūt
ꝓpēs de esse ecētia & substaā & sūt alio modo ꝓpria communia in q̃
aliqua nō ḡ se d. ꝓp. cuius differunt l. conuenibant ut q̃ diffinitā & guardaā.
Oppositō a. nullo modo ꝓpriū é subtē, ēcepto oppositō relationis
& totalis.

Raymundy Dq̃ gotas ꝓpēs, medias, & finas.

Principium é, in quo aliquis rei primitiua rāō l. ecētia ḡnis.
Principiū unde, ut unusquisq; suggis dicitur ḡdictiaē, q̃ de ecētia sui inge-
nijs é, ut genus suar̄ spēr, spēs uēr individuōr & ḡpriar̄, de q̃b
in q̃ ḡdictis: Differentia é q̃ de sua spēi ꝓpria é, & hāc sūt
ꝓpria rāē, identitate & definitione pōtis q̃ tē, ut prius ostendet ḡstans
sāl q̃ hōis. Genus aliud ḡnālissimū, ut ens, substaā l. qualitas, q̃
Aliud subālterni, quod sub alio ḡnē locat, ut sāl sub qē, & illud ꝓ
é spēs, dr subalternata. Ia spēies spēalissima é illa, sub qua nō é
alia spēs, ut hō, sunt in dialectica manifesta é. In theorica a. abr̄
summis, q̃ ibi & gessnar & audiunt & negotiōr grādeaā hōr: ut si
dicat: nihil turpe bonum, q̃ alissimū é: sub eo a. spēs alig dicunt: infera
turpe é quaestus: spēalissima a. sunt quaestus é usurarius, & hoc modo
specificādo sēm respectū negotiōr, audiōnū & gessnar.

Principiu causale ē ppiū principium, quorū aliq̄ cā nulli
ens esse pōt. Est itaq̄ causa ad unū eē sequi aliud: n̄ a. ha stricte
sūpt ē hoc uerbū, ut neide importet, q̄ et sub hoc gñe ppiū pponi
positum, uidelt ad unū posse sequi aliq̄, ut domificabor domus:
sēr ppiū principium ut absentia sibi noctis p̄ q̄ quā & primū unig
ē ppiū inductionis alterig. Cāsaꝝ itaq̄ alia q̄ se, alia q̄ aliis,
cā q̄ se dicunt, aut intrā aut extrā. Intrā sūt sua & pā
ingredientia ḡtitue ē rei: & dicunt intrā ad quod dicī modis, ut aliquid
aliq̄ id quod ē & aliquid pāle id quo ē, q̄ in oī re & actione
gerendā & in eā intentione, ita ēt, ut si aliqua pā simpl sue māli-
& pāli gerat, q̄libet nōia dēt q̄ tūm & tale denotent ut illud q̄libet
& ipsibile. Sed in his cauendū ē ne quis fallat abutendo his in ui arbitrij
& passionis ētia, d. sēs modus indet ppiet. Sēr in moralib in gñe
denominationis & deliberatiōis, mālis & pālis assignat, ut in uirte, uitiis,
actibus, intentionib, actib, uitte, factis & alijs.

Causa itaq̄ mālis ē ppiū actiū, quo ē subtalā secundū
ad q̄ in hoc. Mālis ē. ē ens quod ppiū & maxime subsistens gñis
unde int mālis & passionē n̄ ē dare medium. Est ipsū mālis q̄ alijs
bus, & hoc ē aut ppiū ipsa ut talem, pariēs. Aut remota ut habi unde
& pariēs & fabricanty. Et hoc diuisio ē ut in alijs causis assignat. Sēr
ē mālis actus circa q̄ alicuius pāle actus aut intentio uersat; sēr & sēm
ui alijs inē ut agens & actū.

Cā Fālis ē ppiū actiū ppt q̄ subtalā maxē gñis sibi ipsi ē:
& in illo gerendū. Fālis ē ppiū quod actus maxē gñis & extra ea nulla
alis existere pōt: ipsa itaq̄ fālis ad eē rei, n̄ ut effluens, d. ut id, quo res ē
& ē. Est hoc aut ē actus ut pā informans mālē sūt ad actū ut pā q̄ ē hō. Vel
actus ut pā circa aliquod agendum dispora. Vel exemplaris sine idealis ut alicuius rei exempla. Et dicunt ultime causa sine ppiū actus, ipsa ptes abso-
lute tales aliquid gñitue, sunt subtilitas & grossities, asbestinus aglis,
& hoc ppiū credit ppiū effectiui quo ad fingere: Est aliud ppiū actus, q̄
trūm, tale & ante, ut ictinus, ipsibile, & agere in agibile: ut simplex simplex
& resultantia & actus ppiū.

Causa efficiens ē ppiū & fonte aliquando ut agens mālis & actus
sine ppiū unde motus. Et ē primitiua aut finita, q̄ utraq̄ ēt apud me-
dicos & oratores gñerat. Primitiua sine antecedens ē q̄ quā aliq̄ &
ne sequit, & ēt nō extra separatū: & hoc apud oratore gñerat in cā iurisdicti-
onali, ut in sūa assumptiua, ē q̄ in reide apparet, uel in impulsiua, ut
si in rei & in primā impellente. Finita aut factū translatū. Idq̄ hō
ut primitiue, pōt finitiue nisi tā aput oratore cā rei inuestigatū, ut in
ā gñerali & stabili: aut si ā nisa, gñerabne, fide & his q̄ impellere pōt
ergā sonat. Cā finita ē q̄ in effū manet ut reflatiq̄ dicunt ex ap-
pressione: & hoc apud oratore simile, q̄ opportunitē facta pbet, qua ē
signū uocant, ut loci, tpis, occasionis spes celandi & dandi. Est idem
ā effūs aut subtilis ut domificabor domus; aut decentalis, quoniam causa
p̄ se nihil cāet ut cognitionis porrectionis. Actus ē ppiū, ut sector,
suerd instrumentalis, ut securis. Sēr q̄ mediata quod immediata.

Cā finalis ē ppiū, ppt q̄ res finalis ē facta, ut habet suam pātis
ut ibi, finis ppt q̄ alia fit & ipse ē finis in intē & nisi in gerendo. Et

Et ghis alig é nlt̄ nlty, alig rubordaty ut arma clerici, scutū gaig cē simil. et c̄ finis inpulsiuy circūgyrā ut ingrediēntia Calphurnia q cā fuit inquisitio ne nullius hui. ad postulare in judicio.

Cād a. gy accēs c, quād aliqua indicia & se n̄ importat nēcte ēssy subsequtis, ut ēt casy, occasio, fortuna. Ld q. Raymundy in arte diuidit gyam in cāale ghitis & ghis, sub gyā ghitis & ghis cligit gyam accidtē sine instrumtale, ipsa uidēt q. ḡdicamta accidtis, q ēt ghitas, instrū seu gyā mensurā: qualitas & trāis: relā: situs: actio vē: passio mā: habitus & ē: ubi sigā: tpy: motus: loy ghiendi & de his singulatis dicit & sup. Hinc gtēca mtis subtrāt grij gtinent, & c' acty nullius edū q mobile: & hinc b. ēt gtēs: rētt generatio q & gtēsis & n' c' ad ea, sed à gualitad actua. & f. Corruptio, q c' gtēsis & ea ad n' c'. Augmentatio & diminutio q ad mtātes gtitū. Alteratio q' mutat ghitis. Et mtis edū edū & ea q' & l. uocāty b. n' rectis: ut gig l. rubricāty: intra se l. extra se, sine p occasionē

Cēt aliud gyij genus quod Ordinale ē, qm aliquid prigē sine mā sine tpe, sine definitione sine cāgnē: & illud i recte gtinē, & gig solū quo nia nihil gyij distinct seu gestionē sui originis. Cēt gtēca gyia ordinale ut gunctis lineis, flors rivis, unitas nūmber filij &c.

Medium c', qm aliquem gtinā in se quād coordinē ut rem. positiue l. privatiue, constructiue l. destructiue. Medium Raymundy diuidit in medium gtinctionis, mensuratis & gtēnitatis. Medium gtinctionis c, quod plura gtingit in unū, l. q duo aliq̄ deppū ad linē, sine q gtingit ind gtēnum l. nāa ut ignis à ind subiū & gtinctū: ut ubi & loco; ut unitas media interuario. Medium mensuratis ē, ut. & subdit l. accidtis, ut gtia l. inaqtia mensurāty & d' cē medium ggatis: qm aliq̄ fit ut cauty ad uidendū, securis ad secandū. Dē ē medium gtēnitatis quod gtinctū ind duo gtēna. Sub hij mediis quida alij sunt posti, ut ē quod medium adhēsionis seu instrūle ut clauus gtingens 2 duo ligna. Aliud ē medium participatis, q ind duo gtēna possibl nāa trahit utrūq, ut colores medij ind albedē & nigredē & nō imper ind parid pare & paid impare. Aliud ē medium comprehensionis, q gtinctā ea ind q' comprehendit, ut genus ind duas dibias se dividendes. Aliud ē medium ne, gatis ut trahens ind albedē & frigidū, & gfectus ind expellens & diminuens. Aliud ē medium translationis ut q fit motu, actio actus, passio: sine edū bond ut à tpe à quo, ad tpe ad quē. Sine edū tpe ut aēr illuminatus nchans gtij visibiles: aut edū quiete l. decisionis, ut quies media ind duos motus ad tpe oppositos, sicut stadij morbi ind augmentū & declinatē. Est adhuc medium quodd ecclē, quodd essentialē, hoc ē medium gtij ab alij l. accētalij: hoc gtinct ē ipsa unitas infrad gtia absolutā unig actus alterius gtissima. Medium sine actu gtis in nāa & inter sub gtia.

Finis ē in quo aliq̄ tract & quietat, qui sunt à suo influxu q ē, aut sic gtis reflexus inditq. Est ideo finis gtionis ille in quo res gtinct, sine hō sui finale complēm edū aliq̄ genus gtionis de quibus supra in gdicatis dictū ē. Alij ē finis trāis seu gtinctionis sive gtēnitatis in quo res utring n' gtinct & ē gtēnum alicuius rei, subiectū de l. accidtis edū actiue l. tpy, l. loci, l. qlitatis l. gtis & simili, sine ante sine post & huic oppositi infinitū. Finis à decisionis ē in res definitas ut l. gtari, sine gtari & simili edū multiplices inventiones, ut hoc l. illud &

...tale, dunc t. sci & hudi, ri dñi alia & alt'r st t. ...ppand. Aliud é finis primus in quo res finiunt in n'cé & gideranf realr, moraliter & artifle. & ab eo é finis corruptionis & defectionis ij & ipse eod hñ tres ...ppetal. Est adhuc finis cælis, q dr gisicendie & é dupl hui gisicea ethera, ut ptes absolute, ethera unius gisicee cū alia, riunt spualibus & substā ...ginalis & gidit in ppria cælli: Est alia gisicea q dr ie finaliq dñi, ubi ipse beat & his remunerat, & finis cor ut spq. P adhuc finis diuisio summi sdm diuisia ppij, riant in priorib diuisé. Hñ q hi de fine dicunf sm modo referant ad ppiū, & adhuc ut ay, diuidat medij sñi rac inuestigeq & à medij diuisione & summa ppiū & finis illi gnemus.

Tertius A. gestat q maiorite, explide, & minorite. Maioribus é imago inuentis, comitis, magdris, p. Aequalitas é sedm in quo finis quietat. Minoritas é ens cui a nichil, unde res de nichilo create, q de n'cé in cé ueniunt, unde hñ in minorite / minorabile. Et iste trplex fuit respectus in re b. sdm alig gen magdris & ...portionis & hñ diuisim de gradi ari qnñ supiq ónding, pñi de gisicee in ppria subor Comti sunt. Raymundq n. hui A duas ppes aliqrat, una quas pr ipsa mensat, q hñ in beta & accñs, dicit n. ille trplex mensa & t. ind sub, stā & accñs, t. ind accidens & accidens ut aqlitas ind duas substās sunt duor indiuidui in ppe & aqlitas ind substa & accñs, sunt q longius gisicis aqualis sue substā, & aqlitas ind duo accidtia, sunt calidū in 3us gradu & frigidum in 3us. Est a. substā ens q ...p se q existit in se, sunt Deus, hō, aqua, celum. Accidens é q ...p se q existere n ...pt nec in se, d in substā & ...p substā quālia sūt q ...p ipsis accidtib sūt & substātiis gtinet, & q dicit ...pte suppij. Hñ hñ respectum grā q ad cognia inuentionis maxē euidēt ac comodata: quicunq n. respectu in reb hñ, in aliquo istor gnū gtineri dñi Qui sunt ...p Raymundū in trplex dñi hñ, ita triplex uia doctrinale uidenf ac comodati; ita hñ q unus trplex aller adiuuet in ...ptendo suo modo & ...p, & alig alium, q luet & se mutuo promouent & ind se sapi. ent hñ quand generalē hnt. Hanc, pñq trplex diuisionē dei ...pt ad diffra ...l. Hñ q definitiua ...p ...p ppiū. Ethica v. altertiua & finis ostensiua, iuxta ...l anguli medij & finis subsequunt. Hñ é ppiū trplex in gradi ...ppetus alicuius affectiua ubicunq quardā: in de commendā ubicunq diffrā t. opposite. Et q in regulatiua, unde diffra ac comodata é solutiua t. comodata ad gradū & media inuenienda sñi ...ppetis ad implendū, cui diffra inserunt. Unde quardā q quinq hanc regula: Q de aller de aller q dicunf ut de subo, q unus de eo, & q dicunf, dicunf, dicit de subo dicunf ita hñ q secundf id modq q dictū & suppositionis. Hñ q exercitatiua collectiua alicuius rei in dicit, causalitē & diligentia, sic essendi t. n' essendi. Tertia v. trplex pum t. nichil gradi, nisi q ...p suis sibi comunicatis, quare magis utilis ad explicandū sermonis q ad gradū rei.

1us Nunc de tripli t. hui e quarendum & regulat tractandū. Et a. hui quasi n ut dubitabilis ...p, d. ipsum signum quarentium, una ipse hñ q. quē ...p. Regula a. diuinq recte ruat respondi ad ...pta.

Tertia a. ind se dgnunf, nra q dr cælles ut istud A. Vtr, quid q quo, quare? q quand de ipsa re t. cælib eis. Reliqua v. sñt ut dubitales q qui, quale, q do, ubi, quā, & cuius, q quarens de aliquo accidte rei,

& sub

Et sub his ḡtionibꝫ plures alie ꝑtes ḡtinent, neq; hꝫ ita restringunt ista qua-
dam, quin & ꝑ ea dicas aut dicatur ḡtia, quam hic diuisis aby, nisi his
expressa sunt.

Figura .I.
Questionū.

Vtrum? B. Possibilis.
Quid? C. Quiditas.
De quo? D. Materia.
Quare? E. Causalitas.
Quantū? F. Quantitas.
Quale? G. Qualitas.
Quando? H. Temporalitas.
Vbi? I. Localitas.
Quomodo? K. Modalis: instrume:

K. Hay, questiꝫ ē Vtrum, ꝑ q̄ q̄rim, sit ne
illa res, q̄ ꝑ ipsa ē, aut fiat, aut fuerit, aut fu-
tura sit. Dē ꝑ eand q̄stiē q̄rimꝫ aliqn de
rebꝫ, spebꝫ, & regulis earū aliar ḡtionū. Ea
ē q̄stio ista q̄stio, ut et in oībꝫ aliꝫ ḡtionū
nis ipsis supponat, si respondē ad aliqua
q̄stio, iter̄ interrogamꝫ ꝑ ista q̄stio, sitne
re. Et respondē? ut si ḡrat quid ē hō, quo
dicto iter̄ emergit ista q̄stio ut: sitne hō id
quod dicit̄ē? Et sic in aliꝫ ḡtionibꝫ ut:
sitne ens, sitne ꝑ, sitne bonꝫ & sic de
ꝯctis ꝑ sua ḡtia. Regula. Ista ḡ
tionis ē apud Raymundꝫ ꝑtitas. Hui ḡ
tionis intentū q̄stio: si est, cuius
regule, utꝫ ē entitas & ille regule, ḡtiunt ꝑtitas ōīū ꝯctorꝫ & ꝑtes
ut ꝑtitas sine entibꝫ substat, sibꝫ, q̄libꝫ, neibꝫ, q̄ingentis & hmōi.
Hui a. hui ḡtionis apud Raymundꝫ tres ꝑtes, ꝑ affas, negās, dubitās.
Sed possumꝫ alias ꝑtes respondi ad hanc ḡtionē, ut forte, ḡtingens, necesse
impossē. Queritur ita, respondente ad hanc ḡtionē, dū arte discurrere cū omni
ḡtionis ꝑ dicata de respectꝫ regulas & regulares ꝑtes, & ē his id eligere
quod ē uerꝫ ē probabiliꝫ & magis sufficiens regulis & ꝯctis ipsis sibi, de
quo agit, dū ḡdicatur & respondetur? Sunt ne quedā in hac ḡtionis forꝫ ca-
dunt, q̄ adeo ꝑ se nota sūt, ut neq; ꝓbāe indigeant, nec ꝓbari nec de-
monstrari ꝑ aliud ut prima. Nunc ꝑ aduerte aliquas ḡdies obseruandas
ut ad hanc ḡtionē sine errore valeas respondere affirmādo ē negādo, dūꝫ ueras
ipsa negat. Ens ꝑ ipsa ē, ut affirmatiuꝫ dē illud dē uerū, ꝑ ē magis
ilgibile, uolubile & amabile, discurrendo ꝑ ꝑtia & regulas, ꝯctas &
ꝑtes, ḡtis ipsi ꝑ ut ens uisibile ilgibile & ūtuosibile: ens ipsa ē de gne
scibꝫ, hoc a. credibilis & opinabilis. Dā ḡdō ē, ut quotiescuꝫ ꝑ ad
affatē aliquē sequiꝫ destructio ꝑtis ꝑ de ꝑtione, negatiue ē tenenda. Ens
ut nō quedam illud dē uerū ꝑ nō ilgibile, potiꝫ ilgibile ē suū oppositū
dē uerū. Ens ē ut possibiliꝫ dicat̄ē ꝑ, illud tenendū ē, quod
ē magis ilgibile, amabiliꝫ & uolubile.

Quid ē, ē Dā ḡtis. Huius multa sūt ꝑtes & ōīū illas diuisē
regulas, quas Raymundꝫ solummodo 4 eius ꝑtes ponat, ut: quid ē in se &
hō in se, & ē in alio, & hō in alio. Regulatiꝫ huius ḡtionis uerat ḡdicatē.
Est itaq; quid ē dē, ut ens q̄rimꝫ quid ē in se ē. quid ē in alio, ut ens dicit̄
definiē rei, ut solus ē dē, ē. est quis alius, q̄ multiplicatiue, quare eius
illa comprehendiꝫ, quid ē ꝓprium nomen rei, sine ꝑ imꝓpriatē, sine ꝑ
uocabuli significatē, sine ꝑ translatē, ut si quis senectutē uires accusa-
uerit, sine ꝑ allegoriā, sine metaphorā ē. paraphrasi, q̄ dicit rei definē
uenire ꝓpriē, ad quid ē: In alio ꝑtes & quidditatē respectiue, ut si
ē fuit, pars, puri, finis, totꝫ ꝑtis: ꝓprietatis, effꝫ, accidens, uocabuli,
ē. aliquid in fine & ctis. Est ꝓtēa quid rei, quoniam, modo se ḡtia
definiens. Est aliud quid ḡtiuum, cuius ē dicta ē in ḡtia, ut ḡrimꝫ
quid hō in se ut aliqua modis ē aptis & habendi, ē. accidentaliꝫ,
sine ut pars in toto, ē. totū in suis ꝑtibꝫ: aut inferiꝫ ut sua ḡdicatē in

suo

sive supponi, ꝛc. ejj. Sive ut ꝓ̃ substitui l. accidit, in mutabilibus. Aut ut ꝓ̃ in virtute, aut ut causabile in causa, aut ca in effectibile ejj, aut ut ꝓ̃ in ipso ꝓ̃ ejj & hoc. Et aliud quid ejj adiacens queremus de actibus & ꝓ̃ indeq; aut ꝓ̃, ut: quid sit ibi, sive nec alibi, sive nec in predicatione, ut si quod, quid sit ibi, in se, cui responsionis capia & quibus & ꝓ̃ quibus summis, & Dicis ꝓ̃ dicatis verbalis, adhuc l. quæstione accepta: sit n. unus quod, in alio & sit in se: sit insuper aut expandi da ꝓ̃ ꝓ̃ appropriatis. Est aliud quid personale, cui regula & personalitas, quod quis dici pot, quod de persona sive supposito ꝓ̃, ut quis creavit mundum: quota in recto & in obliquo & quando modo ad rectum reducibile, nubila obstruit, ne videmur, in quis de aliquo, ꝓ̃ ne causaris, non à quo non sanis. Cui huic modo personalem.

Actus e ꝓ̃ quod potest fieri, cui tres ꝓ̃ ꝓ̃ apta, & ut de quo originale, sive principium, quod dici pot, à quo, cui regula e originalitas, varie quam de naturalis originis, inde ea ꝓ̃ de ꝓ̃ dicta sit, & ad hunc modum ꝓ̃, ut nec quia ab aliquo, nec de aliquo ut ꝓ̃. ꝓ̃ ab aliquo & ab aliquo, ut agit & cui ꝓ̃ primitiva. Vel ꝓ̃ a & aliquo & de aliquo ut corporali. ꝓ̃ Ita ꝓ̃ e abs quem de quo modabile, cui regula e modalitas, ut si quod de quo habet e hoc. Habet de cuius terra. ꝓ̃ Ita ꝓ̃ de quo possessum, & quid possessio unde, Dominium & hoc quis pot notari ꝓ̃ signum cui, ut si dicat cui e quod, cui e bonitas ꝓ̃. & cui pot ꝓ̃ plur, derivative ut Deus e bonus, vel bonitas quia qui est. Vel summe quia est bonus ut bo e Dei; Vel bonus e subtilis in quo e. Actum ad hunc modum de quo ꝓ̃ plerumq; alius regulas ac spes ꝓ̃ dare ꝓ̃ summus, ut quæ sine, sicut Deus de cui dicit Tib & in eo quæ dicit, exceptis paternitate, filiatione & spiratione. Vel effective ut agit de Deus, l. productive ut ad de cui pot, motio, ratio & motio. Vel imperative, ut bo de pot & ad. Vel derivative ut potius e de cui bo. Vel originale l. mediate ut dicit e.

Mare e ꝓ̃ a. quis q̃ interrogat de quidditate subiecta modo essendi rei, & cui regula quidditas e causalitas & investigat diuersas, modo essentiale, q̃ quis ꝓ̃ quid res e seu quare res sit l. aptus, ꝓ̃ Circa & agentia & hoc quod sit l. aptus, & ista prima spes huius genitivi e id (aliud sub diuisi modis) in secunda spe C. sciet quid sit in se. Et e secundo, quia ista spes quid de ꝓ̃ reduplicat l. in qua abstractibus ab re respectu & respectus quos e ꝓ̃ se. Vel in qua requirit ꝓ̃ in quo essentiale aut effectibile & respectus ꝓ̃ aliud ut ꝓ̃ effectibile: aut ꝓ̃ effectibile & huius spei regula e quidditas. Aut investigat hoc quis ea ꝓ̃ finitive quæ genitivi dici pot, ꝓ̃ quid, quatenus existentia & agentia rei, ꝓ̃ alius res nec de finibus eius, & hoc duplicitur respectu nec ad habitudinem indeq; respectus, ꝓ̃ se, quid ac quod pot aliquis modo absolutus ꝓ̃ e ꝓ̃ se q̃ ꝓ̃ aliud. Vel ad habitudinem quia & respectus ꝓ̃ alius huius regula e finalitas. Et e aliud quare queremus ad rectum pervenire ad effectum ad ea, & à posteriori ad prius ut à spe ad genus, cui regula e necessitas consequentis ut ad e quia bo e. Vel & aliud ꝓ̃ quid ad illud à priori, cui regula e necessitas antecedentis ut bo e ꝓ̃ ad regula e.

Quantum e ꝓ̃ a quis & quid de quia absoluta & comparativa prima l. discreta. Cui regula, mutus e quitas, n solus quitas rei, & ita probat accepta, ut quæ sint comprehensa mole ad finitive, ubi infinitus & limitus & ꝓ̃ hanc quitas quia mutue genitivi ad mutuante spes quitas. Aut n. quid de magnitudine adhuc longus, latus & profundus. Aut de loco aut de unde & de fit ꝓ̃ signum quod, cui regulas e quotitas. Et hoc dicimus de, & aut ad ordo, ut ex genitivi, quotity sit. aut ad multiplicatio, ut uni, quotuplex sit,

genitivi

ginq: aut sdm distributionem, q̃ uariat sdm subiu q̃ls, ut sic quinq quales modor, quot tubi loquor, quot annis uarior p& hoc dicunt q̃tales sc̃. Na ala ē q̃litas & spēs, sdm q̃ spēs dr̃ rōnis l. q̃lītis l. indefinita. Reliqua huiq̃ gñis sumenda ut ex his q̃ cupiq de q̃lite & magdne dicta sūt l ē respectu ultimi tryli figā T.

Quale ē 6ū gñis, q̃ens q̃litē rei ut cuiq̃ nūdor, quo q̃litas qualificat, p̃riē l. appropriale, ecclr ut differa spēfica i aut accdlr ut spēs aut accidlr, aut quotiēs l. cij. & regula huiq gñis ē q̃litas & gñ dividi dr̃ spēs q̃lis ut sup. a ōnē ē. Est a. q̃litas q̃ spēa, q̃ inē rei sdm suā ñaā p̃priā subsistēr in a. appropriale a inē rei p ñaā absolutā ut alter aquue ab igne. Hanc debēt sustinēā & q̃ntq de illis ut ialis i aliqđ a. q̃ntq. duo bialis de tribus subsistāā ut quales, hinc respondeq p ad verbum q̃le ut bene, magnifice, prudenter, longe, late, finaliter, effectualiter, bealiter, pbiliter, grauiter, mualiter & multo q̃lis ē q̃litas A & T.

Quando. a 7a gñis, q̃ens de designāē rei ad diq̃ pmensuratiq̃ regula ē q̃ualitas. Cuiq̃ diuisio ē subiu dpiq & p̃ris duratiq̃ pedda ē, ab hac & hoc diuisione, ut ante diuisq dr̃, nec dr̃ hymo, ecclr, et sdm diuersū q̃ancā ut sub hoc rege, sub hac cōmuta, & multiplex regula huiq gñis, ut regulas C. D. K.

Vbi ē 8a gñis q̃ens de designāē alicui ēndi cuiq̃nq, rei, & quiq̃nq̃q̃ rei unius ut sic designata, sdm immutabile q̃le q̃ualis pmutabilis subsistāā de iq̃ntē p̃t, sdm & multa et q̃ abstractiue à dabili q̃le & alīqua q̃ ab ōi, unde q̃lūqđ hanc q̃le q̃ntes hōē q̃les, cuiq̃ regula ē q̃ualitas & cuiq̃đ dicitur ēndi in tow & sdm q̃ē cui ut de subiō vbi dicta ē. Sic q̃ntq vbi q̃ntq unde videtur p̃riē unde motq & p̃t comphdi mō à quo. Hinc accedit huic gñi q̃ quo, q̃ens de continendi & respondeq p quid ē ni alis, & multiplicat hanc gñis p regulas C. D. K. Hinc complificatiuq q̃ hō dicit gñis H. & I. Reducunt p regulas C. D. K. Vbi si q̃ntq p q̃ndā spēs regulā C. ubi q̃ē ē? Rōch q̃ē sum ec ē. Ita ad sdm dr̃, q̃ hō hī suas q̃les ecclēs ubi, ut ubi q̃ē agit ni alis, sicut practice in subiō ad q̃ tur q̃ē agit ubiq̃ ubi. Quod si q̃ntq ubi ē ubi q̃ respondeq p quid sp̃ē C. ē in ubi coccll & mūdi, ubi in suo cō seu ēbia, sicut hō in hac mundo & hac cō. p ubi ē ni ea ipsa sicut suas p̃les ni suo tobo. Per ita ē in ea sua ni ubi quē ni hac ni quo hō. Per q̃. ē in illa urbe p̃ ubi hō ē in illo ubo ni quo hō actu practicus. Hanc cognitionē quia long ē cognosci p̃riē cōpetit docere, ipso habente notificatiuq, ratio, tile & notionale & ē hoc in subiō allegato, ni quo hō sum ē, sicut caliditas in igne, & actio in agente. Quando a. regulas D. ni hanc modo q̃ndā ubi ad ubi q̃do p̃ quid sp̃ē, q̃ longq ē ēbia primitiua, ea q̃ ē de alia ēbia q̃dm se, ut q̃ē ipsa sicut p̃ quid ñaā, q̃ ē de alia ñaā, ubi p̃ quid, & sic dicunt in q̃ubi primitiue ē p̃ quid, ea q̃ue ratione quid q̃dē ubi ad diē, hodiē. Per ubi q̃ē ubi, mediante motu, p̃ticulē ni re motiue, motuē & motus sine mobile, ē de p̃dicamentō, p̃ticulē & q̃ubi in quibus q̃ubi & motq sicut ides p ēbia, d. ubi duo hōes, & quibus motus ē subiō ubi & passionabile. Per ubi q̃ē ubi ē subiō agentis & agibilis p agere, ea quia subsistā de ipsa indiuiso se natis & motis. Quando ad ubi respondeq p regulas D. Per quid sp̃ē, sicut ubi ē primitiue

gñs n̄ hñde aliqñ i Ghaem q̄ quo sit dñnabs maula. Sci long é prim. ding in qbz é grabis, p̄cogistende nñc ple uniuersi, ilgibilis, tñ p̄ tpāl, vel p̄ sua fig̃ visibiles & imaginabiles, d. n̄ sdm̄ eēiā. Per 3 sñt Long é calo cali possidentis bona, sunt calefactibus possidet calidit. ipsi habituato calidita. Reliqua nunc p̄ spēs regula. Le immutabiliam hns gñtes H. & I. in hanc modū p̄ ambas regulas ad quas gñbz sit Long.

Per primā gñtis in regula mouen de & mobili sine motiuo & hns tpāl, sunt pars in gñe subtilis, & solido sñs, nichil sunt fig̃. D Gyrabili, Grans & gñbens, sunt in hñ calidita sñ figura, calefaciens, calefactibile, calefactare; & in multa maniere, nunq̄ manz-mobile: Mr unus long é in alio p̄ actū, & nñā loca pllaria & in singli & figura hns long, equare ni gñmde, gñmere, & gñndo. Per 2da re gula & gñ é instrm̄ subtilitat ad subtilit sñs agibilis, & sua agibilitas e figura p̄ tpā & p motū. & long é instrm̄ subsidū ad quo volū cañ pōt in gñe, sunt tpāl & in tpe, long in loco ite, allog in albedē & figā huj instrūti appet p̄ sñl & imaginatū, sñt in volucrib̄ p̄ aqua & aqua in pāp & idem modo, appet, q̄m ibz actingit nisi & realit eēiā p̄ alpl̄ē: Alp hns p̄hiēt et illi g. modi essendi, q̄ tpāl in suo toto, tpāl in suis pōib̄ & simplis, spēs in gñe, genz in spē, spā subsistēs in una, accñs in subo, effm in sua cā, res in suo fine, gñmbz in suis cōtinde.

Quomodo é g. gñtis unig regula & mod alicuj: nr quid modabile essendi, agendi & quid cet, q̄ pōt rei alicui attribui, certū aut incertū q̄ imagiē aut 2dam̄, aut rōnē & gñbis hns gñtis n̄ indeat, uariari, d. sdm̄ nā gñbz, & respectū ad diā spāc tuig gñbis & medij germinādi, ut uniendo, componendo, resultando, generando, ut in hac.

Hinc gñtis adimpl̄ gñtis cum quo? unig regula & instrm̄ talitas: nā ipsa gñtis de instrūto & medio egrāt, sine de re cui habit & ad instrm̄, cui res deri oportet p̄ sua correlatiua & p̄ complem. & sic d'oa & actū, rei competunt, cui & actū gñgeuntz, unit hndi, & ipsa & sua ut nulla diuisione eget, d. sdm̄ diuisū instrūti & medij dicūdi p̄ quid aliud é nāle, aliud artificiale, aliud morale ut supplig onāle. Et sub hac gñtis unig & per quid? De medio q̄m sdm̄ de medij modis. Reynundy & assignat his ultimis ambabz gñtibz & spēs seu q̄ndi modos, ut si q̄rat q̄m & cui quo é pars in re & hoc p̄ modū & differē b. gñtis sdm̄ q̄ libet eox hz actū sua distā ab oī alia re: Vel si q̄rat, q̄m & cui quo é pars in pōe, p̄ modū actionis & passionis nominande. Vel si q̄rat q̄m & cui quo sit gñbz in toto & eq. constituē & componitiuā, componere & resultando: Vel si q̄rat q̄m & cui quo totus homō habet studiū suū & suas gñtibz habere, hoc secundū modū p̄ducitiuū ut finis q̄ndo.

Si itaq; sit tñ ad hanc artē nāe necessū p̄ quos tibij artis diuersos pueros p̄. Passunt & gñtibz trēs alios aliqñ Ghaneas, et alios & quotlibet multos, p̄ quos eōd modo discurrem.

5ū Long, nunc de mutuo plāe hoc trēs diem, dte Ghaneas trēs simere debem.

Generalitaq, subiōt sic multiplicatiuum, aut subiōt q̄ndo q̄nitū, aut illi uni, de quo agit, diuisū adiūctū, p̄ complexionē subtilē aut acutē, hoc modo fundo gñtiū uariē complexū. Itaq, reducere nos queles rejpsas sape à gñb adiūctis sine cētes sine accidentales. Sape à gñb ad q̄nā, à subiis ad p̄riates, à gñb ad totū & ēg. Sic à Gñ,

Sic à stib⁹ & ⁊ferentib⁹, oppositis, priorib⁹, posterioribus, causis, effectib⁹, ẽptis, adiunctis, passionib⁹, motibus, mutationib⁹, actib⁹, & d'uersis ⁊ferentiis aliquid subiectu in se aut ad aliud, ad ônia aliquid cé l. nõ cé, aliquid quidq; incé l. nõ incé, aliq; sit aut abʳ se hoc, & si aliq; subiectu compositu é, stabit ad suu genꝰ reducẽdu esse, aliꝰ si nõ, actus ⁊ primꝰ nec ad suu subiectu reducẽs ut hoc nec; complexi hui incomplexi hãc ⁊ppõ ea restrictione q̃ in complexo é, ut ab eis his uerus de duob⁹ primis oret. Aliꝰ fuit ex magna copia & quis rubor q̃ib⁹, ut uis ꝓpter currere sua dicenti. Hoc, inq; Cicero arbitrium, illud quod ꝓpãli subiectu hõi, & in centro collocet & circumsistat in circumstãtia, q̃ Crassꝰ dixerit ꝑ Cicerõ illa, q̃ sibi ẽ bene aut aduersꝰ adhiberi uidẽt, l. et quemadmodu ẽ hanc ad ipsum accipi pñt, q̃ subiectu ipsum mutare uelcant. Vt ẽ ꝓpõ q̃ sit ea ꝓpõ subiectu, qua in centro posita, circumstãtibus ut genꝰ suum, ꝓpria, pdes, & ꝓximas passiones manẽ cohærentes, accidentia cõia, uirtutes, actꝰ, ⁊ferentias, causas, & si quid extra illa é, quod l. ꝓpõ ẽ dicturꝰ l. opportune, l. alius reppõ ad illa referri pñt, in pñti nõ hoc ut in subiecto ꝓpãli, ut ôia q̃ubus Cicero & regulas quæstionum & regulas, simpliciter & communiter, plane & illustrãtè, & quibus ẽ modis possit deduci, assumamus: sic n. fiet ut aut de ea re nos habeamꝰ nil de ijs his q̃ ad ea ꝓbanda occurrant dicendi: illaq; nunc ꝓpõ quando de ea ꝓpõne subiiciamus. Author hic iubet ꝓpõ queri in fine libri qualẽ nunq; regi.

Præterea subditis his descendꝰ ait ad magis speculatiua, ad dimittendi autẽ ad ea pœnas nutritiua, augmentatiua, generatiua, & motus & progressiones dicit q̃ eligendas in uisu, auditu, olfactu, gustu, tactu. Et ea quidẽ in agendis, possibilia, speculatiua & practica & sic de alijs, de q̃b oib⁹ pollere communis sapere q̃ingit.

Sic uae ea in q̃ demonstratiua ornãs habenda sit ut quæ in prima cauerna, primꝰ illa ⁊ subiecta in centro, & circumstantiam illi originẽ, gentes, patriã, parentes, maiores, ꝓãs, uires, diuitias, pœnas, actus, & circa hanc, loca, ꝓãs, occasiones, & sylas ridi alias detractas ut cetera, & fuisse sit ordo, & uarie ꝓpõ hæc res inde se commiscuerit.

Sic uae in q̃ deliberatiua ornãs, genꝰ actionis in centro & circumstantiam huic bona, mala, utilia, fatua, difficilia, facilia, ꝓ impossibilia, commoda, incommoda, leges, decreta, statuta, priuilegia, ꝓnunciationes, honestates ire in ꝓsona & equere, diuersitas uarios modos, & ita cæteris ridis ꝓmutatis & separatis, actꝰ & accidẽs, & sylas ꝓpõ, ordinata, regꝰ, ꝙries, regulas, nuptiæ & planè q̃ eodem, simul ut ad iudicia fatua & magis commoda reducendis.

Hæc in dicta uia, ad'd' diuisionem hanc aut attributiones et ad ꝓdicator multiplicẽ, applicari pñt, ne hõ unus ꝓdicabo ꝓpõ, in illo & sub illo ꝓ eund⁹ ꝓdicare ꝓsumꝰ.

Nunc q̃ gregd de ꝓdicator multiplicẽ dixit ẽ, à his pacem: ne aliquis ꝓmis subtendens l. adiectus medium copula aut aliquis uerbo quemcunq; nõi, aut abʳ, sine illud uerè sine falsè ꝓdicet, ad'd' genꝰ ꝓdicatis multiplicabimꝰ ea ad'd' multiplicẽ q̃ supra de rebus posita ẽ, facto uarie attributiõe ꝓdicator ad ipsa subiecta,

ℓ. grat' ad rℓ ℓ. spiat' ad ꝑsona ℓ. specialiſſ' ad attribuend' ꝑsonā aut rℓ
ꝑsonā hāc ℓ ꝑsonā subiect', cui ꝓb' suis ꝓbꝫ, ſpeb' & ſpiebꝫ & quibuscūq; q̄
in ea ꝓsidēt' uenirent, ita ℓ ut ℓ subiis ꝓdicata fiant & in ꝓdicatis uel
tranſeant, ut si dicat, Deꝰ creat agles, ℓ. Deꝰ ē hō, seu hō ē aial & sic de
ſpiebꝫ, ℓ. diuidit subā & ꝓdicata ꝑ genꝰ, differiā, ſpēs, ꝑ ꝓpia & accīa & cās
& sīl' aliqua plura eisdē gr'a do lemmatis ꝓb'. Quare nō ſtabit la ſcia
ā ꝓdicatis, quēadmodū ſupra dictū ē.

Multiplicitas respectꝫ diuisiuꝫ & ꝓdicatis & subiis supra dictꝫ
& sīl' multiꝑ ſpēs & mateꝝ ſub his ꝓdicatis ℓ aut ſpa sui fundāti multa
ut differā, sīl' unitꝰ, magdne & tūdi ghī' ad ꝓdicta: aut ad subiā & alia
ſma ind' ſpēs & ſpēs, ghī' ad subta. Sic multiplicitas differā & concordā facile cōſ
cīl' nanias ſpēs ꝓuenīendo sub differa diuisiua, ſpēs, ꝓpia, accīdia, sīl' q̄
aliqua ind' se differunt. Et sīl' nāe sub oppositis, ea sīl' q̄ aliqua aliquo modo
oppōnunt & oppositis, ſpūs quoddā ꝛ̄ ꝓmulabimur & sīl' uia in cēteris
ughī, gradꝫ. Nā & ſpēs' multiplās facile inuenīt & diuisiue ꝑ̄ ghīpata:
nā in eod' ghē ꝑpia sese ℓ ſpialis ōndunt & ēē, sīl' q̄ de ſpēbꝫ.
Medij v. multiplās innenīt ℓ. gimedium ℓ. reparāt, ℓ. adiunctū hāc ut ſupra
ē ēē ſimꝫ nec ultꝫ, nō aguꝫ ſpāle neq; ſimꝫ, nō hoc ℓ. illud & cōuer'. Finis
multiplās sīl', ℓ. tūi, ℓ. ſpmanēb ℓ. distās ib' in dualibꝫ nāl & oppiens.
Maioritas v. equalitas, & minoritas, eisd' modis sīl' ſpēbꝫ, sīl' q̄ ſumꝫ
multiplāi ꝓpōt, ſime ℓ subis q̄ ad inuicē ꝓportꝫ, ſime ℓ ꝓdicatis ℓ adtributꝫ,
sīl' q̄ ꝓportꝫ.

Multiplitudo ꝓportionis dr' ciuitate ꝓpiorum, ciuitas & amicitia
ind' se ita ut ghēs ghīs ꝑ ſpēs aliar' ghiorum. Quia ꝓpōt: ut si de ſpēbus
quid ē qrab ꝑ ſthe, l. ꝑ quale, ut ſthe ē in se, ſthe ē in alio, quale ē in se,
quale ē in alio: Sīl' de ſpēb ghiorū de quo, quiny ſpa aut quale ē acc
originalē, eccle, effectiue ꝑ ℓ sic sub ſpēb ghiorū quare, ſpa aut quale
ē res beate, finalē ſpecifice: sīl' ſpēs ghiorū accīdalium, ꝑ ghies
ecclēs dnicus & ēminens, ſpiale ghies in ſpēb ciuil ghiorū ꝓpōt in relāt
ut de quo ē quod hō ē se, quare hō ē in se, ſthe ē q̄ hō in se ꝛ. Sīl' de
multiplā ghiorū & regulār ind' se ēmixtione, quarīs ꝓpōt in ſpēs ghiorū
uariando ℓ ghies ꝓdicabilē alīq, ſpiale aut ꝓpiale in ſpēs ghiorū, ſpēs
sīl' ēmixtē, aut hō ēmixtū, aut regulē ēmixtē, ſpēs ꝓpiales ē in alīs, ut si ꝓpiale
q̄ē ēmixtus in magdne, regulē ꝓpiale ēmixtus magnificata. Hay ad hoc
genꝰ ghiorū respectꝫ ꝑ alter: ut ꝑ ſpiſſac, & sic ē ghēs in alio q̄ in se, ut si
eod modo, aut ēē aut ſuppositū q̄ ſpiē ē ampliꝰ hō ſublimi ꝑ aliqua in
ſpiē: Supponit a. hic thy ghēs ghīs dni ſpecies, aut nāle ꝑ nāe & ſenſibꝫ
aut ſimpliciꝫ ꝑ intime aliqua q̄ tha nāle nō ēxistit, ut ꝛ̄ ē ſpēs: aut
ꝑmāle ꝑ sui ſuperiorib, aut ꝑ quib ad ſignāt ē ꝑmāle. Et sic de uariis
sīl' addita in ſpiē, ut ghūndale aut distributiuꝫ, ēmphāle aut restringale
aut ℓ sibi ꝑnāle supponit aut ghūndale ut & alīs, in ꝓdicato l. subto, sine
nōīa ut l. signi, l. aut ꝓdicate ſghale ad nāmā subti, ut de his tale patet
apud dialecticos. Sed in his pauca ſpa ꝓpriū magadi ſimꝫ. Deinde q.
imagināꝫ, ghēs ꝑ uarias uariar' regulār ſpēs dedmiſ, sic ē ad unaquā
ghie ꝑ alias ghiorū regulas ac ſpēs respectꝫ, ſm̄da de hoc tabi in 2da
ꝑte hui' tractatꝰ dicenꝫ.

Denig' diuisiue ghiorū, ꝑ parua ſumꝫ multiplās tabregulār
ꝑ ipsas ghiorū, deo hic alia ſſpē ℓ. magis ꝛ̄pria tabungeny. Victorinus finc.

Cæter nunc, qnó hi Extranei accipiendi sint videamus. Sūt hi
extranei, quinq; n' sūt agibilia hui artis notabi; quor non Chiste cognita emergit ex
non Chiste ppter, ut supra ondimus, qr opponūt ad hōs in arte Expres, ideo
gliōne ant uicinate ad eas, ide Eaniquam, rei Cathonis seu regoby, quæ C.
arbi, q̄ppe Arbiosse ppter: Et cignodi hi inarbi redigunt hui modo in cir-
culos, & figuras, cathedrar distributæ, sūt arte hi se nuncē Duum, & arbis
q̄ ex eis cōmisceat, q̄ hoc ē in q̄ Cundita, clarissa sint, Epta aliqua qr de-
cōbas nouamus, ingenia q̄ ylia formabimus & reducemus in figuras & circulos, sūt
multi de hui hui principiando. Sūt
in hac Thlogia hui expendet aliqua
tales:

tales:	et ē tabula.
A. Deus.	B. Arbiter fidei.
B. Christy.	C. Sacramenta.
C. Angeli.	D. Præceptā.
D. Lex.	E. Dona Spūs.
E. Homo.	F. Vitia.
F. Anima.	G. Gra & Gloria.
G. Vig.	H. Tentatōes.
H. Mā.	I. Opera misdiē.
I. Grā.	K. poēa hois io.
K. mirter.	videbit.
L. Opera.	L. Merty.
M. Fruty.	M. Valtus.
N. Merita.	N. Memoria.
O. Remuneratō	O. Affaty.
P. Felicitas.	P. Imaginatō.
Q. Habitudo.	Q. Vity.
R. Aduersitas.	R. Intellig.
S. Semula.	S. Voluty.
T. Sensuales.	T. Gusty.
V. Peccata.	V. Laty.
X. Pœna.	
Z. Gloria.	

Sapphia fuēnt	
figā tale:	
A. Fēs.	9. actus.
B. Mā.	10. habitudo.
C. Generō.	11. combinans.
D. corruptio.	12. Motus.
E. Elementatō.	13. quies.
F. Vegetatō.	14. tempus.
G. Sensus.	15. vigilia.
H. Imaginatō.	16. Transitio.
I. Motus.	17. Replectio.
L. Habitus.	18. Nutritiua.
M. Memoria.	19. Medicina.
	20. Auditiua.
In Medicina	21. Tempus.
1 Elementa.	22. Regio.
2. complexiones.	23. Exercitium.
3. humores.	24. Elementata.
4. membra.	25. Cibus.
5. Virtutes.	26. Morbi.
6. Ægritudo.	27. Accidia.
7. Spūs.	28. Causa.
8. Sexus.	29. Signa.
	30. Prognostica.
	31. Crises.

Oppositō hui Tabule.

A. Primus motor.	Primū mobile.
B. Eternitas.	Motus.
C. Infinitas.	Finitas.
D. Fabri.	Vita.
E. Instans.	Tempus.
F. Longa.	Vacuū.
G. Ydolatria.	Corpus.
H. Simplex.	Compositū.
I. Fōs.	Mā.
L. Substantia.	Accidens.
M. Actus.	pura.
N. Habitus.	priuatō.
O. Causa.	Effectus.
P. necessarium.	Impossibile.
Q. Vērum.	Falsum.
R. Prius.	posterius.
S. Eadem.	Diuersa.
T. Vnū.	Multa.
V. Actus.	Passio.
X. Vnum.	plures.
Z. Esse aliquid.	Habere aliq.

Sūt hæc in Scha Moralis cum-
stantiæ & potentiæ hui oppositi & uirtutes
& uitia. Sūt nanq; uirtutes hui peculiare
uitia quod illi opponūt: hui Tabule. &
illa quod sibi inimicat. Et sūt uirtutes
q̄ sibi opponi & repugnare uidentur: sūt
Quidia sint hui sequens Tabula cōtinens.

Malitia.	Simplicitas.
Periurium.	Fides.
Arrogantia.	Disciplina.
Actus.	Opinio.
Infirmitas.	Audiēs.
Vbi.	Abilitas.
Callicitas.	Docilitas.
Crudelitas.	Misericordia.
calumnia.	amicitia.
Stultitia.	prudentia.
credulitas.	Scientia.
curiositas.	Doctrina.
Error.	Industria.

Per

Peruersitas	Concupiscentia.
Importunitas	contemplatio.
Inertia	penitia
Mollities	Iustitia.
adulatio	correctio.
superstitio	religio.
Insolentia	seuuitas.
Senectas	inhumanitas.
Ostentatio	pietas.
turbatio	Prudentia.
Ignorantia	obedientia
asperitas	integritas.
simulatio	impudentia.
Cupidia	fortitudo.
Ignauia	patientia.
Cupiditas	temperantia.
anxietas	Solicitudo.
Stultia	magnanimitas.
pusillanimitas	Comitas.
Temeritas	audentia.
Timiditas	Timor.

Pertinacia	Constantia.
impatibilitas	Mansuetudo.
Obstinatio	Confidentia.
Negligentia	deliberatio.
Tyrannis	potestas.
~~Colericus~~	Subiectio.
Asperitas	Tristitia.
Tristitia	Letitia.
Dubitatio	Spes.
Contemptus	Veritudo.
Poena	praemium.
pabulantia	uanitas.
auaritia	Frugalitas.
Prodigalitas	liberalitas
Hypocrisis	humilitas.
Vanitas	Gloria.
Verecundia	uerecundia.
Iactantia	Luxus.
Nouercitas	Modestia
Insolentia	Libertas.

Sed ea quae dicta & explicata sunt, pro quo magnanimitudo tuor, ea uero regere puto. Raymunda. in arte ista 100. enumerat bos, quos uocat 100. fores, & quas ibidem aliquibus, discurrendo illas aliquis & pro & regulas & discurrendo per has fores bos modos quos ibidem illas differentias & in ipsis subiectis, seruando hoc & alia conditiones pro sua depictione discurrendo aliquid aliquo bac, ut entitate, unitate nata & alteris. uel discurrendo aliquid subiectis. Sed numeras ipsas enumerationes, nec pro potioribus, nec quae uesi Dum sit, qui sine nobis, illas apud Raymundi requirat.

Entia Esse.
Existentia Existens
Entitas Ens.
Idem Alteri.
Simplicitas Compositio.
Unitas pluralitas.
Creatio transubstantiatio.
Actio actus.
Primarietas Derivatio.
Plenitudo Vanitas.
pulchritudo Monstruositas.
Ordo confusio.
Status motus.
pro mala.
Nobilitas Negligentia.
Realitas irrationalitas.
Substantia accidens.
Specialitas Species.
prius posterius.
generatio corruptio.
habitus privatio.
pro Actus.
Actus Passiones.
comprehensio apprehensio.
Infinitas Finitas.

Bonitati generanti, conuenit creatio, diffusio, meliorato, constructio, nobilitas, honestas, utilitas, commodum, amabilitas, etc, actio, actio.

Bonitati Repugnant: malitia, solutio, destructio, restrictio, inhonestas, dedecus, Vitium, damnum, inconuenientia, etc.

Magnitudini generanti: Elencio, intensio infinitas, immensitas, incomprehensibilitas sublimitas, superioritas, unitas, indivisibilitas, totalitas, summitas, universitas, singularitas, integritas, amplitudo, multitudo, plenitudo, abundantia, copiositas, dimensio, pondus, mensura, distantia figuratio, punctus, linea, superficies, soliditas.

Repugnant magnitudini: minimitas, paruitas, paucitas, punctus, comprehensibilitas, privatio, diminutio, insufficientia, corruptio, comprehensum, limitatus, nauum.

D. Duratióni adeo ætérnitas, incorruptibilitas, immortalitas, immutabilitas, antiquitas, firmitas, sempiternitas, indissolubilitas, primæuitas, æuum, æuum primitiuum, gratia præsentiæ.
repugnant: corruptio, mutatio, priuatio, inconstantia, dissolubilitas, fœlicitas, transitorium, recens, abissus.

C. Sortestati adhærent: publicæ, ecclesiæ, agere, agere, gloriare, creare, dominari, dispensatio, negligentia, forbedo, vis, violentia, auctoritas, inuidia, inuidiosus, repugnant: actio, resistentia, impotentia, passio & potentia passiua, impassibilis, debilitas, impotentia, seruitus.

F. Cognitióni adest: species, scientia, gnosis, prudentia, sapientia, gnosis, prudentia, sagacitas, scientia, industria, ingenium, opinio, sensus, fides, electio, recollectio, contemplatio intellectus, memoria, diligentia, ordo, actus, habilitas arbitrium, amicitia, synderesis, amicabilis, diuinatio, exemplum, negotium, nomen, conceptus.
repugnant: ignorantia, error, stolidus, incredulitas, stultitia, negligentia, confusio, contingens, casus, casus, fortuna, extraordinarius.

G. Appetitui generant: voluntas, amor, libertas, audacia, spes, libet arbitrium, dilectio, generatio, licentia, permissio, gaudium, indifferentia, lætitia, passiones gestiendi.
repugnant: odium, contactio, desperatio, timor, ira, horror, metus, violentia, male violentia, obligatio.

H. Virtuti adest: dignitas, nobilitas, honestas, lux, decus, honor, pax, domus, meritum, fortitudo, mansio, gratia, unio, instrumentum, instrumentalitas, pax capitis, pudor.
repugnant: vitium, impotentia, inepitudo, nihilitas, ignauia.

I. Veritati adest: iustitia, ordo, regulatio, rectitudo, lex, propositio, gradus, necessitas, ens, existentia, idea, imago, exemplar.
repugnant: falsitas, error, mendacium, stultitia, deceptio, incorrigibilitas, impietas, stringens, dispensatio, privilegium.

K. Gloriæ consentiunt: gaudium, lætitia, plenitudo, gratia, pulchritudo, lætitia, lætantes, felicitas, voluptas, fructus, delectatio, pax, gaudium, retributio
repugnant, gratias, riquezendo, ingratitudo, exprobratio, ingratus, impietas, damnatio, pœna, pœna gingratitudo, tristitia.

L. Essentiæ adhærent: ens, substantia, res, fons, imperium, entitas.
repugnant: nihil, nihilum, nullum, casus, casus, barbarus, violentia, negatio, falsitas, mendacium.

M. Virtuti repugnant: simplicitas, mendacitas, querulositas, puritas, indigestus, singularitas, imperfectibilis, fortitudo, indigestibilis.
repugnant, debilitas, mutatio, compositio, multiplex, divisio, diversitas.

N. Perfectioni gaudent: finis, complementum, gratulandus, studium.
repugnant: imperfectio, exprobratio, diminutio, defectus, mutabilitas, imperfectus.

Mundo in figura T. communicant.

B. Differentia, distinctio, pulchritudo, distributio, divisio, dictum, pluralitas, ordo
repugnant: confusio.

C. Concordia, proximitas, stabilitas, unio, identitas, gratificatio, relatio, consensus, compositio, amicitia, sympathia.
repugnant: discordia.

D. Oppositio, spectus, gradus, repugnantia, resistentia, inimicitia, derogatio, malum, privatio, corruptio, destructio.
repugnant: disgregatio.

2. Principiu, cā, origo, impulsꝰ, mobilibꝰ, & ductis, influxꝰ, antecedens, abrogatus, prioritꝰ, auctoritas.
repugnat alia.

3. Medium, instrū, centrū, fra, digitus, mediatꝰ, ptrahens, refluens, unitans, jungens, succedens.
repugnat vacuū.

4. Finis, pcio, effectꝰ, gremiū, retinens, refluxꝰ, affluxꝰ, cuntꝰ, totꝰ, frequentatꝰ, debitꝰ, finitꝰ, posteriorꝰ, terminꝰ.
repugnat inquietudo.

5. Maioritas, magnitudo, excellentia, magnificentia, auctoritas, regnum, libertas, dignitas, nobilitꝰ, maiꝰ, magis, regnꝰ.
repugnat nihil & nullitas.

6. Aequalitas, eqlitꝰ, identitꝰ, quietabilitas, imitatꝰ & propinqua, immediata.
repugnat inaequalitas.

7. Minoritas, humilitas, debilitꝰ, egra, ebꝰ, miseria, facile, minꝰ.
repugnat immensum, infinitus, regnum.

Verbalia ꝛc. intelligimꝰ sic in figa A.

Genitas genitus, natus, distinctus, nominatus, emanat, capit, egredi in bitum, manifestus, emanat.
Magnitudo magnitus, amplificat, glorificat, intendit, multiplicat, stabilit, manifestat, figurat, unit.
Durat affirmat, firmat, durat, prorogat.
Potestas potens, opat, agit in tribuit, fortificat, genuit, positus, creat, libat, capit.
Cognitio cognitus, cognitꝰ, credit, vocat, ibi, immediat, elapit.
Appetibꝰ appetibilis, mobilis, diligit, opat, deliberat, genuit.
Virtus opat, nobilitat, dignificat, fortificat, in tribuit, laudat, honorat.
Veritas verificat, justificat, sanctificat, corrigit, ordat, regulat, demstrat, allegat, capit.
Gloria glorificat, congregat, in fine quiescat, finit, beatificat, beatificat, salvat.

Vbi in figura J.

Distria distinct, durat, ordat, dividit, distribuit, discernit, separat.
Concordia unit, aptat, comparat, pacificat, trahit, attingit, glorificat, gaudiat.
Oppositio opponit, resistit, repugnat, offendit, gradꝰ, inimicabꝰ.
Principiu creat, genuit, causat, effect, effluit, dispensat.
Medium trahit, ptrahit, appetibꝰ, rapit, attingit, jungit, separat.
Finis ptrahit, redit, retribuit, refluit, repetit.
Maioritas magnificat, dignificat, capit, unit, ligat.
Aequalitas coniugat, stat, approximat.
Minoritas humiliat, obedit.

---

6. Nunc de figuarū mixtione, multiplicatione, & diuersa. Sit mixtio aut ptis totius, aut a pte totali, aut medii, aut cuiusq, coloris, & videt sit triplex aut hoc in arte explicitꝰ inde sa, aut hoc transeat in se, aut explicitꝰ in plures. Et sia hoc unde, aut in una figa tm, aut in diuꝰis & plurib, aut in figa S. si dicit Deus é hō. aut in figa A si dicat homitas e magna. In figa J. aut distria & principium. Et in figa Q aut aliq; c De deo, aut spectꝰ de deo é aptꝰ. & sic, prosequendo istos & regulas in se inuicē circa alia aut.

nigrius in eadē figa.

In diuinis ut figis l. duplicib⁹ l. multiplicib⁹ sic gradat⁹ ut in figis S. A. Deg é bonus, ut S. T. Deg é optim⁹, ut A. T. bonitas é grandis. Et hoc modo multa admirabilia varietas emerget, qdo ut magnus, tā circuli immobilis, uariand⁹ ois loc⁹ q̄ sit in circulo mobili, & in hac duplici l. multiplici figā, sepe alter circulor⁹ duplicand⁹, l. multiplicand⁹, ut in S. A. duplicando circulū S. ut q̄dicat⁹ Deg é melior regla, agit⁹ é melior uē. Sic in S. T. ut Deg differt ab hoc. Sic in A. T. dicta bonitas differt ab utrisq. Vel duplicādo circulū T. dicto quardā magis quam ut differentia.

Sīr eod modo in Extraneis tris faciūt é. posturus n. Characeu subtilitate, & in eo sīg hos figās sine circulor⁹ l. simplicis, l. duplicis, l. magis multiplicis discurrere, sīr in Characeis gradibus & respectib⁹ eor⁹ ide, & semp unq circulus immobilis maneat & dari, in aliis circuli mobiles uario modo applicand⁹: & quādo in hac duplicitate predict⁹, sic & in multiplicitate fieri hīt, & magis uarie & circulor⁹ multitudine, sine illis uariatis, nec é diuinus complexiones, species, emergere, plurimos tres sub una fabrica, l. diuīa l. iuncta in alijs, & similib⁹, sine ge similia copulatiua l. disiunctiua, sine ge suppositis, sine in syllogismis aut alijs, & ista infinita é uarietas & fabrica ad multas gñes, differias, species, media, ima, extrema, gradus, ordines, & scalas, & alia innumera, illis hīt multis, & sīl gñes mechanicis huius artificiosis ista. Aa, Ff, Gg, Hh, Ii, Kk, Ll. Exercitij hac mirabilis scdū duplicia l. ~~rationalia~~ multiplicia uniuersi circuli in aliquē alter⁹ spēr splendi, quā circa scdūm alij magis minusue diffusa uelociora, l. alter⁹ gñis discurrere.

Cognoscit ipse in arde huc A. duntaxat primis mirabilis gñis, quas & uocas stellas figās, quar⁹ prima é figa A in se ipsa bonitas, ut q̄dicat⁹ bonitas é magna. Secūda figa T in se ducta ut q̄dicat⁹ diuina optimus. Iga gñis & prima & scda ut bonitas & differens. Ter⁹ uero primis & tribus priorib⁹ ois iuncta. Quarta uero alter⁹ figar gñis & quas in ea diuersa quamis obseruare, sicut nunc dicemus de stellis his figis & ter⁹ Cognoscit ipsius prima cas breuit declarando.

1ª figura, prima ac pulcra uersat circa primū ens, in quo scdm & q̄dicat⁹ quarlibet, in eternitate scdm nūc & nō, & hoc é necē, nā alia aeqlibus q̄ é ut scdm & q̄dicat⁹ eis alienissima destructa, ut puta ab eternitate, q̄ é supior & infinita durans, & sua bonitas eis inferior & potē & opus q̄ é imensa, & istud primū ens é Deg, uni primo & quarlibet⁹ gñis huius figē applicand⁹, ille ad eā reliqua tota pertinēt. Instrumentū ipsi & bene figat natale diuinitas, dispositū, & sapientia, q̄ é ut scdm & q̄dicat⁹, & inuentiuum, q̄ ea q̄ quarlibet⁹ & q̄ nō, & q̄ sīl & prima patrimus, & q̄ appropriata ut scdm & q̄dicat⁹, ut ad fundū gloriosum pōt reddi inuenire. Et mirabilis utilis figa pōt uel in actiua ut bonitas é magna; Velim, sapere: ut bonitas é magna: & alicuius & idea figa gñes 81. scdm quā scdm q̄dicandi modū, q̄libet unus gñis ad aliud, & q̄libet in hac figa mirabile é, ut quarlibet & quarlibet q̄ é ut unus gñis & aliud n̄ destruat, ut puta, de quo dr̄ durā scdm utile, de illo dicat magis scdm inutile, & q̄libet scdm sapiā.

4ª figura é triangularis ipsa imperfecta obiecta capitata, unde & illa ipsa alicui imperfecta ad ipsa sua, discurrendo quilla uirtutes

lineatr, rede, trnerale, nndando angnlos in angnlis, trés in trés, gnatr & gnatn, & fanit bedd ppnes sns modo, ppnet de jnā figā dictor sē. Et ē hnic hnjs figē observanda ē talis, ut nnq trgly alt adiuncti, & alij, alis ghet & se nnbns penetrent.

3ª figā nnisti cūa ppiā cūbi, nt alig pp cūa ppia cxpscat ghtes ppē, jmediatly medialt qnc talē & ḡdiatē qiunctā, nt ad qualibet ppiē nne gtinie ḡfida & declarāda nnltas imediat rās. Cnjtibet 2. hnc figē 36. cnbiculā, qnas dicimg cameras, quar ḡtibet cubus hnjs ghat trās, & ḡtt trā crat p nnlos & ḡdiatos cingt, dnar gnat fignar & hic modo in qualibet camera sē 12 ppnes, ut in camera b. dicimg bonitas ē magna, bonitas ē dilectus, bonitas ē gnrdans: magn dō ē bona, ē pfectus, ē gnrdans: dilectō ē bona, ē magna, ē gnrdans. conrdaā ē bona, ē magna, ē dilectus. Et sciās in ḡpt, gnod unaqt, ḡpnis dnas hī nnplicitas, gtitas, de naā trār camera gstit entiā, unde in qnamis camera sē 24. gētias, & ita in tota figā sē. ḡpnias 432. ac gētias 864. Et ḡpnis hnjs figē ē ut nna camera n sit ī alia, & se nnbns jnnent & gtent. Insup, observanda ē ut discurrang una qnq; camera hnjs figē tnto modis sdiū nnar trār sigsata, jnxta ea dēnis figē A. 2ª ut ḡpt trglor figē T. 3ª ut ḡpt regnlar figē L. sdm adhic camera ḡfrando b. ne. pd.

4ª figā ipa dignnit ilchū ad innestigdū & jmeniendū, elijciendū, ḡtiendū, & demandū ḡt pcrās gtnnines, & ita figa gdas ē trib circulis, gbrens inclusis, & dnob inclusis mobilib, & gtin ni se tres pedes, ideo ipa ē gabūr qnal gtia, na in qnatt camera hnjs figē sē 3. trā. & ubi camera ḡpt nnia nnltdnā mensuratu dispt illa ī redncnt, ad hoc tabulas quis columnis distā, in qua ilchū discurdo ḡt ḡtia & regulas, fanit se ades unite & gnate, sic ut sophista ī illis stare n ḡnit. (Condō istig figē ē, ut anigniang solū ūnā camera, q ḡt magis applicabiles ad ḡpnias, accipdo ē illis quemlibet ī dnbus & ḡdrinis, tali modo, ut ē cqnnt inde ingeniam, & impte, & ut ista ḡdē nnlg fanit sūa ē ḡt trās figē & hz pluralitās ac circnd gtinie!

Sequnt nnic figē tabular & jnxta tabulas 3ª figura q ē 36. cameraī, q ēlicinng ē 81 cameris tabulā quadratē, quas generant 12 circulī mpfectos, ḡdo nng mobilis nclinig in qualibet trā circuli imobilis.

bb.	cb	db	eb	fb	gb	hb	ib	kb
bc	cc	dc	ec	fc	gc	hc	ic	kc
bd	cd	dd	ed	fd	gd	hd	id	kd
be	ce	de	ee	fe	ge	he	ie	ke
bf	cf	df	ef	ff	gf	hf	if	kf
bg.	cg.	dg	eg	fg	gg	hg	ig	kg
bh	ch.	dh	eh	fh	gh	hh	ih	kh
bi	ci	di	ei	fi	gi	hi	ii	ki
bk	ck.	dk.	ek	fk	gk	hk	ik	kk

Per hanc tabulā argumentnmg in hunc modū: ut in camera bc, oē quod ē sui dignnit ē magnnm, d. bonitas ē talis, ḡ magna. Ille nbinq; ē pluralitas, ibi ē dilectō, in bonitate ē pluralitas, talt bonificabimd, bonificabile, & bonificare, ḡ in bonitate ē dilectō & bonificare ē dilectō. Ille sē q ḡ dnit sua ē dilectō in cad spē, ḡ dnit in gnrdaā, sed bonitas

13.

sed comitus Edmundus primus comitis in eadem ꝓuincia. Ille dicit quod ipse
& homo, magnus & hardi quod una. Ille magnus dicit defendere & guardare ipsum
rub & bach quib de bonis. Ille dicit id & faciat ad & homo, ipsum & guardi
faciunt ad gubernacula & quod una. Ille ultra dicit dictum & ipsum
& ipsum ille & dictum quod. Ille similia autem & sine magno, guardum &
ad una, quod magnus. Ille eius ꝓpria quod & sine ꝓncipe & quod dam, ipsum de
colubra & subtus & balis, quod noctem. Ille dicit guardau & ipse plum
nulla pluralibus & sine ipsum, quod guardia ꝓpter & sine ipsum, quod ipse, cum
& in ipse arguis quod ꝓp. hanc tabulam ipsum medium & ipsum ꝓpter,
gdienib & quib regulat, quod cadunt in camera & ꝓncipe, & simul hoc
complectuntur in una camera, ille dicit & quod ꝓ dicit camera,
grate & spiritu simul, rejunct. id simul & hoc in una figura arguis in
hac gdianei, ꝓncipaliter his arbi, & sub illis ꝓncipi simul medium
sed spiritu optimum, & gdiat, ꝓpter & dignat ad regulat, ad accipiendo med
ꝓ quod & una figura, arguing in hac & medul: nulla pedes quod guardi & in
magno & scribe, & simulata autem impedita: & quia ꝓncipes & illud quod
Julius ens in quo humilitas & ꝓpter & id, & cum malitia quod & Deus & hardi quod
Ille accipiendo medium gdi quia quia regulat b. arguis & illum, ꝓ quod
ꝓ dat magis illius & in quo indeo & esse & magis amare, & ad
ordinabile, & hoc & ꝓ incarnat dei, ꝓp. Ille dicit illum ꝓ quod
bonitas ꝓ magis pluralis esse & ens, & esse, & hoc ꝓ ꝓ incarnat
dei & ꝓ regnare & in nos & ꝓp. Ille dicit ꝓ hanc tabulam
& ꝓ figura sit accipis quod, & una & quod, camera & ipsum discurrere, ipsum
hac, quod dicta est, in 12 spiritu & tabul arguis, in 24 gdiat & in ea
spes & regulat, spiritu quod, regulat & typlat, & in & ꝓ gdiat ꝓpter,
summendo medium & dipsum, & ipsum in 24 ꝓ tabe cadit & ens, ꝓ
talent & quod & in, & in & dipsum, & quod, & cadu
& hic simplex & diabis, & simul & unitas & quod & omnipotent, & in
ꝓ quod & bonus & quod & agit & mod, & ꝓ & dum & simul, & ipsum & in & una
mirabilia, & & ad & omnipotent, & & omnipotent & & & dicit, & quod
summendo & ꝓ & dum & unitas, & 24 quid, & ꝓ quia, & ꝓ & aqui
parantia & ad alia & & &

C.

cbb ccb cdb ceb cfb cgb chb cib ckb.
cbc ccc cdc cec cfc cgc chc cik ckc.
cbd ccd cdd ced cfd cgd chd cid ckd
cbe cce cde cee cfe cge che cie cke
cbf ccf cdf cef cff cgf chf cif ckf
cbg ccg cdg ceg cfg cgg chg cig ckg
cbh cch cdh ceh cfh cgh chh cih ckh
cbi cci cdi cei cfi cgi chi cii cki
cbk cck cdk cek cfk cgk chk cik ckk.

G.

gbb gcb gdb geb gfb ggb ghb gib gkb
gbc gcc gdc gec gfc ggc ghc gic gkc
gbd gcd gdd ged gfd ggd ghd gid gkd
gbe gce gde gee gfe gge ghe gie gke
gbf gcf gdf gef gff ggf ghf gif gkf
gbg gcg gdg geg gfg ggg ghg gig gkg
gbh gch gdh geh gfh ggh ghh gih gkh
gbi gci gdi gei gfi ggi ghi gii gki
gbk gck gdk gek gfk ggk ghk gik gkk.

D.

dbb dcb ddb deb dfb dgb dhb dib dkb.
dbc dcc ddc dec dfc dgc dhc dic dkc
dbd dcd ddd ded dfd dgd dhd did dkd
dbe dce dde dee dfe dge dhe die dke
dbf dcf ddf def dff dgf dhf dif dkf
dbg dcg ddg deg dfg dgg dhg dig dkg
dbh dch ddh deh dfh dgh dhh dih dkh
dbi dci ddi dei dfi dgi dhi dii dki
dbk dck ddk dek dfk dgk dhk dik dkk

H.

hbb hcb hdb heb hfb hgb hhb hib hkb.
hbc hcc hdc hec hfc hgc hhc hic hkc
hbd hcd hdd hed hfd hgd hhd hid hkd
hbe hce hde hee hfe hge hhe hie hke
hbf hcf hdf hef hff hgf hhf hif hkf
hbg hcg hdg heg hfg hgg hhg hig hkg
hbh hch hdh heh hfh hgh hhh hih hkh
hbi hci hdi hei hfi hgi hhi hii hki
hbk hck hdk hek hfk hgk hhk hik hkk.

E.

ebb ecb edb eeb efb egb ehb eib ekb.
ebc ecc edc eec efc egc ehc eic ekc
ebd ecd edd eed efd egd ehd eid ekd
ebe ece ede eee efe ege ehe eie eke
ebf ecf edf eef eff egf ehf eif ekf
ebg ecg edg eeg efg egg ehg eig ekg
ebh ech edh eeh efh egh ehh eih ekh
ebi eci edi eei efi egi ehi eii eki
ebk eck edk eek efk egk ehk eik ekk

I.

ibb icb idb ieb ifb igb ihb iib ikb.
ibc icc idc iec ifc igc ihc iic ikc
ibd icd idd ied ifd igd ihd iid ikd
ibe ice ide iee ife ige ihe iie ike
ibf icf idf ief iff igf ihf iif ikf
ibg icg idg ieg ifg igg ihg iig ikg
ibh ich idh ieh ifh igh ihh iih ikh
ibi ici idi iei ifi igi ihi iii iki
ibk ick idk iek ifk igk ihk iik ikk.

F.

fbb fcb fdb feb ffb fgb fhb fib fkb.
fbc fcc fdc fec ffc fgc fhc fic fkc
fbd fcd fdd fed ffd fgd fhd fid fkd
fbe fce fde fee ffe fge fhe fie fke
fbf fcf fdf fef fff fgf fhf fif fkf
fbg fcg fdg feg ffg fgg fhg fig fkg
fbh fch fdh feh ffh fgh fhh fih fkh
fbi fci fdi fei ffi fgi fhi fii fki
fbk fck fdk fek ffk fgk fhk fik fkk

L.

kbb kcb kdb keb kfb kgb khb kib kkb
kbc kcc kdc kec kfc kgc khc kic kkc
kbd kcd kdd ked kfd kgd khd kid kkd
kbe kce kde kee kfe kge khe kie kke
kbf kcf kdf kef kff kgf khf kif kkf
kbg kcg kdg keg kfg kgg khg kig kkg
kbh kch kdh keh kfh kgh khh kih kkh
kbi kci kdi kei kfi kgi khi kii kki
kbk kck kdk kek kfk kgk khk kik kkk

Ser humanæ redemptionis fig. ibig. fauit sua ni hunc modu. sumdo
idest plenum & nullo plene, nisi gelandade illis qo. medio fuga Ar.
& obiid hinc s. Vi si quis dum Papa kis plenitudo potis, plena sit in
tiga A sub cris ce. plenit. affirmatiua 9. medijr fuga A. ni hunc modu
ce cbe, cis potas optima, qua ni e melior e plena potas: Papa potas e
huiusmodi qo. Ser ccc. cis suprema potas e plena potas p. Ser cdc. cis
indissolubilis & immutabilis potas, e plena potas p. Ser cec. ille potas q
nil tuigre di potes & nullu malu, e plena potas p. Ser cfc, illa potas q e
sup. ce sua, sprudentiae e plena potas p. Ser cgc. cis potas, cuius nichil e

sua

sua voluntas é plena pstas ꝑ. Per cxc. illa pstas q̃ dignior é cãb pstib, é plena pstis. Per cxi. illa pstas q̃ é vera imago divine pstis, é plena pstis ꝑ. cxc. illa pstas q̃ é quies, finis, & ꝑfectio oĩs pstis vltra q̃ nõ é & ꝓgressio é plena pstas. Rebus eãd q̃lmoꝝ g̃ ꝑ. media figa J. sic ꝑ cxk. illa pstas, unig & distribuẽs & dñans oĩs alias pstes é plena pstas ꝑ cxl. illa pstas, q̃ collegit, plenit, unit in se oes pstes, é plena pstas. ꝑ cxm. illa pstas, q̃ nihil pt̃ reviviscere nec ꝓgredi, &c. ꝑ cxn. illa pstas unig authoritas autoredit oĩs pstes, éq, ꝓpũ & eã ꝑ alias ꝑ cxo. illa pstas q̃ é medium pungens, mensuras, weights, pondus & ꝑ cxp. illa pstas q̃ é gemma & lig̃ ẽnpstes, é ꝑ. (unions oĩs alias pstes) ꝑ cxq. illa pstas q̃ é minor oĩ pste & nulla sc, é p ꝑ cxr. illa pstas, q̃ é medi grã & reqii pstib̃ dna, é p ꝑ cxs. Illa pstas, qua oĩs pstas inferior & minor é ee obedib, é p. (Cui hig. medijs simul deinceps nouẽ columnã tabulã, simil pstabit in se- rig, & ita plenã hac gẽa elicimus habit ch̃ grãdo, ad hig. numeral cxt. arguimus: ubicunq; é grã pstas, ibi & plenitudo pstis in illo gne: sed in Papa é grã pstas in cpẽ xpi mystici, g̃ in Papa é plenitudo pstis in cpẽ xpi mystico. Dte inferiora ꝑ vbi spẽ regula c. regnldo: Papa hꝫ pstis plenitudẽ in cpẽ xpi mystici nãq̃ gaudentes in purgatorio & membra de cpẽ xpi mystico, g̃ Papa hꝫ plenitudẽ pstis in aĩs existentes in purgatorio. Hinc ẽ natũ, q̃ plebs, pclo gstorij ubi Papa pũt liberare aĩs ĩ purgatorio: cuius affirmat & plenã ꝑ. medijs, unde supra simplificamus & simul hic in figa A sub cxk. & ẽ his ꝺ̃ pot̃ videri ẽ ndm pstas Papa pũt glorificare nãq̃ ĩ purgatorio g̃ plenã & effectualẽ ꝑ cxk, oĩs pstas q̃ pũt dimittere & emendare aĩs existentes in purgatorio, pũt illas liberare & penas g̃ plenius; alqui pstas Papa ẽ hmõdi q̃ ꝑ. (Christ xpi mystici pũt ꝑ. ꝑ cxk oĩs pstes, cui plenitudo se diffundit & derivat & continuat ꝑ ꝑ cxk. pstas, q̃ se ẽtẽdit nõ solũ ad hig, dñs in cxl, hic solũ agit supra illa q̃ in cpẽ, de hic illa, q̃ hic actu, pũt ꝑ. ꝑ cxk. oĩs pstas, q̃ hꝫ medio authente in coelis, hꝫ illa multo magis in purgatorio & pũt ꝑ cxk. oĩs pstas q̃ pũt supplere & dimittere, covers & negligentias aãi in fide & morib̃ quond cõmissas, pũt ꝑ. ꝑ cxk. oĩs pstas q̃ pũt spẽ- dendo aãi ad salute, pũt ꝑ. ꝑ cxk. oĩs pstas q̃ pũt liberare & ple- nã dispensãdo in vitas, grãs, dona & merita fidelium & sanctor, pũt ꝑ cxk. pstas, q̃ pũt instaurare, pũt ꝑ. ꝑ cxk. oĩs pstas ordata ad locand & cpẽ fidelium, pũt ꝑ. Hi nãq̃ poteris g̃ haec hanc gẽa- ꝑ. q. media simpla cpẽ figã J. & ꝑ. q figas Tabulã, J. hãc pnã ꝓcoplitiãq̃ inflationis. Constitis itaq; hmõdi argumis, quacunq; una spẽ ꝓpũ argũ mib̃ gstoris in suis regnis & spẽb, & tri- pla spẽ, in q̃ gstoris & eor regnis & spẽb. Dẽ multiplicum hanc figã de una camera in aliã, de una columnã ad unam in aliã ꝓ cpẽ habit ẽ q̃ sint in duob̃ oĩs ut in camera lõd ut una ad cde & in camera def & ei de stãb q̃ntũ g̃ hanc multiplicãẽ donec oĩs columnas de cameras resolvãs ad tabulã nãq̃ applis cameris, quas denuo ꝑ multiplicamus ꝑ tabulã magnã, de qua na-

Ex quadr. tabula edit. sup. circuli reuolui, colligit, singulis quadrangulis 84. numeros in quibus habet quilibet & quilibet his 84. numeris positis in una columna 20. numeri pfectarii, edit. Ethic. duar. figar., q distinguntur p hec T. ida autem hec posita unde T sunt de prima biga & aliis regulis ipsa T sit de 2da biga. Sed ne 84. istos numeros, q colligendi sunt in quadrangulis columnarum colligendis hic quia columna q habilde sunt, monstrabimus, & ea padebit tabula magna Raymundi q̃ 84. columnar.

Bcd	cgh	cgk	cfi
bce	cgi	chi	cfk
bcf	cgk	chk	cgh
bcg	chi	cik	cgi
bch	chk	cck	cgk
bci	cik	Dcf	chi
bck	Cde	deg	chk
bdc	cdf	dch	cik
bdf	cdg	dci	Fgh
bdg	cdk	dck	fgi
bdh	cdi	dfg	fgk
bdi	cdk	dfh	fhi
bdk	cef	dgi	fhk
bef	ceg	dgk	fik
beg	ceh	dah	Ghij
beh	cei	dgi	ghk
bei	cek	dgk	gik
bek	cfg	dhi	Hik
bfg	cfi	dhk	84
bfh	cfk	dik	
bfi	cgh	Cfg	
bfk	cgi	cfh	

Hab plura q̃ hoc numeri 20. numeras ut gloriosius & nunc explicabimus in numeris Bcd. Sufficiunt & exemplis ni calce huius libri sito sub titulo de numeris quadrangulis ac reliquos multiplicare, & in columnas reducere. Nunc quid p hanc tabulam plures & impleri queant, videamus Raymundi exemplo ordinemus in numeris Bcd. q̃ tota columna omnes numeros in ea habet.

Per Bcdf. diuinum: si mundus est ab eterno ergo bonitas creans ut ab eterno gloriosa omnia ab eterno, & magnalia illa bonitatis ab eterno in eternitate, sunt eternitas illa ab eterno actualiter duratura, & quibus sequeretur malum esse in mundo, & q̃ est falsum. Unde regula q̃ quicquid positum in numeris negotiatur esse tenenda.

Per Bcfd. Si mundus est eternus, est bona & magna quidam eterna ad subtilitatem & subtilitatem p. q̃ est magnitudo, q̃ finis finitus non potest esse omnia in magnitudine eterna, ergo alias bonitas esset ratio & finem & bonitatem eternam infinitam, ut ar. q̃ finitate, & bonitas finita esset illa infinita bonitas, & magnitudo finita esset illa infinita magnitudo, & sic de aliis. Ergo mundus non est eternus.

Per primas principias, finitas bonitas, magnas & eternas, q̃ est impossibile.

Per Bcdt. si mundus est eternus, eternitas Dei & mundi tunc esset pariter, & est implicatio terminorum mundi in se ipsum eternum, & quia & finita species regulat. primi, si mundus est eternus, & quia & finita species regulat. primi, si mundus est eternus, & quia & finita species regulat. primi, si mundus est eternus

Per 6tcd. Si mundꝰ ẽ arbꝫ, sua dispñ, guardaꝫ, & gricles, sẽ ẽ
ne principalis aĩa dispñ, guardna, & gricle, mundꝰ nõ ẽ, & ita
mundꝰ ẽ compꝫ finibꝰ & principijs ordatis ad aliqꝫ finẽ actuꝫ, ꝑ dispñ
guardaꝫ & gricle: & sic dicã arbitas ẽ ĩa mundi, & nõ aã, & mundꝰ ẽ com-
positꝰ & nõ compꝫ, &c. finitꝰ

Per 6tt6. Si mundꝰ ẽ arbꝫ, & magna ẽ dispñ sua arbitri, ꝑ
scala de subtili & subtili. & arcta ẽ illa aã, & ꝑmitt arbitr ẽ dicta ind
subtile & subtile, & ẽ imple, ꝑ illa subtilia sẽ incomptibilia qꝫ ẽ cer dafies.

Per 6tbd. Si mundꝰ ẽ arbꝫ, & magna, ꝑmitas dispñ sua ꝑ regulas
Cd ẽ scala ẽistens ind subtile & subtile, habituda simpler & gricle compra
ẽ & 2da spẽ regulꝫ Cd. sub qua dispñ ẽ illi mundi ẽ subdita, & gricles,
ẽ arbꝰ ni dispñ ꝑ 2da spẽ regule Cd. & ꝑ 1ma spẽ regule C. gricles hꝫ ad
ẽ alter simplẽ, & ẽ imple ꝑ scala ind subtile & subtile.

Per 6tbc. Si mundꝰ ẽ arbꝫ, sua arbitras ẽ de ꝑmitt, infinitis, &
finitis dispñ, & guardaꝫ in scala de subtili & subtili, a subtendentis: & arbitras
quas ad cumꝫ ẽ infesta dnãs dispñ & guardaã ꝑ in scala sẽ quas ad gene
ẽ, in plenitudẽ gricli, aby in tbd & sita incompositꝰ & pticꝰ infinitis &
finitis, gricle tricle dnãs arbitri, ꝑ ies pter innatas, ꝑ finitas sẽ, & ẽ imple
ẽ

Per 6tt6. Si mundꝰ ẽ arbꝫ, sẽ dnã arbitri differentes, sett Deꝰ
& mundi, & sic dispñ & ẽ ind sensuale & sensuale, & ind subtile & subtile. ꝑ
ꝑmitt tres arbitros differentes, & bonitas ꝑmitt illas bonas, & magdꝰ malitias
& hoc ẽ imple ꝑ dispñ ꝑmittens malas sẽ quid, & sic dispñ magdꝰ bonit
in gñe nãe dispñes infinitas magdnis.

Per 6dt6. Si mundꝰ ẽ arbꝫ, dispñ ꝑ scala sua ꝑmitt tres arbi-
tros ẽ ex & arbas, in gñe bonitas ẽ ide ꝑdumens bonum ꝑfectum & arbꝫ, & e
imple ꝑ dispñ in creatis nõ ẽ arba.

Per 6tbc. Si mundꝰ ẽ arbꝫ, bonitas & dispñ ind scala & subtile ꝑ
ꝑmitt tres guardaã in uno arbꝰ, & mundꝰ ẽ ind subtile ꝑfectus, sẽ bonitas ma-
litias nõ ẽ vel guardia ab arbꝰ, & subtile ꝑ subtile corruptibile, prima ẽ & culpa

Per 6tt6d. Si mundꝰ ẽ arbꝫ, sua gradus ẽ innata & arbꝫ &
creata ẽ bonitas & malitia ꝑ dispñ, ꝑ arbꝫ & mundi scala ẽistente
ind subtile & subtile, qua scala ꝑmittas negativa & positiva ꝑ & neg
C. gradibꝰ dictis, & si mundꝰ ẽ arbꝫ, ꝑmittas arbꝫ ẽ impeditas ab omni diversa
ꝑ subtile & subtile.

Per 6tt6. Si mundꝰ ẽ arbꝫ, guardia innata, & ẽ de ẽ med
ind subtile & subtile & ẽ arbꝫ & sic sẽ tres guardiã & tres arbitros ẽ
staals gñales, à magdnẽ bonitis & arbitris, in dnãe arbe magdnis bonitas
& ẽ imple, ꝑ sẽ tres ꝑmittas subtiles & creata ab magdnẽ malitia & arbi

Per 6tt6. Si mundꝰ ẽ arbꝫ, & magna guardia sua arbitri, & ex
haliens in se innata eternata, & eternatis, & eternare, & & de spiritu ꝑ
ꝑmittas remota, quib stantib una & 2da regula C. & 2da regula D. &
& hanc ꝑ magdnẽ sua plenitudẽ, sua ꝑ arbitri dnãe, & ẽ imple ꝑ
scala de subtili & subtili.

Per 6tt6. Si mundꝰ ẽ arbꝫ, magna sua dispñ & guardia
ꝑ regulas Cd sẽ initium & arbꝰ, ab ei gricle separabe & mun
ẽ compꝫ & spiritu abꝫ, ꝑmittas, & ẽ falsum, & mundꝰ sit subditus corruptioni
nãe gricli habentis in mundo magna & arbꝰ & actione.

Per 1.1.d. Si nmus dq̃ é arbꝫ, magna dirtaá, inter qua magna uoidaá & grieta, é illa pũa, q̃ caát ẽbitiel, & palel ꝑ scala d arbꝫ gtinente ind subtile & mortle, & ẽ ip gimpid se in arbile, & é simple ꝑpiũ, in qua st cõpunita ꝑ 2.da regula C. q, & unu ꝑpiũ é subditu alteri, ꝑ 3.a regula 2.de & 4.da regula C. ponit magna diraá & arbꝫ & guardaá & griebus st cõpta in intus, & ẽ arbus unu di ponit. gbitiel, q stare nõ pñt.

Per 1.2.d. Si nmus dq̃ é arbꝫ, una arbus in ala é donat arbꝫ, & é alia, nu grieus arbꝫ, & q uoni é arbꝫ in mãu & ei. Inde sequit q arbus unus q é alba & grisa innatꝫ cõpun & hec pñt ꝑ una 2.da ꝑ ẽ regule d. q subtraá st cõpta & grisa grisa arbis, & ꝑ spẽ regula C. mundy nõ arbꝫ in ala grisa, grisa & griata.

Per 1.3.d. Si nmus dq̃ é arbꝫ, hns nu gra spẽs inl magdne & arbile, é illa infinita n sit ẽa inl diua magdne & arbile, & sic ꝑ una ꝑ ẽ regula 2. diua arbus aát infinita diuat subtile, & magdo mundi aát magdne finita subtile, & sic ꝑ 3a ꝑ ẽ regula d. nu gra Dꝫ é impedita in suo effu agdi, arbus v nequã, & é simile.

Per 1.4.d. Si nmus dq̃ é arbꝫ, suat diua & grieter innatꝫ q sit sibi ẽcẽles & ꝑpia pasiones, in scala su stantata, & de grisa & arbis grieb, ꝑ una regula d. q cõpunun & ꝑ 2a regula C. ejus habentes, sunt & subingae ꝑ 4a reg. C. & 3a d. una rac p nd ꝑpia gtinente in alia subia arbꝫ, sicut grisa mala in alis grisa, & grisa & ẽ gmixta & cõpta, & ẽ alba & simple.

Per 1.4.d. Si nmus dq̃ é arbꝫ, suat natꝫ, & ẽ arbꝫ guardaá & grieter, ꝑ una ꝑ ẽ regule d. sunt de scipsis & scala de subtili & subtili é cõpta & grisa, & sic nu se guardaát, q uidebi & guardare & griante, & griabi & griare arbande, & arbabi, & arbare, & q̃m é gmune apprehi q nullo & nmus é in gbile inuerisimili & uerisimili & nõ infinitas in nõ uerisimili, nullo ẽ inhibi nũ & arbꝫ, & é impte.

(Ad suam diffinitte & ẽffectione pdicte ẽ ibi 84. camere, sicut ẽ hic 20. camere ubi ubi q. & fol. 53. uerte, hinc ego columna alia ẽ alphabetica & numerica, ubi nũ supra, subrogaui cuiscpe q.libet camere & illis 84. in sua columna illi ẽ multe hic ibi, una ẽ grisa, illa sit, uiginibet camere ꝑ arbile nũ 1. & ẽ nũ quatuor, illa sit nũ 2. & hic nũ 3. quas hic tres sic numeratas in hac columna ia multe ale regules, & deinceps ibi in sua una sigfat alphabetica resolues. Vq. si unjus camere d. gh, & d. unjus nũ 1. & g 2, & h 3. nõ habias hoc q. camere 20. ria deducte, qua hic ẽ quo uiginibet nume sua ẽ prime regulegnd tres h. resumdo, & loco q. 2. & loco d. 3 in suis sigfatis.

gdẽ suo sgh ni.	
2 3 t.	
3 t 1.	
1 t 2.	
1 t 3.	
t 3 2.	
t 3 1.	
3 t 1 2.	
1 2 3.	
plia hutby alis omisso.	
1 2 t 1.	
1 3 t 1.	
2 1 t 2.	
2 3 t 2.	
3 1 t 3.	
3 2 t 3.	
uplah grieg alis omisse.	
1 t 2 1.	
1 t 3 1.	
2 t 1 2.	
2 t 3 2	
3 t 1 3	
3 t 2 3.	
tia 20.	

Pars 2da Grammaticæ.

De Inventione complexorum.

Dividit in 5. ptes, quar 1ma de fonãe ꝓpriis, 2da de fonãe de-
finis, 3a de fonãe argumẽt & inuentione medij. 4a de loco sumptõ.
5a de solutõe ꝓblematũ & argmõt & solutõib.

Propositus limus ꝓ mjchi stet, qdo p. e. mihi cum Ego complem ratiõ
nũ, dico sibi alij ꝙ q dicit, l. ꝙ hac, quocunq; modo fuerit quodcunq;
ordis ꝑte, sine ꝓ nri, sine ꝓ nomẽ & adnũ. dicit & cognidi.

Hũdi abstractiõ e actus intellectus, p quẽ intellig ꝓ unifõe rationẽ ab
stractã, d. uariãe operãtes, ut intellig Deũ, diũ & ꝓ uoũ, q uariãtes tamẽ
a diuersis ꝓpriis ꝓdicatis, ut sũt alijs a diuinũ ꝓdicatis nõ abstrahit,
alijs negatiũ, nisi qua ẽ ens, sine, indeterminatũ, directũ l. indirectũ,
q dicit de communibus terminis simul.

Idag, ut hoc magis ꝓcludat uocabũ, pria de uocabũ ꝓpriũ
simus, sine ea sit q nõ ꝓdicat sine q nõ nisi l. signi, seu modi significãdi.

Est idag, p̃dicãbile q nõ ꝓdicat ut communia, q ẽ unũ de pluribus
sed nõe Græco, ut hoc de Socrate & Platone. Aut ens ut nõis hũi, simul
cum de ente dicere uolenti, piscẽ marino & cane latrabili? Aut sermõ hũi
q fit à cam auditali, simul à uestia & ũi, & humile hũi.

Est' ergo ꝓdicabile ꝓdicandi, alia nalis seu nrã, ut ꝓdicat
de eãdẽ subi l. significat eis sine ꝓmy l. cogit & hũdi. Alia q ẽ singulis sẽ
ut Græc' ni qualitatiũ ꝓ adeo l. alicui entis. Alia uerisimile in qua ꝓ
dicat nullo modo ꝓ quemne subi. Predicabile e negãs alia simplr
alia q hypothesi. Contingens e, ut esse l. non esse ꝓ subiecto.

Est' ergo ꝓdicandi, alia directa, q ẽ cognitio de inditio.
Alia indirecta q ad cognitio. Alia essẽtia q ẽ quidditatiũ ut se ut cognitio
de definito, aut cuius de cognitio notæ uelut. Ad ẽ alia mediata, ut
animal de Platone, alia absoluta, ni qua ẽ aliquis ens q comparat simul
ut hoc e animal, hoc e risibile. Alia comparatiũ & respectiua, aliquo dño
respectiũ addito, ut hoc Xpinus, deus ꝓ ꝓdiũ, Deus e melior regis, deus
ꝓdiũ entiũ, & ni his rapa regis. Simple comparatũ, unus affectiua, simul
ni idẽ: deus melior ẽ q alia entia: & alia negatiua, ꝙ nullis entibus
melig deus, quis ni aliquo alio subo dari ꝓdũ cogte.

Est' ergo ꝓdicabile ꝓdicandi, alia affirma alia negãs, alia
una alia pluria, adhuc ergo ꝓdicabile ꝓdicandi, l. ergo cognitionis entis sub
ne l. ergo ꝓdicabile, qdo e l. unibi l. pluribus l. indefinita, hoc uti ni subo
posito sine aliquo hoc l. signo unibi l. pluribus, & hac aliqdo acqui
runt pluralis pluralis rac signi, aliqdo unibi ẽpte rei, aliqdo rationi qdo p.
in tri diuersibi ut Pluto currit.

Est' ergo ꝓdicabile ꝓdicandi alia de inc, q ꝓmus simple
ce inhærentia ꝓdicati ad subm, hoc e adl, hoc e alig. Alia e de ma
qua he largiꝝ q dialectica appellamus, & hic l. e mediꝝ subi, l. ꝓdicati
l. ꝓpriũ. Medꝝ subi & ꝓdicati e cui debitũ mutuatis l. aduerbiis
l. alis subis an ꝓdicato adueniens, ut hoc homo, hoc iustũ. Est' ni ꝓdica
ni ꝓpriũ, ut ens, ens, & sibi hanc modalitate facile amplectãtur hoc, ha
nitia q ꝓdicata, illos q complexis fundo nunc complectur, & ni hanc

Propositiones.

l. plenib⁹ suis, q̄ se l. q̄ dr̄i l. simplicia grecia, l. q̄ sic l. q̄ opposita, l. aneritia, & sudi benencia à grecis ad nrm̄ gr̄alia, & ab his ad alterū ista, ad specialia beneficia: ut in hac ḡba: Ē bonus ē diffusivus sui, Deus ē bonus, q̄ diffusivus sui, vel grandis, creans, servans, & grā largiendo, q̄ nia creando. Idē l. sic, bonus ē diffusivus sui, q̄ actibus ē hō q̄ complacibilia q̄ non complacentia in se claudit, nā sunt se hō nisi ad bonū, ita & hō actibus ad bonū. Per oppositū v. sic: bonus ē diffusivus sui, & hoc ē destructivus sui, q̄ malus. Et sicut hoc in simplicibus fit, ita in mixtis & comparatis sb̄ eisdē suis.

Et plenius & magis nobilia fit grecus q̄, l. plenē l. demonstrātē: Nam fit sb̄ modis aliquis grecus ē p̄ncipio, q̄ ē de necessitate gradus, vel ni diuch Deus se creat creaturis, hoc plenius ē: q̄ bonus, hoc gr̄alis ē. Dē n. bonum ē sui creativum, hoc gr̄alissū & nobilis. Demonstrationē a. sic, largo modo sumendo hoc nomen, ut sit nocivū, h̄ gr̄ale aliq̄ depth & hoc fit sb̄ aliquo gr̄ali plenius, nimendo medio, demonstrāt q̄ nexa unge & ista pars dei h̄ modos, quos varietas sit immeniendi medij, & p̄ sit fieri dicimus q̄ propter quid sive quia, l. est q̄ argumentatio, ut q̄ ibi q̄ memoria & nobilius est in aīa angelica q̄ celica, demonstrāt, & ita cū q̄ ē sua substantia bonitas, magis dna p̄ē angelica, nobilibus, & amabilius angli. Et simplicia a. magnificentia & nobilissima, multa q̄ prius & gr̄alia & grandes, in una indie collegiuch, l. ad dīnas & his huius ordis, aut generis aut nigris inde ee, ut una tbā de una causa, re ad ad una ac seu fine diuch, q̄ mod⁹ duplicis & nobilissimi signi, & sic una q̄ prius q̄ ista, aliquid alia l. q̄ se l. in eo & q̄ positio ē, & una q̄, duas ac centio ē creatio, sēn sōl q̄ sic rōl, unitas ē actualitas unitatis, & q̄ ubi nobilis hypostasis, hoc fuare fit, ut si q̄ stus dei n ē nisi ita, sicq̄ dn. ad n ē nisi & bonū, & bonū ad suas simplicia reducare gradū.

Defiōes. Nunc q̄ q̄ quid sit dēfies, sumidē sunt declarabimus.

Sumich ē. Definitio multis modis. Aut q̄ gnē & diffinit, ut si hō desich q̄ rāl & rabile. Aut q̄ gnē & p̄prio sive sit p̄prie q̄ prius, quia nec est unus solus & ppt ut si hō desich q̄ aal & risibile: sive sit aliq̄ actus q̄ prius l. nā & aliq̄ accidentalis, ut si hō desich q̄ aal & risibile. Vide secundū ē, q̄ diffinit nō est ignotū, q̄ potest esse cognitum antecedere q̄ p̄rias passiones, ut imaginatū ē id cui p̄prie competit imaginificare, hoc ē imaginatus componere, circa q̄ notandū ē q̄ in hac & sbi desit ignis are ut imaginificare, q̄ ē actus n̄ponich q̄ se q̄ q̄ diffinit intus, q̄ alr̄ desit n̄ est q̄ditiua, ut dicch q̄ bonū ē diffinit: & bonū hanc rāl seius q̄ ista desit: hō ē ens cui p̄prie competit ridere ē magis ens q̄ hoc: hō ē aal rabile, mortale. Nā hō sic soli hoī competit, rabilitas & mortalitas multis, & hoc modo q̄ prius sumich q̄ q̄nd⁹ ab unite fōl, q̄ de a. sumich q̄ diffinit, hoc fit ēdem pluralitē pour, ut nulle, ilgné, nemuri, &.

Aut q̄ hoc q̄ dicta sit ab l. aliquo sui ipsius, ut si dicich hō ē aal rabile, risibile, capax.

Aut sumich q̄ p̄ticulo nobis & nrā & bā, l. aliq̄s in presenti, q̄ collectim, integralis l. actualis, ut si dnus desich nr̄os compia & ligneis & rapis.

Aut sumich desit à cā dñi q̄libet genus cāle.

Aud ꝑ ẽpulk. ꝓáꝛ ta'aulnales, ꝙ aphitudinales, edi'ſpoá', aud poá
ꝛ dꝛ'noá'.
Aud ẽ hꝛ rut'ollachy, ut'ſi dony dicaſ, ꝛer compoſiá & architecto
ligni l'ẽpidiſ, aptaad habitandu', regent nos ab inclinib' & hindi.
Aud ꝙ poá' l'cotin ut'colez ꝙ uiſu' & uiſq ꝙa colore'.
Aud ꝙ poá' & ardoſt ẽ, ut'comitaꝛ ẽ'ais, cui ꝑpriè impediſ'uni-
ſiana & eꝯ. cumſiane ẽ aud comitis. Et hoc deſtio ẽ clariꝰ q illa q' duch
ẽ qony & diſtia; ꝙ ꝛ ipſa ꝓ'ſagunt tubi & aud eiq ſtiſſiſ ꝙ ꝛ dicta ne-
cuaq'm, niſi ꝓáꝛ tm.
Aud ꝙ ẽ & ẽdia l'eſſꝛio: ut'comitaꝛ ẽ'ais cuiq ẽ' cꝛm' ẽ' & eſſꝛio
mm' ẽ'ais cuiq ẽdia ẽ comitaꝛ.
Aud ẽ ſpia ꝛei, ut'comitaꝛ ẽ, q' concda cumſiciat.
Aud ꝙ reſpectu & relatꝰ ut'ſpat ꝙ filiu' & eꝯ filiq ꝙ natꝛ'.
aud ꝙ dicta' q' chemꝛ', ut'ſi ſpatu' deſtiaſ, q' n'ẽ talis neq, ſtijde'.
aud ꝙ negaꝛ' oppoſiti, ut'ſi dicaſ, uerby ẽ' ueluſ ſugere.
Sꝛma. ſummaꝛ deſtiꝰ ꝙ regulaꝛ ſtipaꝛ. Duab' hꝛ exemplis
ſatiſ' q'uidꝛ ut'ſi ſpaꝛ q' ait' nua, q'uis hꝛ, reſpect ꝙ ꝓma' regula'
ꝛ. ~~nulla~~ naa ẽ' ẽdia in ma' nuali generis ſuſtentata, & mota, q' actꝛ'
uale, in qua actꝛ ẽ in quiete. Ad' nuale ẽ' uale: ꝙ 2da regula C. naa
ẽ' ẽdia hꝛ' ꝛmaalia, ꝛrelatiua, naturalium, naabile, naare, ſine
ꝙ ẽ' n'ꝙ. Et hꝛ ẽ' hꝛ' ſua ꝛrelatiua ꝓpria, hꝛſſuatiua, hꝛſſuabile
& hꝛdina. Ter 3ꝛ: Naa ẽ' q' in ſuſtet ſua ẽ' ualia & ꝙſtibilꝰ ẽ' ꝛ
naare. Et hꝛ ẽ' aal in mechanicis agens, ſicut in ſcindura ſcribens &
cigendi. Ter 4a regula C. naa ẽ', q' in ſuſtet inqua ẽ' hꝛ' actꝛ' &
ꝙſtia & actꝰ, & ꝙ hꝛ agente naale ſ, & ꝙ naale ꝓáꝛ, naa ẽ' lind
& in naali inſtumto: Et hꝛ ẽ' ens, habens naturꝛ ꝓhibitiua in ſubi
& plantis. Hꝛ modo ꝙ ꝓma' regula D. naa ẽ' ẽdia ꝓmitiua cꝛm'
naalium & hꝛ ens ꝓmitiuꝰ in nobilitate ſuꝛ' ſequaliter: Ter 2da regula
D. naa ẽ' q' gtus' de ſuis ꝛrelatiuis, ꝛgenitꝰ ad ẽdia' & ſua ꝛgenita
ẽ' de ipſis deſcendit & ꝙdendꝰ. Et hꝛ ẽ' ens ditutiu' q' aa & ipe. Ter
3tia regula D. dꝛ' naa ea ꝓa, de qua ſuſtenꝰ, nqua ẽ', naale agit. Et
hꝛ ẽ' ens, in ſubdita hꝛ' ſunta & ꝓcandꝛ & hindi. Ter 5a regula C.
Naa ẽ' ens ghrens in ſe ſua ꝛrelatiua q' ẽ', ut hꝛ ẽ' ſubſtatiua ꝙ ſua
ꝛmanente'. ꝙ 2a reg. C. naa ẽ' ꝙ q' alia entia ſubſiſtia, & agentia
naale. & hꝛ ẽ' ens creat ad ſeruiendu' Deo in negotiatiuis & ſtibiis.
Ter 6a regula F. naa ẽ' ẽdia hꝛ' ghima ſtibel & indiuiſle, & ſua con-
ꝛeda ꝙ in q'ibꝰ diuerſ. & hꝛ ẽ' ens ꝙ & ghimu ꝙ ſua elementa
diuiſ, negotiatiuꝰ, ſtibiꝰ, imaginatiuꝰ & rabatiuꝰ, & qui-b ẽ', & iſtos 5.
naa ẽ' ẽ'gites diuerſ, quia ẽ' differentes. Ter 7a regula G.
ſpaa ẽ' q' hꝛ ꝙprias actes & ꝙſpiones, ſicut ſigni ꝙ calſare: appꝛpriatas
ut' ſicut aqua calefacta hꝛ calefatiuꝰ, calefactibile & calefactiuare. Et hꝛ
ẽ' ens in ꝙprie quenꝰ humanificare & ẽ' ens rationale ſeruiens ꝙ. Ter
8a reg. H. naa ẽ' ens in tpe ꝓmeꝛ & ſucceſſiue, ꝙ ſubſtes ꝓhimaꝛ & diſ-
cretas, & hꝛ ẽ' ens in tpe ẽ' legens ilgens, ſcribens ꝛ. Ter 9a regula I.
naa ẽ' ens in cuꝰ ſicut ꝓhimaꝛ in ꝓhimꝛ, agens in agibili & in ſubꝰ
in quo ẽ' ſuſtentata & mota. Et hꝛ ẽ' ens in cuꝰ fodiens, in cuꝰ
dem' oraꝛ. Ter 10a reg. K. naa ẽ' hꝛ' nudꝰ naſcendi, generdi
& corrumpdi ꝙ. & hꝛ ẽ' hꝛ' nudꝰ mechanizandi & generdi ẽ' ſicut hꝛ'.

ꝙ 2ᵃ

III.

Tor 2da regula. Et nā ē aliqua ars sui instrumēti, sicut substātia artificij, ut ferramēta, sicut substātia in suis artificijs, & nec hoc in suis instrumētis, & hō ē sub quacunq; alia hōis arte, ut medicine, & ars nautica, fabrilis, & similes. Et hoc declarat ibi. Et ergo & multa alia &c.

3ª Nūc quia argumēta, probabilia, plana & simplicia, ponenda sunt, & quomodo medium sumere oporteat, videndum.

Quā circa multa &c. Audax syllogismus, & merito modo ppositus apud dialecticos nōiat̄. Aut ē dialectica. Exercitium ingenij & artis indualis, & fidē facere contendit. Aut ppter id ē dialectica. Sed dēs hic modus laud̄ a philosophis & dnīs.

Postquā a. ostēsū ē ea, q̄ apud oratores in 2. ptes dividenda ē. scz̄ ppositū, & probationē, nūc ostēdit quō ppositū probare & confirmare intendāt. Et dicit quia species nārā & fidē ac dēmōstrationē. Et dīs confirmāt & probationē & probabilib⁹ argūtis ac bonis collectā. Et cōmat̄, & suis bonis relatis ad bonos laudat̄ & complectendā ea. Concludē, quia tripliciter argūtātes ptes finales complectimur. Et ni ex ap. ad Hebr. cap. 6. Ut firmissimū solatiū habeamus nos qui confugimus tenere propositū, & dīs nōiat̄ Melchisedech, Pontifex bonus in æternū. Et ad ppositū dicit & testimoniū ipius Melchisedech & eius ritus, scz̄ ad fidē & benedictionē, & decimarū exactionē, ex nōis interpretatē, & generatione, & infinitudine. Ibi ad fidē sic: Et ni dīt Abraam, & exactionē & iuramēto, & in æternū. Et ad nōis hui⁹ laudē & totius ppositi, & reliqui. Concludit in capitulo 8. finali complectitur sic: Quod igitur dicitur, & quod dictum ē supra, summū sacerdotē nōiat̄ sedere ad dexteram throni magestatis in celis, patitur.

Postquā ostēsū ē quō argūtātes ad plenum ppositū, hic ad probandū & confirmandū, & ad ea pertinentia, & ad ea quę dicta sunt, & ad quędā epitas & scholia in secundo, scz̄ alibi dicenda & ad ea alia cliquia multū utilia. Atq; finis est ars & ipsius dependet.

Quia a. hēta ars argūi dęret à medio, idē de medio inueniendo &c. Medium ē hoc unū, quo aliq̄ cē & ni ē necessarium & quę nicessaria & rigurendia & hēri ibiq; aut alibi & id ostēdi varie & oportet ostēdi varietē hēri & ppriū, quoniā inditū sciēs & chanci à subō sumptiuo, aliqd antecedens aut ęque, & alt̄ quā in ppria affirma & negativa alt̄ in pticulari & multi, & iter varia similiq; in syllogismo demōstrativo, & ppriis veris & immediatis procedit. Et alt̄ in dialectico & probabili. Et alt̄ in sophistico, & apparentib⁹ & alt̄ in aliis ex diuersis syllogismi ptes, quod inferiorq;, malogysticū, oppositū rāi, aut ex & multis aliis modis, quod explicat̄ in dialecticis. Sed in hac arte facilis ē medium inuenire, q̄ fieri hz ex multiplici stigia, cū circulor⁹ in thylaē, ita q̄ ex quolibet circuli thymi ad circulū thymi ut ad libitum, medijq; circuli ex medio ipius centri simplices linee aut multiplices, scz̄ q̄ bini illi, & ex thymis & medijs summis rectangli mēnt, & rectangli, & hec rāi conclusiones varie syllogi, & affinis & negatiui ppositi, ut in hac ex quo ad probandū sit. Deq ē arbq, sit unū ē ex circulo B in camera B. Gibraleō ē in circulo K in camera D. Samach, idq; medium in circulo H in camera C. Augūstū ē, cuiq; magno ē infinita cui diuersū ē arbq, D. Deq ē infinitū, q̄ & arbq. Argumēti negativi sic: nullū iumentū gobinigitū tres dentes: Deq in cuiq; gobinū tres dentes & arbq. Quod si negat minor, probat & ei hō in thymis circuli sic: BC. & summā medij & fij D. in camera Ely. Argumēti sic: Ely ē mea ppria & fina, ē infinita: Deq ē mea ppria & fina, q̄ infinita

d si id & plurib & remotiorib inferre nolumq argumur sic: Quicq é circa
aptu, nece é id deb cé ppin. Ite miscendo A M. sic obj id solu cum ce
nece é: Ite AB, nec id ppin, nimo dissimu é, quodlz q dicatur
p ora, p cellia, negotiis, domib, pdis, p. pbris ipsoru, q' ni
ctus, actus, ipsu p. gndin hor uarie uniscunt.

In Sylvius v. Crabroijs & pllarib sepe mirog & inferiorib de
rinaes dimt, quas maxe inducimq & frigd T. p chia, dirna, opposita,
ppia, simes. Vt in quarto ad quadrimq, qualis debeat cé imperator. Xpus
fuit & ppinalis cbus attributis subo, ite arguimur de uestido huic Cristi
ca incé i ora Cpinna, & magis huic q illi in cé & sit de cleb.

Si v. nec dicat Cleb ad dipimq, in mendo ni nidebit sparé, nec supsed
plene gleb, & notandq evidenter medij, ni p ora & sic deimq, p aes
alias bas, dimes nunc & plena media inueniemq, gle epa & plandia & hui
modi uocia sunle emergel, qui in frigis S. & A & T. copia hui cbij & ce
aligis Cij, q modi fgbis, & pdicis, & cet p multplaé similer mdij, & q
& dimes similer, mjori pmodo medij, uario modo complent. IIII.

Quinta lacq & eq sedes argui ac arguendu sermonis, ipsi argua Lucia
ni diguosq alij & cleb & imp & di, sermone & complicimq, alij nomen, aés audi
bor imo nunc & bo de bonis nobis dicendi & uerid.

Illa summ ab his, de gbus & disputat, & hor q summ
ibis q mistrab, de qb agit & dimq indua, q in hac arte summ p 2dm
ipsu frigd T. in cleb cois gneb, q ni dimione & multplaé illius endumq. Et
alia bona, q ab ebna assumumq, q indes gbus dimq & in hac arte summ & q
pnio & nullo bigbi frigd T. in cet & dig A. in cet gneb, dimisionib, & ab
dimisionib, de gnib & pig dicbo. Et hor bona dimq & cellia, & plurimq
& pdi & imp & di, sui assumumq & sit alia bona anidalia, q rei bonis
amplisq audre gerendoq, cui pponumq, q maxe quemad & dig & plui
nib & indumib, & clamatib, & dimisib & hui, de quib paulo inferius
dicemq. Et hi summq in hac arte ad gdisq & frigd A. & sui gneb.

Qui v. Cuius & illis plenissime in unu sit modo narrabimq:
& illaq, & cuius nibis, isti qui sequunq.

Desp à Despositione, unq [illegible] é: ut depositu gnemd, ei & Depsio.
depositu & eq. Et a depsio cuius indicamq q res sit, & sit & pnio hoc modo, ut
si cumpanis ea, q sit rei que deponitur uelis ut alijs uia, & unq ea pequiri,
dut ibi pnio efficiuq ut si multo alia re thesauri pcil, & ut nocaul dia,
ubi & q & dipsa, ut & pnio & complciones. Ab hac arguamur
hor uerbo ut pbet depositu, gbus dat nec alicui inuito Dno. Unde q
aliquand & pnio, ut ende rebo Cleb & monasterij, sine gne Cleb, sanct pbet.

Dmq à Divisione & pardone, unq maxa é: ubi pter dcm Divisio.
ibi dcm nec. Hoc a. indere inb Divisu & pardone, q divisio fiat com
plabiliq cui q pcibus, ut & nec, inde é, nec, berbis, nec pcibus, nec, dmq
dq, dimo nec, mobusq é. Pardone a. re & pcibus q mouis in membra
discerpit ut & nec, pandu, nec, bestiu, nec, pcibus hoc, idirco dmq nec.

E Interpretae nec, ut cui interpetao nec gnemd, nec, nec gnemd. & Interpretacio.
Hinc arguimq & alimq nobis ut ac pte ut si regulares ee dimq, q re
pbet ab Cleb & pbendi solemid uenerunt, ita illiq is dimisi ee tales &
pnciandq aut inobediq aut formicadi &.

à Conjugatis ut pjugator eand cé nalis. De a. pjugata Conjugata.
& orta ab uno uerbo uarie mutandq ut illud: potens potend tormenta
patiendq. & illud: malos male gdere ut sic: si miq é gaudiu, q' tibi é gaudiu.

Genꝰ

—A Genere, ut q̃ generi ꝛ̃ q̃uenit, id dñō sub eo gñalib⁹ denega-
t⁹ s. a. genꝰ; & de plurib⁹ spē differētib⁹, in eo, q̃ & sit, gñiat⁹. Non a. necē
ē id à capite vsq; ad ventre, d. et alia, dumodo supra sit, q̃ minꝰ, magis ī
ii, ad q̃ minꝰ ut 1. Cor. 6. etn necidis q̃ iniq; regnū Dei ꝛ̃ possidebunt? Nō
nolite errare, nec fornicarij, nec adulteri, nec effeminati regnū Dei possidebunt

Spēs

—A Specie sit, q̃ sibi q̃uenit, id est spēi, & in spēb⁹ specialiss q̃q;
spēciale. Spēs ē ī de solo nō differētib⁹ dr̄, & nō in eo q̃ sit, gñiat⁹, & fil
aqua ut Jacob. 1. Helisæi ē erat filij mobilis, pastilibus & ouē crauit ut ī
primo, ego tam & ī plurib⁹ annis deserto mecū ouēs & boues crauit &
caulas. Edit plurima de terra deditū spēciales q̃ sunt ī ordine ignis & ī mille ut sal,
veniri, multū n. valet deprecatio iusti assidua. Potest et a spē negotiatio
fieri ad genꝰ, ut ad Galat. 1. Postquā vero a. ei cui placuit me, q̃ mihi ē
matris meæ legi fidē.

Sīlia.

—A Simile, q̃ de sibi ad ē indiuid. Sīle ē cui ē rō diffinitiua
qualibꝰ ut Jacob. 1. Ecce agricola expectat pretiosū fructū terræ, patiēs
super eo donec accipiat temporaneū & serotinū: patiēter ergo & vos
& confirmate corda vestra, quoniā aduentus Dñi appropinquabit.

Diffīlia.

—A. Differentiis, ut diffinit rē ē in ē indiuid. Diffinitio sit, quæ
vis n sit card.ꝰ ut Joan. 15. Iam n dicā vos seruos, q̃ seruus nescit, q̃ faciat
Dñs, vos a. dixi amicos, q̃ oīa q̃cunq; audiui à patre meo, nota feci vobis.

ēgria

—A contrarijs ut gria sibi q̃uenire ꝛ̃ spē. Summa ēgria
q̃ medijs, aut ut aduersa, sunt alicui & rigni aut priuatiue ut iustitia, iniu-
stitia; aut relatiue ut Dñs, seruꝰ. Aut regine ut nitere ꝛ̃ nitere.
Spūs mea conglutinatur ut ad Gal. 5. Caro concupiscit aduersus spūm, spūs a-
duersus carnē, hæc n sibi inuicē aduersantur: nunquidnā a. egra carnis,
q̃ sit fornicatio, immunditia, impudicitia, seruitus idolorum, veneficia, inimi-
citiæ, æmulationes, iræ, rixæ, dissensiones, sectæ, inuidiæ, homicidia, ebrie-
tates, comessationes & his huiusmodi, quæ prædico vobis, sicut prædixi
q̃ talia agentes regnum Dei possidebunt. Fructus a. spūs ē charitas, gaudium, pax,
patientia, benignitas, bonitas, longanimitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, c.

ginuita.

—A coniunctis, ut ē adiunctis adiuncta ꝛgredi. Coniuncta
sit, q̃ finitimū sibi obtinent, & hic long magis ad gradū a. gñiat q̃ dra
ut ex insuetis quid sit, aut euenerit, aut futurum sit, cuncta fieri possit
ille q̃ quid ante se, ut si apparuerit, collegerint, long, gñibus q̃ueniā, ut
Hester 7. Ex hoc ipso q̃ paratum est Mardochæo. Hēs q̃ cera, ut si sphæ-
ra, crepida, umbra, & cognati, ut 1. Reg. 19. Vinum ē Saul q̃ligere dum
lancea in pariete, & declinauit David à facie Saulis, lancea a. cessit
in terram q̃lata ē in pariete. Hēs q̃ pars re, ut si pallor, rubor, pauor,
tibicen, & si q̃ alia ejusmodi gñibus & gñia, q̃ suspiciones mouent a
pūs, ut gladius emendi, ignis & virgæ, & cognati, ut 3. Reg. 3. Dixit
a. mulier, mei filij et ui mei ūd vegetat: cuncta sit quippe mihi re-
cū ego filius eius: obscuro Dñe, dabit intellectum & n moriatur
ejus illa dicebat: nec mihi, nec tibi, d. Dimidiū.

antēdia & gsequia.

—A antecedib⁹ & consequib⁹, ut posito ante le comitari
& subsequi: & exemplo gsequi ꝛgredi & antecedi. Sole long digressi,
a cursori, nō gressa n ꝛgressi eramus, antēdia a. & gsequia ꝛgressi
sunt: Diuitiæ n. hic gsequia q̃ re nōn frequenti, sed antēdia ei nascē
adhærent, nec tū hæc q̃q; ꝛgressa sit prius aut posterius, ut Gen. 38.
ꝛgressa ē Thamar nurus sua, & nidus vterq; illius inuenitur: antēdia
ē gubernisse, gressus pauida ēē.

ꝛpugnātia

—A ꝛpugnantib⁹ ut ꝛpugnia sibi q̃uenire ꝛ̃ spē. Re-
pugnia sit contrarior gressui, ut ei sibi cohærere ꝛ̃ spē, ut vigilare

dormire, ppria ẽ: sterbare dormitioni cohaerel, q̃ stardere & vigilare repugnant.

A. cũ effũ ad ubi á ẽ ibi effectus n̄ decre. Cũ effũ ẽ, q̃ ne gradum effici, n̄ tpe: & proiecte mãe, ad Deũ. Unde Josue 10. stetit ibaq; sol in medio cœli & n̄ festinauit occumbere spatio unius diei, igit n̄ fuit antea & postea tam longa dies. cũ effũ

Ab effu, ad ubi effũ ẽ ibi cũ de cũ n̄ pre. & hũ ẽ q̃ effuit cũ ad Matt. 7. à fructib eor cognoscis eos. effus

A maiori sic: q̃ in re maiori valet, valet in minori. & si maiq adẽ ẽt q̃ minq ẽ adeũt. Maiori comparã fit, quoties id q̃ minq ẽ comparat maiori ut Joan. 15. Non ẽ servus supra dñm: si me persecuti sũt, & vos persequent. maiq

A minori, ad q̃d in re minore valet, valet in maiore, & si minq adẽ, ẽt maiq absq. Comparã minoris ẽ, q̃do res maior effert, minori ut Hebr. 9. si n. sanguis hircor & taurorũ & cinis vitulæ aspersa inquinatos sanctificat ad emundãe carnis, q̃to magis sanguis xpi, q̃ p spũm s. semetipsum obtulit immaculatũ Deo, emundabit q̃d nr̄ ab operib mortis ad serviendũ Deo viventi. minq

A paribus. Ut res pariũ rõe iudicat. Q̃ria dicendũ, q̃ dicendũ q̃ cingd gladiũ sũt. Nunc 1. Cor. 9. Numq̃ n̄ habemus potestatem sororem mulierem circumducendi? sicut & ceteri apli & frẽs dñi & Cephas? aut solus ego & Barnabas n̄ habemus potestatem hoc operandi. pueria

---

Locus ex. Exterius loca assumunt, hor q̃ declinũ q̃dã sũt ad faciendũ fidẽ, q̃ sũt, ut Oracula, authores, effectus, subjecta, consequentia, causa, pugna, simile, indicia, quærendo, usq; leges. Oracula sũt à quoda Diuino numine profecta auditoria. Authoritas ẽ probabile dictũ sapientis, & claroq; famati viri, aby q̃dam dictis in arte sua. Confessa sũt, q̃ ab aliquo proferuntur, velut inda q̃dã cã, ut Matt. 8. Et ecce clamauerunt dicentes: q̃ nobis & tibi Jesu fili Dauid, venisti huc ante tpm torquere nos. Subjecta quidẽ ẽ certa fama, q̃ sibi subiecta unde illud Marc. 11. Timemus populum, omnes enim habebant Joannem q̃si vere prophetam essẽ. Causa ẽ certa dicendi alteri adversa imitatio. Pugna sũt q̃ndoq; aliquor pugnantium in dubio. Indicia ẽ factorũ aliquor cognitio, ut Matt. 16: faciem quidem cæli dijudicatis, signa autem temporum non potestis scire: hodie tempestas, rubicundum ẽ n. cælum & mane: hodie hyems, rubicundum cum horrore cælum. Inter Pharisæos & scribas inter indicia. Simile ẽ indicio valdẽ multũ ad scripta & gesta accommodata. Consequentia ẽ diuturnitas mor, gesta populi approbata. Vsus ẽ generalis rei. Lex ẽ sanctio quædam justa & prohibens adversa. Locus ex.

Præterea ẽ genus aut adeq attributa sũt fundamenta fidei faciendæ. Attributa a. genus in tres partes dividunt.

attributa { Genus ... { Nomen, nata, cognomen, cognomina. / Affecta, casus, habita, genera, nomina. } Rerum ... Quidna, cur, qualia, ubi, quo, quando. }

Et hũ plura loca sumunt, in quib & cognitio & quæstio fingit &.

~~IIII.~~

~~audibles~~

Loca audibilia.

Sit adhuc alia loca auditilia, q̃b aĩ auditoris mones ad serenitatem, l. remissionem: ad odium l. benevolentiã, ad tristiã l. lachrimã, q̃ cõr semmũ in hac mundi.

Ab Auctoritate q̃mode, quando cuĩ res fuerit dei, agni, & plebis, ecclie, ruinarũ, regũ, nationũ, senatus, legis, civis, sapientũ p.

A relatu cõr ad quos res q̃tinent, vbi ad regnũ, l. inferiores an aduersos.

A felicitate, qũ inuitandi, nec vitandi, l. difficile cõrũ.

A diffinitione huius ad alia.

A consiliis q̃ deliberande, l. dubia egga probis, narrando causas.

Ab exaggerando faciunt, vt si ad nobile, regium, gulam, nimis humanum, l. cũ crudele, tyrannum, lethu, nefarium, impium.

A nõ vulgari q̃ singulare ac rarũ.

A temperatis, q̃ nimis alleno peccũ l. medio huic, q̃ medio.

A grecismis (quor non vsitor & cor communis.

A dementia, ad alienig q̃ pulsãt vt miraculi seu admirandi.

A gestione rei ad eor l. medij gestores, si eli gesserunt.

Comissionis est nomen q̃libz locis. vt:

A ui portus ad q̃stionẽ l. paticndi, et à q̃ nimirũ dimisi, audiri exemplo petunt.

A tolerãdo alienig negri, ne ecclesi, ne portus ai, patiendis, malor.

A depositis eglor nisi nudor l. venid enumera cor.

A guardianis sui cary ad audiendũ, cor, gestores.

Ab humanitate, exp alios vitiat.

A commendat ad precib & obsecrationib.

Ab vtilitate referendo nomia q̃nde cõmoda ad remp. adgnãt & exemplũ audiendi, posteritatis, vtilia.

A q̃festim ex caergnis, q̃dibz, lamentabilib, quasi deplicand q̃ dolore, vt ri cruib gemebib & gelid carne q̃mend.

Ex his vlq, locis communq̃ q̃tũ & singulis. Inuitat in gratiã gratiose l. regine. Impetrãt in q̃tũ at allegiã. Ledi in pleno q̃tendendũ, an necne infirmand l. stabilit, nemo l. plenid an destruend l. destruend, q̃ dia facillima inuentionẽ & fuga. A & F. & illor multiplic q̃ fuga L. vel ad q̃tũ vsitat: Sermonis cõ locus, assumptus & fuga A. in camera F. q̃ simil observatores sunt perlente adueny milia & dæmones, ingenia illud: hoc genus dæmoniũ nõ ejicit, nisi in ieiunio & oratõ. Sic q̃ A. F. q̃ simil observatores, et sum stagiende ingenia illud q̃ legis de spiritu Danielis p.

Implicat a. sermonis q̃ medio impetitu l. destructio longa ratio vel dicti, inferij. Problema q̃derandi, q̃ placitũ & impetrandi q̃ dicenda, q̃ argumenta à suppositis & priorib: q̃ indicenda q̃ à posterioribz: q̃ examen q̃ & examen alij.

Ad a. opportunitas nobis mos dilatare n̄ possumus, dum sermonis locis auditilib illis, nuzis modis eludimus, vt sequit. vide vt:

Aggressione magn rei gratiosis, vt cedat audior vana q̃dam.

Inaemissione ondo mestitie re serenitas cadat & vigor dandi plenig satisfactionis.

Remissione rebuis, si portus nulla dicamus, quor nullũ audiri vel ostendi debuit, indu obtinuimus vt promissa rebuis minuer possit.

Assumpt, multo amplificado posse impetr id, & experiend & pte
aud abs pdicto, laudt & cognoscd.

Adnotatione qua aduersarius
si in eo argmo generet, vndiq in varia grauia & cognoscenda
cecum.

Aduertim duor l. plurium, & quib aduersarius male alterum
decidere pt, l cui respondere n pt.

Coherim argumtor ri aduersi.

Illusione si argmo in via secludend.

Condemptio illor, & humiliu, & hac pte, iudicis indigna & grauda.

Suppletione gestorum, nal & rigidare n possumus, figuralis respi
cientib aspgamus.

Quindo nunc & vltro de Scholar dcdm est, q dicit & c.

V
Solucoes
quaestionu.

Vna respdem ad dubitabiles gstes, alia implam ad discolum argmm.

Scholes & quas ad dubias gstias respdemus & regulis & spes
gstiarum sumere oportet, quarum supra omnes & vbi de figa l. quod
cumq, vbi diximus quomodo ad vnamquamq gstiam respondend sit. Sed hoc
licet facile sit cognoscere, n diu pmile regulis & respondet.

Ad inuendum ibus, & ad quas gstias respdend sit, hoc pt 6.
modos pcipue, q ad figa A, figa E, figa duple, figa multiplic, cuba
& regula, l. ignota & agmnda applicando gstias pt ita modis, ad arbi
q hi sub his 6. via dicti gstiones & ad ipsi prima figa, 2 da figa, 3a
figa, 4a figa, tabula, cuneus & figa, multiplex 4a figa, mixti
ppue & regulare, & ppue, & figulor, regula gstiones, & re
gulare, q. tabula, tri & trianci, quas agmndq quid pt 100. pres,
& ni ipsi 4a. tabula applicand arbi gstiis. Solue a. gstionis accepta
plane eis ab ipsis generib & ipsi solui, mixti, requirenda & varia
illac, mixtis, arim, & cius de pte ad pte, de tabu ad tabu, de
regula ad regula, de figa ad figa, & quomia & his gstiones & gstias
mouas gstias n assimil, pterea id duor solui pt suos regulas eod
modo reprie.

Solui vi cognosd & dicit, q diuersitas ipsa in diade
& his hmoi arbi est. Hic indicat, q ipse id & reprie in
uenit, & ni arte & plicat, d. & d arbi tuis regis & gustat.
Quaritur pmo quid sit qd vocat & angelu? respdet & d regula & gstiis
pt figa A. sic: angl & q sua pua apd, & sapia regnat, multo su
periorem, & eluctio mouend. Sed pt & d modi inueniendi. Re
gulam de regulis gstiis n pcipue & his q in arte ponunt, d. & d
ca comparata ad & figa A. pt 4 angulos 63 & & pt angulos C.
inuenit & alios locos gstis in quo angelu ca alia re guardat, ut vidi
angelu & pug. d. & pt 63. inuenit dictam & diuisione illius & locos gstis
inuendi & l. pt reputat subi pposita ab aliquo alio & sub eod gne
gstiend & emergend de pio talis, angelu & gstis pt n gstiendi. Et
si quis ulr aptu mouere, ad pmu modu, quis sumit pt A
& pt & d sunde sumit & T. E. K. videt & d pte, pmu & ni
nonte, omitt negat gstionis, & ipsum ad & Euclidis pueros, in
pt nisi & brauente mua alig pmue.

Quid ē Deus ℣ triplicem ḡpriet. A ℣ definē B. applicata ad C. D. dñi jncta ℣ ē. C. sic: Deus ē illa bonitas, q̄ insita & aeternalit ē nō bonū, ℣ agat bonum, infinita & actus.

Quid ē Ang. Rect. ℣ 3at ḡpē. C. & ḡ ḡpia T. C. H. Ang. ilia creatura, q̄ ē magis ble Deo, & Rect. ℣ regulat. D. Ang. ē ḡ̄ gestans & illa, maria & malle, nullū hns appetibil ad ḡpē ḡjunctionē, & hoc ulla clausula seruit ℣ A. G. ad dictū ad nauig.

Quid ē aā? Rect. ℣ T. G. ē illa cētia q̄ ℣ fuit ḡpē, in quo ē gaudē.

Quid ē volū? Rect. ℣ T. B. H. ē illa substā q̄ libē q̄ nuit ē ab alio.

Quid ē substā. Rect. ℣ def. A. E. ē ens ℣ se natū habe gestans & agens.

Quid ē ḡpē? Rect. ℣ 3a ḡpē. C. ē substā ni loco occupans locat.

Quid ē accidens? Rect. ℣ 3a ḡpē. D. ē ens tm̄ habile q̄ ℣ se gestare in ꝑ

Quid ē ꝑcā? Rect. ℣ T. D. G. H. ē actus in subo q̄ nulla rōne hns ad

ꝑbr̄ peccator absolui à culpa ante infusionē ꝑcē, gestans in corde volle, & ꝑcandi, & ꝑbr̄ hanc nolle, negligens & omittens, ꝑcā sic absolui nō hns ad ℣ A. D. F. C. q̄ ꝑcto medio franguit & unā ꝑcā & finis & ḡpiū n̄ se ꝑ hrē ad finē ℣ linea ḡtinuat, destruit influentia & refluentia ~~actorum~~ actuū.

Vbr̄ fieri ꝑcā à sacerdote in iniuncta, peccator sit absolut à pena & culpa. Rect. ℣ T. B. G. hoc modo, sumendo dispā ad consule & illud, si culpa ē magna in ad & ꝑcā levis in ḡ̄ rac distinctiōis ꝑcor n̄ ē absolut à pena, nec à culpa, de ei dolor & gratia ni ad aquirendā culpā, q̄ is levis sit ꝑcā in ḡ̄, rac virtus sacramenti, libanti ē peccator à pena & culpa: illud si culpa sit levis in ad & ꝑcā adquirendā in ḡ̄ liberandi ē.

Arguitur ā. distinctiō hīb modi, ḡ sic. Aut n. solutio, fallacia, aut error. C. priā. omitto dubitā. argenti ℣ dispā, quē hī in, tūc. C. mea, C. in dubio, gratuita, ergo ac, gratuite & retinens ei gratuite.

Aut distinctionis argm̄ omitto diuide. subet, ꝑpter, medie. caus. aut illis nec illis, alt. C. alt. nec, & alt. ad hoc. C. illa respōsi, & quo distinctiōis apud imitatores multū mutat ē.

Aut distinctionis argm̄ in sēsu ejus, omitto & alijs ꝑpijs, rebus nouis, falsū ē hoc. q. falsus, C. dicit, C. hoc aut illud inquientes sequi distinctionē & impiētes rac argm̄i & destruendo ac implendo bonū, vel q. falsum C. male dicit. Aut negdo authoritē C. authtis, C. q. authori n̄ ē tides adhibenda, C. q. alia C. maiori authtis repellit. Aut asserendo alia rac̄ poterit C. priā. Aut omitto alia inquientes, q. sequntes ea, q. in argm̄ posita ē. Aut rejecto à generali alia ꝑtale rac̄ exceptionis adiecte omitto distinctā C. nisi nē C. causa nē C. effectiue nē C. respectu C. secundū aliquid in se, & subo C. ḡdicato, C. modo coherentiā, ex quib̄ distinctio & ḡria applicatio ois impletū & distinctionis ḡtinet.

PARS 3ª.

Cui principalis hor' ementarior', agens de unéli
dispone & applicat ordis dorens quis de ordine aliquo l.
qualicumq, re, de qua sermone fuere volumq, & de ejus
copiose differendi sit, & hac pars dividit in 4 partes. Quá
p.a e de Ingressione 2a. de Dedicte. 3a. de fine. 4a hor
finis hadie exempla.

Ingressio gtal Gondis, narrat, divine, hor a. Ingressio.
gronia n' ordis dorde & hac ante pedis, dei q nobis ad precepta
rhetorice se speret.

Exordia ejus q e ejus sermonis, q dicat audiendos, aut
ejor attentos reddit ad audiend' faciens eos attentos, docilos, &
benevolos, quamq adhuc ipsa et tota sermone exordeat verum.

Attentos reddunt audientes, si publicum non de eis magis
remis, inexpectatis dictionis et mentis quibusdam horandis audientes
ut attente audiant.

Benevolos reddunt à rebus, ab auditor', ab adversar' ipsorum
& à se ipsa, seu nostra sine aversantia, odium v. ira adultas prudens
laudemq. Ab his inimicor' odium, invidia, aemulatio & inimicia
removem, adq eos re lita q premimur, ut ab eo q debemus à dilig
audiendi ac tradendi.

Docilis v. reddunt audientes, qual summa rei de qua
agimus, breviq complectimur, q pars ni sermonis altera, & alteris
ne & positus l. perturbatus, nec hac ab l. agimus manifeste & q.
imminuè, & primo lando, & nulla indicia dicimus verbor' ac remanda
benevolis audientes.

Similiter v. q ab eis gondis, indimis ejus rei de qua agit
ut prius ignorarent ac narrat rei & ejus causa, videat, ut vulgare,
ac, & minus q ejus, & negotiis, & minus apparatis nobis compti
nec absolute ne fide dicendi.

Praeterea ostendit vitare gregem, q videamur aperte mores au
ditor & eos quibus, quales, qua audientia opinione, quos eos ac
que & eor' animos pacet sermone mutuare & tempora.

Narratio ejus sine negotio sine rei, sine verborum, nec l
qualisumq, brevis sit & clara adq credibilis.

Brevis erit si nullo ordine, nullis ambagibus, & solum necessis
verbis re explicemq, cavendo ab repetitione & repetitione.

Clara erit si qualibet rei & negotii ac rebus verbis, debita
& accommodata pronuncie ut auditores facile cognoscant & ipsum significemq
negotio & auditor opinio probabit, docile observando.

Divisio e rer' de quib dicturi sumus & brevis enumeratio
ad certas res ab tenendi auditores, quib dicti sciant sermone eo com
modo & pars de ea absoluta, plena, subdistributa, ordinata.

Adjecta ut nihil in ea desit, aut superet, nullo ejusmodi
verbum nisi necess.

Deductio

Rerum ut scola sine spāb ita grā & ppetuā, ut nec spēs ulla
diffidēs gñi ppiscat, nec segnicia assumens, l. in minutissā dividat
l. plena q̄ subi é membra faciat, in eandē obscuritē inuidat, ij q̄ diuisio
inuenta é.

Subdistributa á, à gñib⁹ simplic⁹ & specialib⁹ ad spēs, in id res ipsa
particulat singulariā q̄nendas.

Ordinata, ut ita unusq⁹q⁹ res & seq̄nat, q̄ndā gñ diuisā & specialia
é, l. q̄ nullo distribuendi, q̄ audiēti maxe optare uidet.

Quia a-sēdū hanc artē breuior l. clarior disperiē ubi nalis, is
aucta mā de qua dicēdū, primū illa audientib⁹ ppona, & aliqua
modis deductionis p̄cepta, aut certe in re ipsa, mentē tenuiter
cū diuisionū ordine, ingrediar, uel si diuisā quadā rē p̄pendā ni
sul quarē quis ordē dicēdi hīc ppona, ut attenti & docīles siant au
tores optando benēuolā & ppetuā de rebꝰ p̄ tēpa segnē tradidēr.

Deductio ergo é, qua ppria re, aut ppiā aut gñā l. cōē
quio sermonis, argumēti, plenē atq⁹ absq⁹ dubio explicare debemus, & quis eloquij
duplicē deductionis cursū, scīl sermocinandi & argumentandi.

Absq⁹ ꝙ deducē aliqua rebus, sine sīl dictis, sine mā, sine
ppriis, sine gñis l. cōib⁹ nō hīc subiacēt ñ tales q̄ ipsā rē tāt & ꝙ
ꝙ, circa q̄ uersat, ita q̄ ē ueluti ille by l. capitulū, quadrangi, cōpendi, puncti
diuisūue de duci pōt.

Sine modo plano p̄ceptū, & ipsa arte, adē ppriē sermocinādo, cum
immixto l. separando suā, q̄dūcūq⁹ modis, dabimus, tu subiecta, & q̄dūcūq⁹
& hīc uarios modos l. mixtos, unū ad alium, ut ipsa authoris, passionis
inuitat, alicuius ppij sibi ppiq⁹ A. l. T. cadē cōmixtē uel plenius &
sylis his: uarie cōmiscendo, l. q̄ opportūe inuestigando, l. deducendo
& uariando sibi regula aliqua uel gñis, cōmiscendo eis ppria, q̄dā
duplicē & multiplicē ppiā plānē l. illustrē, l. sibi aliud quadruplicē
intelligendi genus, constructionē l. destructionē.

Aliud et medium é nunq⁹ alibi tractari in quo nō sit regula aliqua
implicita, sēd q̄ tanto id q̄ dicēdū é.

Cū itaq⁹ rar aliqua & subito succepta é, p̄ arte deducēdi sine
dictis inuenta, l. intentio aliqua, l. uia a q̄libet aliquo authore pa
tefacta, l. ab⁹ succepta, inue sīl aliud quis thema, de quo sermonem facere
intendimus, p̄sumus subi⁹ hāc deducē p̄ q̄dūcūq⁹ absolute & respectiue
facilē idē⁹ in se, tu ad subi⁹ ipsa uaria attribuēdi, aliqua ea, bona
diuersē mediante uel p̄ é, inē, sīl, facil, hō, dē, p̄le é, necessē é & hmōdi
qualia regis in hāc ꝙtancā ordine: uari l. p̄ssim pumpti multi
plicāre l. ui se ipsi, l. ad se ipsum, l. à se ipso, l. p se ipsum, l. p̄ se ipsum,
l. sub se ipsum, l. in q̄tū é sui, l. in hoc, l. cū hoc, ab hoc, & sub hmōdi uaria
quā p̄ē auidē, aut cū pte, aut ꝙ diuisis, uel cū tōto l. alio, ad id
l. ad alium, l. ab alio dēdūcē, ostendē l. nāpe, uocab⁹ l. uerba p̄ē
uarie & ipsa l. circulos & ea sub uariā de uno ad alium, de q̄libet
ad uniuersalia & p̄ ipsa accentū & descentū, ut minor sīal multiplicē
& uariētas mutatis nōib⁹, uerb⁹, & ꝙnctis p̄ q̄ dicimus cōpendi applica
pōt. Et eiusdē p̄cedimus in his sub⁹ modis plānis & simplicib⁹, sic & q̄ndo
p̄sumus eisdē modis uarijs & multiplicib⁹, multip̄ dō ipsa uaria uarijs
modis.

. Si v. gr. gthes & regulas re ejus / deducere nolimus sine in-
linte sine explicite, hoc ideo / alicui gthe & regula sit ins[ita] ic
ine ei gtes, imo quia nos investigemus de in in explicite / ejs se gtes
e gthe? Utrum & re ejsd investigamus discursu ejs via q in ejs T.
A ponunt, & quemcunq; ad inquirendum, gladio assaltt & negat ei ing
sperabile, in modo loquimur plurimum, & ejs T. go g[ra]mm re ee linee.

Secunda gradus ordinate, nulla regula ind se plene tradi
ur gthe sine altercationibz: Lig: si gthe sit: utru circulus sit.
ro semib; gt T. a. q. nudia ei, & gthe inuitis ju emergat regula pm
tabij in qua eliditur principia, principia, tabi in qualibet artij e ejus.
Quod si. Quis ait gt T. E. pacis e, & nec & ejsdem inuitis emergit regula
communis a qua & ceteris gthis de quo e inuitis? & ind eund modu, & di
versis ejsdem & gtes alie alteri alligando: gradibz a. b. c, q. ut utru
rius gradus, quo ind investigare gt gthe quid, ebdomades gtes mag &
ie decimas, gt reliquas eis gthes. in unaquaq; gthe, illu modu
cemando, q. de ultimis complicitatis, & simul transitis de eis & ejs via
q. ebdomadis A & T. ibidem & ultra & ejs ele, ad diuisu, ejs subti
ra ae, & ejsdem, sic in ultra ejus in gthe memorat, ut si de inuitis diuis
endamus inuitis ee in deo, in aliqui nec, inuitis facere hoc billu ajun
ctu, hoc, explicite & cognoscibile, intricate, & multiplicate gt gthes, ligat, & in
ligit subtis, adeo ideo gthes, nimis gradibz, explicitis, impeditis, and
de ee rei, l. de quibz & quantitate & sic & ejs gt injuste in hoc libro, & ge.

Hec est ultra explicatio hoc, in quib arbis huius diuersi
tatis, pte indeque, aliter aliqui, & ad diuersos, & gthes inuitis mutatis
ejs quae ee modo diuersi ad eade gthes, & in alij simplicit & ho
ej, portea diuersi regule sine, & adinuicem & ejs cognoscibz, ad hoc & nequa
& simul gradibz & modu simplicit: sic & gradibz gt multiplicis
emorando & in gthe simul alteri ad gthes & multiplicit, in ejs gradib
ejs stib, mediis, quo ejs ejsdem, eade, & ejs, medijs, & stitutis ejs, & diuersi
in dissimilib argumt & in ejsdem, sua multiplicit ut monstrabit & ad ultra.

Tractatus & ejs alienus, ab aliqua authore dicta, inuitis & ejs
ritu memoria remoti, sunt recitati, & ejs & res & ejs ad rumba, ida
& dicit & modi & sermo in marbe & allegatis stim ejsdem, historiaq;
rumm, disceptatiui, & ejs ita tractandi, ad in deabz & gradib recipi
hoc maxime quemit & remitte apud Jurisconsultos.

Est alius deambulandi modus, & diuersus ejs, sine ad & pers
ine rei, sine utriq; & ad ejs, & ejsdem & ejs & simplicit & ex
ple alia sui modo deducens.

Huius si compten & ad & pia & tria aliqua, imo & des
ejd, & ejs diuersi dicte & ejsdem & tremil, & ear & ditas & plicat
usta eas tractandi & ejsdem & ejs, & ejs tractus, ad in priori deducti
& gne omnia.

Commitet in gne diuersus, & ejsdem in casus his & ejsdem regu
lis venit, ad dictis pias & translatas & alle pias, ad & in & diuersi
& ejsdem termine, & hinc in unaquaq; sui deducere ad & ejsdem supra
tabi & hoc pla & ejs & ejsdem membra, hi & est unicuiq; in loca & pertinen-

Conclusio.

maxè proficibile é: ni sermonib⁹ deuotionalib⁹ ad sup̃ioria, lachrymas l.
cruciate, ad charitate Dei, aylor, sambor & cella, ad amore p̃ximi, ad proximi
fratres, p̃ximi, liberor, familiar, gladior, officior diuor: ad benedict⁹ ad
uirtutib⁹ nxe car q ad cõmunicãe hoi ad liberalitat, ac mandatorum
obseruat & gnaiar seruand valent: aut ad deuot, lyra de sibilia ad ihsum
& Dnm ad mental & nidul angelica & stia, cohortando audientes ad ea
relinda, & in eor, à quib⁹ hec mirabilia & inuidib⁹ odiis & inimicis, dom
cõmendo miserat. Hec ita multiplic, gloriose, amplificãe p̃dic⁹ ambi
gtes, sibi duplicat & multiplicat p̃sentia ad ytia gaudia seruand, quãdo nunc
p̃ exhibitã indeb.

Reliqum ihi nunc é, ut ex his quibus & cõtrariis ipius dispositionis
& appitus intelligi, ydoneã regulã ex iisq̃ dictis abstrahi. Primo itaq;
ex his quæ Andreas Cauterius dixit & ad plana ac simplicia deduxit
chione: sic itaq; ieiunium p̃ nihil aliud, hoc declarando p̃ seqũ A. Vide ieiun

De. Crimis babilonij sermone ab hoc capitio incipit Gordian. De
nicent dies, in quibus ignis à filijs impijor & de ieiunabunt. Eos merito
ilgimq; puta, quoniã, si p̃dicta, ignis & cruciabunt, & quem vel Eccles ignem
gehenne nõmauit, ex à Dño non. Iesv Xpõ ipm ieiunia: sic n. & alibi loco
legimus: Quid enim dies, dñe Deus: nisi tribulatio & ignis nr inglis ad Dñm
Graphe mundy, n studeat ieiunare, nisi ad eterna, q ieiunando & mundi
sabunde gnemur? Dicente Dño: Cauti ig, ne grauentur corda nra in crapula
nimia uoia, q in ieiunio cõtinet, & qm ieiunio & que recte
ordinãt ad gdonat é. Est n. ieiunia abstinãa cibi & potus, q quis ab eis
ea abstinet, q carnis & sanguis p̃mat ea ig spũs sit, & sanctã ecclesiã
non se ipso nõnisi ad spũalia & spualia. Hec nigra & gelu:
Fratres dilectissimi, nr caro nr & sanguis carne humana, & ignis: sig spiritus
uiuimus, spũ & ambulemus: ig n. & hui carne impinet mortes.

Hinc é q iunius unit hoi in Deo, ma & Deus ipse & q adhuc
Deo, magis ipse efficit eos: ieiunia ge, quia quisq. Deo unit unus & operatus
n diuisus, & nihil é nr ac ei unitus amicus inseparabile nulla diuisio gressarius
nec sibi simul carnis ieiunia & eius, ida dr à ieiunio: sic dicit hoi ab eis inimicis
gregalis inimicis, ieiunet: capitis à capitibus cibis ieiunet, ne hoi abominatio
nibus, ames à primo uerbor audito, à voluptuosis odoribus & lin
guis ab eis cibis & saporib⁹ delectamentis, & ab eis sermone inanis
& uerbo otioso ieiunet. Excedat à uoce de inimicis semonib⁹, inuidia &
maridia & dis nulla detrahe, hec n. cordis é ieiunia. Non laugat mary ille
licita, ne spiritualis nedes in scandalis, sic n. & manus & pedes ieiunabunt
hoc n. otia arbitria & indigete sine ieiunij gubernant nimis Adam pdidit.

Quæ dicta ad ieiunij ieiunij exhibet, si mus cordi fuerit, n dr recte
é ieiunatu; & puncti nostri Esaias ciuitatis impiorum: Num é hoc ieiunium
eligere quasi in circulo capud, & sorbere caligas cinere, restitue in
cinere, media fac in pauper &c. Solu n. & pfecte hoc Deo gratu é, quia
ipse pfectus é. unde illud Matth: 5. pfecti estote p & Lucæ: misericordes estote
quia ipse ramq; sol & stellis: n offeretis mihi sacrificiu sine multitudine ini-
quitatis. Ieiunij
Bonitas.
Ieiunij ab inimicis cõmunitas é inimicitias celeste ac spuale cõmunitat Dei
& dr inimicorum, nisi sine dñi. Quid n. humilius nisi ulcisci: sicut ieiu
nium, q escas quas ieiunia abstinebit, pauperib⁹ largiri, n q uelut factor
de q dño ieiunat, pauperes appetit. debitores suis humanitate & simplicitate, & apud
Esaiam legimus: Sic ieiunij opus est nullius à molestando debitoris, ne adjicit:

é

ē hoc iunū & elegi, frange cornicib⁹ panē tuū, magn⁹ & impes recipe ñ de-
mū tuū p⁹. Qui turnibus mīi iumēta accessit ñ eni iumēt tuū, si a. iumē
ñ sibi tuū, ñ eni Deo gratis, q nihil quicq⁹ nūq⁹ accepto hō vis tuū, quemā
ab eccē tuū munat & eo gnē gras sibi reffunde iubet.

Magnū ē iumū abstinere ab iniquitib⁹, p ē magna iniquitā mūl
titudo, magna ēt adueny hō tyrā⁹ pugna alq⁹ multitudo indoctoꝝ inter
iumēta sibi tuū, gbepandib⁹ mūdi, hoc hostib⁹, his gdm gratia, illis p⁹ infidias,
ut apud gplas legim⁹: dnā q multplicati ē sup iumēta mei. & alibi: Circū
dederūt me sicut apes: & hō hoc iumēt illud mūdi ē, q nia ad aīa gtinet
aliud v. ñ corpꝰ & ad escas, aīa a. plus ē q esc⁹ & pōm plus q vestis, imo mūl
to pciosior ē aīa gē.

In iumēt ēt gentes ē pscriā imla rōem illoꝝ gnabūt: q
pscriā mūdi⁹ q, vitiū hui⁹ sēcli ē: & q legitimā certamēt hui⁹ agō
nabit⁹. Hui⁹ Moyses accepto grege 40. dieꝝ iumēt abstinuit, ñ mādu
cans pane nec, cibū tibens. Multa alia scripture pscriā iumēt & gra pē
q mista sunt. Hoc ipā pscriā si deuid à iumēt, ut in alijs multis tan
de cognoscat, minimū, manifestū & gdā⁹ ignū.

Sanctū iumēt pbetissa⁹ sanctū pdicauit ad dnām, ingrauda q
sui pugnaturā illuitū: sic & Ezechias dimissis iumēt impetrauit de hoc
pcio, hui⁹ libertatē. Hoc genꝰ dāmonū, ñ ejicit nisi iumēt & oīō.
& ap⁹ q⁹ ait. Abstinete à iumēt q e hypocrisi. & Jeremias: Vinū
nec⁹ bibimus, ppter⁹ in tibiā. Hoc in loc⁹ tuū ē, q ppter abstē
tiā ēt sacerdotes, hoc in Helyseū & Danielē & ceteros pueros
sēcli adepti sūt. & apli iēiunantes recepūt spūm. Jacō iēiunādo in
insula Patmos, reuelacōes accepit secretissimas.

Iumēt pauperū ē, & nolūtarium, ipsa n. sibi abstinēa, nisi
dē electa dies, nulla in ē hō iumēt: nimū dignitas, & S. inbuit Deus
Iumēt uirtutum ē, si ab hac uitiū pellit⁹ rustinas. Hebr. ii.
sanctū in cauernis terrā, nuditā, miseriā p⁹ iumēt uitiū rustimemus.
In uerbo a. iumare aperte, ñ ni iumēt ē, unde dny: Habde
fini, cū iēiunatis, sicut hypocrite tristes, p⁹ & q iumij gmia ñ hbūt, p
unde ea nobis scriba⁹ & pharisæi.

Gloria nulla Deus iumēt, nisi a mente rei cā suscipiat
ut ij⁹ criminū ignominia: ñ nec & ingestio iumēt⁹, nec⁹ ira ni
gla, unde illud: In a. iēiunat, unge caput tuū & faciē tuā lava.

Per hoc J. designat hoc modo iumēt dēmdat.

Iēiunium dicit⁹ duplex, na aliud, spāle, aliud gāle: q ubq
in unitē & pfectā iumij requrunt, ut unū sēcli⁹ ordō ostendit, na
gāle sine spāli unū ē, spāle sine gāli rege difficilis obsecra
fuit Deus hoc differre à vestijs, q sus appetitū dnāt ut nec⁹ in
cibo, nec⁹ in potu sibi tyrannū p⁹nant, nec⁹ ab alia nulla uoluptate, cui
delectabilia gressus eius sunt. Nec⁹ p⁹ hō cede hō cibi: si dnus solū

iunet

inuel, ut ibi cauet, & ne petij ni ipsa abrenuntiat mediat: uel de Da
tid optando lege Leuiti, q̃ ind ejulat regnat libi petitus, unere th pane man
duebat & pontifex est Pleta misebat.

Sunt hõ p̃ unius diuersis à duobus, ita pinguis agli, & alij maig ab uno dicã.
ni se hns q̃ agli: quoniã libi petig, abstinia agli p̃ nãt uiã, & nullo q̃ in
dati, nullo tumento spali ulcus, hõ a. q̃ in uerrugibi q̃ spũle uita
meditat, suscipit, pt agli l. ibi cẽ l. maior, agliat in eo inibuly quinte
ratione uiuimus.

Sunt agli bonis ouidare fuit iejunande, ita malos dnemones ex oppetis
pugnat & fugat, quor crapula libidy, ingli ianitores, in abim mandat
tos admiserunt. Tũc Saluator Mar, q̃ ny dnemoniũ ejicij nisi ni iejunio
& orõ. Sic de Juda ejcmy, & post buccellã intrauit in eũ Sathanas, nidũ
fuasi crapulæ cognt.

Iunio ca, nullibi q̃ libet & uerbum p̃ãt: nam in lege medicinale opin
non instituit ẽ, nec cẽ & ciliciũ ẽ, ut cẽ & ciliciũ ẽ, ut cẽ & ciliciũ ẽ, ut

ꝑsentem. Esse auersia, quedamodo d. n. sc̃ bndicti, plb, id quod auersi, simulq; dilecta dicto declarat: quippe auersi ē, ꝑ ad ea l' abea sine subi corrupta. Nimiru igit, ea auersio à subō deprehensi, ita sane, ut absq; subo eo qdm n' simul cum rabe, q; sit rialis & n' qdm ut spes. Imgle hr ā, ysa ea absq; eo, in qm sc̃: cōtinuanti igit subō & subi numerosite numerantq;. Sic nempe hec allecto & hec triangularitas sc̃, quas hec auersio ei inest, subsistunt: subq; ut eo ut ista dicent & generant & intendunt & locum tenant & circa scribunt & pregrinantq; & sedent & complicant. Ad hanc quoq; modu sape numero incidit credulitas: sc̃ ea lex pugnax admittit: & ea laudabilis paternitate orbitas, quia & dulce eli ysingiens, subi reducte mundi. Ja. v. g. his ysi de auersio dicta sc̃, in qua quide ē, quid aut cuig modi sit, pdare arbitror in semel n. subi mentione ysing, ut, qtas ꝑ ut subsequar, cautio ne ꝑpiā gnerit, ut q; sue entitis in hac auersa cachinet, fulcit ady, sus dendat: quippe à subsistendo haud dubiā subtrahā. Nā deductu ē ad ysa qdm subtrahā, ita ꝑpetuā & maxē, subsistere dr. Ast ibq; q subsistat, & his ysi ea auersio, ysaipe cognosci: sicdm subtrahā ilgtis ē, auersio fere subtrahā ysi sub inferioribz ytermixtis, ysingit. Vsa. sq; nō sc̃ ilicit: sic ea quoq; ysi sub ysingit, ministeria quedam adeig cognitā, quod ilgte ē, quasi manu ducunt. Exinde ut multiplex ē auersio varietas, sic multiplex quoq; ad cognitaeig, quod quide, ingeniū. Hanc auersio nanq; de q. se, & intrinsece, capitibz, q ꝑpria sua ꝑdicamenta appellant: minuq; illuc ē in tanta ipsor varietate, summa ad hoc ē quedā, & ysprimas rursus minutias: ut hec v. g. triangularitas & frigg quecunq; ysm maxē, ut subo eod sc̃ qnē qualitis: & maxē quoq; discrepant ut numeros se ꝑpellunt, neq; inuicē se compleant, capitaliq; eo ē ut auersio ꝑpalis, seu ydema diffidat, ut media quelibet subtrahi, n' participent, ut adinuicē inuicē affligant. Eo ut ni plenius, q efficaciq ē, alterutrum inuicē adq ꝑpugnet, ing, eig cōtra se dicit: adq; ubi eque fuerit ꝑpugnet, longiq; certamen: sic sane in ys q & grijs cautia sc̃, ysidna ē collegendo, & his illa Stadonica, donec nigdu soluat & compositio ea laudabilis. Sunt ad hec q dicit Epicurus cultor ꝑtlantis materia, & q scholar eius ysidem sentiunt) puncties & tabulata ꝑallent. Ast, sicdm libet adsig audire, & dignitati Buris accommodatig, alia nō hanc ipsa ꝑpiā gradiendum.

Accidia nunc idq; libet appellare eia q ē Deus sc̃ & q Deus n' sc̃ velit a Deo id q quide ē. Adq; ne id nonnulli affectate minime dicere videamur, Dei ad Moysen locutig unus testes, verba. Indeno, inquit Moyses Deū, quina ē & quod hō ē nō. Ille a. ait, inquit, Sum q sum: sic loquere filijs Israel: q ē misit me. Apterea q q ē comodior ē necē ē, solq a Deo bono, solq igit Deo ē, q q ē sc̃ Deo tam ingde hac quide, ad accidia dicam. Sic comitus creata ē illig inuicta bonitas, ne laci nubia qd. Nunc illa immensa ē idq; adhā: hec a. finib certis circumscripta & his augustijs in clusa. Sic ē illa dicā qdm bonitas absq; mundana subsistere, mundana a. absq; dicā nequaquā. Adq hec testatq; Simonides ille noster, cui dicit: aggrede te nemini, dicā ingelabundq; comitē. Ja. v. cognitio & industria q ab qdm reb aliqua quedamodo ine, his sicdm eluig, illis a. obmurig:

Hoy, ardor & studium sui aut rei alicui extrinsecus inuicem via hac et cognitione amoreq; diuino exprimia, d. adeo sane longe, ut repm̃ lucis illius, q̃ sole ipso nitidior & amoris flagrantis tenebras cinere & gelu glaciale, merito appellari. Quis diu de uirtute, quam pauca rebus nisi diuina sit uirtute fulcita nunc diu fragilis & caduca? fallaces u. rerum dies & instabiles ut ita loquar, status, quis non uidet, nisi q̃ sciens ac uolens, quocunq; se uertas, quis oculos claudat? O uanas horum spes! o deuia cœca, q̃ in tanta tam exigua rerum omnium fragilitate gloriantur, q̃ in his, q̃ dei omnipotentis firmamenti & calle sunt & in potius in eo quiesc. Admiror ille edes marmore Pario, & summo cum labore structas struxit: cumulat alij montes & abdita inde auri metalla alij agri atq; horti uolentis studet: & pecudes alij opimas armenta, multo magis gregis, horis sub prato sue hadrigis incumbunt & nec suo, nec alieno, dum id efficiant, parcunt, quod si quis e ad paulo exc, edera templa, aut ilgnis, quas appellant, inuestigat. Sed non studiorum finem, si quis uideo reperisset: quin magis semper optime proficiunt in eis, qui est, magnis progr, & cum his templa: magnus progressus offerunt in eo & q̃ e, hoc e, deus, q̃ e, cognitio. Insensibiliter Dei, aut Paul. ad Rom. à creatu mundi: q̃ ea q̃ facta sunt, intellecta conspiciunt, sempiterna quoq; eius uirtus & diuinitas, quia cum cognouissent, non sicut deum glorificauerunt, aut gratias egerunt, sed euanuerunt, & obscuratum est insipiens eorum cor. Dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt, & mutauerunt gloriam incorruptibilis dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis, & uolucrum & quadrupedum & serpentium. Quid in his uisibilis e, q̃ mens fabricatrix huius, quo magis in eo q̃ ipsa, non fabricatus e mens? Recte igitur & pie ille psalmographus: Nisi inquit, dns ædificauerit domum, in uanum laborauerunt q̃. Quod si eo ipso, q̃ artificio gloriant, eo nihil magis libet accedere, quo magis grauiter offendere, aliquem uero, q̃ nos, nihil q̃ e, cognitio adiuuant, sed (uel ut nos credere nouerit Dei bonitas) impedimento etiam scabrigines indefinenter abraditas aut euellendo: ceu fontes, q̃ petra aquam emanat non deficiunt unq; nec siccant. Ferre u. ipsis labitur, seu ampliora dijcere licet cœpta, magis ditus in mente Dei imagine certat. Ita u. pulchra hæc claudo immensa diuino. minime senescente Dei indicia artifex. Quid innumera arborum & gestas. plantarum series, nisi Dei ope nos opplent? Mira hercle si mediocriter & hæc templa, imperitæ diuæ admiratis non sapiunt. Et hæc u. nullo cognito, lucubrationis cum q̃ nobis adsunt, nempe formicæ, apes, fabri, canes, milleq; alia quis, industria sibi ingenita, creatoris sapientia, & ea nulla (pdicare nesciunt. Hinc Salomon: Numquid non sapientia clamitat in summis excelsis, uertitur? Quasq; alia quoq; effectibus, diuinitatis quasi gradibus appetibly sunt notas, pugnant quippe & cantibus & gingrina sua pollaria & pecudes, uirtutes a. Dei, quas mille aalibus clare sonuit, q̃ hoc in eo cum iustitia, misericordia, sapientia, ita quem ut si semel hoc sedulo contemplatus, paulo uerbis. bona magna, pte cognouisse eius quis e, & cum ipsis ipsiderare uenerit. Nec mirum: e n. ad imagē & similitudinē Dei factus, sua n. imperitia se uertitur sine scientiam hoc rimetur, abunde immensa, q̃ nihil in eis, q̃ e, cognitos aliqua sudauit. Quod si suspicias, & in eo q̃ supra se cuncta mentis q̃ e. acie dirigas, ipse insignis cum q̃ e, cognitos? Cœli n. enarrant gla

Dei.

Dei. Et certe ubi Divina haud usquam alibi tam clara sit, q̃ in verbo, documenda: ubi stellae et (corona appellandi) ruinae errandi, d. lege certissime orimur & occidimus. Ignis ni, q̃ nihil caepe vocandi, ad pleb, David & Ipheda ait: Stet cognitio omnis sensus. Denique, si duces nobis aliis pendi cognoscere, ubi de propria, tibi Dei gloria virtuemur, nihil n. cum pernicie certissima, nulli denique corruptioni q̃ Divinitas aspectus sui gratiae nitidissime explicuit. Sed via q̃ Divinitas providentiae suae, in quibus serie mundi cum, & nullis diu mirum q̃ res ipsa perhibet: nullum. Dicti finis est, si quis nellet, q̃ in verbo sit, Divinitatis imagines rebus exequi. Et ad antiquos Dionysii de rebus sacris gloriosse legitur: Ego quoque omnia magna gloriosse asserere ne ea, & q. e, monstruosum, idq; & mathematicae & theologiae fieri admonitum, nunc q̃ in eandem viam & radios alij iurisconsulti Dei petunt, gaudio omittimus, dicit & his q̃ dicta sit, peracq; hoc tantum, tu ne ad depingendas q̃ animi declamandes, nonnulli ab integro sermone ordiamur.

(Finis a. longiori explicatione hanc artem planiore faciamus.

Sit itaq; thema: Ignis Dei replenit orbe terrarum. Pro deductione huius alicuius, illud sequens praesens adhibeat, imitandae regulae tribus, ac gratia Vtrum (quando finis spiritus est, hoc modo ad sequens ordiendo.

Spiritus Dei (spiritus Dei, arbitri Dei, sensus & virgo mirabilis, q̃ ea fecit & creavit, nihil ipse, neq; ipse, neq; ipse sum, sunt et spiritus Dei dicit mihi, & genus ipsa ipsa sua naturae subsidia nihil, quippe nihil mundi Dei, neq; alij Dei. Deus mundi huius spiritum credidit ipsi nihil, aut alicui finisse, aut soli, quasi ipse hoc arbitris ipsis, à qui hoc arbitris sanctis ab ipsa arbitra, commentaribus sibi, & ea facere spiritum. Ergo mundus Deus arbitris ipse intra, nisi & subsidia ipsius, quae recte spiritus Dei nihil. Deus n. sine spiritu Dei est fieri nihil, si Deus ipse est, & si aliqua sunt digitus mi ipsius, & est, Dei spiritus est n. Dei in sit nisi bonum & ipsum divinitas, immensum, mirabilis est nihil est n. bonitas, nec unus bonum est bonum, & bonum agit bonum, & nisi in creata, est nihil. Vnus, quod ab arbitrio Dei bonum est dicunt & nullum bonum agat, nullo spiritu bonum spiritus, sicut ipse est bonum & nullo Deus spiritus est & ea ipso spiritu spirat, nihil separatus, p̃ & sua substantia est, & individuus est, & sibi ipsum, ab eius sensu immensi & arbitris. Nam si ignis est Deus, ignis alibi est genus, hoc a. nihil est mundus, q̃ certos suos hoc tres, certa sua latibula & longinqua descripsit: ubi aeterna, ni ignis, nihil hoc si ignis, sideri, hoc n. alia finita sit: d. Deus ipse est, infinitus, ab immensus incomprehensibile est, spiritus & ea spirat, spirat eum, ende & illa immensitate, & in ubi illa immensitate nihil egredientes: quoniam & ille immensitas ipsa est. Et hic a. nihil est, & ubi est est nihil est, divinitas fuit ipse sibi ac creatrix genuere, immensitas ipsa, aeternitas q̃ fuerunt, ab arbitrio a. mundi nihil ipsi spiritus q̃ his Deus, q̃ ut est immensitate sanctus, ita durat creatus.

Sed quod quis opponere istis: si Deus est immensus & infinitus, q̃ nihil genuit à se ab arbitrio realis distincta, id. ab arbitrio nihil Deus. Ita a. nullus arbitrio sit spiritus, spiritus n. spiritus: igitur nihil arbitrio. Praeterea hoc: nihil est aliud genus, spiritus est q̃ genuit: sine fuit nisi ante aut multa,

nihil

ut nata, sine et ista nata, etiã producta et ita producente in substãa
ut ring in fonte, ut ille nata prior e: sic in productis natis, et sic producta
q̃ creatrix Deo spũ ẽ nãt.

Sed hmõi apparet distinctio ipsa distinctionis seu diversitas actionũ Dei,
alicui, rei agentis ina rei agentis suã, du modo agentium simul, nul sit
in ipso ẽ Deo: q̃ n̄ sua spãl agit & q̃ ipse sua pria e, neq; prig ẽ &
agit, neq; prig agit ho q̃ illud, ut sit de sua ẽ complectis ꝑ inemitte
dm, de sua ꝑ creatõe, ẽ et actus sua ꝑ dijudat: spũ aliquis Dmi ẽ & Dmi
spiraã ac substãa creãtis, ipse idẽ & unus cu Deo, ut n̄ pũt ab eo seiungi
ꝑtẽ q̃ cu matre, q̃ relatiõ ẽ: sic n̄ à Deo differt ipse Deus. Sole ibus, ẽ cu
Deo spũ ẽ, q̃ sit sua sapiã, aut certe sua sapiã cum, id ipse Deus,
unus Dei manans & pria, ut & sapiã, glã & bonitã, ut sicut in ipso Deo
sit simplicitas, ita ẽ sua compãlis & unitas, ẽ multiplicitã repugnans
stabo sine sua bonitã, aeternitas sine aeterna diuturnitã, sic ẽ in ipso Deo
prima distinctio ẽ, qui obiectus Deus ac nihil agente (cum sit spũs creatrix)
cũ n̄ pũt: aliã q̃ alicui & actu q̃dm aliã ab agente, qua sua n̄ alicui alicui
sũ substãa, sic & cognitus Deus & cognitus n̄ cognitus & diligit Deus & di-
lectio n̄ diligens, q̃ spũs Dei à Deo ẽ, aliã q̃dm personalis ab eo distincta, spũ
mundo alicui sũ personali, spirando id sũ creatã. Reformidandũ id spũs
& spiratio & id appositionis genus, q̃ sua relatã a, solu in Deo prudenter licet
& alia opinio sonuit.

Credo Et una regula Nihil Nil dicã A. spũ ipse ẽ. Nã
modo unde e presumpsi ẽt eam regulã & dicã S. hui modo.

Deinde Dmi spũ ẽ tota mundi series ab ipso sua ducta ꝑfectã
apparet manifestat: nã in Deo ipse ẽ aliq, & ipse aut alq aut aliq aut aliq cũ n̄
pũt, creatã nonulla ẽ tãl, q̃ spũ aliq Dei, & ipse Deo coeterna: in n.
pũt homines Dei ẽ bona, nisi spũs: neq; innata, si in q̃ maxĩ benigne
ille bona inserta & inhãta ãbi q̃dã, ut tã & creatis sua ꝑfici. Quid
n. Deus pũt dicing, q̃ nihil agat? quid cogitare q̃ nihil cogitet? q̃ velle
q̃ nihil amet? hec a tribus spũs ẽ sine dilige, sine cogitãe, sine agãe.

Agit ẽt à Deo creatis creaturis regitur & spiratis natã, ondit
Deus spũs ẽ & spũs spirare: nihil n. ẽ creatu, cuius n̄ sit in creatore idea.
Ipse spũs ẽ, ipse in Deo templor sum: ubi ut Dmi spũs ẽ operatus, q̃ n. in
aglo spualis bonitas, nisi q̃ Deo bonitas in ipso spirante? q̃ spualis magnũ
in aglo, nisi magnificus spũs magnificãs spiratu à Deo? Ubi
sit n. in Deo sit actus & ꝑfectus spũs.

Celat ipsum spũs nomen, sine ille agãtis sit, sine ipse celo ibus
inimicis, que humilitas ubi ad mirandũ ꝑpetuã à Deo ẽ, & Dmi spũs ondi-
nat opus pacis tanta celi magnificãtia ꝑpetuis legibus gubernãs pũt, q̃ in
ille Deo ẽt hui machinis ꝓsideat, hec ut spũs nu dmi spũs ita dicã opus
dei, ubi n. ubi ẽ in aliquo, sine mente ubi, sine expediendi.

Videmus ẽt Hoc spũs manere & demorãs in hoc spũs ẽ, alia à alio
mutare, abire, nunc ad alteri gratiã quare ad usum imperium spũs, q̃ Dmi
ẽ, genuine operãtes, ut in cui magnis ad alia mutãt & sit ꝑfectus & in ubi
quabilis ad alia ubi. In ipsis q̃ spũs ẽt, quos intendabiles in hoc mundum
ad unum finem & intentum spũs, à quo flexq; cui declinãt, genuine operãtes.

Sic

Sũ ẽt in alijs animalib; gsideranduẽ, sine gressibꝰ, siue ingressibꝰ sint
in aq̃natilibꝰ aũ volatilibꝰ: nec sine spũ vegetãt, uiuunt vlg, mouent.

Vegetabilia ẽt ipa q̃ stãnt & crescunt & suo modo uiuunt, spũ
quod hec agunt, q̃ humore descendẽte.

Cũcta pariẽt, q̃ uiuũt se separata sunt, & alibi terra sit, alibi aqua,
sic hi ipsis spũs immixtꝰ ẽ, ut sine illo ee ñ possit.

Sequit itaq; Deus hoc spũ sibi ꝓximum, q̃ se moueat sine mutãe, q̃
sine passione: q̃ mediante ẽt ꝓxi intellectꝰ spũ hoĩ in Deo, q̃ agat, faciat,
regat spũ & cpa sua, & q̃ in uniuso suo q̃ administret. Mysterium ẽ ergo
spũs ẽt Dei, ubi bñ alij spũs spũmꝰ exacte inquirunt.

Sãtis nunc constat ẽ spũs ipse ẽt id. quod sit hoĩ spũs, modo uideãt.
Itaq; ad eius defiõe ꝓcedam, diuisione ubi oportebit, quemadmodũ
hec nia spũs in sacris lris possint reperiri.

Est itaq; & spũs creatꝰ spiritaliꝰ spũ ñ q̃ium ẽ, q̃ quemadmodũ mãlis
n̄ spũs ẽ, sed ẽ multo uocabulo apꝰ hebreos ꝓpriꝰ q̃ & breath spũs: hinc apud
Ephesios legimꝰ. Quisquis aũt sunt spũs & sint hoc spũs multos uocatos ẽt
de cœlis & ꝑsequi, ut mundi & quidẽ, q̃ hoc loco ꝓtexendus ñ.

Est alius spũs hũs & ille ẽ spũs q̃ium ẽ ñ hoĩ spũs, immortalis, incor-
ruptibꝰ, mãlis, quemadmodũ ꝑa ẽ hoĩ: ñ ei spũs ẽ mãlis: & hinc spũ aũt spiritus
q̃ ẽ spũs mitis, suꝰ, purus, ilucidus, in hoc imagẽ Dei macã sollicitudẽ & se
ferens, n̄ duntꝫ de ꝑa mãli nec cetera ꝑa, d. in ipsa corruptibꝰ ingeniosꝰ
cibi, separabilis ei & cibo ẽt spũs sunt, q̃ desernit, rea sumptuũ. Est
& hic spũs inquit apꝰ: si spũs uinum, spũs & unguentum & alibi: Cano
quemadmodũ unguẽtũ spũs ẽt hic: spũs sine spũ mortuus ẽ. & genes: fecit
Deus cũ de limo terrã & inspirauit in faciẽ eius spiraculũ uitãe.

Est ꝓterea spũs ãlis, q̃ ñ mãlis pars hoĩ sine, ẽt ipse hoĩ, & in
hoc spũs generandi uirtꝰ ipsius, itaq; à suis ꝓtendit ꝗ habet spũs seminalis, sine
sit mãlis, q̃ sũ & nobis ministrant, quib; à cerebro dr̃ ẽt ꝓpriꝰ: sine
uitalis sint, quib; à corde ꝓxima sedes: sine naturalis à quib; nutriõ, digestio
& generatio dependent, ut q̃ spũs & ãlis interest ꝑ Augustinum de spũ
& ãlꝫ ꝑfectꝰ disputat.

Est ꝓterea spũs ille, quem ore & naribꝰ trahimus, quem ex aere ñ
ꝓfectum, respiratꝰ nr̃i, neq; hic ẽ spũs mãlis, q̃m quem q̃ ẽ ꝑ nutriõ.
De hoc spũ legimꝰ apud Job: spũs meus attenuabit̃ & Sap. Anima Dei ab hoĩ ac
spũs ẽ in naribꝰ eius.

Est ꝓterea alius spũs clandestinꝰ ut ẽ aër, maxẽ si moueat, ut apud
apostolos, Mabit spũs eius & placent aspui.

Est hic q̃dam spũs Dominꝰ ẽt, ẽ ille maxẽ spũs Dñi ẽ, q̃ ẽ Dominus &
ipse Deus, de hoc nunc termo ẽ, unus deus nisi relatiõe Dñi ñ ꝓt, spũs
n. refert ad spirantẽ & eius q̃dam duntꝫ ẽ respũ unus ꝓpte ꝓpriũ & ille intus
in spirante: alius uentilatiꝰ & Darius q̃ & gredit in flatus. Spũs spũs Dñi
duntꝫ ẽ alius intus, alius flatus. Intus ẽ ille, q̃ ipsi Deo substantialiter nãli
quem, id ipse Deus, diuina intuitiones in Dei spiritu & quemadmodũ ille spũs ẽ Dei
& spũs Dei dr̃: spiritus n. à Deo & tu à Deo n̄ ego ex te, neq; tu, d. in ipso manes.

Est & q. spũs Dei ẽ n̄ Deus q̃m à priori ꝑ cãlia, d. cœlum Deus nãli
& de hoc spũ Graecus termo ẽ, q̃m dr̃ spũs Dñi replenit orbẽ terrarum, & alibi
de eod dr̃: uerbo Dñi cœli firmati sũt, & spũ oris eius omnis ornatus eorũ.

agit n. Deus p̄ cētia sua & agat sua & sua ee. Spūs, q̄ in nullo alio se inueniri
nō, neq; n. ex Spūs dny, sic loquit & sua Spūs n'at Deus nō, quis hoc ipse q̄
formone christi q̄ eius spūs n' sit Deus, p̄ alle id spūs q̄ dny dominus e, q̄ c' inter
d. diuīo regnat.

Est itaq; spūs Dei mihi, ignis amoris & mentis uerbum, diuīo q̄ deus in
ipsa mente diuīa ex spūs dni & spūs sancti: mihil n. e in Deo q̄ nō sit Deus, sic
nullu in eo accidens nisi substantiale, realis autē mihi unitatis mihil, q̄ est
simplex & actus purus.

Sed spūs dni ex q̄libet alia, e diuīa gratia, immediate & diuīa
essentia & uirtute creatura ad producendū alia ideatū, neq; n. ullo modo e medius
inter Deum & spūs sanctū actus neq; inter spūs Dei & ipsius agentis limus medius
intercedit, quoniā in Deo e unitas essentiae gratiae & actus q̄ ad effectū ad
quem ordinat. Nā cum actus sit ad maiorē ad perfectionē ipsi & perficiendū
& Deus ipse sit maior & ex se ordinatior Deo, nō pōt aliqua res ex se existens
gratiā diuīā aut influxum gratiae ei. q̄ neq; alienā dispensā & administratā ut
in actū suis.

Et hoc itaq; spūs, ex q̄ modo spirato, missō, replente & operante,
diuīis in locis varijs & agnis, ut illum: spūs dni replenit orbē terrā.
& alibi: spūs dni irrebat & ego agnus & alibi: ingredietur spūs s.
in te & ero in. & alibi: effundam de spū meo sup omnē carnē. & de Christo
Christo legit in Apc: Domini in discipulos Deus spūs sui. q̄ ēt hoc
ordinat spūs ita mea doctrina pōt ut de ecclesia & ecclesia. Vide
illud spūs & spūs intus: tres sunt testimoniū in cōlo, pater, verbū & spūs s. & hi tres unū sūt. & spūs testimoniū perhibet: & tres sūt q̄ testimoniū in
terra, spūs, aqua & sanguis: & hi tres unū sūt.

Est ut agnoscas & iste sit spūs ignis, q̄ docet & plane ostendit
nec uera doctrina pōt sine illustri circumfusione nāe ipsius ignis.

Est itaq; spūs Dei quia diuīa bonitas existens, creatura ē ecclesia diuīa
& gratia. Est spūs Dei magnificus angelicus diuīa &c. & neq; spirando magnificus
sine ordine, neq; & sapiens producendo diminuit, quoniā illa immensitas diuinae
bonitatis capax nō e, aut uanitas nullitatis, aut sublimitas ineffabilis, aut
nullitas nihil e, q̄ in spū ipsa ingenita & ordita, ut id sit spūs ex Deo,
ab, ex id Deo existit, ab, illis et unitis & regulis neq; spiritus firmitas
ex quingens. Est itaq; hic spūs diuīa pietas Christi & ab ipso, qui a diuīa
pietas ordita, ab, nihil ex alia existit. Ergo spūs s. sunt ab ex Deo
pietas, ita e memoria diuīa sapiens, dilectio diuīa multa, diuīa unitas
gratia, exemplar veritas quies, gloria, publicitando distributis, exercendo unionis
sine expensa, medium quantitatis inter spūs patris & diuīa filiationis sum
mus, ex ipsius ei maioritate & minoritate remota: deitas sit ex sui natu
ralitas Deus ad creaturas, minoritas v. creatae ad Deum, aequalitas q̄d
minimum nihil e: inter Deum & ea e spūs s.

Est itaq; spūs s. uerbum q̄d diuīa substantia & natura, nō partita neq;
diuisa à Deo p. ea in alia distincta, prudens in deo, missa & replens
q̄ nihil ei ad q̄ agendū e: & hic spūs replet orbē terrā, replenti operatione
& gubernatione. Sapis unum de spū creatis in nos, quis ex hac plenitudine
percipit. Sed resistunt multi & ut quia hic spūs replenit orbē terrarum

videamus. Triũ v. iũ exp̃diamus, ꝙ ꝑ orbẽ terraꝝ ciuitãs ordinẽ: Esse
nãq; orbẽ terraꝝ, ꝑmã audiũ bonitas exp̃ntiã, q̃ nõ solũ a bis fuit, inde
ꝺ. & glosã: & quonia id̃ gñãl̃ dr̃ nequeũt gñãl̃ facit, ꝺ. n̄ infinitũ: ~~sed~~ ita et du-
rabile, ꝺr̃ a bñ: ita ẽ agens influxus & gratia; ut sine p̃tis in orbe, et ita
ut alia fuit & nihil, sine sapiã gubnat, ita dilectione sua in tanta ha
ꝑãt machinã gerat, uiuit in agro, ut in gisbo, gl̃a in quietissimo
demonstrans. Nihil n. aliud orbis terraꝝ hoc loco nobis uisum est, q̃ alig
mãle, gl̃am, uacuũ formis, chaos. Nã cu infestẽ uidemus ea alig
ex mãle ẽsse, in hac orbe terraꝝ ꝑ diuãs spẽs creatũ, sanũ & rec
ilgiũq; ex quorũ & ꝑsona mala ꝑfisse ꝑuẽ, q̃ ꝑstea ꝑat diuisũ
Nihil ẽ. Nã cũ ẽ ens, a cui q̃ nõ ens ẽt, ita hñt alig ꝑãle
sibile, n. utile, nõ bile, quib⁹ hñt ꝑãtib. Hec a. ꝺr̃ mala, n.
ꝺr̃ bona, & n. mala. Appet itaq; mala alig his utibus ex ea, q̃ ea
aliqua ẽt ex bonitãte, magne magnitãs, durãs ꝺna, replenda sui,
q̃ ita magnũ mala ea ex ea ꝑtiri ꝑt, ꝺ. ꝑ ꝑtiri ꝑtiri nequeũt; nihil
n. magnũ mala q̃ ꝺr̃ ꝑtiri ꝑt: nequeunt n. se nutrire diuitiis &
gñis, ne unus alteri ꝑtiri ꝑt ꝑtiri: gñis n. mala hñt ꝑte, seu
ꝑticulã. Bona itaq; ẽ in orbe terraꝝ: sed ipe uerũ & gñis
uari diuitis, q̃ separat. simplẽ à simplici, mãle à pmixto ꝑtili, conjũcto
à conjũcto; sbr̃ cui illor ind se unio nidet mala & bona ad q̃ ꝺr̃
in ꝑtile. Sic et ipsa terra n. pma mala, ꝙm hñt ad ꝑtã rac aptitudi
q̃ ꝺr̃ ẽ, qua genuit & ꝑfudit de fine opis: adq; hoc mundo
diuina in ꝙm terraꝝ orbe ẽ aquatilibus gñãl̃ & uigilãt, maiorib⁹
& minoribus ꝺr̃ suis diuisis, disparitã ꝙ nobilitãte gñãl̃, quib⁹ orbis terraꝝ
replet ꝙ spũ Dñi; replẽs nidelt gratiam & gñeralitatem.

Ipse n. spũ Dñi simplẽ ꝑtã: orbis v. terraꝝ ipsius mala: ne de
illig, ignorare possumus, in spũ Dñi ciuitas diuisa: in orbe v. terraꝝ
malitia indigentiã: in spũ magnũ in fidã, in terris uerũ stabilitãs, &
mutãs: in spũ ꝑte ẽgdi, in terris ꝑtãs patiendi: in spũ ꝑãtia,
ebrietas, in terris ꝺficultas ẽrandi, in spũ libertas, in terris necessitas: in spũ
unitas, in terris ruptus: in spũ rite uiuẽtis, in terris ꝺgmentũ interpolãs
Spũs in se orbe terraꝝ & in ipso gisbo ꝙ magis adq; ꝺ mala ab ꝙm
in orbe terraꝝ, ab illo unũq; inundãs, ꝺ. illud inundans, plenus illo ẽ
malo pleno, & pleno magno, ẽ mutabili ꝺmabile, ẽ ꝙm ꝺsolubile.
Hec ẽ sua sapiã, quo rede dicimus spũs Dñi replẽs orbe terraꝝ.

Vnde carnis, ut sicut Dñi spũs ẽ operãs, q̃ ut gradi
mihi, ita ꝙmq; alig: sic & orbe terraꝝ ẽ dicimus, ut in illo operãs, illud
replẽs, ut tã ipse orbe terraꝝ, q̃ de se bonũ, sine replẽs bonitate, in
mundo sua glãdas ad multiplicat, a bile sua ꝺformat, pste gl̃ificat,
sapiã regat, amore diligat, iuste gubnat ut ꝺbeat, ut orbis terraꝝ
ꝺscribat, gl̃a in fine sue conquisitionis faciat, dicit q̃ ipse sit sequens,
quo die Christe apparebit, q̃ctat, ꝙm sit in thronũ, nubes gl̃ue, tuba ad
ꝙmunes & ultimus. Q̃ replẽs sit ab orbe terraꝝ sentẽtias, mandatus ꝙm
laudes ad minorib⁹, ꝺ aequalib⁹ seruata.

Salv. Dñm ee spm, orbem terrar, habit mundi incolas ab ipso suo Deo
spm ejus propheta monstrat, & eund spm ipm orbem terrar replere, frequentq; ad
ipm convocat; & n. bonum nam sua dispositione e, ipm n. de ee deo nam per
diluvium & quo plus hoc de actu homi, eo amplius hoc de poste amittendi. Ee
itaq; spm dñm convocat, ab ipso bonum participatu, alys, sibi ejusmodi, spiritum
in orbe terrar habitat, potent ac capient replet illum, seu terram pia &
sancta donec ad ea corruptione. Et 44 spm iste distinguit à terris, tq; invisibly
à finitis, atq; à mutabilib, spiritu ab ingressibus, mira tu gloria ipsius
orbis terrar indicing e penetrans sua bonitate oes quoscunq; essendi, ni deo
illo orbe transcendit, penetrans tute & ibi n comprehensy.

2 Dei apparet forte aliquis, spm a bñ ee, orbe v. terrar n e
ee, d in spe creatr sit spm actual bonitate ee, spe ee v. ea q orbis terrar
ibi spm inhabitat Dei n pot, quonia neq; Deus ipse absconsy e, cuius e ipse
spm, terna a. eterna n potuisse, q de orbis terrar recta creat. Item ee ad
spm illum Deitatis & separatis in orbe terrar spiritu e spm, neq; hoc q amplius
agat, nunq; ad alia redijsse diuersa spm, q aliq & pia e, q eternitas
spm bonitatem, nra spm sanctificans, pstat spm agens, sapiens spm regens,
voltas spm diligens & in legem ee spm Dñi replenit orbe terrar, stat
eternaliter.

Ipse v. hanc apparentiae evidentem, dixit ap ee, quidam ex, mundus
respectum ipsius spm ad orbe terrar, q ipse respectu alij e inclusis, alig spe
cting: & ille quidem alij creatis, alij sanctificatis, alij spiritualis, alij spiritibus
ipse sylvis creatare, p nunc minus longius ee. Ergo dicamus, quemad modu
ideale hoc spm spm ee replenit orbe terrar eternaliter, ipsa mente Dñi
in ipso mundo spm, q à mente illa effluit. Sic n. actualiter orbis terrarum
exemplar, ad unig similitudine; exterior orbis terrar spiritu e, n spe similitudine in
specierum, & speciem in quantitatis, n mutatis, n defectibus, q in exteriori
e, exemplar aliq in Deo e, aliq tunc ab actu replenit spm Dñi: & q ipse
sentiens in eo e & exterius & interius e, ipse ejus idea in Deo eternaliter exemplar.
Ee hoc e, q Apostolus contemplat dicens: Mea sic ees fecit cognitum & pul
chritudo agri mei ee. Et sic spm Dñi replenit orbe terrar ab actu, indicing
in ipsa mente Dñi. Replenit a. hunc exterius, sed non aliq sanctificatis, sed
in creatis, in distinctis, in gsemat, in gb replet quasi die orbe terrar, qui ipse e,
& ipse in illo nunq desiny & in illo indicing illi, sed ee, agere, subsistere &c.
Replet a. n corporaliter, sp n spiritualiter, nec impulsiue ut aer, neq; successiue
ut motus, neq; ut spm agentis, q ibi inexistit & immensus principaliter sit, diuisus
in ibi sit ee n pts: d. p immensitate sua & actualitate in ipse orbe replens &
sic omnes ibi ee: spm Dñi replenit e. Hinc pz: 50. Apostolus hoc ipsum
Genesis spm ipm qualificat & denotat, nocans eu recte, sanctum &
spale: Locus & nulla corporalis inuenit q à mole sua deficit: Sanctus
spiritualiter ab ei corpore: spale spm eis bonitas, virtus & operationis spiritus. Et
ad nos ipsos sermone hunc traducamus, quemad orbis terrar nobis gentes ac populos
ejusdem ee, q minor mundi pt, ac ipsa ab ea capta ac possessa significat: Deum
per implorandu Dñm, ondo terror meor tenebras, insomnes, defys, deserties my
riadas ab ipso spm replen spm & media ut nra anima humana benefices, deperdita fidei,
imitatu stabilitas, debilia spiritu, dirigas cumulu, ligadas resolucas.

FINIS.

C

D

A. B

A. Wind Schlang. } verkehrt in klein Schlangen.
B. Apfen loss. }

C.

D. in 2 Flüss sein verzehrt

Glauberi furnus arenarig.

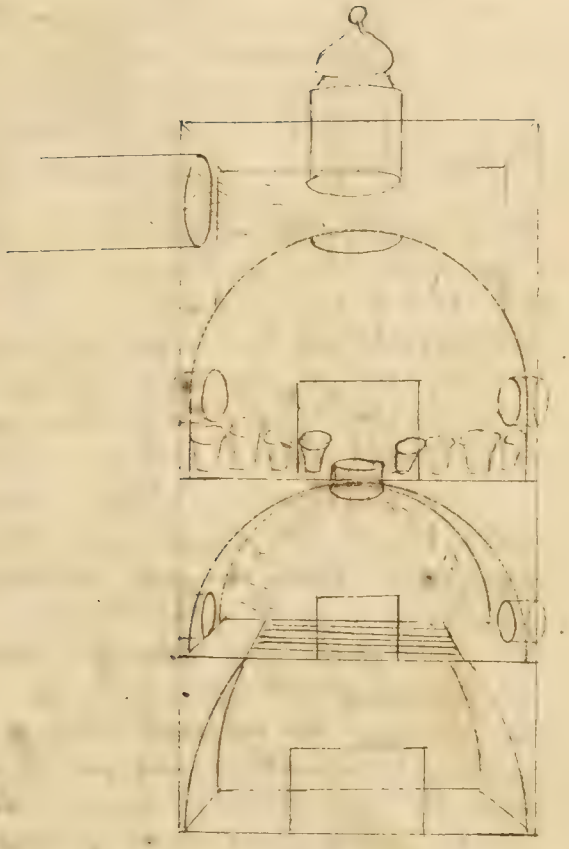

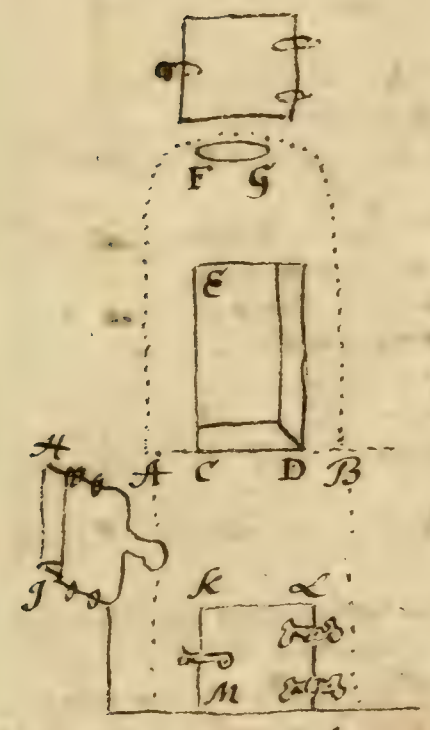

A B. Offenbleiben vnbeworffen.
C. D. ½ Werckschuh
C. E. 1. Werckschuh.
E. F. 1. Thonnenschuh.
F. G. ⅓. Werckschuh:
H. I. 1. Rheinl. Thon:
K. L. 1. Rheinl. Thon.

Jobs Kunckelij furnus nitriarius & liquatorius fundo & lateribus, cuius tri interior superficies argilla nitriaria ℔ obducta 2. l. 3. digitor crassitie: eius fundum & quadratum surgit, cuius latus sit unius ulnae l. pluriu ad libitu. Si ad infima fornicula accendendi eius amplitudinis canalis ad platea l. liberu ad longu pendu, vehementissimu flatu &Δ nudiet.

In 2da camera ℔ crates ferrea, cui ligna supponuntur, In 3tia camera disponuntur cru cibula & olla, & quae imponitur & excipitur fornica adsunt 2. l. plures vasa, cu suis figulinis obturaculis, & quae aliquale rechsume et ignis dispendy. In summitate ℔ camini flamma evomens, aut eo clauso per lateralem canale ad aliud reverberium flamma deducitur. Foramen tri intra 2dam & 3tiam camera nimis parum medio sedu dra Glauberi, adeoq; postig camini amplitudo salle dre aequare si n supponere.

Vsliquet

℞ D fina p.z; Mastich p.i. sanguis ℔ 6 succini
pulveris sterlig. ℥ß Camphore minute ℥ij
drach p.4 mor p.i. Distillet. Duo branch
℥ß ℔ß de gelidissima ℥ß Passul mundi bacciis.
Deinde coque de gas grossa clarificat.

+ od ℥ij.

Succini

Succini

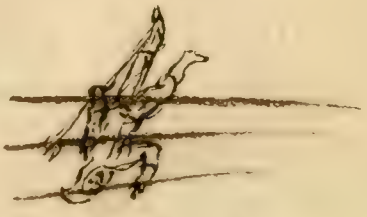

℞ Succini pellucidi ℥ij, glere subtilissime, quare in mar figulinu absticabit
& ℥ij lene primum liquefac, deligq; mergendo ne aduratur, deinde supp
tabulu marmoreu frigefactu & ita ocia. inducu clauso ob trahibit in
vitro supp calente arena lene incalescat & succinu in tabulu injice, atque sic
fiat liquentu & ingrossentu instar coloris picturu, tandem colatu per linteu & serua
hac vernice diu & pulcherrima, licet appeat bruna, post 3. l. t. punctionis ligni,
tersissime candida clarissime pellucida instar vitri.

Succini vernix.

Vernix Venet. Copal.

℞ Vernicis Venete pruloree ℥ij & n'e tam oleosa lini, sed nucu.
Gummi Copal ℥ß subtilissime, affunde ℥ij. Sphlegmatisti, vitrum vesica ligatu
sted in BM donec fere bulliat gummi sit solutu & si n'fuerit satis, insuper
addu de . . . . & mixa solicit.

Vern:

℞ Gummi lacc. clari ℥ß, succini flavi ℥ß B. Sandarac ℥ij. Aloës Copal ℥ß
cui oleu spicæ sat aquanti in balneo lenissimo & bullicndo injice semi vitrum &
lini, postqua fere refrixit colatq; per subtile telam. Cortic l. ligni Dei bradis
cui gummi arabici l. glutine membranaceo deargentatis, supplinitq; Vernice
Oca, de alba Vernice dictum lucis l. tur. Sic corium l. ligni erit bella deaurata
similiter stannum ductile (stagnicol.) deauratq; Cita feliciq; succedunt
duo ta vernices & corium l. aliud quo tepidè calent. NB de colore Vernicis
nimium expansa inhumescit, sfloretq; acu.

Copall t, mastich. z, terebint. Venet. i. l. cui oleo spicæ: B. l. ficus Vernic.
Vel. Copal. i. p. aque in templinissi 6. p.

Vernix Cruc.

℞ Gummi arabi. p.i. mastichi p.z. sit in vitreo vino supp fornacis lenissimi
causti solui finiatq; solvere, pinge fornaci figulina & ℔ bracteas q; spissa
optime dealbe, dein fornaci valide calefac, colliquatq; & cadmiæ inseparabiles.

Vitror. deaurat.

℞ Boracis (optimi post solida calcinata) solue in V, hac seleniæ
pinge vitrum & appriua bracteas O. si vitrum è preciosa, illud reple sale
& sic repone ad calore debitu furni.

Alter: Gummi arabicum cum
modica boracis solue in aqua vel prig, colaq; scribe l. pinge & deaura.
Alter Gummi arabicum solue in aqua albuminis conquassati, tum cui hac
dere boracis optime evaporata ad grossitia syrupi, colaq; pinge & siccato
applica calori &. Sic optc & gelantissc deauratq; tui Vitra quæ figulina.

Copal.

℞ Gummi Copal q.p. & sa, affunde ℔ß spicæ ad 3. digit eminentia, stet p. aliquot
dies in calore leni, sic solutq & evadet Vernix, fulgentissima: ad in V. n'fuerit solutq.

Die Gebrannte Weiße Leberung.

Le ☽ wird die Weiß, schlag ab 3 mand die Eingeschlagen, thue ab in einen Standglas, darin die ☽ ist, so nimb drey ♄ 2. lot (darein auch die ♄ Asche ist), darauf man nur ½ lot. Salz ab vil in Wein Essig, lob die ☽ also frisch ist, darauf man nur ½ lot. Salz ab vil in Wein Essig, lob die ☽ also aufgelöst ist. Wan dan die ☽ weiß Weiß, so nimb ein pfundert Hafenrel, gieß zu Wein, daß sie, und wan man den Essig ein wenig abgedunst, wirfft ein Unzen Salz darein, gieb die ☽ darein, so ist sie gebrannt. Nimb darnach zu und wasch die ☽, 2. oder 3. mal so also die ☽ zu Berg. Mit so offt die 3 mal in die ☽ damit ab, so hastu gute ☽ zum Schreiben. N. so offt die 3 mal in die ☽ schüttest, must ab mit wenig Essig, damit sie die ☽ fege.

Le die gebrannte Weißbrodasche . . . 1.
✶ . . . 2.
Ogema . . . 2.
Glasgall . . . 2.
☿ . . . ½ gelt.

lot.

Gieb alle die Pulver auf einen Marmorstein oder Porphirstein, oder in Laboratorium thue ab in ein Glas, so hastu die Weiße zu Pulver und presch sie wie gemeldt.

Wie man die gebrannte Weiße Tinten soll machen.

Nimb die gemachte gebrannte Weiße, gieß ab Wein darein ab in ein mörsel und ♄ und ♃ p. 2. c. und reibe, daß ab gantz fein, darnach ab mit ☽ Vergoldung, lob ab in einen gleichen ♃ warm Glas, laß ab Wein in Pulver in einen warmen Ofen, daß ab wohl trocken, darnach ab mit ☽ Vergoldung, daß ab wird wie ♃, daß ab nicht zu gar lang im ♃ lig bei dem ersten, daß ab gut in Ofen dein Brach ab zum dritten mal, darnach ab mit ☽ Vergoldung und thue ab in das ♃, als auch die Gut angelaß das Brach, daß ein wenig subtil und rein daß Pulver, darnach ist die gebrannte Weiße gemacht, so darnach die gebrannte Weiße zu schreiben will, so reibe sie mit Gummi Arabici, oder Tragant, oder Hausenblasen, oder Eyerklar, oder Feigenmilch, oder Lattichmilch, oder Wegbreitmilch, oder Wolfsmilch, oder Eselsmilch, oder Ochsengallen, oder Schafgallen, oder Bockgallen, oder Hasengallen, oder Fischgallen, oder Krebsgallen, oder Schildkrötengallen, oder Schlangengallen, oder Eidechsengallen, oder Froschgallen, oder Krötengallen, oder Fledermausgallen, oder Eulengallen, oder Rabengallen, oder Taubengallen, oder Hühnergallen, oder Gänsegallen, oder Entengallen, oder Storchgallen, oder Reihergallen, oder Pfauengallen, oder Papageygallen, oder Kranichgallen, oder Schwangallen, oder Adlergallen, oder Falkengallen, oder Habichtgallen, oder Sperbergallen, oder Weihgallen, oder Milangallen, oder Geiergallen, oder Rabengallen, oder Krähengallen, oder Elsterngallen, oder Dohlengallen, oder Eichelhähergallen, oder Spechtgallen, oder Kuckuckgallen, oder Wiedehopfgallen, oder Nachtigallgallen, oder Lerchengallen, oder Finkengallen, oder Zeisiggallen, oder Stieglitzgallen, oder Hänflinggallen, oder Grasmückengallen, oder Rotkehlchengallen, oder Blaukehlchengallen, oder Rotschwänzchengallen, oder Steinschmätzergallen, oder Wiesenschmätzergallen, oder Braunellengallen, oder Bachstelzengallen, oder Gebirgstelzengallen, oder Wasserstelzengallen, oder Zaunköniggallen, oder Goldhähnchengallen, oder Sumpfmeisengallen, oder Kohlmeisengallen, oder Blaumeisengallen, oder Schwanzmeisengallen, oder Beutelmeisengallen, oder Kleibergallen, oder Baumläufergallen, oder Mauerläufergallen, oder Waldläufergallen, oder Wasserläufergallen, oder Uferläufergallen, oder Strandläufergallen, oder Sumpfläufergallen, oder Moorläufergallen, oder Heidläufergallen, oder Bergläufergallen, oder Felsläufergallen, oder Steinläufergallen, oder Erdläufergallen, oder Sandläufergallen, oder Kiesläufergallen, oder Schotterläufergallen, oder Geröllläufergallen, oder Lehmläufergallen, oder Tonläufergallen, oder Mergelläufergallen, oder Kalkläufergallen, oder Gipsläufergallen, oder Salzläufergallen, oder Alaunläufergallen, oder Vitriolläufergallen, oder Schwefelläufergallen, oder Arsenikläufergallen, oder Realgarläufergallen, oder Auripigmentläufergallen, oder Zinnoberläufergallen, oder Mennigläufergallen, oder Bleiweißläufergallen, oder Grünspanläufergallen, oder Kupferläufergallen, oder Messingläufergallen, oder Bronzeläufergallen, oder Eisenläufergallen, oder Stahlläufergallen, oder Zinnläufergallen, oder Bleiläufergallen, oder Zinkläufergallen, oder Wismutläufergallen, oder Antimonläufergallen, oder Quecksilberläufergallen, oder Goldläufergallen, oder Silberläufergallen, oder Platinläufergallen, oder Palladiumläufergallen, oder Rhodiumläufergallen, oder Iridiumläufergallen, oder Osmiumläufergallen, oder Rutheniumläufergallen, oder Ruthenläufergallen, oder Rhodiumläufergallen, oder Palladiumläufergallen, oder Platinläufergallen, oder Silberläufergallen, oder Goldläufergallen, oder Quecksilberläufergallen, oder Antimonläufergallen, oder Wismutläufergallen, oder Zinkläufergallen, oder Bleiläufergallen, oder Zinnläufergallen, oder Stahlläufergallen, oder Eisenläufergallen, oder Bronzeläufergallen, oder Messingläufergallen, oder Kupferläufergallen, oder Grünspanläufergallen, oder Bleiweißläufergallen, oder Mennigläufergallen, oder Zinnoberläufergallen, oder Auripigmentläufergallen, oder Realgarläufergallen, oder Arsenikläufergallen, oder Vitriolläufergallen, oder Schwefelläufergallen, oder Alaunläufergallen, oder Salzläufergallen, oder Gipsläufergallen, oder Kalkläufergallen, oder Mergelläufergallen, oder Tonläufergallen, oder Lehmläufergallen, oder Geröllläufergallen, oder Schotterläufergallen, oder Kiesläufergallen, oder Sandläufergallen, oder Erdläufergallen, oder Felsläufergallen, oder Bergläufergallen, oder Heidläufergallen, oder Moorläufergallen, oder Strandläufergallen, oder Uferläufergallen, oder Sumpfläufergallen, oder Waldläufergallen, oder Wasserläufergallen, oder Mauerläufergallen, oder Baumläufergallen, oder Kleibergallen, oder Beutelmeisengallen, oder Schwanzmeisengallen, oder Blaumeisengallen, oder Kohlmeisengallen, oder Sumpfmeisengallen, oder Goldhähnchengallen, oder Zaunköniggallen, oder Wasserstelzengallen, oder Gebirgstelzengallen, oder Bachstelzengallen, oder Braunellengallen, oder Wiesenschmätzergallen, oder Steinschmätzergallen, oder Rotschwänzchengallen, oder Blaukehlchengallen, oder Rotkehlchengallen, oder Grasmückengallen, oder Hänflinggallen, oder Stieglitzgallen, oder Zeisiggallen, oder Finkengallen, oder Lerchengallen, oder Nachtigallgallen, oder Wiedehopfgallen, oder Kuckuckgallen, oder Spechtgallen, oder Eichelhähergallen, oder Dohlengallen, oder Elsterngallen, oder Krähengallen, oder Rabengallen, oder Geiergallen, oder Milangallen, oder Weihgallen, oder Sperbergallen, oder Habichtgallen, oder Falkengallen, oder Adlergallen, oder Schwangallen, oder Kranichgallen, oder Papageygallen, oder Pfauengallen, oder Reihergallen, oder Storchgallen, oder Entengallen, oder Gänsegallen, oder Hühnergallen, oder Taubengallen, oder Rabengallen, oder Eulengallen, oder Fledermausgallen, oder Froschgallen, oder Krötengallen, oder Eidechsengallen, oder Schlangengallen, oder Schildkrötengallen, oder Fischgallen, oder Krebsgallen, oder Hasengallen, oder Bockgallen, oder Schafgallen, oder Ochsengallen, oder Eselsmilch, oder Wolfsmilch, oder Wegbreitmilch, oder Lattichmilch, oder Feigenmilch, oder Eyerklar, oder Hausenblasen, oder Tragant, oder Gummi Arabici, so ist die Tinte gemacht.

Le ♄ . . . 2 lot. Grüngspan
♃ . . . 2 — ♀.
♄ . . . 2 lot. ♂.
☿ . . . — 1. gelt ✶.

Alles klein gerieben

Wie man Farben soll machen.

Die Farben soll man machen mit ♄, ♃ und ☿ . . . und . . . und . . . und

88.

Dj. Octobris ist Herr Wilhelm Blanckart die Pfarr zu Hayingen in Ehingischer Landschaft Decanat Matthaeo Abentrauth, und ist Herr Johannes Jacobi Schneider in allem ordentlich examinirt und approbirt worden. Dj. 24. Decembris Anno. Dj. 12 April Haben Sie auf 1 Jahr bis 1 April 1675 und 12 L.

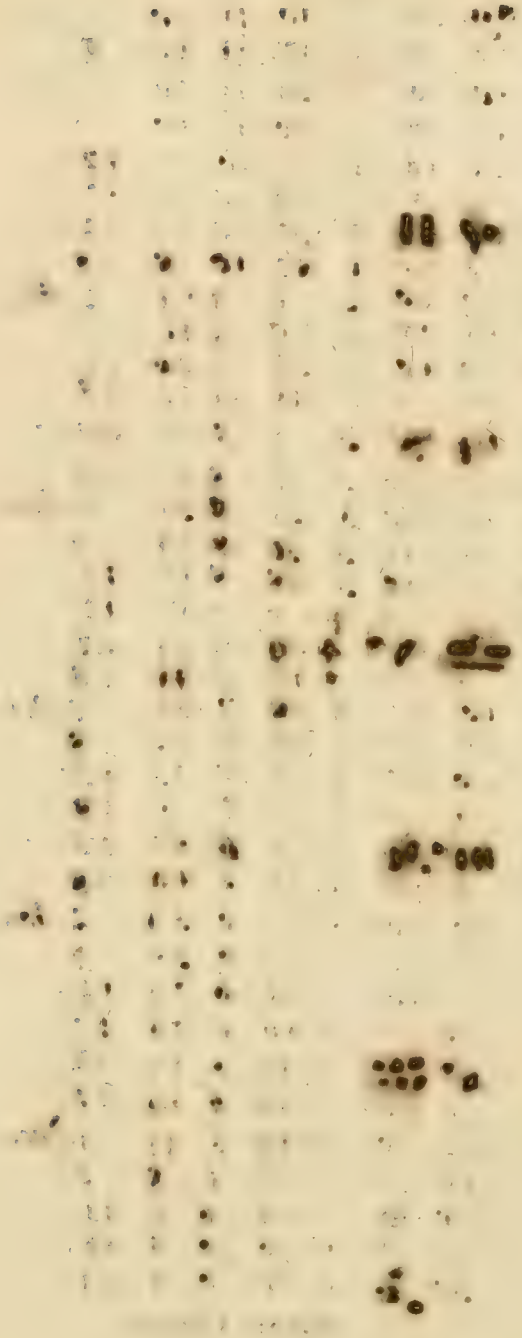

Decl.			Ante Meridiem H. /	Post Meridiem H. /	
23.31.	♋	30	10	11.50.	21. Jun.
23.26.	5	25	17.	11.43.	28.
23. 9.	10	20	34.	11.26.	1. Jul.
22.40½.	15	15	50	11.10.	7.
22. 2.	20	10	1. 5	10.55.	12.
21.12½.	25	5	1.19	10.41	17.
20.13	♌	♍	1.37	10.23	22.
19. 5.	5	25	1.52.	10. 8.	28.
17.48	10	20	2. 6.	9.54.	2. Aug.
16.24.	15	15	2.20.	9.40.	7.
14.52.	20	10	2.34	9.26.	12.
13.14	25	5	2.48	9.12.	18.
11.31.	♎	♏	3. 1	8.59.	23.
9.43.	5	25	3.13	8.47.	28.
7.51.	10	20	3.25	8.35.	2. Sept:
5.56.	15	15	3.36	8.24.	7.
3.58½.	20	10	3.48	8.12.	12.
1.59½.	25	5	4. 5	7.55.	17.
	♒	♐	4. 9	7.51.	22
1.59½.	5	25	4.19.	7.41.	28.
3.58	10	20	4.28	7.32.	3. Oct:
	15	15	4.38.	7.22.	8.
	20	10	4.47.	7.13.	13.
	25	5	4.55.	7. 5.	18.
	♓	♑	5. 3	6.57.	23.
	5	25	5.11	6.49.	28.
	10	20	5.21	6.39.	2. Nou:
	15	15	5.25	6.35.	7.
	20	10	5.31.	6.29.	12.
	25	5	5.36.	6.24	17.
	♈	♒	5.41	6.19.	22.
	5	25	5.46	6.14	26.
	10	20	5.49	6.11	1. Dec:
	15	15	5.52	6. 8.	6.
	20	10	5.54	6. 6.	11.
	25	5	5.56	6. 4	16.
	30	♉	5.56	6. 4.	21.
			Auror:	Crepusc:	

Occasus.

♈	♉	♊

Ortus.

	♎	♑	♓	♈
0.	6. 0.	6.53.	7.38.	30.
5.	6. 9.	7. 2.	7.44.	25.
10.	6.18.	7.10.	7.49.	20.
15.	6.27.	7.18.	7.53.	15.
20.	6.36.	7.25.	7.55.	10.
25.	6.45.	7.32.	7.57.	5
30.	6.53.	7.38.	7.58.	0.

♍ ♌ ♋

Occasus.

♐ ♑ ♒

Ortus.

Scelis Orig & Occasg à me supputatis per Canonem Logarithmorum ad El: Pol. 48°. 28.

Pariter Crepuscula ad eandem Poli altitudinem eodem modo ac parallelum 18°. vel à sensibus apparentia supputavi.

ASTROLOGICA

Notata

Ad mentem Ioãs Bapt: Morini.

Tabula Dignitatum Essentialium Planetarum.

	♄ M. S. A. P.					♃ M. S. A. P.					♂ M. S. A. P.					☉ M. S. A. P.				
♈	–	Ca.	☿	☿	△	☿	–	–	△	△	△	△	Do.	–	△	△	–	–	Ex.	△	△	△	△	♈
♉	–	–	△	△	☿	☿	–	–	☿	☿	☿	☿	de:	–	☿	☿	△	☿	–	–	☿	☿	☿	☿	♉
♊	–	–	△	△	△	△	de.	–	☿	△	△	☿	–	–	☿	☿	☿	☿	–	–	☿	☿	☿	☿	♊
♋	de.	–	☿	☿	☿	☿	–	Ex.	△	–	–	–	–	ca:	△	△	△	△	–	–	☿	☿	☿	☿	♋
♌	de.	–	☿	☿	△	☿	–	–	△	△	△	△	–	–	△	△	☿	☿	Do.	–	△	△	△	△	♌
♍	–	–	△	△	☿	☿	de.	–	☿	☿	☿	☿	–	–	☿	☿	△	☿	–	–	☿	☿	☿	☿	♍
♎	–	Ex.	△	△	△	△	–	–	☿	△	△	☿	de:	–	☿	☿	☿	☿	–	ca:	☿	☿	☿	☿	♎
♏	–	–	☿	☿	☿	☿	–	–	△	☿	☿	☿	Do.	–	△	△	△	△	–	–	☿	☿	☿	☿	♏
♐	–	–	☿	☿	△	☿	Do.	–	△	△	△	△	–	–	△	△	☿	☿	–	–	△	△	△	△	♐
♑	Do.	–	△	△	–	–	–	ca:	☿	☿	☿	☿	–	Ex.	–	–	△	–	–	–	☿	☿	☿	☿	♑
♒	Do.	–	△	△	△	△	–	–	☿	△	△	☿	–	–	☿	☿	☿	☿	de.	–	☿	☿	☿	☿	♒
♓	–	–	☿	☿	☿	☿	Do.	–	△	–	–	–	–	–	△	△	△	△	–	–	☿	☿	☿	☿	♓

	♀ M. S. A. P.					☿ M. S. A. P.					☽ M. S. A. P.					
♈	de:	–	☿	☿	☿	☿	–	–	☿	☿	☿	☿	–	–	☿	☿	☿	☿	♈
♉	Do.	–	△	△	△	△	–	–	△	☿	☿	☿	–	Ex.	–	△	△	△	♉
♊	–	–	△	☿	☿	☿	Do.	–	△	△	△	△	–	–	☿	☿	☿	☿	♊
♋	–	–	☿	△	△	☿	–	–	☿	☿	☿	☿	Do.	–	△	△	△	△	♋
♌	–	–	☿	☿	☿	☿	–	–	☿	☿	☿	☿	–	–	☿	☿	☿	☿	♌
♍	–	ca:	△	△	△	△	Do.	Ex:	△	–	–	–	–	–	☿	△	△	△	♍
♎	Do.	–	△	–	–	–	–	–	△	△	△	△	–	–	☿	☿	☿	☿	♎
♏	de:	–	☿	△	△	☿	–	–	☿	☿	☿	☿	–	ca:	△	△	△	△	♏
♐	–	–	☿	☿	☿	☿	de	–	☿	☿	☿	☿	–	–	☿	☿	☿	☿	♐
♑	–	–	△	△	△	△	–	–	△	☿	☿	☿	de	–	☿	△	△	△	♑
♒	–	–	△	☿	☿	☿	–	–	△	△	△	△	–	–	☿	☿	☿	☿	♒
♓	–	Ex.	–	△	△	–	de	ca:	☿	☿	☿	☿	–	–	△	△	△	△	♓

Explicaõ.
M: Morin.
Schöner
Arab:
Ptolom:
D. Domus
Ex. cũ pcip
vide infra.
detrim.
& exiliũ
Exalt:
Casus.
Trigon.
peregr.
nihil.

Fortitudo Plar intra intensiua.
☉ 18.
☽ 15.
♄ 12.
♂ 12.
♃ 12.
♀ 8.
☿ 8.

Fortitudo dignitat & debilitat.
Do. 5. de:
Ex. 4. ca:
△ 3. ☿

Semidiametri	Virtutis	Comb.	Corpis.
♄	7. —	11. —	— 50
♃	8. —	10. —	1. 15.
♂	6. 30	11. 30	— 45
☉	18. —	— —	16. —
♀	13. —	5. —	1. 30
☿	8. —	10. —	1. —
☽	12. —	6. —	15. —

☌ ✶	6. — 12°
☌ ✶	5 — 13
☌ ✶	4. — 14
☌ ✶	3. — 15
☌ ✶	2. — 16
☌ ✶	1. — 17.
Magn.	

Aspectus Partilis fit qdo distãa duor Plar ꝛ̃ ẽ maior aggregatu semidior eor ẽ cpis. (l. aspectus)

Platicq mutuq; qdo eor distãa minor e minori semidiõ uirtis.

Platicq ingpletq; qdo eor distãa minor ẽ maiori alterutriq semidiõ uirtis.

Combuctq plã à ☉ dr; qdo plã à ☉ distat minq ꝛ̃ sil trq combustionis in Tabella.

Jn corde ☌ l. capinij, qdo plã à ☉ distat minq ꝛ̃ 16.

Semidiõ cpis ☉.

Applicaõ ẽ qdo unus Plã ab altero distat minq, ꝛ̃ sil maior semidiõ uirtutij & sil { accedit ad / recedit à } ☌ ambor.

Defluxq

Do: ☌ ☿ { maximũ. / maius. / magnũ. } ꝛ̃ plã quem itur sua Domo ꝛ̃ { nãe & sexq. / solitq nãe. / solitq sexq. }

Do: ☌ ☿ { devotat / gaudiũ } Planetã

13. Domus, possibile utilibus Tabula certo foliis, ea quaerere oportebit in tomo Astronomicor Argoli.

Practica Sistematis Coelestis.

Pro loco Planetar corrigendo tpo dato 1°. ob imaginem Dier ita: Locus (in gradib. (hic n. n requir maior accuratio) & dato tpe Nativitis sumpto & Ephemer: que in Tab. f. 108. & illinc in area offendes minuta dato tpi adda l. subtrahenda.

2°. Ob Meridianor Diffria: Quare in Catalogo f. 110. locum tpis nativitis illinc in columna sub tlo Differentia regies exequae tpis dato tpi adda l. subtrahenda ita prius sel rae Dier exequato adda l. subtr: sub tlo in motibus.

1. Excerpe loca Planar & tpe exeq:

4. Pro data die & prime sequenti querpantq; Ephem. Planetar loca & Latdines cu titulis. Diffria motuum & dictis duab diebus quare singillatim in Tab. f. 260. & seqq. & inde q area describanq; motq correspdtq Horis & minutis (supius exequatis) à sinistra sumptis, qua in Planetis Directis addanq; loco dato Diei (in Retrogradis v. subtrahanq;. Re sic quo cu Dier increndo, gradq; decrescunt) obtinebitq; uerq; Locus uglor Planetar.

2. Signorum.

Cu Sigis & gr: Ois cuiuslibet in Col. D: X. excerpe tpis S: M: q; equa cu pte gp. f. Sub f. 128. Huic adde tpis dabi n exeq: Summa tpis quer S: M. dabit Domor & Tab. Do-

5. Figura Domoru modo facili & Tab. Domor. Locus O is paulo ante reptus que in Tab. Domor ad Lat. tua in columna Domq; 10. & signum q̃m supius, gradq; v. in eiq; descensu, cui correspdent & exe nadir Meridie escribe; Diffria que in summite Tabellae f. 128. à latere v. minuta gradib O is adherentia, in quor quarsu regies nu, quae tpi post Meridie prius in Tabula reptu & tpi dato n exequato addes, aggregabis ques in ead Domor Tabula in una columna accipiendo saltem proximiore nu, e directo cuiq; on, dumtq; gradq; Signor collocadi in initijs 6. Domicilior, reliqua 6. v. fiunt cu signis oppositis & ijsd gradib.

A:R:M:C:

Alr exactius p Tabulas Ascens. obliq. Ecliptice supra Horizontem & reliquas Domq; ad elen. Poli Loci gstructas. Mihi f. 71. p. Quaerach A. R. M. C: ita: ad A:R: dati loci O adde Horas S:M: n exequatas prius in gradus equatoris comutatas, aggregabis A:R:M:C: Pro qua q Tab. A:R: f. 388 ques correspdt locus Zodiaci p Domos 10°.

A:O: Domor. Ad A:R:M:C: adde sp & ptimè 30° p eglis domib, & gnrgent inde A: Domq; 11ae 12ae 1ae 2ae & 3ae

Loca Zodiaci p cuspides Domor sic: In Tab. sub El. Pol. supra Domu XI que in area A: Domq; 11ae Hic 3ae & in margine regies locum ques ibi admibita pte & gradi. Sic sub El. Pol. Domq; 12ae ques A:O: Domq; 12ae & 2ae Pro Ascendte v. in Tab A:O: sub El. Pol. tuae regionis. Reliqua 6. oppsite Domq; p oppsita Ecliptice loca rignanq;.

A:O: Hi
A:O: Domor:

Vsq; Exempl. 43. aequal. in area faciunt 2. Hor. 52. ut appet in fronte & à dextris Regis Hic. 26. aequal: faciunt 1. 44. tpis. Hic 43. aq. f: 2. 52 tpis.

Conversio tpis in Grad: & min. Aeq:

Horae		Gr: 0	1.	2.	3.	min:
1.	15	1.	16.	31.	46.	4.
2.	30.	2.	17.	32.	47.	8.
3.	45.	3.	18.	33.	48.	12
4.	60.	4.	19.	34.	49	16
5.	75.	5.	20.	35.	50.	20.
6.	90.	6.	21.	36.	51.	24.
7.	105.	7.	22.	37.	52.	28.
8.	120.	8.	23.	38.	53.	32.
9.	135.	9.	24.	39.	54	36.
10.	150.	10.	25.	40.	55.	40.
11.	165.	11.	26.	41.	56.	44.
12.	180.	12.	27.	42.	57.	48
13.	195.	13.	28.	43.	58.	52
14.	210.	14.	29	44	59.	56.
15.	225.	15.	30.	45.	60	60
16.	240.					
17.	255.					
18.	270.					
19.	285.					
20.	300.					
21.	345.					
22.	330.					
23.	345.					
24.	360.					

minuta Horaria. 6

minuta Aequatoris.

Minuta ques in area minutor Horarior, inde sumpta in fronte regies gr: aq. è directo v. minuta correspdtia et aequatoris.

Integris Horis v. correspdtes gr: aq. sic à sinistris

7. (Latudo vera D:) Habitq; describas mea latudo D: & seruch. A loco D subtrahe Db & Ephem: desumptus, gnrgibq; argm Latdis D: Huius argmi Signus que in fronte l. calc Tab. f. 328. p. Gradq; v. in allerutro latere; columna v. in media eliges ea, cui ques è Laldo mea prius seruata, l. prima cu

ut ſupe ꝓxorth, in cor̃ gursu reſpect̃ uera Dñ Latitudo ut Denuaé Merid. ſ. Sept̃ ꝓta Eſt: Ascendens v. erit, ſi Septẽtrionalis creuit, aut Meridiei decreuit: Descendens, ſi Septẽtrionalis decreuit, aut Meridiei creuit.

Tabella Aequationis Aspectuum.

Gr.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1	0.	0.	0.	0.	0.	0.	0.	0.
3	0.	0.	0.	1.	1.	2.	1.	2.
6	0.	0.	1.	1.	1.	3.	2.	3.
9	0.	0.	0.	1.	1.	2.	3.	4.
12	0.	0.	1.	1.	2.	4.	5.	6.
15	0.	1.	1.	2.	3.	5.	6.	8.
18	0.	1.	1.	2.	3.	5.	7.	9.
21	0.	1.	2.	3.	4.	6.	8.	11.
24	0.	1.	2.	3.	4.	7.	9.	12.
27	0.	1.	2.	3.	5.	7.	10.	13.
30	0.	1.	2.	4.	6.	8.	11.	14.
33	0.	1.	2.	4.	6.	8.	11.	15.
36	0.	1.	2.	4.	6.	9.	12.	16.
39	0.	1.	2.	4.	6.	9.	12.	17.
42	0.	1.	2.	4.	7.	9.	13.	17.
45	0.	1.	2.	4.	7.	9.	13.	17.

max Latit.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
48.	0.	1.	2.	4.	7.	9.	13.	17.
51.	0.	1.	2.	4.	7.	9.	13.	17.
54.	0.	1.	2.	4.	6.	9.	12.	16.
57.	0.	1.	2.	4.	6.	9.	12.	15.
60.	0.	1.	2.	3.	6.	8.	11.	14.
63.	0.	1.	2.	3.	6.	8.	11.	14.
66.	0.	1.	2.	3.	5.	7.	10.	12.
69.	0.	1.	2.	3.	5.	6.	8.	11.
72.	0.	1.	2.	3.	4.	5.	7.	10.
75.	0.	1.	1.	3.	3.	5.	6.	8.
78.	0.	1.	1.	3.	3.	4.	5.	7.
81.	0.	0.	1.	2.	2.	3.	4.	6.
84.	0.	0.	1.	1.	1.	2.	3.	3.
87.	0.	0.	1.	1.	1.	1.	1.	1.
90.	0.	0.	0.	0.	0.	0.	0.	0.

in arca ſ. m. correctionis Aspect.

Antiscia uera Planetarum inuenies, ingreddo cũ Plẽ long. die & Latdne ſ. uel M. Tabula Arg. f. 376. v. & inde quæro dedas in columna sub ꝓpria Latdne, & dedas dies in ꝓxa columna sub ☉. Lat. cui correſpdtia a margine ſ. hora Zodiaci ſ. uera Antiscia Planetæ.

Tabula uera Latitudinũ Plarũ eorũq; Aspectuũ.

Max Latit.	1	2	3	4	5	6	7	8
	° ′	° ′	° ′	° ′	° ′	° ′	° ′	° ′
1	0. 1	0. 2	0. 3	0. 4	0. 5	0. 6	0. 7	0. 8
2	0. 2	0. 4	0. 6	0. 8	0. 10	0. 13	0. 15	0. 17
3	0. 3	0. 6	0. 9	0. 13	0. 16	0. 19	0. 22	0. 25
4	0. 4	0. 8	0. 13	0. 17	0. 22	0. 25	0. 30	0. 33
5	0. 5	0. 10	0. 16	0. 21	0. 26	0. 31	0. 37	0. 42
6	0. 6	0. 13	0. 19	0. 25	0. 31	0. 38	0. 44	0. 50
7	0. 7	0. 15	0. 22	0. 29	0. 36	0. 44	0. 51	0. 59
8	0. 8	0. 17	0. 25	0. 33	0. 42	0. 50	0. 59	1. 7
9	0. 9	0. 19	0. 29	0. 37	0. 47	0. 56	1. 6	1. 16
10	0. 11	0. 21	0. 31	0. 42	0. 52	1. 2	1. 13	1. 24
11	0. 12	0. 23	0. 34	0. 46	0. 58	1. 9	1. 20	1. 32
12	0. 13	0. 25	0. 37	0. 50	1. 2	1. 15	1. 28	1. 40
13	0. 13	0. 27	0. 41	0. 54	1. 8	1. 21	1. 35	1. 49
14	0. 14	0. 29	0. 44	0. 58	1. 13	1. 27	1. 42	1. 57
15	0. 16	0. 31	0. 47	1. 2	1. 18	1. 33	1. 49	2. 5
16	0. 17	0. 33	0. 50	1. 6	1. 23	1. 39	1. 56	2. 13
17	0. 18	0. 35	0. 53	1. 11	1. 28	1. 45	2. 3	2. 21
18	0. 19	0. 37	0. 56	1. 14	1. 33	1. 51	2. 10	2. 29
19	0. 20	0. 39	0. 59	1. 18	1. 38	1. 58	2. 17	2. 37
20	0. 20	0. 41	1. 1	1. 22	1. 43	2. 3	2. 24	2. 45
21	0. 22	0. 43	1. 5	1. 26	1. 48	2. 9	2. 31	2. 53
22	0. 22	0. 45	1. 7	1. 30	1. 53	2. 15	2. 39	3. 1
23	0. 23	0. 47	1. 9	1. 34	1. 57	2. 21	2. 45	3. 8
24	0. 25	0. 49	1. 13	1. 38	2. 2	2. 27	2. 51	3. 16
25	0. 25	0. 51	1. 16	1. 41	2. 7	2. 33	2. 58	3. 24
26	0. 26	0. 52	1. 19	1. 46	2. 12	2. 38	3. 5	3. 32
27	0. 27	0. 55	1. 22	1. 49	2. 17	2. 44	3. 11	3. 39
28	0. 28	0. 56	1. 25	1. 53	2. 21	2. 50	3. 18	3. 47
29	0. 29	0. 58	1. 27	1. 56	2. 26	2. 56	3. 24	3. 54
30	0. 30	1. 0	1. 30	2. 0	2. 30	3. 0	3. 31	4. 0
31	0. 31	1. 2	1. 33	2. 4	2. 35	3. 6	3. 37	4. 8
32	0. 32	1. 4	1. 35	2. 7	2. 39	3. 11	3. 43	4. 16
33	0. 33	1. 5	1. 38	2. 11	2. 44	3. 17	3. 52	4. 23
34	0. 34	1. 7	1. 41	2. 14	2. 48	3. 22	3. 56	4. 30
35	0. 34	1. 9	1. 43	2. 18	2. 53	3. 27	4. 2	4. 36
36	0. 35	1. 11	1. 46	2. 21	2. 57	3. 32	4. 8	4. 43
37	0. 36	1. 12	1. 48	2. 25	3. 1	3. 37	4. 14	4. 50
38	0. 37	1. 14	1. 51	2. 28	3. 5	3. 42	4. 19	4. 57
39	0. 38	1. 15	1. 54	2. 31	3. 9	3. 47	4. 25	5. 3
40	0. 39	1. 17	1. 56	2. 34	3. 14	3. 52	4. 31	5. 10
41	0. 39	1. 19	1. 58	2. 38	3. 17	3. 57	4. 36	5. 16
42	0. 40	1. 20	2. 0	2. 41	3. 21	4. 2	4. 42	5. 22
43	0. 41	1. 22	2. 4	2. 44	3. 25	4. 16	4. 47	5. 29
44	0. 42	1. 23	2. 5	2. 47	3. 29	4. 11	4. 53	5. 34
45	0. 43	1. 25	2. 7	2. 50	3. 32	4. 15	4. 58	5. 40

max Lat.	1.	2	3	4	5	6	7	8
	° ′	° ′	° ′	° ′	° ′	° ′	° ′	° ′
46	0. 43	1. 26	2. 10	2. 53	3. 36	4. 19	5. 3	5. 46
47	0. 44	1. 28	2. 12	2. 56	3. 40	4. 24	5. 8	5. 52
48	0. 45	1. 29	2. 14	2. 58	3. 43	4. 28	5. 13	5. 58
49	0. 45	1. 31	2. 16	3. 1	3. 47	4. 32	5. 18	6. 3
50	0. 46	1. 32	2. 18	3. 4	3. 50	4. 36	5. 22	6. 9
51	0. 47	1. 33	2. 20	3. 7	3. 53	4. 40	5. 27	6. 14
52	0. 47	1. 35	2. 22	3. 9	3. 56	4. 44	5. 31	6. 19
53	0. 48	1. 36	2. 24	3. 12	4. 0	4. 47	5. 36	6. 24
54	0. 49	1. 37	2. 26	3. 14	4. 3	4. 51	5. 40	6. 29
55	0. 49	1. 38	2. 27	3. 17	4. 6	4. 55	5. 45	6. 34
56	0. 50	1. 39	2. 30	3. 19	4. 9	4. 59	5. 49	6. 39
57	0. 50	1. 41	2. 31	3. 22	4. 12	5. 2	5. 53	6. 43
58	0. 51	1. 42	2. 33	3. 24	4. 14	5. 6	5. 57	6. 48
59	0. 51	1. 43	2. 34	3. 26	4. 17	5. 9	6. 1	6. 52
60	0. 52	1. 44	2. 36	3. 28	4. 20	5. 12	6. 4	6. 56
61	0. 52	1. 45	2. 38	3. 30	4. 23	5. 15	6. 8	7. 0
62	0. 53	1. 46	2. 39	3. 32	4. 25	5. 18	6. 11	7. 4
63	0. 53	1. 47	2. 40	3. 34	4. 27	5. 21	6. 15	7. 8
64	0. 54	1. 48	2. 42	3. 36	4. 30	5. 24	6. 18	7. 12
65	0. 54	1. 49	2. 43	3. 38	4. 32	5. 27	6. 21	7. 16
66	0. 55	1. 50	2. 45	3. 39	4. 34	5. 29	6. 24	7. 19
67	0. 55	1. 50	2. 46	3. 41	4. 36	5. 31	6. 27	7. 22
68	0. 56	1. 51	2. 47	3. 43	4. 38	5. 34	6. 30	7. 25
69	0. 56	1. 52	2. 48	3. 44	4. 40	5. 36	6. 32	7. 28
70	0. 56	1. 53	2. 49	3. 46	4. 42	5. 38	6. 35	7. 31
71	0. 57	1. 53	2. 50	3. 47	4. 44	5. 41	6. 37	7. 33
72	0. 57	1. 54	2. 51	3. 48	4. 45	5. 43	6. 40	7. 37
73	0. 57	1. 55	2. 52	3. 50	4. 47	5. 44	6. 42	7. 39
74	0. 58	1. 55	2. 53	3. 51	4. 48	5. 46	6. 44	7. 42
75	0. 58	1. 56	2. 54	3. 52	4. 50	5. 48	6. 46	7. 44
76	0. 59	1. 56	2. 55	3. 53	4. 51	5. 49	6. 48	7. 46
77	0. 59	1. 57	2. 55	3. 54	4. 52	5. 51	6. 49	7. 48
78	1. 0	1. 57	2. 56	3. 55	4. 53	5. 52	6. 51	7. 50
79	1. 0	1. 58	2. 56	3. 55	4. 55	5. 53	6. 52	7. 51
80	1. 0	1. 58	2. 57	3. 56	4. 56	5. 55	6. 54	7. 53
81	1. 0	1. 58	2. 58	3. 57	4. 56	5. 56	6. 55	7. 54
82	1. 0	1. 59	2. 58	3. 58	4. 57	5. 56	6. 56	7. 55
83	1. 0	1. 59	2. 59	3. 58	4. 58	5. 57	6. 57	7. 57
84	1. 0	1. 59	2. 59	3. 59	4. 58	5. 58	6. 58	7. 58
85	1. 0	2. 0	2. 59	3. 59	4. 59	5. 59	6. 59	7. 58
86	1. 0	2. 0	2. 59	4. 0	4. 59	5. 59	6. 59	7. 59
87	1. 0	2. 0	3. 0	4. 0	4. 59	5. 59	6. 59	7. 59
88	1. 0	2. 0	3. 0	4. 0	5. 0	5. 59	7. 0	7. 59
89	1. 0	2. 0	3. 0	4. 0	5. 0	6. 0	7. 0	8. 0
90	1. 0	2. 0	3. 0	4. 0	5. 0	6. 0	7. 0	8. 0

⊕ Subtrahe locũ ☽ à loco ☉, ꝓducũ v. ab Ascendẽte & erunt ☿.

Antiscia

Tpis Horæ	Æstiui Grad.	
minutæ	gr.	′
1		15
2		30
3		45
4	1.	
5	1.	15.
6	1.	30
7	1.	45
8	2.	
9	2.	15
10	2.	30
11	2.	45
12.	3.	
13.	3.	15
14	3.	30
15.	3.	45
16.	4.	
17.	4.	15
18.		30
19		45
20	5.	
21.		15
22.		30
23		45
24.	6.	
25		15
26		30
27		45
28.	7.	
29		15
30		30
31.		45
32	8.	
33		15
34		30
35		45
36.	9.	
37		15
38		30
39		45
40	10.	
41.		15
42		30
43		45
44.	11.	
45		15
46		30
47		45
48	12.	
49		15
50		30
51		45
52	13.	
53		15
54		30
55		45
56	14.	
57		15
58		30
59		45
60	15.	

Directiones Significatoris & Promissoris.

Distáa à M:C:

Si Sigfátor é cadit in M:C uel I:C:

A:R: Sigfatoris cu Lat: Subtrahe ab A:R: Promissoris cu Lat:

Residuu é arcg Directionis corrigdg ut infra.

l. aspect. Distáa Plá à M:C:

Si Plá fuerit in Domo { 10. 11. 12. 1. 2. 3. } A:R:M:C: { 4. 5. 6. A:R:I:C: } Subtrahe ab A:R: Plá l. loci

Si v. fuerit in domo { 7. 8. 9. 1. 2. 3. } auferA:R: l. loci ab { A:R:M:C A:R:I:C }

El. Pol: supra circ: Posit:

Si Sigfátor é cadit in Horizonte ad Altudé Poli siue Regionis residuu é arcg Direct: corrigdg ut infra.

A:O: Sigfatoris cu Lat. subtrahe ab A:O: Promissoris cu Lat

Eleuáo Poli supra circ: Posit:

Vt Radius. ad Sin: distáe à M:C

Ita Tan: el: Pol. loci ad Tan: circ: Posit:

A:O: & D:O: Declás. Diffr: Asc.

Inuentio A:O: & D:O:

Quere declaé Sigfatoris & Prom: é data Long. & Lat. eoꝝ p Tab. Arg. f. 376. C

Item Diffria Asc: p inuenta Declaá & Eleuaé Poli supra dictu circ: Posit: p Tab. f. 35.

Si Sigfátor fuit in medio Cœli { Ascdle 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. / Descdle 10. 11. 12. } & in signis { Bor: Subtr: / Aust: Adde } Diff: Asc: { ab / ad } ad { ab / ad } A:R: Sigfatoris & Promissoris p diuisé { A:O: / D:O: } { q Sigfatoris / auferab } { A:O: / D:O: } Promissoris, residuu é arcus Directionis corrigdg ut seqr

Quere Altudé Poli supra ipsu circulu Posit: Plá ut seqr: Distáa

Plá Distáa a Nodo in Eclipt. & Ecc:

Correctio arcg Directionis inuenta Morinu.

Distáa Plá in Eclipt: à ꝓpiori Nodo.

Prothy. 40 & 44. compara uera planeta Latudé: Ite maxima seu Latudé ꝓpio, re sine elapsa sine secutura & calce ipse, premissis, tte die:

Vt Radius ad Tan: cōpl: max Lat:

Ita Tan: uere Lat: ad Sin: distáe Eclipt.

Hæc distáa in D é diffria longdnis & nodi D.

Distáa Plá in Cacent: à ꝓpiore Nodo.

Prius inuenta distáa in Eclyptica quere in Tab. Regiom. hic f. 95. è directo cuig & sub max. Latdné Plá æquáe congruá adde priori distáe, aggregatu é arcg distáe Planetæ in Excentrico à Nodo ꝓpinquiore.

Tab. Aspectuꝝ

Ad distáa Plá in Ecc: à ꝓpiori Nodo, adde ptinuè 30. si aggregus é 90

(ming; tis dijsu) aspectus é distáa à Nodo, p qua & max Lat: quære ut Tab. hic 95. f. { Ascendle / Descendle } adde ad loꝝ Nodi / subtr. à loco Nodi

(maig; tis eig cōpl. ad 180) uera Lat: & æqua o é sq æq: subtrahe à dicta distáa. residuu (si plá é in quarta Excentrici { Ascendle / Descendle } subtr. à loco Nodi æqua / adde ad locu Nodi æqua

NB Sinistri Dextri

Vtrum aspectus correcti

Sinistri Dextri

Opposis v. residuis Aspectib ꝓpria signa cu ꝗsd gr: & min. attribuuntꝫ

Mcá D Lat. A:O:

Dca v. mca latudo in Orbita sic reppit:

Vt Radius ad Sec: cōpl: distáe D ca

Ita Tan: uere lat: ad Tang. max: Latis.

In signis { Boreal. Subtr: / Austral. Adde } Diff: Asc: { ab / ad } A:R: duct: à A:O

Rectificatio Natiuitatum.

In Aspectu

In Aspectib. 1o. corrigdg é aspectꝫ modo dicto, q breuit sic fiet: Quere distáa Plá (cuiꝰ aspectꝰ correctione q̃rit) à ꝓpiori Nodo tam in Eclipt. q̃ in Ecc: ut supra.

2o. Vt casd distáas et plá solo ꝓpinquo Aspectu reppias, n̄ p ptinua 30. adi dioés, id n. tm reqr in ordé ad sqlos aspectꝰ, q hic n̄ deiderat: d. sufficit, si gradus ꝓpinqi Aspectꝰ (Vg. ☌ ✶. 60°, ☍ □ 90°) ad distáa plá ~~Dca~~ in Ecc: addat, eoq; ꝓcedas ut paulo ante in Tab. Aspectuum, & ꝓdibit Longdo Aspectꝰ correcti cu Latdné.

In Plá ipso.

3o. In ipso Planeta q̃ é, omissis quæstib duob̄ priꝰ hic inchoatꝫ: In aspectib v. una cu dictis et seqtia ptinuantꝫ. Vide f. 98.

Tabula Naiboda convertens Annos in Grad.

An:	o	′	″	An.	o	′	″	An.	o	′	″	An.	o	′	″
1.	0.	59.	8.	26	25.	37.	37	51	50.	16.	5	76	74.	54.	32
2	1.	58.	17	27	26.	36.	45	52	51.	15.	13	77	75.	53.	42
3	2.	57.	25	28	27.	35.	53	53	52.	14.	27	78	76.	52.	50
4	3.	56.	33	29	28.	35.	1	54	53.	13.	30	79	77.	51.	58
5	4.	55.	42	30	29.	34.	10	55	54.	12.	38	80	78.	51.	7
6	5.	54.	50	31	30.	33.	18	56	55.	11.	46	81	79.	50.	15
7	6.	53.	58	32	31.	32.	26	57	56.	20.	55	82	80.	49.	23
8	7.	53.	7	33	32.	31.	35	58	57.	10.	3	83	81.	48.	31
9	8.	52.	15	34	33.	30.	43	59	58.	9.	11	84	82.	47.	40
10	9.	51.	23	35	34.	29.	51	60	59.	8.	20	85	83.	46.	48
11	10.	50.	31	36	35.	29.	0	61	60.	7.	28	86	84.	45.	57
12	11.	49.	40	37	36.	28.	8	62	61.	6.	36	87	85.	45.	5
13	12.	48.	48	38	37.	27.	16	63	62.	5.	45	88	86.	44.	13
14	13.	47.	57	39	38.	26.	25	64	63.	4.	53	89	87.	43.	22
15	14.	47.	5	40	39.	25.	33	65	64.	4.	1	90	88.	42.	30
16	15.	46.	13	41	40.	24.	42	66	65.	3.	10	91	89.	41.	38
17	16.	45.	22	42	41.	23.	50	67	66.	2.	18	92	90.	40.	47
18	17.	44.	30	43	42.	22.	58	68	67.	1.	26	93	91.	39.	55
19	18.	43.	38	44	43.	22.	6	69	68.	0.	35	94	92	39.	3
20	19.	42.	47	45	44.	21.	15	70	68.	59.	43	95	93.	38.	12
21	20.	41.	55	46	45.	20.	23	71	69	58.	51	96	94.	37.	20
22	21.	41.	3	47	46.	19.	31	72	70.	58.	0	97	95.	36.	28
23	22.	40.	12	48	47.	18.	40	73	71.	57.	8	98	96.	35.	37
24	23.	39.	20	49	48.	17.	48	74	72.	56.	16	99	97.	34.	45
25	24.	33.	28	50	49.	16.	56	75	73.	55.	25	100	98.	33.	53

Tabula mea convertens Gradus in Tempg.

	D:	H:	′
1	6.	4	13.
2	12.	8	27
3	18.	12	40
4	24.	16	54
5	30.	21	7
6	37.	1	21
7	43.	4	34
8	49.	9	48
9	55.	14	1
10	61.	18	15
11	67.	22	28
12	74.	2	42
13	80.	6	55
14	86.	11	9
15	92.	15	22
16	98.	19	35
17	104.	23	49
18	111.	4	2
19	117.	18.	16.
20	123.	12.	29
21	129.	16.	43
22	135.	20.	56
23	142.	1.	10.
24	148.	5.	23
25	154.	9.	37
26	160.	13.	50
27	166.	18.	4
28	172.	22.	17
29	179.	2.	31
30	185.	6.	44

Tabula mea convertens m. in tpus

	D:	H:	′
31	191	10.	57
32	197.	15.	11
33	203.	19	24
34	209	23.	38
35	216.	3.	51
36	222.	8.	5.
37	228.	12.	18.
38	234.	16.	32
39	240.	20	45
40	247.	0.	59.
41	253.	5.	12
42	259.	9.	26.
43	265.	13.	39
44	271.	17.	53
45	277.	22.	6
46	284.	2.	19.
47	290.	6.	33
48	296.	10	46
49	302.	15	0.
50	308.	19	13.
51	314.	23	27.
52	321.	3	40
53	327.	7	54
54	333.	12	7
55	339.	16	21.
56	345.	20	34
57	352.	0	48
58	358.	5	1.
59	364.	9.	15
60	1.	5.	7. 39

365 | 12 / 30 5/12

Mens. D.
1. 30
2. 01.
3. 91
4. 122.
5. 152
6. 183.
7. 213
8. 243.
9. 274.
10. 304.
11. 335.
12. 365.

Gr:	An.	D:	H.	′	Gr:	An.	D:	H.	′	Gr:	An.	D:	H.	′	Gr:	An.	D:	H.	′	Gr:	An.	D:	H.	′
1.	1.	5.	7.	39	26	26	138	6	47	51	51	271	5	56	76	77	38	23	16
2	2.	10	15	17	27	27	143	14	26	52	52	276	13	35	77	78	44	6	55
3	3	15	22	56	28	28	148	22	5	53	53	281	21	14	78	79	49	14	34
4	4	21	6	35	29	29	154	5	44	54	54	287	4	52	79	80	54	22	12
5	5	26	14	14	30	30	159	13	22	55	55	292	12	31	80	81	60	5	51
6	6	31	21	52	31	31	164	21	1	56	56	297	20	10	81	82	65	13	30
7	7	37	5	31	32	32	170	4	40	57	57	303	3	49	82	83	70	21	9
8	8	42	13	10	33	33	175	12	19	58	58	308	11	27	83	84	76	4	47
9	9	47	20	49	34	34	180	19	57	59	59	313	19	6	84	85	81	12	26
10	10	53	4	27	35	35	186	3	36	60	60	319	2	45	85	86	86	20	5
11	11	58	12	6	36	36	191	11	15	61	61	324	10	24	86	87	92	3	44
12	12	63	19	45	37	37	196	18	54	62	62	329	18	2	87	88	97	11	22
13	13	69	3	24	38	38	202	2	32	63	63	335	1	41	88	89	102	19	1
14	14	74	11	2	39	39	207	10	11	64	64	340	9	20	89	90	108	2	40
15	15	79	18	41	40	40	212	17	50	65	65	345	16	59	90	91	113	10	19
16	16	85	2	20	41	41	218	1	29	66	66	351	0	37	91	92	118	17	57
17	17	90	9	59	42	42	223	9	7	67	67	356	8	16	92	93	124	1	36
18	18	95	17	37	43	43	228	16	46	68	68	361	15	55	93	94	129	9	15
19	19	101	1	16	44	44	234	0	25	69	70	1	17	45	94	95	134	16	54
20	20	106	8	55	45	45	239	8	4	70	71	7	1	24	95	96	140	0	32
21	21	111	16	34	46	46	244	15	42	71	72	12	9	2	96	97	145	8	11
22	22	117	0	12	47	47	249	23	21	72	73	17	16	41	97	98	150	15	50
23	23	122	7	51	48	48	255	7	0	73	74	23	0	20	98	99	155	23	29
24	24	127	15	30	49	49	260	14	39	74	75	28	7	59	99	100	161	7	7
25	25	132	23	9	50	50	265	22	27	75	76	33	15	37	100	101	166	14	46

/ A: D: H. ′

Quia apud Marinum Tabulae Magini quarterae minuta Aequationis & gradus in tempus sibi ab illo computata ubi error ad 4. dies crescat, hinc ijs omissis alias quasi supputare & hinc angulare libuit.

Vsus eae in Directionibus & quartione tpus in gr: & min: & ejus ut patet.

Longdo Nodi ☊ prioris:
Si ☽ ℓ é Desc: ☊ Longdo ☽ ℓ, si v. é Asc: subtrahe eam d.

Longdo Nodi.

à (ad.) distae ☽ ℓ in Ecc: à Nodo.

4.º Ex data Longdne & Laldne stellæ (uel Aspectj correctâ) erue A:R. & Tab: Arg: f: 388. Qua hlâ iter distâa eig à M:C: ut supra. Dde Elevaé pol. supra sume circ: Posit: ut ibid. Hæ Declaé & Diffia Asc: & inde A:O: ut paulo ante.

5.º Ad A:O: stellæ l. Aspectj adde tpũ accidtis post Natiuitæ reducto in gradj & minuta p Tabulas hũ: f. 97. Productũ é A:O: Horoscopi.

Si A:O: Hi { maior, minor, æqualis } ueniens & rectificaé fuerit { A:O: Hi junctus in figura posita; Dc distâa stellæ l. aspectj à M:C: paulo ante suppta } { iusto maior é. iusto minor é. uera é. }

6.º Si n congruunt, iterũ eris negotium (& hoc toties, quoussq; æqlitas rectificaõis gsurgat, uia n. directa n dat) & alia distâa stellæ l. aspectj à M:C: ad Arbitrium (circa q prior iusto maior aut minor erat) erit supponda & statuenda. Inde El: Poli supra tale circ: Posit: Hæ Diffa Asc: manente tñ tpũ priori Declaé & Ae R: ut pdictũ A:O: uel ut prius additũ tpũ accidtis reductũ iterũ faciũ A:O: Hi q iterũ é gferẽda eusq; &, hoc toties, donec omniũ æqualitas.

Hactenus dictũ é de rectificaõe Natiuitatis uera p Directionẽ gressus Hi ad Planetã l. eig Aspectus in Vza. & aliqua accidtia ut morbos, uulnera, carceres, exilia &c. Idem hũ ilgdus de directione M:C: gressæ ad Planetã l. eig aspectus in domo 9a.

Quia (ut paulo ante dictũ) Authores diuersi in rectificaé Natiuitatis n dari uia directa, unde & ego in meis Natiuitatis rectificaé, iteratâ multoties suppositionis gdarq, directis hic cogitaõib sequentes directas, compendiosas & certiores methodos progitaui.

1. 2. 3. Hos tres gressus in Rectificaé Natiuitatis descriptos page. dde 4.º Ex data Long & Latdne (stellæ l. aspectj) correctæ erue A: R: & Tab: Arg: f: 388. Qua hlâ iter eig distâa à M:C: ut supra. Quæ quæ serua

† ite Declaé & Tab Arg. 376.

5. Ab A:O: Hi p tpũ æstimato, subtrahe Annos accidtis reductos, remanet A:O: uera & competens (stellæ l. aspectj) Ab hac A:O: subtrahe iterũ A:R: supra seruata, restabit Diffia Asc: uera (stellæ l. aspectj) & qua colliges El: Poli supra circulũ Positionis & et Distâa à M:C: uera Vt Rad: ad Tang. cõpl: Declair. Vt Rad: ad Tan: cõpl: Alt: Poli loci. ita Sin: Diffa: Asc: ad Tang. El: circ: Posit ita Tan: el: circ: Pos. ad Sin: distâa à M:C:

* in signis Australibus adde in Borealibus, & ductus, uel

6.º Huius distâæ à M:C: & et supra sub Ae R. seruatæ Diffia in tpũ resoluta é uera rectificatio tpis æstimati Natiuitatis. Vale.

Rectificaé Natiuitatum
Per meam uiam directam Directionis conuersæ.

Dde Plã l. Aspectj laldo { creuerit / decreuerit } de { Ascdns. / Desc: }

Vt Rad: ad Tan: cõpl. mãe: Lat. ita Tan: uera Lat: ad Sinũ dist: Plã à Nod

1.º In Plã & aspectibus. Pro tpe exis. timato Natiuitatis, & Ephem. sume Longdnes ☉, Hæ Longdnes & Latdnes Plã. Hæ A.R.D.

(Hæ distâa in De diffia Longdnis & eig nodi. Mãa v. laldnes repies dicto:

Vt Rad: ad Sec: cõpl. distâæ) à nod ita Tan: uera Lat. ad Tan: max Laldnis

2.º In aspectibus tñ. Excerpe ex dicto Ephemeridis loco et Plã maxã laldnes si é { Asc: / Desc: } (excepta Dni infr.) { futuram / lapsam } { ortiua / occidua } Dde die:

3.º Longdo Nodi ppioris.

Si ita { Asc: / Desc: } Subtr: { distâa / addes } { Plã à nodo / à longdne } ad longdnes Plã

4°. Innenta distáa Plá (sub ℔°. 2.) Nodo ḡpiore in Ecliptica adde æquaõe & maxã Lationis congruente in Tab. f. 95. aggregatu é Intervallu plã ab eod nodo Eccentrico.

5°. Intervallu plã Aspectꝰ à Nodo. Pro aspectu Sinistro plã Descdis, uel dextro Ascdis, subtrahe (.N.3. si fieri pñt.) aspectu. ſ. ☌ ☍ 60°, ☌ △ 120°. p. ab intervallo plã, ꝑducta é intervallu Aspectꝰ æqlis incedis (ſ. Asc. l. Desc.) ab eod nodo (& l. 29.) & in eãd plaga. (M. l. Sept.)

6°. Si in ḡpso aspectu dicta subtractio fieri n ꝓt, id fiat uice uersa subtrahendo intervallu plã ab aspectu. Si ꝑducta ḡ é intervallu aspectꝰ à nodo. é 90°. min. d intervallu ilgiꝰ ab eod nodo (.86. l. 29.) ed mõ ḡris incedens (A. l. D.) & in oppsa plaga.

Si v. ꝑducta é 90°. maiꝰ, eiꝰ complm d 180°. é intervallu aspectꝰ eod mõ incedꝰ ed in plaga oppsa & à nodo oppsõ.

7°. Pro aspectu dextro Plã Desc: uel sinistro Ascdis, adde aspectu. ſ. ☌ ☍ 60°. △ 120°. p. ad intervallu plã in Eccentrico Nodo. Si ꝑducta é 90°. minꝰ, iligiꝰ aspectꝰ eé æqlis in eib eé affectꝰ cu ipso plã. æqlis incedens, ab eod nodo & in eãd plaga.

Si v. ꝑducta é 90°. maiꝰ, sume eiꝰ cõpl. ad 180°. q erit intervallu aspectꝰ eãd gõn plaga, d. à nodo oppso, sed nodo ḡris incedis.

8°. A ia ꝑducto aspectꝰ intervallo subtrahe sua æquaõe in gaussu intervalli eiꝰ maxã Lationis (sub ℔°. 2.)

Eperye sl's maiori Tab. ueram speciem Lationem.

9°. Longde uera & correcta aspectus. Si é { Asc: adde / Desc: subtr } distáa eiꝰ in Tel. { ad long. / à long. } nodi.

10. In Plis & aspectibꝰ. Et data longde & Lat. Plã l. aspectꝰ, qre eiꝰ Declaõe & Tab. Arg. f. 376. Ite Alt. f. 388.

Ite reduc annos ætatis dis post Nativ: elapsos in grad. æquatoris hui f. 97. ide

Vt Rad: ad Sin: cõpl. ann. ætat.
ita Tan: el. pol. loci. ad Tan: circ: positi.

Vt Rad: ad Tan: circ: positi.
ita Tan: uera Decl: ad Sin: differiã Asc:

11°. Differiã Asc: adde in ſignis Aust. (subtrahe in Sept.) ad A: R: stellæ uel aspectꝰ, ꝑducti eiꝰ A: O: cui adde annos reductos, aggregatu é uera A. O. Hi. Vnde ablatis inde 90°. semp A. R. M. C. huiꝰ A. R. M. C. & A. R. O. differia in ſpã resoluta é uer ſpã Nativitis post Meridiẽ, si A. R. O minor é, q A. R. M. C. Ante Meridiẽ v. si maior, unde si hæc differiã subtractã à 24. Horis residuu erit ſpã Nativitis correcta & post Meridiẽ sed ꝓcedtis dici.

Dubium an ☽ ☌ ☍ ☌ ☉ ☍ ☉ ☌ ☍ ☌ ☉ ☍ ☉ ☌ ☍ ☌ ☉ ☍ ☉

Revolutio
modo rationali.

1°. Sume pitus ☉ in Nativitate quod quære in Ephemerid. anno dat. revolutionis, quod quia ordinarie inuenitur, sumitur proxime minor vtg.

2°. differa seu modus diurnus ☉ & Tab. motus ☉ horarij in descensu vsq; iterato in quo fuerit ingressu offeret minuta dicta proxime minori datae ex coaggrego purgato pitu quasi ☉ in radice: in margine sinistro v. gr. colligendo hoc corrigendo post Meridie sub hi' tit. Meridianus Ephemeridis n. v. tui loci Vide

3. Hoc hoc corrigendo Operando circa quæ cadunt dubia talia sunt meridiani sua inæqualitates dier. & Vsurpatio T. A: ~~in aequalibus~~ in æquato. Tempus vero sumpti ex 2. excepto T. Oeq: his deno. ibi utere & progredere vbique sicut in Nativitate.

Ingressus planetæ ē hic revolutionis
lle in loco eundem, prius aut alterius
planetæ vel ☉ vel ☽. in quo aliquis
eor fuit momento Nativitatis.

Sol hic n' alior' sed solummodo suus
locus ingrediens quidam. Vide Arg. par. f. 295

Quidam hi Ingressus quidem hic
solo revolutionis, censes hi' inopportuna
observatæ fierique et alio quovis.

Transitus planetæ sunt quilibet
hic planet ~~hic~~ hic cum loca sua Nati-
vitatis & suos significatores primarios q. ex
J. D. asc. MC. ☌. Vel aspectu ☍ & □.
Vel suos domicilia tam Nativitatis q revo-
lutionis. Sic quidam ☽ hic in locum
Nativitatis planetæ, aspectum, modo ☌.

Resolucõ Triangulorũ Sphæricorum Rectangulorũ.

Coroll. 1. Si crg unus ℓ quadrans, anguli eid oppositi erũt recti: Si 90. minor acutꝰ: Si maior obtusꝰ, & cõtra.

2. Si crg unus ℓ quadrans, hypothenusa ẽt eriã quadrans. Si ambo sũt 90. minora ℓ. major, hypothenusa erit quadrante minor: si v. crg unus ℓ quadrante maior, & alter minor, hypothenusa erit quadrante maior & cõtra.

3. Si anguli unꝰ hypsis adiacentes recti, hypsa erit quadrans. Si ambo isti sũt recto maiores ℓ. minores, hypsa erit quadrante minor. Si v. alteruter ℓ recto maior, alter minor, hypsa erit quadrante maior & cõtra.

4. Cuiuscunq; Trigli Sphærici tres anguli sũt duob rectis maiores.

Propos. 1. Angulũ invenire.

1. Datis ang. obl. & crure isti adiacente invenire alterũ ang. obl.
Vt Rad: ad Sin: dati ang: obl:
Sic Tang. cõpl. cruris dati. ad Sin. cõpl. ang. qsiti.

2. Datis crure uno & ang. obl. eid oppõso invenire alterũ ang. obl. Ab si anguli sibĩ acuti ℓ. obtusi: Vel si Hypsa ℓ. alterius crꝰ ẽ quadrante minꝰ ℓ. maior.
Vt Rad: ad Sec: cruris dati,
Sic Sin. cõpl. ang. dati, ad Sin. ang. qsiti

3. Datis Hypsa & crure uno, invenire angulũ isti cruri oppõsitũ.
Vt Rad: ad Sec: cõpl: Hypsæ.
Sta Sin. cruris dati. ad Sin: ang. qsiti.

4. Datis cruribꝰ invenire quemlibet ang. obl. eorundẽ
Vt Rad: ad Sec: cõpl: cruris anguli qsiti adiacentis,
Sta Tan: alterius cruris. ad Tang: ang. qsiti.

5. Datis Hypsa & uno crure, angulũ isti adiacentẽ
Vt Rad. ad Tang. cõpl Hypsæ.
Sic Tan: crur. dati ad Sin: cõpl. ang. qsiti.

6. Datis Hypsa & angꝰ obl., alter ang. obl.
Vt Rad: ad Sin: cõpl.
Sic Tan: ang. obli dati ad Tan: cõpl. ang. qsiti

7. Datis Hypsa & angꝰ ob., crg isti angꝰ oppõsitꝰ.
Cruris Vt Rad: ad Sin: Hypsæ
Sta Sin: ang. obl. dati ad Sin: cruris qsiti.

8. Datis Hypsa & uno crure, alterum crg.
Vt Rad: ad Sec: cruris dati,
Sta Sin: cõpl hypsæ ad Sin: cõpl cruris qsiti.

9. Datis angꝰ quodlibet crg.
Vt Rad: ad Sec: cõpl. ang. ob. cruri adiacenty
Sta Sin cõpl. alterius ang. obl. ad Sin. cõpl. cruris qsiti.

10. Datis uno crure & angꝰ obl. eid adiacente alterum crus.
Vt Rad: ad Sin. cruris dati,
Sic Tan: ang. obl. dati, ad Tang. cruris qsiti.

11. Datis uno crure & angꝰ obl. eid oppõsito, invenire alterum crg. Ab si modo sciat, sitne hoc, ℓ. hypsa, 90. minor ℓ. maior, ℓ. sitne alter angꝰ obliquꝰ, acutꝰ ℓ. obtusꝰ?
Vt Rad: ad Tan: cõpl ang. obl. dati:
Sic Tan: cruris dati ad Sin: cruris qsiti:

12. Datis hypsa & angꝰ obl., crg isti ango adiacens.
Vt Rad: ad Sin: cõpl ang. obl. dati
Sic Tan: hypsæ, ad Tan: cruris qsiti.

13. Datis angulis, invenire Hypsam.
Hyps Vt Rad: ad Tan: cõpl anguli dati angꝰ obli.
Sic Tan: cõpl: alterius angi obli.
ad Sin cõpl: hypsæ.

14. Datis cruribꝰ Hypsa ℓ.
Vt Rad: ad Sin: cõpl anguli cruri,
Sta Sin. cõpl. alterius cruris, ad Sin: cõpl Hypsæ.

15. Datis cruce & angꝰ obl. cruri isti oppõso Hypsa. Ab modo sciat sitne huic ℓ. alterum crg, 90. minꝰ ℓ. maior, ℓ. sitne alter angulꝰ obliquꝰ acutꝰ ℓ. obtusꝰ.
Vt Rad: ad sec: cõpl. angi obl. dati.
Sta Sin: cruris dati ad Sin Hypsæ.

16. Datis uno crure & angꝰ obl. cruri isti adiacente, Hypsa.
Vt Rad: ad Sin: cõpl. ang: obl. dati
Sic Tan: cõpl cruris dati ad Tan: cõpl Hypsæ.

Resol: Triang: Sphær: Obliquangulorū.

Vt resoluat̃ mxā pars hyl̃or Sphær: obliqgl̃or, u dumtaxat in duos Trigla Rectgla que pendant̃ duba ab extrēte tale, is dati habeat̃ ad alterā extrēt̃ angulū datū: basin ꝑdūta, si ita ē: Et hm inueniunt̃ trī ꝗsit̃ ꝗ trib⁹ datis hyl̃or rectgl̃or. Quia a modꝰ ꝗ inueniones ꝗpl̃aris (ꝗ tres ad minimū casꝰ regrit) cōis ē & ꝑticl̃ris ꝗ ꝗpones ꝓcedūt, cui declarare ꝓtermittendū ꝗ monstrabimꝰ quōs hyla rectgla sine inuentōe ꝗpl̃aris datis ꝗsitis solui̇ ꝓb.

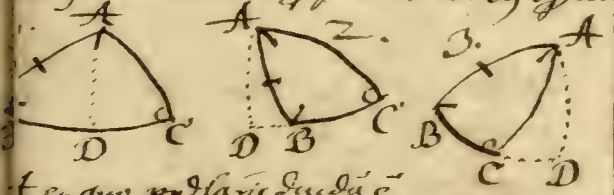

1. ꝗt ē quo ꝗpl̃aris dubia ē.
2. angulꝰ datꝰ alteri datō adiacens.
3. in quo latꝰ inuidit ꝗpl̃aris ad basin.

Si ang⁹ B & C (basin BC ita ꝗtes) sint acuti, ꝗpl̃aris cadet intra hyla: si B ē obtusꝰ cadet extra B. Si C ē obtusꝰ cadet extra C. Iustificā.

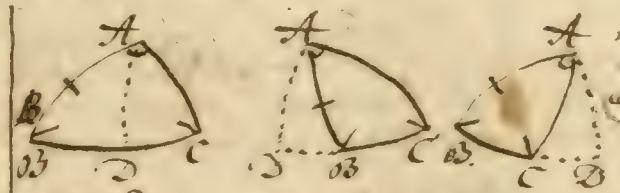

Vt rad: ad sin. cōpl. ab.
Ita Tan: abc. ad Tan. cōpl. cad.

Vt sin. cōpl. abc. ad sin. cōpl. bca.
Ita sin. bad. ad sin. cad.

Si ꝗpl̃aris cadit intra hyl̃, summa bād, cad: si extra, differia eōr ē angulꝰ ꝗsitꝰ bac.

1.

Datis duob ang. & latꝰ incidente inuenire tertiū angulū.

Vt rad: ad sin: cōpl: AB.
Ita Tan: abc. ad Tan: cōpl. bad.

Inuento bad, cognit̃ cad.

Vt sin bad. ad sin: cad.
Ita sin. cōpl. abc. ad sin. cōpl. acd.

Nota.

In ꝓmo & 2o hyl̃o acd, id ē ꝗ acb, sed in 3o inuento acd, summendū ē eiꝰ cōplm ad 180o. vt habeat̃ acb.

Operaō breuissā ꝗ Logarithm.

AB. 30°. 0. sin. cōpl. 9.9375306.
abc. 38. 0. Tan. - 9.8928098. sm. co: 9-8965321.
bad. 55-55. Tan. cōpl. 19.8203404. sin. c. 0818525. co: ar:
cad. 48. 5. - - - - - - - - - sin. - 9.8716414.
acb. 44. 56. - - - - - - - - sin. co. 9.8500260.

2.

Datis duob latēr & angulo adiacente eōr oppō, inuenire angulū ab ijs comprehensū.

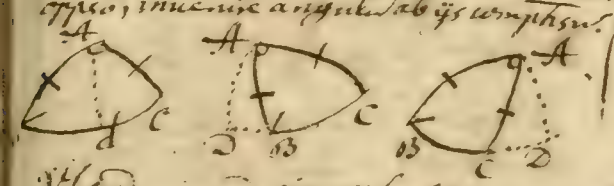

Vt rad: ad sin: cōpl. abc.
Ita Tan: abc. ad Tan: cōpl: cad.

Vt Tan: ac. ad Tan: cb.
Ita sin. cōpl. bad. ad sin. cōpl. cad.

Si ꝗpl̃aris cadit intra hyl̃, summa bad, cad ē angulꝰ ꝗsitꝰ. Si extra, eōr differia ē angulꝰ ꝗsitꝰ bac.

3.

Datis duob ang. & latere alterutri eōr oppō, inuenire tertiū ang: modo sciat̃ vtrū acutꝰ l. obtusꝰ: & l. si ꝑtes lateris alteri angulo dato oppositi cogit̃.

Impl: arithm: c sessionū Decā a 10.000.0.0.0. subtracti:

Radio:

4.

Datis duob lateribꝰ & angulo ab ijs comprehō, inuenire que tertius angulus

B.

In hoc casu ꝗpl̃aris necō dubia ē: & tales anguli ꝗsiti oppositi.

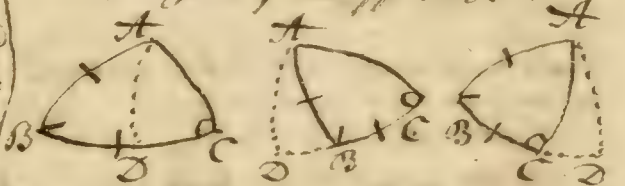

Vt rad. ad sin: cōpl. abc.
Ita Tan: ab. ad Tan: bd.

Inuento bd. cognit̃ cd.

Vt sin: cd. ad sin: bd.
Ita Tan: abc: ad Tan: acd.

In ꝓmo & 2o hyl̃o, anguli acd. id ē ꝗ acb: sed in 3o, inuento acd summendū ē eiꝰ cōpl ad 180o. vt habeat̃ ꝗsitꝰ acb.

5.

Datis duob lateribꝰ & angulo uni eōr oppō, inuenire angulū alteri oppōm: modo sciat̃ vtrū acutꝰ, an obtusꝰ.

Vt sin. lateris dati ad angulū oppositū
ad sin. ang. dati.
Ita sin alterius lateris dati
ad sin. ang. ꝗsiti.

6. Datis trib. lateribus, quemlibet angulum.

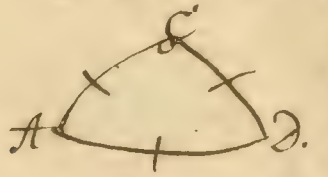

Addantur tria latera & semisse summæ eorum auferatur unumquodq; latus angulus quæsitus comprehendens, residui eorum differia.

Dein adde coplta arithmeticam Logarithmi sinuum laterum angulum quæsitum comprehendentium, Logarithmi sinuum differiarum inveniantur; semissis summæ eorum Logarithmi sinus semissis anguli quæsiti.

AD. 42°. 8'.

AC. 30. 0.	sin.	0.301030 00.	Char.
CD. 24. 1.		0.389555 5.	
Summa laterum 96. 1			
semissis summæ 48. 6.			
differia AC. 18. 6.		9.492308 3.	sin:
differia CD. 24. 2.	sin.	9.609880 3.	sin:
Summa		19.792772 1.	
semissis summæ 51. 58.		9. 896386 0.	
duplum 103. 56. anguli quæsiti ACD.			

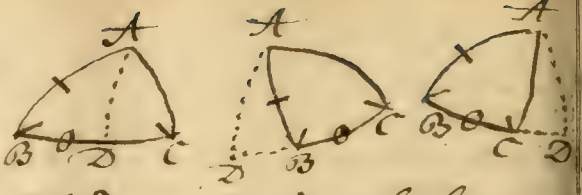

Vt rad. ad sin. compl. abc.
sic Tan: ab. ad Tan: acb.

Vt Tan. acb. ad Tan. abc.
sic Sin. bd. ad sin. cd.

Si angulares, adde minora trigona, summa bd, cd; si cobra, differia eorum est latus quæsitum BC.

7. Latera. Datis angulis invenire quælibet latera.

Si anguli mutandi in latera ejusdem & loco majoris anguli & laterum ei oppositorum sumi debet complementum ad 180°. oppositum eadem erit, quæ in præcedenti propositione 6ta.

8. Datis duobus angulis & latere uni eorum opposito; invenire latus alterius oppositi. modo sciatur simul 90°. minus latus.

Vt Sin. anguli lateri dato oppositi
ad sin. cogniti lateris,
Ita sin. alterius ung. dati,
ad Sin. lateris quæsiti.

9. Datis duobus lateribus & angulo ab ijs comprehenso invenire tertium latus.

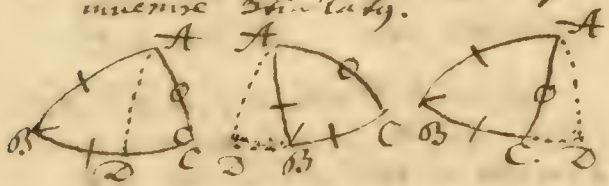

Vt rad: ad Sin. compl. abc.
sic Tan. ba. ad Tan: bd.
Invento bd. cognito cd. adde d:

Vt sin. compl. bd. ad Sin. compl. cd.
sic sin. compl. ab. ad Sin. compl. ac

10. Datis duobus angulis & latere uni eorum opposito invenire latus indiacens angulis datis. modo sciatur simul latus quæsitum, & latus alterius anguli dato oppositum, 90° minus latus.

11. Prop.

Datis duobus lateribus & angulo uni eorum opposito, invenire tertium latus.

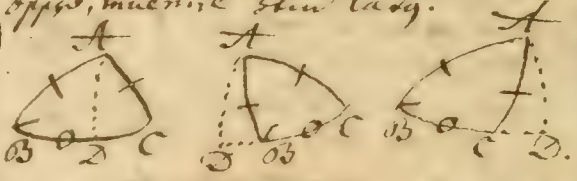

Vt rad. ad sin. compl. abc.
sic Tan. ab. + ad Tan. bd. + adiacens

Vt ~~rad~~ sin. compl. ab. ad sin. compl. ac.
sic sin. compl. bd. ad sin. compl. cd.

Si angulares cadit minora trigona, summa bd, cd; si cobra differia eorum est latus quæsitum.

12. Datis duobus angulis & latere indiacente invenire duplex alterum latus.

In hoc casu angularis necessario dividi debet angulus datus lateri quæsito adiacente.

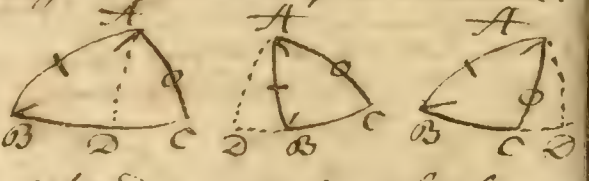

Vt rad: ad sin. compl. ab.
sic Tan. abc. ad Tan: compl bad.
Invento bad. cognito cad.

Vt sin. compl. cad. ad sin. compl. bad
sic Tan: ab. ad Tan. ac.

Appendix Quæstionū Astronomicarum

1. Datis mēā obliquitate ecliptice & distā Solis à ☉ vō æquitio: inuenire eiꝰ declāc.

Vt rad: ad sin: distāc ☉ ab æquitio,
ita sin: mēæ obliqtis, ad sin: declāis q̄sita.

2. Datis mēa obliqte ecliptic, & declāc ☉is, inuenire eiꝰ locū in ecliptica.

Vt sin: mēæ obliqtis ecliptice, ad sin: declāis ☉,
ita rad: ad sin: distāc ☉ à ☉ vō æquitio.

3. Datis mēa obliq: ecliptic, & distā ☉ à ☉ vō æquitio, inuenire eiꝰ ASR: recā.

Vt rad: ad sin: cōpl: mēæ obliq.
ita Tan: distāc ☉ ab æquitio, ad Tan: asc: recte

4. Datis mēa obliqte Ecliptic & declāc ☉. ascē recā.

Vt rad: ad Tan: decl: ☉.
ita Tan: cōpl obliqtis, ad sin: asc: recā.

5. Datis mēa obliqte Ecl: & distā ☉ à ☉ vō æquitio, inuenire angulū, quē faciūt Ecliptica cū Meridiano.

Vt rad: ad sin: cōpl distāc ☉ ab æqtio
ita Tan: mēæ obl. ad Tan: cōpl anguli q̄siti.

6. Datis mēa obliqte Ecliptic & declāc ☉, angulū Ecliptic cū Meridiano.

Vt [illegible] sin: cōpl: decl ☉. ad sin cōpl mēæ obl.
ita Rad: ad sin anguli q̄siti.

7. Datis declāc ☉ & El: Pol. amplitūdē ☉ Orbitæ & occidua.

Vt sin: cōpl El: Pol. ad sin: decl: ☉.
ita Rad. ad sin: amplitūd: q̄sitā.

8. Ex decl: ☉ & El: pol. diffria ascēs.

Vt Rad: ad Tan: decl: ☉.
ita Tan: El: pol. ad sin: diff: ascēs:

9. Ex Decl: ☉ & El: Pol. Hora Orbis & Occ: ☉. Vide X

Vt rad: ad Tan: decl: ☉. Semidiurni
ita Tan: El: Pol. ad sin: cōpl arcꝰ seminocturni:

Arcus seminocturnus in q̄s reductꝰ, dabit Horā Orbis, eiꝰ cōpl à 12. Horā occāsꝰ.

10. Ex El: Pol. & Hora Orbis l: Occas: ☉ Declāc: & gradū quæ die ☉ orit & occidit hora data.

Vt Rad: ad sin horæ datæ
ita Tan: El: arq: ad Tan: declāis ☉is.

Tempꝰ inter horā datā & datā l: sequē 6 Horas quæ tabulis gradꝰ æquitis oritꝰ

Vt rad ad sin: arcꝰ æquitis inuenti
ita Tan: cōpl El: Pol. ad Tan: declāis ☉.

X N. arcꝰ seminocturnus q̄dē hūc in signis Australibus: seminocturnus v. in signis Borealibus.

11. Datis El: pol: declāc ☉ & Horā diei inuenire altūdē ☉is. 11.

Vt rad: ad Tan: cōpl El: pol.
ita Sin: cōpl distāc ☉ ab horā 12ª ad Tang: lōi arcꝰ inuenti.

Auferꝰ q̄nā arcus sic inuentꝰ & distā ☉ à polo, reliquꝰ erit q̄ꝰ arcꝰ inuentꝰ.

Vt sin: cōpl q̄sti arcꝰ inuenti
ad sin: cōpl q̄ꝰ arcꝰ inuentꝰ.
ita sin: El: Pol. ad sin: altūdis ☉is.

Hæc praxis longè difficilior ē q̄ illa Medij: Vide meū Volum: fol: 132 & 133. qua facilior ecquitas n̄ pōt: [illegible] inuentio ☉is!

Ad inuendā altūdē ☉ Horā 6ª

Vt rad: ad sin: decl: ☉.
ita sin: El: pol. ad sin altūdis q̄sitæ.

12. Datis Azimuth & declāc ☉ cū horā diei, altūdē ☉. 12

Vt sin: Azimuth ☉ à meridiano,
ad sin: cōpl: declāis ☉.
ita sin: distāc ☉ à meridiano Horæ:
ad sin: cōpl altūdis q̄sitæ.

13. & declāc, altūdē & Azimuth ☉. Horæ. 13.

Vt sin: cōpl: declāis ad sin: cōpl altūdis
ita sin: Azim: à merid. ad sin: distāc à merid.

Quartus hic nō liquā ad inuendā horā facilis ā q̄ntus sequēs, modo habeas lineā meridiē Hor: & Cē recte ductā: q̄ observando cū umbra parui stili angulū Azimuthalē, ipsō momento quo altūdo observata, habēs horā q̄sitā.

14. Ex Elev. Poli, declāc & altūdē ☉ Horæ.

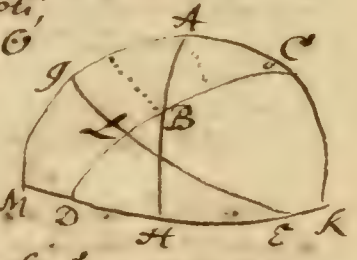

C. Polꝰ.
CB. Æquin.
AC cōpl: altit: Ck.
ab. cōpl: altit: Bk.
bc. distāc æstri à polo, q̄ æquitis q̄ addita l: subtractæ declāis datæ à 90.

ACb ē angulꝰ q̄situꝰ l: distā æstri b à meridiano Hā, cuiꝰ mēnsura ē arcꝰ æquitis IL. q̄ reductꝰ ē in Horas & ☉.

Quartus hic plurimū in praxi occurrit, & crūt facillē resolvēdꝰ p̄ Prop. 6. Taylor. obliquangulor: fol: 104. Sic:

Add: complemā arithmeticā Logarithmi Sinꝰ cōpli El: pol. Ac & distāc Solis à Polo bc. Logarithmus sinus differiāi inuentus: Summa horū trium erit Logarithmus Sinꝰ arcꝰ, q̄ duplatꝰ & in horas reductꝰ dabit distā à meridie.

Diffria a. Seragesimā: Addantur B. tabulæ cōpl: El: Pol, distāc ☉ à Polo, & cōpl altūdis ☉. & Summa semissis auferꝰ cōpl: El: pol. & distāc ☉ à polo, & hābis Diffriam.

Eo El. Pol., alde, & declaé stellæ
(mutatis Hora mutandis).

Fiat ggraó sicut præcedens cui & hbis d. stá, stellà à Meridiano, q subtahdá é cub asc. rect. (si observaó fuerit sit nocty Orbis cadta sit nocty occasu.) & hbis d. rect. M.C. & qua si subtahatur d. 2: O. remanebit eig distá à Meride transacta, q in tpis redacta dabit horas q̃sitas. N3. si d. 2: O. inuenieb⁹ maior A. M.C. huic addi 24 360. et ista subtahi poss, & sic innotescit distá Oris à Meridie dstáta, q é hora q̃sita q̃ quæritur in tpis summo 15. p hora.

Datis locis O & Elevaé Pol:
Horas tpis & finis crepusculor.

Linia ordinis duraó crepusculor debitis tpis, quæ Oé infra Horizontem usq; ad 18. gdus & quod id tpis requiritur donec sol ab 18. altitudis usq; ad Horizontem, quod ab Horizonte usq; ad 18. infra eund: sic ut habita hora dictæ altitudis & Epor. 14 & cognita hora Orbis Occasus & ppos. 6. eár differia erit diurnæ crepusculi, quæ addita Orbi Occasui hbis finem & principii.

---

15. 15. Datis Declaé O & El. pol. Azimuth Oris. hora 6a

Vt rad: ad sin. cõpl El. pol.
sic Tan: ded. Co ad Tan: azim. O a b Orto (Occasu ad Septrid.

Azimuth Oris hora 6a é angulus Azimuthalis hora 6a, q̃ q̃rit Dn̄ inuenit, nisi in signis Septtrlib⁹ v. vi. & c.

Quando hæc reperire prius ad abbreviandas calculi tabulas Azimuth horæ 6a: & portio alias horæ cognitæ é ut hic in q̃stæ septr.

---

16. 16. Ex El. Pol. decl. & altde O, Azimuth inuenire.

Vtilissima hæc q̃stio in Gnomonica p. declando Meridianos quorumcunq; & naturam magnis resolvit, sicut præcedens 14a & 15a sic:

Hide hæc tria latera: cõpl El. poli distaã O à Polo, & cõpl altis O. : & semisse summæ eár angulor cõplum Elevatis Poli & cõplum altis O, qui habeantq; eár differiæ. Hinc Adde cõpta arith. Logarithmi sing cõpli El. Pol. & sing cõpl altis O, Logarithmi sinus dimidiæ innotescit semissis summæ erit Logarithmus sinus complementi Azimuth q̃sit. Vt supra.

N3. complementum altitudis O aliquando & partes Boreis & Australibus, eig loco sumendæ aggregatus tpis altitudinis quadrante 90. q̃ tunc præ angulus quadrantis major ẽ à Polo arctico ultra æquatorem existens antarcticus & semper. Huius anguli 90 maioris sumendus complementum arithmeticum, reliqua ppe inuariata.

---

17. Observatis in Dia C. mobili duab altitudib⁹ Oris ⊙ (cuius declinatio nota.) adhibeat̃ distantiæ Azimuthales: innotescit Elevatio Poli, eár⁹ Azimuth.

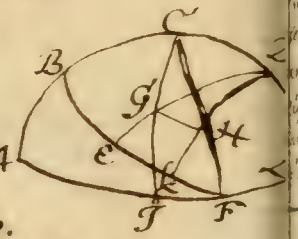

Abcd. meridianus.
C. zenit. D. Poli.
bef. æquatis.
dil. Horizon.
G. & H. O C. ⊙.
GE & hk cor altitudo.
If. distantia Azimuthalis.

Quæritur Elevatio Poli DL. & angulus Horizontis LF. ou Al. ou af.

Quia in trigono GEh, cognita sunt duo latera ge & ch. (complementa gi & hf.) adhæret angulus geh (q é ang if.) ang. ghe, & ang. ghc et reciproci.

Rursus in trigono cdh, datis lateribus cd & hd. (complementis declinationis ge & hk.) & gh et reciproci anguli chd, à quo si subtrahatur ghe, remanebit ang. chd, adhærens in trigono chd. cognitis duobus lateribus ch & dh, & angulo quæ capiendus, et datis cd reciproci cum complemento dl. é elevatio Poli.

Vel ut et ang. dch, q é ang Horizontis fl, cui complementum af, é ang angulus lineæ meridiei & azimuthalis stellæ observatæ in H. Si a: solummodo innotescit fl. & complementum 90. hinc Azimuth Septentrionalis C. meridianæ Orientalis, quod simul minor a maior 90.

Vtilitas huius magna é & maxime ne gnetis exposita & meridiana.

---

18. 18. Ex El. pol. & distã O à meridiano Horizontis ind meridiei & eius Horizontis.

Vt Rad: ad sin. El. pol.
sic Tan: distã O à merid. ad Tan: ang H Horizontis q̃siti.

---

19. 19. Ex long. & latde stellæ fixæ, eius Declaé.

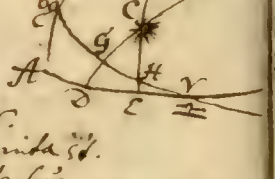

Acb. æquatis.
P. eius poli.
& ♈ p. Zodiaci.
E eius poli.
Apz. colurus solstit.
C stellæ data.
eius longitudo ♈ g ♈.
latitudo GC. cognita ⊙.

Innotescit CE eius declinatio.

Arcus Pz cognitus 23. 31. 30. (polus Pz ab C. cognitus et (q é æquatis GC.) angulus PzC. ijs complitis et é cognitus, q é distã stellæ à loco cognito, & arcus ♈G eius mensura cognita é. Idem arcus PC. reperiet, cui complementum CE. é declinatio q̃sita.

20. Ex Long. & Lat. * fixæ
cuj A. Rectas.

In figâ Gradle arg Apelly VE & A.R.
ignita. In tylo CPZ. Datis duob la-
teribb PZ. CZ & angulo indiacente, hbis
angulj ZPC. cuj mensura & arcj BE.
Ht coptum supra 90°. & ipsj VE. Ad
arcj BE. quæ & ce minor 90°. arcj hi VE.
& coptum angj ZPC. ad 90°.

21. Ex Long. & Lat. Stellar
l. Virbis, invenire earl Distaa sive
arcal maioris circuli ind eas comprehens.

A. C. & Stellæ l. Virbes.
B Poli.
& EC. latt. datæ.
diffia Longd.

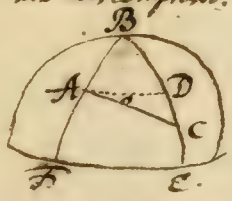

Ygitj in tylo abc.
Datis lateribb ab, ac. & angulo A, ab
iis comphso, cuj mensura & arcj DE.
cgnti et bc. p 8pp. 9. Obliquangl.

22. Ex decl. C, El. Pol, & Azimuth,
Hora.

BF. meridianj.
Z. Zenith.
P. Polj.
HF. Horizon.
E. æquatis.
A. partj C. A.

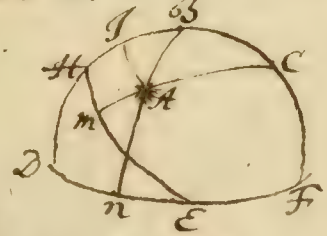

Data declaç AM, et datj arcj AC.
& coptum. BC. distaa Polor data &.
Angj ABM. Azimuthalis datj & pp obser-
vatæ.
Ygitj in tylo abc. datis duob la-
teribb AC. CB. & angº CBA. coptum angj
ABM, invenietj BCA, q & arcj IA,
cui HM, quo diviso p 15°. hbis Horas.

23. Datis ABC & declaç C cu
angº Azimut, Hora I & Elevaç Pol.

Arcj BA. coptum alldis CAN, datj &,
ubi et AC, nec & angj Azimuthalis.

& Sin: arcj AC. ad Sin: angj ABC.
ric Sin. AB. ad Sin angj ACB, q & arcj
IA l. HM & horæ quæsita.

Et ut invenietj Elev. Poli: Vide
analogia p inventione latens bc.
complt alldis Poli.

F. V. S.

Tabula
Logarithmica
Ex Tab. Sin. p & Log-mor
Adr. Vlacq. Hagæ Comitis.

Exegesis

Logmor ab 1. ad 100 000.

Invenire Logmū ni 10000000. n
excedentis, q n & in Tabula.

De nō dato (.3567894.) invar 4. figuraj
(3567.) quæ & Logmūs (3.5523031.). Hunc
subtrahe à prima maiore (3.5524248.). Diffia
(1217.) duc in reliquas figuras ni dati (.894.)
à p^duct (.1087998.) abrumde tot figuras
quot reliquæ fuerunt (.hic tres.) rejiciendum
(.1087.) adde Logmus primo reperto (3.5523031.)
summa (3.5524118.) & Logmus quæsitus, si prima
figura (3.) mutanda, q & dr & minor
unitate minor nō figura, ijs nij sumæ
ejectæ. (.hic ad figā 7, unde acquiramus 6.
loco 3. & emergit (.6.5524118.)

A B G H I. Col & ffusq; A. quod Gravani cum ☽ ♃ ☍ ♀ ☌ ♂ ☍ ♄ ☌ ☿ ☍ ☉ ☌ ♅ ☍ ♆ ☌ ♇ ☍ ☊ ☌ ☋ ☍ ☽ ☌

Ad ♄ & ☿ sume ℥ ptes aqtes, liquiritiæ, fœnic.

Ad ♂

Ad ♏ m̃ p. i. sume mꝑ. p ½. l. ℈ 2. ad 3.

♄ gtab. Dpröbl

Dz vom ♄ glab ist zů bereitung aller silberglett vnd bleyweiß fast ein gůtlichs Dpröbl gelegth.

Dpröbl ℔ ℥ 4.

℔ ♄ auff ein scherb, vberstrewt ℔ mit ♄ pulv ♄ iß vnd die glůet darauff gegossen, wie a. gemeldt, vnd alls mit ein dreyeckhigen eisen, ein gossen loch darein gestossen, wie a. gemeldt, vnd ♄ gemacht, auff ein scherb mit pulv ♄ ausgestrewt (gibt ein faulbsserisch gelbes glat), vnd abgetrieben, gibt ein gůtes Dpröbl. Ist offt nutz.

Marchasit Dpröb.

D marchasit lassen sie ein prob, alß zůvor mit anderm ♄ gethan, fast ein feine probe hinderlassen vnd gůth gelten. Item marchasit mit bleyglet ein probe, doch das ♄ gepulverte gibt auff ein bestes probe alß d bleyasch alß auch das silber zubereitet.

♄ ♄ ij . . . .

℔ 25. April 1574. hab ich genommen ♄ li. ℥ ij. * ℥ i. ℔ ♄ p se ℥ i. (Item an ♄ ♄ p i. ☿ p 2. deinde de mali & ♂) ad stundam reberbi ordinavi ♄ℓ. Deinde ordinavi mixturam de bili * & ☿ 2. adiutami aliquid excipiendum bili, paulo post undi in semidiaphoretica ♄ mixtæ fluere, & deinceps ♄ calcinata, bili capellæ iuna cum vitro & ♄ se refrigerare permisi, & in fundo ♄ subsedente speci, qui obiit cellecta ponderabat ℥ v. ♄ 10. Residua mixta bili cum v coverani, residente granino ♄ in calore ♄ sicarni benid, inde ☿ bili collegi ℥ iij. ♄ residuo pulveris cum ♄ℓ ponderis ℥ vi. ♄ 38. Vide facile liquet quæ ♄ ij ☿ in ☿.

☿ 2.

℔ ☿ 8. ℈ 3. ☿ 2. bili liquefacta effudi in magna & ita cum ♄ de ☿ pretiosi, facciebus. Cubitata re liquit bili ☿ ℥ pulveris subsequentis ☿ ij, quæ

℔ ♂ p. i. ♄ p. i. ☿ ℥ cum calcinibus ♄ & ♄. Fac. bili ☿ p. liquit ☿ p. 2. ☿ ☿ & cruci gelum est in calore nec diu

liquit ☿ marchasitæ ☿ p. 2. ☿ ☿ & cruci gelum est in calore nec diu

℔ ☿ ♄ p. 2. ☿ p. i. liquat.

♄ ☿ ♏ . . . .

℔ fürnemlich bei i. ☿ ☿ grandesiant optimè, die mixta bili ☿, mox ut ☿ fluxa, pt accelerari ☿ agitabit mixtum (Pfeifen) impersui ☿ & ♂ gtibila & mixta sunt 20. lot, die in fortifié ♄ reliqui ☿ ☿ stera, effudi & argenti de ♄ ☿ pulcherrimi.

Ist in vnser Probirkunst ein nützlich ding, wir dann mehr, nachdem es wird von vnsern angehörigen vnd gute freunde vom Bleyschmeltzen abgefordert. Es ist offt schaden angelossen, wo solch mittel nicht were gebraucht.

Mei Labores Chymici

probationes & probati.

℞. ℥. Dri. ☿ tot. ☽ ℔ij. bene cāsta misce sut, fluant & effunde in conu, hbis Regulū ii. lotonū ℔. 3ª. pars ☥ quinta ℔ in Regulū si diu fluant: qua diutiq fluit tanto plq evaporat ☥ & regulq acquirit. Mercurius. Huiq ♃. p. i. ☿. p. i. ☽. p. ½. fac ut prig, & hbis nip minor. 1ta ꝑte prioris regulī. ~~Hic compl. et ℔.~~

Degenerat.

℔. Regulq cū solo ☿ calcinato n̄ bene fundit, ☽ n̄ liquat, nec mercurio fluit, ubi pbau, ita ut de X. ~~nip~~ fundi n̄ potit, sed e ꝑte X. adhuc ℔ gite ut qdu decidat sed ꝑ mediu fructor pasta. Vide Basil. Valent. de Reg. ℥ij stellato n̄ debuit illuisse ☿ simplex urbi sed ☿. Mihi in Seneto fol. 191. Vide aut de Radice ☿. solu aut ☿ cndq admiscy aliis salibꝫ

Reg. ℥. o ☿. A. 63. D.

Supradicti ♃ primi sugi ad limatura ☿ randentis, sutq liquatus effudi in conu, q erat, n̄ solidq, flauu tū cera aurei & corneli pulcherrimi colōris. Hoc gluto ingressus ad A. 63. D.

♃ alb. ☾.

℞. ℥. 9. tot. limat. ☿ 4. tot. ☿ 4. tot. ☽ 4. tot. ♂ mixti pondq ☿ bene candunt, qbus amixis sut bene fluxerunt in portatu salia; dedi ♃ 4½ tot.

☥ gluto.

℞. Minij p 32. in tenuiq aliqq linteo und ferro in ☿ ~~hab~~ plissfer ganz klein gepülvert & ziehling p. i. tap in WC. in offnen ☥ so flüssig i. ℥. ß wird, als allein am boden. ß Dan d grauisch ☥ gluto wird in ☥ gesmalzen, und in Schmalz in einen ☽ schmalz gleych, wird und hart d. Mercurius Schmalz, wird in Brüh ℥ ½ ist hartnackigt braunfy und darnach klingly tuschy, OD klar mach darnach

Fulmin. ☿ ij p. minimū ☥. p. i. Quid si minq par ☥.

In redigendo cinerib candefacto fluxerunt ☥ ℥ viij. de importatis ☿ ℥. qua nup é absorpta & pulcherrime decisit reliquas minimū granulas. Dē. Proteus pondus ingressū alia ☿ tot. 4. p. ☥. sed ☥ abstinuerto recidunt ☿ iduruit, unde addidi adhuc 4. p. ☥. & adhuc ☿ induruit medium, cui denuo superaddidi p. 2. ☥. & bene decisit. Vide ad finem ☿ requirendi p. 16. aut ad minimum 10. ☥.

Fulmin. D. pleum.

Fulminare ingressendo integra nummi Dan Hispanici (Schreckling) pondere ℨi. gr. 51. sugi ☥ fluentis p. 4. ~~tot~~ & pdiit D tinct ℨi. gr. 40. erat q fere 14½ Schlig.

Chrysaller D.

℞. reduxi chrysallos Dr ℨ ℣ prig in ferreo cochleari ut ☥ fulminando in ferreo cochleari, dr sugi cinerib ~~ut hydrargyri~~

℞. Chō cinerib ☥ se pondus, dū ꝑ ☥ albuminē ō. mixtura in fulminando, ming de Cinerib metallq. Vnde si prig capella ponderes, nip scies qtas in ea pōs mali fulminare, ming n. licet accipe, plq v. penitq n. Ita quo cuiq metallo & quo plq de eo fulminari ~~debeant~~ sē, tanto ming deco impondus ob maiore magnā multis qua cinerib imbibere requirit.

Fulminā ☿ ℔. p. ½. ☿. p. i. minimū ☥. p. 16. ☥ glab. p. 2.

Sugi tabellā testaceā in P. O. grandesalā importati p. i. ℨ. p. 2. ☿ & ☥ p. 32. sut nigra: cap ꝑ sic mit Lind ☥ augth, wan d anfang ☥ trib p strigt d abschaid anf, dan sie ihn simbisch bald, und brag draus ☥ glab ℔. 4. w bodfst d ☥ glab allis und bist d ℨ mistest, w sonst auf ☿ brag, wan di ihn nim w Lauy thiel gehan hast, bist d anfg zigner ℨ anfm stroby mist nim sie bald, sonst schwarz und dunkl fisst, so thue ihn bei d anfsiezte eldi dann und fundt gleissrum Venetisch storung sieht, wo n wolt gschlafft, so rüst n mit einem Fischen glünd rüst sie ☥ und, cap wo sie voll daraus ☿ ☥ bleibt sies gar rein ausfisch, dann sieb n aus oft cap bald und, sfleg die sie cap wen trocken und cap n aus einer capelln abgeh.

Ego ad gradū ☿ cacabi n̄ attendi, sed sino sugi ignita pabella ferri ℨ. ℨi. ℨ. ℨii. ☥ ℨxxxij. postq ℨ alle supra ferent ein cochleari ne unco de presti & importati desup vidi ☥ glab ℨiij. ut bene cooperet distribui, sic reliqui igne sat forti, unde paulo post nitru suscire fluxit & tenacid ut ferreo unco adhaereret & circumgyrare coepit pabula reliqui ☿ fluente, sic pōro reliqui, donec fluere desisse ~~ita~~ sicut ☿ ida ut ☥ n̄ amplig comparet et postea circumgyrare ferrei unci, sic eod unco diligenter undiq mādo sub misi & adhuc paulo diutiq reliqui. Tandē excepi, nup effudi in ferreum cochlear totā mādā, qua infrigidata, nitru decusti & observavi, ☥ ut ☿ fulminari, sed p indurescit addidi medium novi ☥. sic decisit & reliquit pulcherrimā D. grand.

Fulminis nasca ignota.

Fulmi: ℂ ℔ ℞ ℞ spolies.

Handgrieff im opferen anfang.

opfleisch abzutheilen.

sein eine sh:

Wan die Aderen eröffnet sein sterben sie nicht bald

ein abgang.

Ergehung.

Hand incepit mach war faul, stinckt, mit vntermischt, vnd Dörr, fabricirt auf d sterben gricht, vnd drauß getrag, vnd also in Hinlässigkeit selbst lassen, abraum, so ist von d matrix gar wenig vbrig blieben, wie klarer ist, ist ist hier brüchig worden, vnd darnach hinglaß, lasst wohl aufsieden, gibt auf ein reyben tüchl, d glust vergift geschlag, d vbrige auf d capell gar schön abgang.

Mit ℞ Iubilæi 3: pley ringert, für mich ℞ nasa Lazari tödtet Esse der mir nit angang. 2o. mit ℞ mit gedacht antheris Esse, so gar schön abgang.

3o nasturtium aquat. olando pondrib antheris ℔. accepi ℞ p. i. ℔ p 2 ℏ. p. 12 fabb auf ein glüend scherb getrag, vnd glüssel auch hinglab p. 4. mit d tüchl vber die aug matrix gethöcht, dass hinter die aug matrix mit d tüchl eben anglicht, darnach d erdt hinglab drauß gestraicht vnd die matrix rein hergethan. In solchem fall, so sol d Eyclaus vnd hinglab grosse granatapfel blattern dunckel, vnd durchsichtig; dise grader nächst & continuirt, so sein die blattern schön rund blass, vnd grosse aufgeloffen, sechst sah, d ist hinlässig weil gesotten lassen. Darnach aufgezogt, abgesotten, gestigt, vnd ist fein gebliben, auf ein aug scherb gestrigt vnd mehr mal angesotten. Wird vmb aufgezogt, vnd d brueh auf d capell abgetrieben: so ist d Corn ein Vnd ein unerschöpfl grösster aufsicht thuen, als fürtrefflicher spruch ℞ 20 nasa Lazari Edler Esse. Das c. ℔ Erker evaporat & solue in ℔ d ℞ aldeud & spoliat: mea ℔ evaporat sit in additamento nitra ℞ ℔, & supra nitri ℔. ita ut ℞ & ℞ in media ℔ exhaust dijuttere sun in alembic, unde ℔ nisi exic & in recipiente ruben Evaporde promere ℞, & ℞ plu liter pley ℔ reinat, Eadem ℞ & ℞ plu ℞ dis & ring spoliat.

Aussen beim scherb thuet sich d brueh auf gesetzt aufsieden vnd d fleisch perfect gerath: d scherb wird ℞ lich gar weiß abgeändert, drauß brag ℔, ℞ d. p. wann beim, brag drauß gar ein wenig vom fleisch ab Dyrlich, rüeb mit einem drässl vmb vnd lüpfl wohl nid, bis ab angemacht wird vnd fleisch fleisch, so gar bald gesotten; alsdann brey beim ein wenig ein, thue ab allen ℞ auch, lupfl nid, rüeb mit d brey fleisch v. n. a. bis ab n. r. a. angesotten; strenes brag wird ein, vnd wird stell dise arbeiss mit d reinbrag, vnd vmb rüeben, bis alles ringberg vnd wohl fleisch. strenes lass ab ℞ ℞ nesprudert fleisch mere solche, vnd giest auf in ein reiben mit d ℞ gesotten löffl, fleisch d glust das ein, vnd hebt auf, d brueh ab brag auf die capell vnd lust abgesotten. Nach disen handgrieff wird d brueh in ¼ stund, da ein gutter maister 2. ℞ braucht.

Dolstes gestalt sah ℞ ein fleisch mit ℞ p. 3. gar bald angesotten, d re gang ℞ bestalt, vnd auf d capell, aber auch Zuspatz abgang, vnd fein proch gelb

Wan du ab maar remanentes, ex spec ℞: fulminis, so mach solches matrej p. i. knuss mit ℞ glust o. p. i. dass gar ein wenig brag auf d fleisch stossen ℞ p. 3. wie oben. Lass fleisch bey allen gar rein, diren, vnd clar sieden. ad fluid accelerandum pluvium fauis d Eyer schreuder Esse, mit d rinden Eyer schall in d, durch sich. Auch aub, d brueh fleisch rein sammet vnd lag auf d capell abgesotten. Praetud ut jnica nice aliquid de, ab ℞ inibo sup ℞ gemach, ut eo flumen residua nidhera habeat, cui inuolucah, & spoliae lando mergi inpediah. Vnde optat sorel Eyer dinden, nihil ad fluxum redigere ch, dimidium re mede fulminandae nigre de, ℞ depta, sensit imperatorch.

Wan ℞ die matrix auf d scherb nun ℞ graupel wordt vnd lang sied ist wird d re mit dem rüebfleisch, das ringsh wollt, so hab ℞ ℞ angesotten, wie sich nun schön Eyer gelb, die schalen gepulfert, gerabt, vnd auf einen scherb ins backofen ℞ ℞ brag, reyblich wie nisi Eyer d Eyer ganz, so ist ganz grey ringang; strenes d ℞ ist dergleich grey ringang: also mit nim e. n. a. angesotten, aufgesotten dise brueh auf Eyer wenig auf d capell abgetrieben.

NB. Wan d brueh auf d capell gesotten, so hab ℞ wenig ℞ ab stet ℞ bald. Wann Eyer matrix brieht vnd rüebfleisch grey bleibt stehet vnd darauf ist Eyer schalen schwach od Eyer matrix von allen sand flocken, od gar klein vnd finster worden, so hab mercke ℞ wenig ℞: dass schon also recht sein, Wan d Eyer matrix schwach vnd dünn worden, so ist es nit recht d d D ood gantz fein vnd rein von allen Eyer schalen abgangen.

Aphorismi examinum.

1. Wo sich pelt auf d Scheiben gehaug, da Zeigt sie ungesund Wesen an, wil röthe lappt in starck sich, da offt mit d röthe fahrt auf r. a. gr-
rüchel, damit d nicht auf ein Lauter, sonder Himblisch horitel d Verglas- Erstlatch
wgl zu ligt dauer. Wan d also ein bril gröss, da pelt klüfftig sein
Durchglüchs wag p. 8. d eigt dann, das d blang mit d Lepel
und D nüssel gfalt, bibr klüfft, alsdan vber d Lig gesch, d
d völlig vberdrist werd. Also ofur wilchen Verbrüchen sein
sich selbst in gar starcken klumschtz schlagt, bibr auf d Reinist
Vrschlacht vnd auffolt werd.

2. D rein angefeuter Wesch soll nuller dreifach gschlagen,
d bricht sich d klüfftig gesundbt vnd abgeklingt werd. Da dann
rund in rein tüfften Lepel aufgoss, wan d alt in ein gisbüchl d pest
d Wesch nicht völlig brisam gblibt, sond vnd d schlacht vndienst
ist, wird alls klumgesch, vnd durchsichtet, wa sich ab bonis gr-
schlag, dise vom Wesch, welches nüd allen auf d capell gthan wird,
rtslich d grösster, sonnen d Saliterer.

3. Die capell, so d Wesch eingthan wird, nüssig bestendig abgrä-
met werd, dann wan d Wesch zu wenig darein gossen werd, mit nicht
alsobald gäss vnd starck schlumschtz gsch, sond rin laudr Himblisch Kül. x dan d klüfft
Kolly wässer administrirt werd, bis die Haut gar wol durchglüt,
vnd in d Stand d capell vnd D nüssel gleich werd, alsdan gibt starck
sich d klumm, bis auf d oberfläch trübsand, gl. sich dann Zeit gel
widrumb die vorige lüter wässer, damit d d Saltz ausschlag werd,
d dess d probir pfeffer. Wan d also gar sichall ganz, so gschaidt
t vnd brauchbt, welches wird abgschlag, mit starck sich wie obn bil
sich d Haut vrlaubt.

4. Wan die sich gar vbermässig starck ist, wird d sich d
t vnd auf d capell, vnd stehet in, vnd ausser d capell, fremd wie
pely: darumb in welcher sich d probirer ablaschen kan, weil die capell
nicht in sich sich kan, sond wan sich hüner wa gschlicht hat, wie dann bunge
feraus gehn. Volget starcke klumschtz ist der sie feuer sich voll
zu administrirn, alsdann die probir will ablaschen, vnd brauchbt, stürzt d d sie
wenig t sehr, so ist nicht vermüglich sie zu bringen, sond dann man nur
gedacht starck sich administrirn, wird d d sich bald auf d capell
vnd klimpt nicht in d capell sichtiglich sie sam, vnd vrsucht widrumb
d Wesch zu viel d Lilt. Derhalb will auf vor dinen pelt nothwen-
dig nicht practicirn, sie vrsichtiger grösster vrsach halb, wan vermüglich
der capellen gefeuert, sie sach d t nicht sich kündt.

5. Wan man ein stlisch od Zeit sich ob mäd parirte od parirte
od exactig examen nicht will schlacht, sond gleich auf die capell ist treib
ndr t minutis spatis einrumb sich will (. Als auster d 24.), so
nicht d rein starck sich wie obn stet. Item auch, sond sind wir gewisst
zu gemeiner allerley administrirt werd, sond d t pelt vnd sie nicht
in die capell nicht nothig künd.

Fr. Basilij Valentini Tractat vom Spiesglas.

Tinctura vera Corallor.

℞. Ligni coralli, cir. gr. ℔ß, Succini gr. ℔ß, gr. mundi, gr. ℔ß, Cinnamomi ℔ß, Corallor. rubr. ℔ß, Cochenill. ℔ß, Spir. Vini ℔ij, Aq. Rosar. ℔ij, Sacchar. ℔ß. Succinum & Lignum Coralli solvuntur, & abstrahitur cum ℔ß Spir. Vini, reliqua pulverisata per noctem macerentur in ℔ij Spir. Vini. Deinde ℞ Spir. Vini ℔ij. mane sequenti macerentur ℔ß Olibani grossi, deinde grossiuscule, remanebunt quasi subtile vel gluten, cui adde Succinum Cinnamomi pulverisata, deinde Ligni Coralli, Corallor. rubr. Cochenill. Camphor. a. ℔ß, Aq. Rosar. ℔ij, digere per 6. D. & reliqua ut in Tinctura Corallor. vera. Vera glar. solut. Vera glar. solut. Vera glar. solut

Confectio Alkermes, pulueres de gemis, limatura corallor, Bezoardicus
ire, Lapis Matthioli, Guldenfinger Carfunckel Crocus p. Eolenig. Balsam
ichi, Cinnamomum, Spanisch adonifer Pomum leis p. ad deliquium.

Jo Albuminis q.v. fac ol. solue in ℥ plumis, filtra, ℥ ℥ euapora usq;
d aulam lut crystallina, hic repete ol. lut & O cum d gradu, tut lenid abs
ude phlegma, quidlet reassunde & cohobata 7^es, phlegma ℥ nihil asserua. sicut
O solue y ℥ liquiu prig ol. sal. Liquor putrefacta in cucurbita y 8.d. in
.M. & euapora & cum d lut sali sachar nasle, ad inbera nebile, in ℥ solubile
abdul in ore detentus, dolores dentiu stemplo sedat. Phlegma e abstersiua puris. Sachar Oris

℞ Ch. ℥iiij. ℔ ℥b. solua, filtra, purifica, filtra, impone ℥ij. limat ol. ℥
solui fortissimis densa, adde phlg de ℣. In solui fund ℥i. dd. ℥ij. & bulli Christalli ol. ℥
adde ruberrimi ℥ filtra, euapora 3.p. de crystallina p. crystallos clarificata rubei dulces.
plumis & cuadrat dulces, eo quo magis quo saepius fuerint clarificati.

℞ dulor crystalli ol. q.v. pone in ☉, assunde S.V. stent y 2.d. iter abstra ℔℔ ol.
e, abstracta reassunde, digere y 2.d. Hac ut prig, hic repete ℥i. uice, sand aqua
ing lut recipiens, da ♎ p. g. gradu, & stabit simo liquor gratus, dte sequens ruberrimi ℥ij, ℈, terra dulci
℈, qui separa ab ℔℔ p. Hac. ℔℔ v. adhuc sal potest extrahi p ☉. ℥ij ung
ulcerig e q. S. Hic. Renouanda das bonum ☉ ol. Et sues & terra dulci Aph.

℞ ~~sachar. ℥. opt. lot. assunde S.V. opt. digere & abijcias d. Hac aqua~~
~~ad gal stabit ℔℔ rubea ℥ quo recipiantur manda. Ab Hac seruis fauda seq~~ ℔℔ ℥ rubr.
~~Hac ℔℔ e. in ℥ij. capiat.~~

Alt. ℞ sacch: ℥ opt. p i. ℣ p. 2. Hac q
℔ g. gradu, & stabit simo ℥ij ardens, sequens ruberrimi ℔℔, bombacina filo Vulng Oculor.
spu separandu. Hac sequens par ℔℔ d. rubentissi. cig ℥i comparata e 6. p. sed
dentibus nimis unica gutta digna e auro. Secretus optus in dolentib rubentib
culor quibuscunq & dentiu.

Pulueres medicinales compti, si quid in oculos incidit, quod 2. l. 3. grana Oculis illapsa.
Hermini (Haarlockfarn) in oculu immissa, ejiciunt & mundant et nihil
nubis ibi quasq.

℞ ℔ depa. al. ℥. assunde ☉ fond. ℥iiij. solue, hanc ☉ lineis lanis Sanguis sistere
bulg ebibe, nec rebellig sanguis uenas, refrigerabit, & unig plugg nulla arte prig Febrem ald, Hyper
sisti potest, deinceps fouibus eius remedijs cerebri, & febres Hungaricae calidae callum ℔b.
Epimus in lethali fluxu sanguis sistit. remedium. Sanguis palientis Sanguis sistere.
in sua fronte inscribe has 6. lras. OIPVLV. fronde fasciis liga & nec sistet
tertia circuli die soluant fasciae & fiens cauet.

℞ limat ol. unc. cucibulas pleneas, ignibus ande tollas, stinguas in aceto ℔℔ ol.
torti, infrigidatus sicet, ignibus iter, stinguas p. repete donec tota ol in crocum
seu ol. abiens. Hic ol pone in cucurbita nitrea assunde ℥ dd ut palmus supra
digere y 14.d. & solui fiunt rubefiet. Deande assunde recens p. Solues dla Dysenteria p.
usq; ad gratia mellis. Deinde funde bonum S.V. digere cenid, rubificata S.V. de
canta, assunde recentes Spu V. abstrahe in B. leni, restante liquore dla
y 6 ☉, forti ♎, stabit ℔℔ fota sanguinis. ~~Hic ol magnes fortificari pot, ne~~
~~lacrae possit inijcias cruellas.~~ Si de hac ol medias in lampade pernox, nocte Magnetis fortifi
nia signum infernis effundi mirabens.

℞ sanguis huius sani, stat coagula donec ol sanus seu aqua aparet Sanguis sistere
pra Decanda & alijs, sanguis v. in ollula opercula & cubula pone in ♎ Vulng grauida:
rolue mediocri ut oij fortior ejiciatur & pulueriari pot. (NB. Alabastrites Sanguis hug
lobi quercus in cochleis nigredo. De hac ol ℞ p. 8. mundi transmarini
p. 1. nitri, ol. sa, quoque in mulng, ~~Hanc~~ cinnabaris & sanguis sistet mulieres
gradibus fiunt pilulae.

~~Anchor~~ ℞ plenis nouissa desiccata, q pulueres pyrius & ol. is fortissime Pulueris formentum
geniti, ut eij ℥b maiores ruit habuerit quae coeg Di. fortissimi.

℞ ℥ opte purgatus, pone in phiola desug silices calcinatos ad cu ℥ Quipid
neutra 2. digitos, silica in arena simo lenid calente, si quis sublimari de
sublimig ejus pulueres exhaliquo ferrante, Posty v. dely in ol. ℥ij, bulg ignes
ic pigeb in ruberrimum ol. His ol digerig non Dleiby nisi a effluit circa sa
isburgi & superiore Austria seruat a. antedicty stannig Theoph. Paracelsi y 7. Anni
ue pe ia 80. nariq, quo id mihi creauit aut alijs.

℞ lapis lazuli exprimat sal ℔ ℥ nubis (nimbis-like) vidaly Dooly gesty,
3 nimo nitri aurum, stritty gradatim, ejectis nitri Dlaty ferueris, ita aut ruina sal y ejus
ty, vbi sal, sub in ruinas (nitri) gestum, ita y ℔ ℥ ℈ d. Hac alabastrites y ejusq;
(sal lapis) aut vitrum gestum, ut ℥ ℈ nimo ejectis, ita sal pro alabastrites gestum.

Ex Ceremoniali Episcoporum notata

Domi debet aliqua congregatio ad Epm, examen ordinis &c. Epus indutus talari violaceo, rochetto, cuculla, mozetta violacea:

In festis solemnibus vero ubi cappa violacea pellicia subducta, q' deputantur Vigilia Apostolorum & opportunitate Epi, alia Sanctorum continuanda ad imitatem. Extra suam diocesim Epus cappa rubra.

Ex Practica Agricola

Pulmoni medet. ℞. ♃ ♄ Mani l. mbei Hirci (n. v. sub ♋ p campanam.) ℔ss decoct. in ℔ij. ♂ plar. ℔ss reliq in fornace ♎, & exhalor ℔i, mista ceni calore bene uniantur. Dos. 6. gutte in ♈ thymi, ter in die sumat & miraberis effectum, quem hor efficax nullus aliud efficiat, & hic balsamus abstergit, gelidat & agglutinat.

♎ ♄ ♓. Re puror furfures tritici, pone in amplissima, figulina nitrata, sup. prunis ignis ligno agitando ut calescant, deq; humidis priscis & nullis amplius fumos exhalent, & bruni pulchre evadant sine in empyreumate, de ℥iiij. restabit quip ℥j. ℞ dictos calcinatos furfures de ♄ ♉ mundissime & rationata, dilue q. uibrea ♐ p gradu in amplis recipiens, Si caute dig. & administres nihil transire videbis, nisi quod pulchre flaua ♎ in receptaculo congregetur. Sic optima & brevissima manipulae acquires hor nobile & gradu ♎ ♄ in quadrato ♄ resolutis.

♎ ♄ ♓. Re ♄ ℥ij rubeum ♉i. ♎ liquabit. Dicebat Boi, od Dorpalg ℞ß. mere opite, adde ℞ b. tinctorum, & fiat inde globulus, pelle & ♎ fortiter in receptaculo ois generis pulchris colorib imbuendis. Inserti sanguineo, quo postquam ad diaphaneitatem redigis, desicta; gentle sub braca ut pinguedo olei guttatim libeant, funde in cucurbita & phlegma cui Spm ♎ (q alias summe volatilis e.) evapora, ♎ v. vesicam. Dos. gutt. iij. in ♉ vehiculo de die in ☾ set, mira prolabit in cancro, antiquis putridis hulceribus dat nitrum quam celeris, sed prudenter administrandum. Si in phialam sub valido ♎ per media ♉ declinent, coagulabit & liquabit in lapides, q ♎ ari & ulceribus rugosis prodest. In peste assumit in ♈ Andreae Benedicti. Obst. nobilissimi ad pulmones ut supra & Basil. cum triumph.

Morsui canis rabidi. In vulnus a morsu canis rabidi instillata una l. alterave gutta hujus olei, in momento venenum mortificat ut ulterius repullulare non queat, ni prius sinat se, si membrum supra morsum (ubi sanguis bullit) fortiter ligetur, & sic venae astringuntur & via impeditur.

Vulnera Ulcera. Ad vulneras ulcera pro eligueni. (Ubi aut magis pro) q' si digitis comprimantur, mundum nitorem phlegma: Ac cur magna gutta olei, quae conquassata, porta ni cum turbida lutata putrefac. & ut. D. in fimo l. balneo vaporoso, hujusque supponere M. & in M. abstrahe phlegma tabid, quod refunde iter. sepe remanentes massas, & demum lutulentum ceu prius ♎. in putrefac. ☾, ter mutabis in oleum & adhuc medium phlegmatis deriti quod venit ♎ b. M. cuncta & restabit balsamus in fundo olei. Ex balsamo hujus castorea miranda egregie instillando aliquot guttas in ulcera l. ulcera q libet q & indice curabuntur. Sed usque dum nolis isto uti negotio.

♎ ♄ ij ad Vulnera & Ulcera p. ℞ ♄ ℥ij cum ♎ & aliquoties in crystallinis fundo reddit. (vulgaris malstar) q minus corrosivus n' e. ager.) superfunde ♄ ♎ ad, solve calore leni, ♄ albedo remanente, fundi quidem, desup funde S. V. stent quousq; ♄ redigat in albas pinguiores q filtrated ♄. Sigillatum. Subest ♎ ♐ q gradu ♎, post transitum ♄ in cucurbita receptaculi, & tibi liquor albus calore fortiori quousq; desinat. Deposito nubi nusq; regredi adhuc utuntur ♄ij, quae in calcinato liquore iter. gimge, digere ♄ 8. d. & ♎, acquires, plus liquoris & minus ♄ij, unde sal volatile quousq; huic ♄ in liquore steat, quae laud recisima & unica ♎. Hac ♎ ♄ij e nobilissima in chirurgia q medicina. Ob deppasta & putrida ulcera cancri, item ulcera pessima ubera colli, nisi exciptuge aut arteria sit divisa, in compositis recipiendis dr. 3. 4. l. s. guttae humidi ad miracula restituit & ventri ad eiusmodi strumas.

Amuletum pestis. ℞. ♄, & albi arsenici ♎ ij. ghuta pone in phiala obturata & in arena nullide calente fluent in rubeobrunam massam, uti theriacam. In quo massa & caffice pendulum l. amuletum, rubeo serico linteo inne, & collo gestando pende, & pestilis venenum attrahit rubeus serici quadret amuletum l. signum, quo niso

nisso illud bene & cumbene, in aliud recipes inuoluendo. Adhibe & et ni lumbricis & carnemelis pestilentialibus, vel aliis speciebus emplastrabis. Vide ibi fol. 442.

Re ♁ & ♃ ti à ℔ß. trita misce, in ○ cotticea in humidis cella, & ♃ ij.
aliquantulum volantij, tut & arena leniter flá & bibit bene pinus; ultio fortid & bibit cinnabaris ad rectum ○. Abstracta repone sup ☾ (si prior ♀ fuerit empta, tut ♀ tritul misce & pone in recente) abstrahe ut prius, & aufer ply de cinnabari. Tane glere, & suffunde liquoris fortis Saponariorum, aque & cruder liquoris rubeorum, decantes affunde recentes, & donec ni colorati solutiues sint pauciles in amplius uitrum quod ℔ß. ad (unit rubeo liquoris) & recipitabis ♃ ad fundum liquoris decanta, & ♃ aquá calenti edulcora & siccia.

Re ♁ o ati, denuo funde oo Pli boni ad eminentia ℔. digitor, & solues o o ♁ ij.
& ut sint crudum, & undo quadr, bullitio in arena, o ta, hor o m p.i. sat, hari boni p.2. ofte sint glere, suffunde S.V. ad eminentia, gratui, stent in leni ♃ Canem. Vlcera.
ligestia p aliquot dies. Tandé fl ♃ gradu & bassabit puro S.V. & pllegrina, restaurativum.
-qdo oleum pdis, & é rubeorum sudor sanguinis tui applica aliud recepta
rubi & quiq. (si ni crit quod recipias) Hoc deo gestigium indicti imponat
leoni l. canis & mirabil sanat. Pulso assumpta dosi 3. guttas solis sanat
ñ & ♃ iuuificat & é impuritates educit.

Re Schwefel, so man in ♃ liplein, darein d wagenschmer, an rlich orth Fistulas.
vor gnaudt, gegessen wird, dem auch sindt, vnd wird liplein in einen löffel
od 2. löffel voll gethun. Damit vbertrifft die Fistulas, & intra 4. dies disgi-
lunt ad summum inclusa. pl. nulla relicta necessitas, nisi & cutis aliquantum nascat
illana, q tu facile mundabis abluendo liquoris ♃i.

Re Pli ad rubedinem calcinati ℔ 4. grundaja in o ris subtiles, in amplo pa- Pli dulce.
tenle uitro l. vitreato mese affunde aquá stent in calore leni ut fiat solutio
tut quasi decanta in certagine ferrea, adde limaturæ o ris M i. prius optime tri-
turatum sut z. ℔. affunde, si necesse fuerit recentem aquam (sic o abstrahis
acredinem Pli & eradis ste ♃i.) quasi filtra, emunctoria in nitrea pellicula usq, ad
inducias redundet. Tu adde iter aquæ & limat. o ♃ aque, filtra, emunctoria.
Hoc repete usq, ad duritiem cudendi. Repete quater: & Pli crudi dulcis
uti sacharum. Vlcera
Hoc Pli fac ire mundi, suffunde ♁. ♃, stent ♃ Vulnera
aliquot horas, tu denuo coagula. Affunde recens ♁ & coagula, idq aliquoties. fistulæ.
Tandé pone in ○ de fl ♃ gradu & aquires oo dulcis mobile, separato inde pulmon.
♃ salnitri recipitabis pulcherrime & acuto. Arcanum pretiosum ad eradicandum interna
ulcera pulmonum, fistulas, cruentina exulcerata ulcera, & eradicat vulnera sanat
hemisphæ.

Si quis in libris aquæ pustulas & denuo indues libricula lanea, inde fiet Zaarblüem.
generatus vermiculi capillares demissimi, qui nisi oculis fugiunt, nullas
sanat ulceris admittunt. Si a. educi: & lacertas vitridis & ranas 4. cal-
cinatas in furno pannificis inclusa olla argilla & lutata. Hæc aque in ni & sal
nitri libras in illa, & pibunt vermiculi pennulas pillos aquis innatantes, Hanc
salneam reidera donec nullos amplius dare adnectes, tu vulnera sperate gradatim.

Porrigo Pleist Grind crib & corrupti & putrefacto sanguis & humores, exhi- Pleist Grind.
ueredit inde fac caput & bonum ♃ ab eo corrosiuo sale & purgabit. Re
vesica una cum urina Apri aliquis, cui admunge sufficiente quantitate cerebri e Apro, liga
fortiter vesicam supra, suspendatq ad fumum camini, & urina penetrabit cerebrum
sicq, indurabitur, inde ni manes molles quadratas ex medulla, ea inunge
caput & breui sine ullo dolore & miraculo digredibit porrigo. Pretiosa sigilla
mane porrigato patienti ieiuno. Sic cerebrum in caldo insulso, ut degust 3. horis
ieiunet, sic gliscet, donec penitus recanet.

Re spongiæ (badschwam) ℥vi. lapidesq in illis spumosis reperiuntur Schumas.
℔ß. calcina sut ni oleo bene lubata in pulueres. De his o tribe ℥i. in haustu
♃ urinæ, l. uini l. alio sigilli dicto 2. horis mane ante prandium & breui
strumæ digredient.

Re rin gesprosser berigk Zuby, schoppen vnd alabald kalk beinder fürbrandt, Für rotsprossen
so fürsten ob dry troppf alabald fürauß vnd dembt mit dem gesichte; ist alt Pfaff glid.
von Zum gesichte Löwen, so gelopft Pfeffer brouwer ein Mönch, vnd Cyprian
wirt fallen tag in Rotschattenburgkes, so gelen sie rinn Pfeffer vom fisch, dem
fürsten auff dy Nacht, so fürsten dy dorpf fürauß vnd fuhr sich Pfaff.

Vberbaim

Loge alb. bag in forfft blad vend fuigthenth auff3 Vberbaim ~~odbaim~~, vnd bindt d quo fand Hür; bruicht auff d gelbt orth und gsun od d gluf brbergung, pnil müglis: Intra 14. d. aus circil disparebit, qlaui optó successu in multis certanis.

Vberbaim vnd Wachsm.

R fructus recentis lardi (i calidi aut fumati) liga sup uer ruca odre vberbaim, sic reliquie ℔ 24 ℌ. Tn iter d pone & ℔ scpeli in aliquod sterquilinium. Quo primu lardu putrescet, mox uermes aut vberbaim ad miracula disparebit.

℔ Vermes.

Dauble vnd glöcht nit rainn löfft d Erguebaptes, so auff reinn ßiffern ~~ßt~~ alegtsandt, Klaun, nachdem d gröguert i. thüt klang dauon gestandt vnd bfallt. Dermit vbergtruckt die wachs i. od 3 mal, so bstoint d sein fistelbs.

Fistula Vlcera.

℞ ℔ 24 lbi. liqua, funde intro ℔ij lbi. ölä, albua dé negedé, grica, adde ℔ß lbij. tere sut, ~~mixta digge pmodu~~ ℔ij lamina ferrea pone in cella, & defluet viridinculy liquor cui modicar fecu remanentia. Liquore & ölä & cineres, spé reseruau ad alienor usq; & v. in patente uitro collocau in cella & infra 14. d. resolubat in denu liquore. Hunc liquore sut s. q. aqua pura Klaui & A mudo, & obtinui gratiosu flauu od sine corrosione, & lex o. impositis lauinis ℔ij lenicaloris digestie acipini chaelis ruberrima imbuta ℔ß ℔ij. Hanc solue de lauinis totaliter albis deuantau & in loco frigido colloca cata euasit coagulu uiride pulchru ste butyro fola arboris frondosa uiroa inundisse. Hor Klaui ℔ & nit ea & arena & pdicis aureu od l. balsamy, (Nb cauendu ne hor uchementi ign duplciato uitra rumpant, idcirco in locu mollig aeris expesy quedendy.) Hor balsamo obligata oes fistula & ulcera & fluxibus crinnda sanat, ad miracula. & sicut ulcera.

Dente sine dolore euellere

℞ dente & calcania hois mortui, huig dentis radice sepiu plinge dente malé affectu aut subter que é fistula, & dens frustulatim sine dolore continuly cadet. Et hic modu é ein optg.

Plu dulce.

℞ li ad rubedé calcin. ℔iiij. minutissé o'alispone in uas amply uitreu l. uitreatu, affunde V, leni digestie solue, solué hanstunde in fenea saruge ddo limat: o'ᵗ M.j. prig bene lota aquá calidá. bulli 2. ℌ, affundo sinceste fundi plg de V. sic ferru attrahit aurá & Pli & euadit ste ℔; aqua filtra & evaporá usq, ad cuticulá inductie in uitrea patina. Tn iter affunde recente V ddo limat o'ᵗ ut prig, caque, filtra, evapora p oia ut prig, idq repete 4 tá uice. Et Plu aqrel dulcé & sachari.

oß Pli dulce.

Desup funde, prig minuti o'aude, ℌ. dd, edent p aliquot ℌoras, coagula iteri. Re affunde alcol ℌ. & denuo coagula & hoc aliquoties repetdo. Tandé p gradu stillatit nobile & dulce oß l. balsamu, in oib intimis fistulis, ulceribz, tumoribz pul monu p, uulneribz, apostemate & cris.

℔ Vertigé.

Collige herba Nymphaeam (uuil d gelblitsch blum) in pncto ingressy ☉ in ♎, grica ea in aurea septentrionali, hanc herba si sine oi suggestióe respicias, tollet tibi exemplo oib uertigo. Quod n fiat alia ége colliga.

℞ ℔ ℥iß. V ℥iij. solue in uno uitro, in alio seorsi solue ℔ ℥ß & ℔ in V. solues, funde, in cucurbita, spu & Wabstrahe, remanentia o'sa nu mutissé. Desup funde ℌ. solue in cineribz ℔ 6. d. & seruet pulissy ℔, solué decantata filtra, ~~abstrahe~~ ℌ. evapora, remanebit o' viridinculy, 2 l. 3 cdu uandy & V elata. Dosis gr 5. l. 6. in Terebintina lota & uitello comixt. Sunt Optu remediu in morbo gallico & pertis gonorrhaea, in cuig rsu notdu q in pncto multo magis intumescat membru & prig, & mala purulenta & radice illuc gnabit & deinceps ibid & gremit & urat.

Tinct. corall. Pestis.

℞ Corall. rub. o'iata ℔ l. succini alb. ℥iij. m. ölä & arena & bibit o' ruberrimu, & O coralliu remanebit albu. Hor o' succini, n é op ut à Tinctura sibi grimula separet, & utriusq optu é in neste

℔ ℔.

Pertis.

℞ limat ℥. ℥ij. ℔ & ℌ a. ℥ij. o'ata misce, in ℌ sup leni A dus made calefactá forte spumu efflant, & subito massa effunde in V. (Nb à fumo ob ℔ sume cauendu.) & digitis ea sut confrica & libis ℔ sue ueu que grica, vola & corpu. Hunc funde in phiola, adde 4 ter tu silicu

calinator & ☉ alb', pone in arena, subministra radualidel △, ☿ quo-
dies ascendit deude, quousq; n' amplig ascendat & ruberrimu evadat; hui
ceipe, separa silices, frigidatu reuerbera sugg orbacio (. turbysterby.) sub
nuffula, ghimò circuligildo, donec dalg spongiorg ubi grossipiu evadat. Hac
ē ☿ ij optia uagulò sine ullo corrosiuo. Tande suffunde S. V. ☿ cadu,
l. S. V. in quo crystalli salis marini dulies soluti, & sut ut S. V. trans W
transuasati sā sine ulla remanentia: Et mox sanguinea tinctura ghabet,
quā ghactiet repete & recendis menstrui suffusione, donec n' amplig tin-
gatg, & uorg grysea remaneat. Ghactiet dlā ℔ W & remanebit ru-
berrimu ☉ ℓ. ☿ ghactu. Et hoc ut Tinctura uralt. & ☿, actu seruent p.
qfinit medicamta & peste.

Aqua ☉ ☿ data leniē & sheriace uaccino grati ē saporis, remanen-
tia v. incredibilē fidei; subministrato dlō △, sublimat, flama qd mā moschu
lerē redolens. Hanc & quercatino pestis assumpsi gtite 3. cochlear' eglis mixtē
leniisse sudore & curat de mirē. In curaē set de ea sumdi sē 4. lot. in pinta'
24 ℍ. ter repetendu. Vehementisse uirg Epellit. Vide. iiij. Sapissime
optio successu usurpaui. In morbo Hungarico & febribg calidis p̄sentissi-
ē remediu & arcanu nobile, & quotquot eo usu sūt cuasenut.

℞ Persicaria herbā (. wasserpfeffer, & klöfbraud.) uenusta
in mortario, superfunde uinu rubeu, in pno 10es ghinty ē ignibg ebulytis, coque
ad pulsu, dā; liga sup renes (aiūt Comitē) postqua repetieris, applica recens
& dysenteria, diarrhea, alijg, tuncq intra 2. d. sidet. Est quog nobile remediu
in Sciatica, & postquā 3 ℍ. desup ē delentu, deponit & suffodit in sterquilinio,
qpiuus in ignis putrefieri n' sin. dirpis dolor, d. dis recidiua in pretium bellit.

℞ ☉ p. i. ☿ p. 6. ac ♂. ☿ ☿ ☿

Ex Joe Garlaud. Anglo Phlo. 1560.

Vidi, inquit ipse, ex uno trium herbarū sal gienclar sett Mercuriali, portulaca maxima & lac album fluid, & chelidonia, postq; elebisset in fimo p 20. D. mercurium emanare unq; nulla fuit dispta ad olia &c.

abbreviatio opis. Sabia, alumenta & alumina abbreviant opq; & q ista fiunt quod aqua in obtinendi sobrium spā ut ☉ & D. & plor hanc aquā cum & anf. vinacet. in vapide prig separato & purificato ab ere & ebanca & te festinas opq in una die, & alio modo fiunt in tribus mensibus.

Ex Josepho Furtenbachio Jenio &c.

ARITHMETICA.

i. Rthlr gill	i½ fl. 90. x.	
i. Guldenfl.	i¼ fl. 80. x.	
i. Philipsfl.	i⅔ fl. 100. x.	
i. Ital. Fl. Crou.	i¼ fl. 48.	
i. Venet. Zechin.	3 fl.	
i. fl. 60. x.		
i. x. 8. stüber.		

Wälsch Practick.

435 3/4 Pfd Comen, wirdt manent fl.

435 3/4 manent reputati 8 fl. 15 Lot.

87. 8 1/5 } 4 1/5.
87. 8 1/5 }
87. 8 1/5 }
87. 8 1/5 }
— 54. x. 8 2/4 fl. 1/2 } 3/4.
— 27. x 8 1/4 }

fl. 784. 21. x Lot florēs faciūt 435 3/4 Comm.

i. Rthlr 5 7/8 fl. 1. fl. 5 fl. 5 1/2 x.
quanti 67 7/8 Rthlr. caryoph?

335. — . — }
33. 30. — } 4 8/fl.
16. 45. — } 4 2/8 fl. } 4 7/8 fl.
8. 22. 4. } 4 1/8 fl. }

2. 30. — 4 8/8 }
1. 15 — 4 2/8 } 4 7/8 fl.
— 37. 4. 4 1/8 }

— 26. 2. 4 8/8 }
— 13. 1. 4 2/8 } 4 7/8 fl. de 7/8 Rthlr.
— 6. 4. 4 1/8 } seu de 52 1/2 x.

fl. 398. 45. 7.

Wan man ein fuder 3. Eimer oder 180 maß Schlechts Wasser haben will, so kann der Pluvisch facit mit dem Nagel auf die end Zahlen der Zahl 180 machen.

Wan man ein Eimer oder 60 maß Wasser haben will, so darff man nur 3. Löcher machen.

Wan man ein Eimer oder 60 maß Wasser haben will, so darff man nur 3. Löcher machen.

Der Recipient soll

Infunde in terrenū obuiscatū urceū, una mensura aquæ fontanæ. f. aquā fere ponderat 84 Lot. 44/100

Impone illi 8. Lot. iog, ligna spatula bene circumagita. Item

Gallarū 8. Lot. minutē cōtūdat, iderq; sub agita. Item

Cumi 8. Lot grossi & iidē bene agita. Tandē adhuc

Vnā mensurā ponderandē 84. Lotones affunde aquæ, & p 1/4 Horā sæpius ad prig agita, p in hac positiōe q positū. Tū urceū collocā supra fornacē ut nil ~~remoueat~~ Solis Reflexi aut alius tenē calore, subi postquā p 2. 1/2 quicunq; mixtura, p 1/2 quadrantē in eodem calore & spatula circumacta. Tandē 1/16 pars unig mensuræ de aceto albo infundat, ad quæ rixa &c. corruptionē.

Calamō cuprideo usq; ad fundū fornicula sp sint aquæ immersi in vasculo plumbeo, quod sæpiq; mundare & recenti aquā ad dictā altitudē q prius oportet.

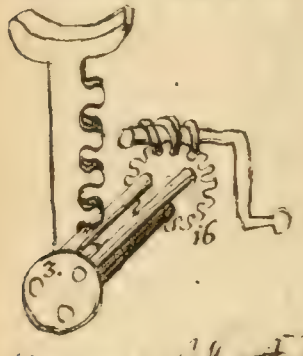

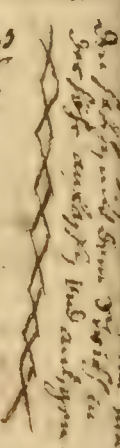

Globij ferrei ex plicati sphærici, ponderant ℔ 1. Vnciæ 1/2 hi Diametro quid in adiacenti Calibro apparet. Globi huius bis tanta Diametro ponderat ℔ 8, triplo Diametri ℔ 27. quadruplo ℔ 64 vtl cætera.

℔	Puncta.	℔	Puncta.
1.	1000	46.	3583.
2.	1259.	47.	3608.
3.	1442.	48.	3634.
4.	1587.	49.	3659.
5.	1709.	50.	3683.
6.	1817.	51.	3708.
7.	1912.	52.	3732.
8.	2000.	53.	3756.
9.	2080.	54.	3779.
10.	2154.	55.	3802.
11.	2223.	56.	3825.
12.	2284.	57.	3848.
13.	2351.	58.	3870.
14.	2410.	59.	3892.
15.	2466.	60.	3914.
16.	2519.	61.	3936.
17.	2571.	62.	3957.
18.	2620.	63.	3979.
19.	2668	64.	4000.
20.	2714.	65.	4020.
21.	2758.	66.	4041.
22.	2802.	67.	4061.
23.	2843.	68.	4081
24.	2884	69.	4101.
25.	2924	70.	4121.
26.	2962.	71.	4140
27.	3000.	72.	4160.
28.	3036.	73.	4179.
29.	3072.	74.	4198.
30.	3107.	75.	4217.
31.	3141.	76.	4235.
32.	3174	77.	4254.
33.	3207	78.	4272.
34.	3239.	79.	4290.
35.	3271.	80.	4308.
36.	3301.	81.	4326.
37.	3332.	82.	4344.
38.	3361.	83.	4362.
39.	3391.	84.	4379.
40.	3419.	85.	4396.
41.	3448	86.	4413.
42.	3476.	89.	4464
43.	3503.	90.	4481.
44.	3530.		
45.	3556.		

Pro accurate distributõe Calibro ad quodlibet vsuale pondꝰ, pro fabrica globi ex plicati sphærici, vnius ponderis vsualis cui Diameter diuidat̃ 1000. petatur ex tabella Diametro globi ferrei huiusmodi libraris. Puta 1442. ℔ 3. ℔. & sic deinceps.

NB. Si Calibrum nõ sit sufficiẽs compendiũ magnus aliquis globus ferreus tapidem petiri possit, hic sic age: Fac Diametrum globi l. orificij in aliquo baculo, cuius semissis in Calibro denotat (vg. 27. ℔) qua multipla ℔ 8, ipsius (216.) ẽ quæ pondꝰ.

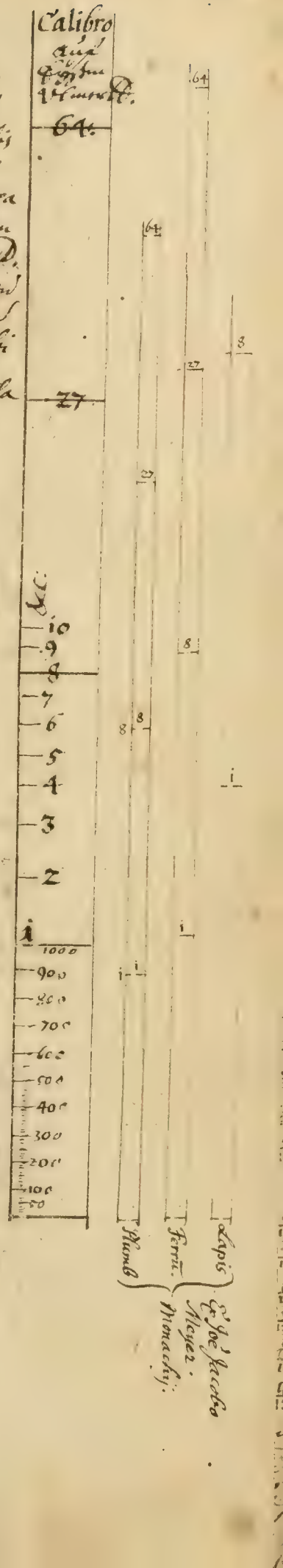

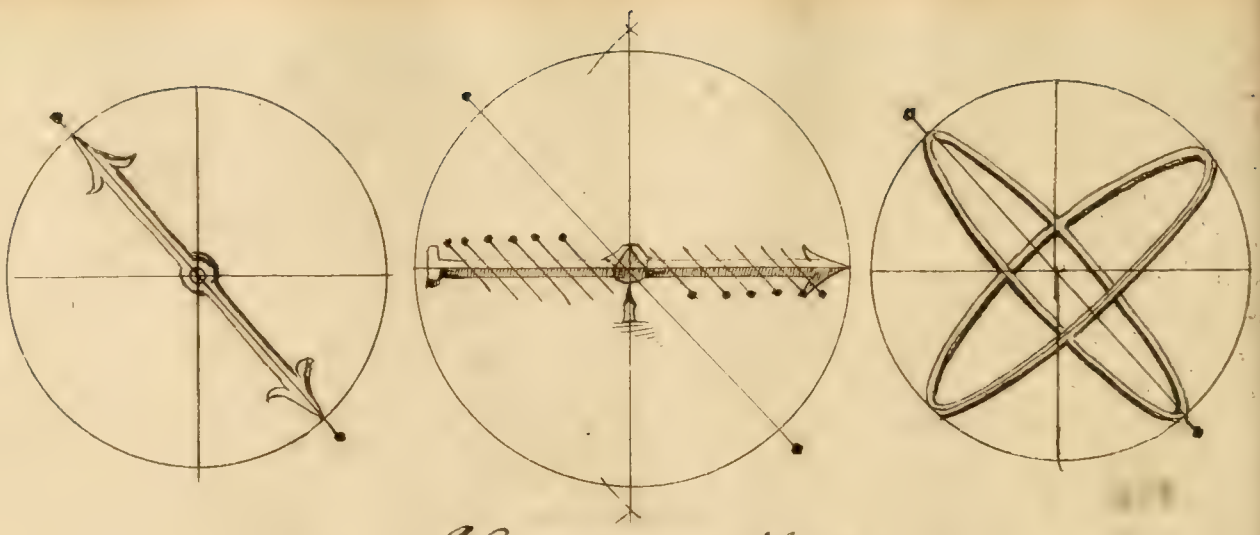

Assertiones Meæ
De miranda Magnetica Virtute.

Experimentum unicum
quo ēia falsa, facile deprehendi, indicia facile cognoscunt & diiudicent: Vēra fundamenta eruisq; ac detegi.

Sumatq; Lingula nautica (Vide figura media.) quæ se more solito disponet ad lineā Meridianā. Tum quodlibet ferramentū admoue cuspidi Australi ex superiori ptē, nunq; videbis lingulā derelicto priori situ motui ferramenti quemlibet etiam circumquaq; auidissimè insecutura. Hoc bene notato idem ferramentū admoue eidem cuspidi australi sed ex inferiori lingulæ ptē, hu subitò cuspide deserto nāli australi sibi à ferramento resilire mirabēris ita ut ead cuspidē ferro & trahat & repellat. Econtra hoc ipso quod cuspis à ferro resiliat, obuertit & offert ei posteriore lingulæ extremitatē Boreale, quæ ferro ex inferiori ptē motui directo & retrogrado celerrimè insequit, n̄ secq; ac ex superiori ptē cuspis Australis. Porro si extremitati Boreali ex superiori ptē applicetq; ferrum, nunq; ea ab ingrato hospite quasi indignabunda resiliet, suiq; loco offeret cuspidē australē. Ita ut lingula ambabq; extremitatēq; ferrū trahat nempe Borealis ex inferiori, australis ex superiori ptē: Et simul ubiq; regnet Borealis ex superiori, & australis ex inferiori ptē.

Assertio 1ª Magnes seruat ex sibi axis mundi in sui Genesi in mundo assumpti. Hæc linea polaris ex medio in capite loru sibi non ēiciat, ut si frangatq; ex illā lineā, se in alia ei parallela ni medio recipiat. Patet ex nīa. Nāq; stabilit inferiq.

2ª Ex quadā assertē sequī dictā lineā n̄ ēe realē quendā de hābus ductus; quia sequeret, q hoc resciso residuum nullū lateq; eiusdem ni polleret, cū tñ ex nīa constet oppositū cād ēe imbuta sibi parallelo.

3. Quodlibet ēt minutissimum Magnetis syncerī & puri fructulus retinet uirtē totiq; in gradu tñ remissiori; quæq; utriq; nisi, sua traductiua quæ ex pulsiua repulsiua. Patet ex nīa Vide porro

4. sequit attractiua & repulsiua uirtē ēe indiuisibilē, ut patet in minutissimis ghrulis magnetis atomis, nisi ipsi libere subterfugiendoq; ex ēia terra conquiri attrahi & euocari nōt, ex eā ni tractiua pollent. Pollent & eā ni sibi repulsiua, q gestat & eo q si sub tabula in qua strataq; ex pulueris magnetis, gyretq; fructus aliud magnetis, hu pulueris scribit, & du inferiq; fructi axe seu polare lineā sursū arreperis,

nop surrigens, pluisuli p modu aculeor attollens & deprimens (iuxta directione inferioris magnetis) plurimis atomis sparte sua gfluentibz & constituentibz una linea recta. Atqui n pñt ulla rac cohærere æqualis tñ (v.g. tractiua) uirtis, q̄d gñaliß ex nop dictis, g̃ cuilibet recto dißles insit uirtes sclt et Expulsiua.

5. Extremiles seu poli axii magnetici sñt uirtis ğria, ung Expulsiuu alter attractiuu, ita in toto q̄ in pribz, ea tñ lege ut pars pñt tñ ğria cohæreat. v.g. si magnetis transuersis p axem diffringas, tu regies illas duas pñtes fractura, q̄ prig erant unita ğriar cñ uirtute, i.e. una ferri attractiua altera Expulsiua, uel una se uertere ad Boream altera fractura ad austrum. Sig has dißles fractur pñtes, q̄d prig ğiuncta erant, simul applicueris nop inter cohærebunt i. borealis cu australi, Expulsiua cu attractiua. Egtra si sles i. boreale borenli, australe australi; l. si mauis dicere Expulsiua Expulsiua l. attractiua attractiuæ applicatæ nulla rac cohærebunt, d. se mutuo fugabunt (si sclt ğriæ libertati sugg aquæ natantes resistendo). Hæc ita se hñt in ğria. Probat. n. est rac q̄ si slia pñta mutuo amplecti affectarent, tu neq̄ pñtes tractiuæ tractiuæ, & repulsiuæ repulsiuæ cohærere deñt, q̄ e impsle. Non 2do q̄ Expulsiua pñte neq̄ ipa nis emanans p sui diffusione absigens & repellens; unde si utring tales pñtes sñ applicarent, neq̄ utring, sed uirtes se mutuo mñbr absigentes, & potig diuertiß q̄ æquales affectantes generent. Non 3tio i. n. tractiua tractiuæ, q̄ agens hñ recta sed pulsus, trahens ad trahens; cum a. in hoc casu utriq pñte essñ insit tractiua pro sua introsuctio, quæcunq̄ quantlibet illar ualidè attraheret & tanto minus trahi posset ab altera, cum sit maior rac in unaq̄ in altera; Porro si debilior illar trahi supponeret (q̄ e ğ ğria) à ualidiori, tu pars attractiua fortis ualidioris pñte applicata fortis languidioris attractiuæ faceret n attractiua sed tractiua, i. emanante, & egtra opposita polus à nra emanante parti destrueret & faceret attrahente, q̄ est inuertere & destruere ordi & ğrietes à nra indita: hinc ora nralia sui gñatiuæ & pro tuenda eis uiribus spoliari, imminutioni, exterminio, resistunt, fugiunt, repellunt. Ergo recepta tractiua sñt cohærere pñt.

Confr. Si sles pñtes cohærent hinc v.g. Boreales in medio coniuncta facerent ut ambæ extremitates ğiunctor tagindes forent Australes (& egtra) & sic tñ neutra ad Austrum uerteret, q̄ n e maior rac uer pulsu hac q̄ illa; ita allentia supponuntur nostri ad Austrum, neq̄ opposita et australis uerteret ad Boream, q̄ e ğ nri ordi & situi in monte à nra receptui, quæ unicè remotis impedimentis propria sernat. Inde patet rac cuidam effi, q̄ ferrum pulsu attractiuæ imbibere satagit, tñ Expulsiuæ ğ emanat cohærere & trahi ostendit, hinc itaq̄, simul observeris nop in mutuum mundi amplexus, archiferq̄, uniuntq̄ uinculo, quo in sua genera sñt dotata.

Coroll. Ex dictis patet rac, quare pars linguli gracilis polo Boreali magnetis uertatq̄ ad Austrum & egtra. Quia sc. quale magnes magneti dicto modo iuncto sernat & pñtes, eand imprimit quoq̄ ferro gracili, i. in gracilia dicta polq Boreq ñ iungitq (sed respuit) Boream, sequitq a. australes, g̃ id sequatq in gracilo ferri.

Coroll. 2. Sunt cohærentes pñtes indiæ l. inuicem habentes magnetis pñtes indiatq iuncta dicta ñ cñ sles & dißles; ita et magnes l. lingula magnetis tincta qua pñte ferro sequitq, ea ferro dißlis cñ gracilis opposita v. sles q̄ respuit. Atqui lingula (in nro Epinetro) pñte qua Zodiacum respicit, ferro cñ sequitq; ig̃ pars lingulæ Zodiacum respiciens (i. australis in superiori pñte & Boream in inferiori) ferro dißlis e cum ferro uirtes. Et egtra partes polum mundi utrilibet respicientes (sclt australis in inferiori & borealis in superiori pñte) ferro repellunt & q̄sq̄ eiq̄ sñt cum ferro ğrietis: consequenter lingulæ in axe mundi positæ. Porro sigilla pñtes polum respicientes eiq̄ sñt cum ferro

Slia magnetis pñta cohærere requirunt, dißli ğria.

ut terra virtus, ea necessario dirigunt ad desiderabile sibi principale (scilicet ferrum) scilicet ferrum ignita virtute in polis residentes. Unde porro inferitur, ueram terrae realem meridiei virtutem in Zodiaco, ignita v. in polis residere & intermedio axe mundi.

Genesis magnetis.

Asser. 6. Ex dictis sequitur quod Mars planeta aliaque talia vicina & quae est alia extra polos sita Martiales stellae ita capiose suum sulphureum igneum subtilem spiritum in apta illa minera instituant, ea undique uertigine sua (uelsi manus, terrae) impregnent, minera v. gradi hospitalis ignem indesinenter in gremio sui auida, maiori cum copia adiunctis & cujusque, quae ignem ualeat; unde illa denique pariter, qua sibi nullum influxum ab eiusque attractio nulla ignitum, similitudine aegre hic & languide, & ferrum gelat longe magis nigre polos magnetis attractum & hunc expulsum. Unde gelat mea & magneti cuique subole (scilicet ferris magnete limatis) faultes illas, attractiua, digestiua (qua nutrisq; & in eadem nigore seruatq;) & egestiua non denegasse. Unde a illa egestiua ipse ad medium (etiam minimi ut dictus spiritalis) recipit ita locum ab attractiua sibi summe necessario remotus.

Quare ad Polum uertit & erigit?

Asser. 7. Linea expultrix in magnete l. lingula quaelibet se ad polum si ad libertatem agiliter libereq; ut apparet in puncta figa, & cum puncta superficiei magnetis l. lingulae ut portione seu attractiua gradu influxui uertiginosi coeli obuertere debeant, spiritus ille ab eis de coelo influens efficit, expultrix facultatem alius non recipiente plerumque polare quietem; quo nempe sydera rotando non deuehunt, nec in quae generatio: dixi alibi locum non recipiendo, & copiose afflans spiritus ille igneus coelestis ab eis expultrix facultate sibi obuersa reflueret & impediret, & ipse sequens residua attractiua helescerent & unice optabile illud sui nutrimentum ita copiose cuique requirent; hinc ut ita sit suae aere liberaliq; ut facilitime expultrix sua facultate influxui immunia, a sui executoribus (influentijs) undique conuertibus in unicum locum minime & quietem (polare) facillimo negotio negotio recipe potest, id non aegre exequitur ita arcem haereditario iure & legitima sui generis a Deo data non usq;

Quare aug magnetica quietat ad meridiem?

Asser. 8. Dicti quidem Asserti ratio deinde librata sumitur ad Polum & sequentem monstrare planetae Poli in quouis loco: inde sequitur ut quando aug ita librata ut non nisi solem Horizontem sibi seruare potest, tali casu quia ad Polum ita uerum sui centrum se attollere non potest, ad eund saltem quae proxime potest accedit, scilicet ad intersectionem circuli Meridiani (qui ex infimo e axis mundi.) cum circulo Horizontali (a quo aeq discedere nequit) quae intersectiones coniungunt eaque in puncto meridiei & septentrionis. ubi apparet in media figura.

[illegible] ob stellam

Quaeres, si ad polum quae proxime accedit, quare q' in quibus locis ad iii. gradus inde declinat? Ro id non fieri ob stellam quandam in ipso polo sed prope existente ad quam aug dirigitur, ut quidam putant, sendunt, [illegible] qui ex normali circuli uel lineae directionis ad [illegible] terrae; & hac ipsa magnetis declinatio infallibi ex argumento [illegible] axe mundi (quod nec id ex [illegible]). Hinc [illegible] meridiano subiectus, q' in sua superficie glineat & axe mundi & centro terrae, magnetica aug non declinat, alia ejus impetu excentricitas uariae deuiant: supposito si unicum foret centrum terrae, qua facile suppputatae trigonometrica & sequi liceat & detegere ac patere declinatio cuilibet terrae locus. Nam quod si eundus calculo dicto non responderet, foret argumento infallibi diuersae quaedam principia diuersa quoq; centra (ad quae eor lineae uerticales singillatim dirigitur) obliqueant. Ita quoq; infallibiliter ut si ex diuersis terrae totius principiis hae declinatio magnetis observetur, inde calculo erui potest quot & quae loca eod centro gaudent, quot & quae loca alio. Item quot talia centra diuersa glineat totius globus terraqueus; Item quot quodlibet centrum distet a sua superficie. Item quae hae ejusmodi & sigla centra dissident inter se, & supra unicae sphaerae

(Aiet à forte Gallè mathia)

sphæræ superficiē, secundùm ad gubernandē loliq; Terraquei globi rotundité.
Quod autem magnes etiam in cāē regione dātam ut plē acquirat declinatē (cubi
mihere è apud Riccioli l. 2. Almag. c. 18.) id censeo adscribēdū aut motui orbiū
sphæræ, l. mutatæ polorū primi mobilis, aut accessui & recessui sphæræ centrū terræ
ad axē mundi l. primi mobilis. Denig; mutato situi terræ ad axē mundi.

Mutatē declinatis magnetica unde?

Quare in pyxide nautica acq situs suus meridiem descrit, polig ferrū l. magnetē
prosequendo l. fugiendo? Ro 1° in ferro l. magnete uis illa ollis magis ita ē cor-
poralis & compacta recedita & gsequer longe validior illa adhuc tenui influentia
p aëris spissa, qua pinde abstineq; vehementioris ipsentiā n' sentiq;. Sunt
aqua forbis solum argentū, sed si ei argento gratiq; ~~metallo~~ corpq; ut ē cupri
l. sabiā porrigantq;, mox hoc gratiori arrepto illud dimittit & frigidat. Vel
sicut splendor stellarū absorbetq; à fulgore Solis, ut illæ n' videantq;.

Quare pars Borea magnetis ferrū post gladiū habit gratiora respecta sū

Dices Si magnes una sui pte ferrū n' trahit, quis g' limatura ferri ob-
rutq; se cā totali obtinuit & inuestiat, illa ferri repulsiua pte vacuari manendo?
Ro 1° quidem cē inter ferrū cæ, & magnete gladius, na illud situi n' hā
spias & pricteres stes magnetici, & gsequer & cī sui pte ~~magnetis~~ obuersus mag-
neti ab eiq; una pte repellit; ab altera inequit;. Ferrū a. ia semel à
magnete gladius, magnetis oppēas uirtes acquirē. l. rubuntq; pelus, ideoq;
quodlibet limaturæ granul eis imbuitq; & sic parti magnetis repulsiuæ ferri,
iunguntq; rapienta pte attractiua qua p. gladius sūt imbuta iuxta declarātē
Assertionis 5te.

Quare pars Borea, cui gst uirtes expulsiue & emanatē solus ferrū
tq obuia collimatis ad polū mundi fugit aut fugat & n' et alia quā ea et
simul obuias directe emanatis? Ro 1° retorsio quare magnes quæsito quidē
ferrū solū attrahit & n' et alia quā? Ro 2°. Si ferrū et hæc pte mag-
netis Borea abrahi dēt, cū hæc uis p. linea axis magnetici impediens
oppositæ tractioni à nā inditæ gtuiret (l. & se longe fortius (ubi decla-
ratū Asser. 6.) uinere ac sede fugaret, q nā rei gsernatrix tq emanatrix
Celum n' admitteret. Cū a. alia quauis res præter magnetē & ferrū, nullas
uel magnetica uirtē coitē hā, n' ē, & talis aut attrahat, aut repellat.

Tabula Crepusculi & Auroræ ad Elev. Pol. 48°. 28'.

à me per Logarithmicam Triglos Sphæricor resolutè calculata. ad parall. Crep. 18°.

Auroræ Initium.	Crepusculi finis.	Declin:	Correspdens locq Zodiaci.	
	H. ′	° ′		
5. 55	6. 5.	23. 16½	♑ 22. 1′ Decemb 13.	♑ 7. 59. 29. Decem. 6.
50	10.	22. 9.	10. 54. 3	19. 6. ♐ 8
45	15	21. 1.	4. 0 Nov. 25	26. 0. Ja 15
40	20.	19. 53.	28. 28. 20	1. 32 ♒ 20
35	25	18. 45½	23. 40. 15.	6. 20. 25
30	30	17. 37.	19. 20. 11. Novemb.	10. 40. ♒ 30
25	35	16. 29.	15. 19. 7	14. 41. ♓ 29
20	40	15. 20.	11. 30½ 3	18. 29½ ♓ 6.
15	45	14. 12.	7. 56. 31. ♏	22. 4. Feb. 10
10	50	13. 4.	4. 31. 27.	25. 29. 13
5. 5	6. 55	11. 57.	1. 16. Oct. 25	28. 44. 16.
5. 0	7. 0	10. 49.	28. 3. 21	1. 57. ♈ 19.
4. 55	5	9. 42.	24. 59. 18	5. 1. 23
50	10	8. 36.	22. 1. 15.	7. 59. Mart. 26
45	15	7. 33.	19. 14. 12.	10. 46 29
40	20.	6. 20.	16. 3. 10.	13. 57. ♉ 5
35	25.	5. 47.	14. 38. 7.	15. 22. 8
30	30.	4. 18½	10. 51. 4	19. 9. Maij ♊ 8
25	35	3. 15.	8. 10. 30	21. 50. 11.
20	40.	2. 14.	5. 36. 28 Septembr.	24. 24. Aprilis 14
15	45.	1. 14.	3. 5. 25	26. 55. 16
10	50.	— 13.	0. 33. 23	29. 27. 18
	Æquinoctialis			
5.	7. 55.	— 46.	1. 55. ♈ 22	28. 5. 20
4. 0.	8. 0.	1. 42½	4. 17. Martij. 24	25. 43. Septemb. 18.
3. 55	5.	2. 39.	6. 39. 26	23. 21. 16
50	10.	3. 24.	8. 33. 28	21. 27. 13
45	15.	4. 28.	11. 15. 31	18. 45. 11.
40	20.	5. 20.	13. 28. ♉ 2	16. 32. 9.
35	25.	6. 11½	15. 41. 5	14. 19. ♍ 6.
30	30.	7. 2.	17. 52. Aprilis 7	12. 8. Oct. 4.
25	35.	7. 50.	19. 58. 9.	10. 2. 2
20	40.	8. 37.	22. 3. 11	7. 57 31.
15	45.	9. 24.	24. 10. 13	5. 50. Aug. 29
10	50.	10. 9.	26. 13. 15.	3. 47 26
5	8. 55.	10. 52.	28. 12. 17	1. 48. ♎ 24
3. 0	9. 0.	11. 35.	0. 13. ♉ 19	29. 47. ♌ 22½
2. 55	5.	12. 16.	2. 10. 21	27. 50. 20
50	10.	12. 56.	4. 7. ♊ 23	25. 53 18
45	15.	13. 34.	6. 0. ♋ 25	24. 0. 16
40	20.	14. 10½	7. 51½ 27	22. 8½ 14
35	25.	14. 47.	9. 45. 29	20. 15. ♍ 13
30	30.	15. 22.	11. 37. 1 Maij	18. 23. 11
25	35	15. 54		

Tabella

Pro Geometrica Inscriptione Horarum Ortq & Occasq. A me p resolos triangulorū Sphæric: suppputata.

Ad Elev. Poli 48°. 28'.

Diff. Aeq. in Tpe. H. ′	Distan ab æquinoctijs H. ′
0. 0.	0. 0. 0.
5.	2. 47.
10	5. 34.
15	8. 20.
20	11. 8.
25	13. 55.
30	16. 44½
35	19. 33.
40	22. 25.
45	25. 15.
50	28. 9.
55	1. 1. 4
1. 0	4. 4
5	7. 4
10	10 10½
15	13. 22.
20	16. 35.
25	20. 0½
30	23. 32.
35	27. 22.
40	2. 1. 22.
45	6. 8.
50	11. 37.
55	14 23.
58⅔	3 0. 0

Tauer.	Crep.	Declinat.	○ ′	○ ′
25	9. 35	15. 54.	13. 22.	16. 38.
20	40	16. 27.	15. 13.	14. 47.
15	45	16. 57.	16. 56.	13. 4.
10	50	17. 27.	18. 43½	11. 10½
5	9. 55.	17. 55.	20. 27.	9. 33.
0	10. 0.	18. 22½	22. 11.	7. 49.
55.	5.	18. 48.	23. 52.	6. 8.
50	10.	19. 13.	25. 34.	4. 26.
45	15.	19. 36.	27. 13.	2. 47.
40	20.	19. 58½	28. 53.	1. 7.
35	25.	20. 20.	0 33.	29. 27.
30	30.	20. 40.	2. 11½	27. 48½
25	35.	20. 58½	3. 47.	26. 13.
20	40.	21. 16.	5. 22.	24. 38.
15	45.	21. 33.	7. 1.	22. 59.
10	50.	21. 48.	8. 33.	21. 27.
5	10. 55.	22. 3.	10. 12.	19. 48.
0	11. 0.	22. 16.	11. 44.	18. 16.
55	5.	22. 29.	13. 25.	16. 35.
50	10.	22. 39.	14. 49½	15. 10½
45	15.	22. 49.	16. 23.	13. 37.
40	20.	22. 58½	18. 1½	11. 58½
35	25.	23. 6.	19. 30½	10. 29½
30	30.	23. 13.	21. 6.	8. 54.
25	35.	23. 19.	22. 44½	7. 15½
20	40.	23. 25.	24. 52.	5. 8.
15	45.	23. 27.	25. 49.	4. 11.
10	50.	23. 29.	27. 3.	2. 57.

Stuck zu einer Augel von wieviel Pf. Eysen	Rohr Länge Augel Diameter à ung. ad		Cugel Centner à ung. ad	Ladung Pf. Pulver à ung. ad	
Ein ganze Haubitz 100.	Doppelt Carthaun od Haubitz	15. 20.	80. 120.	50. 75.	Pf.
halbe Haubitz 93.	Carthaun, Notschlang	15. 20.	50. 80.	30. 50.	Zum Mauerbrech
Trauerbix od Haubein 90.	halbe Carthaun od Dingerin	18. 22	30. 50.	½ Augelschwär gerechn.	
Doppelt Carthaun 85.	Ein gross quartanschlang	15. 26	20. 30.	10. 20.	Pf.
halb Doppelt Carthaun 80.	Notschlang	26. 39	36. 60	4/5 Augelsch:	30. 50. Pf.
Kalbs 75.	Feldschlang	12. 36		3/4 Augelsch.	12. 24. Pf.
Doppelt quartier Carthaun 70.	halbe quartierschlang	28. 38	4. 8.	2/3 Augelsch:	3. 6. Pf.
Cg 65.	Stain und Feuerbüchs			1/3 Augelsch:	
Mauerbrechrin 60.	Die gross Mörser od Böller circa		50.	circa	1. Cr. Stain.
Büchs 55.	halbe Mörser od Böller		25.	circa	50. Pf. Stain.
halbe Carthaun 50.	¼ od klein Mörser		12.	circa	25. Pf.
Haubigatt 45.	klein Böller		1.		6. l. 8. Pf.
Basilisc 40.					
Quartier Carthaun 35.					
ganze Notschlang 30.					
halbe Notschlang 25					
ganze Feldschlang 20.					
halbe Feldschlang 15.					
quartierschlang 10.					
Falckan 5.					
Falckonetl 1.					

Archelarij Regni I.

Hier: Ruscelli ex Bapt: de la Valle Venafrano & Alexand: Capo bianco.

Cartona' tormenta onerabis impune pulueris tui, qui' trij globor (orificij h.. plus) diametros intra tormenti spatio explet. Ordanie volent ad 3. pedes l. libras globi accipi duas partes l. libræ pulueris. ½. ⅔. D. pulu' ad 1. D. globi.

Cnerão. . . . Passauolante è tormentor longissimus regni orificij, quare et facilè rumpit, secat. globus distantissimè iacit. Aspides sit breues & orificij ampli. Colubrina'

Colubrina. (Feldschlang) diu' et laudatissimè gestit 14. D. globor, ob longit & forte crassitiei. Hæc si 12 pondeb sui alios gruat. globi 1½ pondeb plumbeor glandular onerat, inimicos dissipabit: Sic onerata Colubrina Sebastiani' 126. glandib, quor' sgta 4. Colonnellorum, dies v. 21. D. explodit, 200 Venetos passus attigit & dolus ad 4 millenarios ad 15 passus frustulatis discidit et astantes stupor.

Carthona'. longit' ad ung 40. diametros globi: Carthona' magnos globor eiaculantur & sit breuiores magni usq ad ppbrandas naues.

Globi ℈ maã granion, magnit' aptes distantij & ejaculi si in pulueris ponderi glo. sit ppportionalis.

Carthona' 100. D: onerata ⅔ pulueris, horizl' directa in quad examinat Lugdunensi An 1544. explosa post 200 passus terra' allambens, deinceps adhuc 800. pass. liber volauit globus. Colubrina 50. D. pond onerata 40. D. pulueris quad horizl explosa globus post 50. passus terra' attingens, de ulterio sine alio gradu p 1000. pass: uolat.

Catalogus distaar' quibus ejiciunt globi ita in linea horizl. & diuisa pedia quadrilatera sa. q quadrans diuidi solent in 12. pedia ab horizte.

Mosqueta (Halbschlang) globi 1. D. cum globus ejicit in linea horizl p passus Venet.

	120. ad c	globi:	Horiz:	Passus Veneti p 6. punctis quadrant.					
			I.	II	III.	IIII.	V.	VI	
		Falconet.	1.	120.	600.	1020.	1200.	1368.	1416. 1440
		Falckesaun.	3.	150.	750.	1275.	1590.	1710.	1785. 1800
		Passauolante.	6.	220.	1100.	1870	2332	2508.	2618. 2640
		Segro	9.	260.	1300.	2210.	2756.	2964.	3094. 3120.
		Aspis	12.	250.	1250.	2125.	2650.	2850.	2975. 3000.
			12.	180.	900.	1530.	1908.	2052.	2142. 2160.
			14	290.	1450.	2465.	3074.	3306.	3451. 3480
			20.	300.	1500.	2550.	3180.	3420.	3570. 3600.
		Colubrina ordr	30.	320.	1600.	2720.	3392.	3680.	3808. 3440
			40.	330.	1650.	2805.	3498.	3762.	3927. 3960.
		Schl: Schlang	50.	350.	1750.	2975.	3710.	3990.	4165. 4200
			60.	370.	1850.	3145.	3922.	4218.	4403. 4440.
			90.	400.	2000.	3400.	4240.	4560.	4760. 4800
			100.	420.	2100.	3570.	4452.	4788.	4998. 5040
			120.	450.	2250.	3825.	4770.	5130.	5355. 5400
			16.	200.	1000.	1700.	2120.	2280.	2380. 2400
			20.	250.	1250.	2125.	2650.	2850.	2975. 3000
			30.	260.	1300.	2210.	2756.	2964.	3094. 3120.
		Carthaun	40.	270.	1350.	2295.	2862.	2978.	3213. 3240
			50.	280.	1400.	2380.	2968.	3192.	3332. 3360
			60.	300.	1500.	2550.	3180.	3420.	3570. 3600
			90.	350.	1750.	2975.	3710.	3990.	4165. 4200
			100.	360.	1800.	3060.	3816.	4104.	4284. 4320
			120.	380.	1900.	3230.	4028.	4332.	4522. 4560
		Sein Carthaun mit minor Cam:		200.	180.	900.	1530.	1908.	2052. 2142. 2160.
		Petriera mit minor Camer		200.	150.	750.	1275.	1590.	1710. 1785. 1800
		Petriera à braga		12.	80.	400.	680.	888.	912. 950. 960.
		Petriera à braga		14.	100.	500.	850.	1000.	1140. 1180. 1200
		Moschetta à braga		1.	60.	308.	510.	600.	680. 708. 720.
		Proportio globor ad Horizte		1.	5.	8½.	10⅗.	11⅖.	11 2/10. 12.

NB. diuisio pulueris pyrij varijs objectus hunc catalogum.
Ferreq globi ter grauior e' lapideo.

Colubrina bene ppportionata dr in sua longit' gliscere ad 24. diametros sui orif.

NB. Quod Centenarios tormentos gen, derat, tot libras ferrei globus ciaculab. ppad unus Ce: libraru' reputab. 1. D. globi.

Pro explosione mortariorum inuenit hoc caput instrumento, ut apud Ptolemæum, cui hactenus difficultas ut instrumentum in collocet in pota linea canalis (Richtscheit) d. in pota plano orificij mortarij, quo fit ut sicut tormenta ab Horizte pursus uersus pedes 6. Circini, quadrante elevent, ita mortaria à Zenit uersus semiquadrante seu 45. deprimat. & p suos gradus inclinis à Vertice reputant 16 passus (quotlibet summendo & 2½ pedes) distãt, totidem & reliqs gradibus addo, sic si unius mortarij globus ejicere ad 32. passus mortarius inclinandus ad 2dus à Vertice gradus & 48. pass. dist: inclina 3. grad: & sic porro & gradu, ciaculabit globus & mortarius de 45. gradib ad 720. passus. Si iv. globi duplo distantij ejicere uolis c, oportet mortarium duplo quoq (an solet) pondere pulueris onerare.

Tab: p Mortarijs

grad.	plica
2½	10
5.	20
7½	30
10.	40
12½	50
15.	60
17½	70
20.	80
22½	90
25.	100.
27½	110.
30.	120.
32½	130.
35.	140.
37½	150.
40.	160
42½	170.
45.	180.

Sein Cartaun mit minor Cam:
Petriera mit minor Camer
Petriera à braga
Petriera à braga
Moschetta à braga

Gradus plicatus seu Circulus Astronomicus, Tabella quib Rdens usq ad 45. gradum plicia 180.

Medium ℔ij infusa cribra pulueris ℔ feraminis accensorii, longè fortioris cæli fagorei.
Palmis miraliby. ℞. ℔ puriss. Cinis p. 6. ℔ 4 ut 8 o impalabi, & dte ut ℔ 5. V. malagati. p. i
misce, o'ca, dte cribra & sedacem, atte carbones & uteri corylo (. Hyßaum.) ij simul in olla ex
pulueta in ∆, & imitos in S. V. & o'cales, adde dt camphore i. lot. ad sglas ℔. libram. Hæc
ria sunt misce iterum S. V. 6. ℔ fortis, dte iterò o'ca & reserua.
℞. ℔ quod leuid ligna, impone antiquer & alias optte crematos carbones fru
shulati & fractos, sufq; circumpona, donec carbones ℔ 4 combiberint, hæc dte dia &
iterata, & his nobile & ardentissimu &c.
℞. pulueris pyrij p. 2. borracis p. i. o'ca misce. hic & in adi fagorei & reliqua
& minora. Ex Leonardo Fuchsio Tubingensi Med. Doct. Professore.

Pulueris pyrij

Pulueris pyrij

1. Pes ghinei 12. digitos.
1. Passus simplex 3. pedes.
1. Passus duplicatus 5. pedes. & geometrici.
1. Ulna 2. pedes.
1. Orgya (Clafft.) 8. pedes.
1. pertica (Ruth.) pyrei: 10. pedes.
& mensurat. 16. pedes.
1. Stadium (Rorlauff.) 125. passus dupl:
1. Milliare germ: 40. stadia. & 5000.
passus dupl: seu 25000. pedes.
1. Milliare germ: reputatur & vocatur
2. Horar.

Milliar. Stad. Pertic. Pass. Pes. D. gr.
Milliaria Heluetior. & 56 Germa-
nica mæca.

	Milliare Helueti.	Stadia.	Pertica.	Passus.	Pes.	Digitus	grana
1 ghinei.							
Stadia	40						
Pertica	2500	62½					
Passus dupl.	5000	125.	2.				
Pedes	25000.	625	10.	5.			
Digitos	250000	6250	100	50	10.		
grana							4.

Hora & Ijug quæsuia in Itinerallum.

Hora.	Min.	Mill.	Stad.	Pert.	Passus	Pedes.
2.	—	1.	40.	2500.	5000.	25000.
1.	—	½	20.	1250.	2500.	12500.
½	l. 30.	¼	10.	625.	1250.	6250.
¼	15.	⅛	5.	312½	625.	3125.
⅛	7½	1/16	2½	156.	312½	156½
	3.	—	1	31.	62.	312.
	1.	—	—	10	21.	104.

i. Ulna ghinei 2. pedes.
Fusilio Italiano id est hoc
Zibleng:
i. Milliare Italicum ghinei 8. stadia

Ex Leuino Hulsio.

i. Jugerum uoleris e planitie 240. pedes
longa & 120. ped. lata. f. 28800. ped.
quadrator quod spatium satis i. par bom
una die arare pt. Hoc spatium, licet
sit bytlare aut irregulare, modo com
phdat aream 28800 pedes dr Jugerum
dicimus ad vogterisch.
i. Morgen magdeburgicum Nürnberg 200.
Viertel Ruthen. i. Ruth 16. Stab
risch. Ein Stab hat 10. Schuh
Nürnberger ab mensa. i. Morg 160. Viertel
Ruth. i Ruth 12½ Schuh.

Vnū Milliare Leucas

	Helueticum	German:	Gallicum	Italicum.
ghinei				
Stadia	40	32.	16.	8.
Pertica	2500.	2000.	1000.	500.
Passus geo:	5000.	4000.	2000.	1000.
Pedes.	25000.	20000.	10000.	5000.

N.B. Ser Geometrici & planè
minor Nurimbergensi.
Ida Schlesenberg. p. 3. c. 8.

Comodior mensura & me.
i. Milliare Gallicum
& semi-milliare
germanicum
Leuca.

	Leuca	Decas			
ghinei					
Decades	10.				
Hexhna	100.	10.	Hexhna		
Perticas	1000.	100.	10.	Pertica	
Pedes	10000.	1000.	100.	10.	Pes
Digitos	100000.	10000.	1000.	100.	10.
grana					uv.

Tubus Hagnus pro Cassi.
iussu.

i. Horizontalis		Vmbra.	
	°	′	
2.	1.	46.	
3.	3.	36.	
4.	5.	31.	
5.	7.	30.	
6.	9.	33.	
7.	11.	40.	
8.	13.	53.	
9.	16.	9.	
10.	19.	17.	
.	20.	13.	
.	21.	17.	
.	22.	30.	
.	23.	54.	
11.	25.	30.	
12.	45.	0.	

	°	′
11.	25.	30.
.	26.	24.
.	27.	26.
.	28.	37.
.	30.	0.
.	31.	25.
.	32.	52.
.	34.	21.
.	35.	53.
.	37.	30.

Adiacentes Tabellæ magno labore supputatæ
ad fundamenta quadri folio iacta, & unciis octo lom
bardicis & normenbg, & quibus pila horizontis & horæ
si spatium unus ghinei, cadat caleris partib. ad. i. 46
explora duplicata spatia ghinei. Quod si vg. septi
es sat pul uis iaculari & areus g alias linea recta
nus Horizontis secundi, erige ad ii. 40. f. Ab. in ba
decuplis & undecuplis & quinta quarta pites, intra vade
cuplis & duodecuplis v. & dena pites patis distincta.

Ex hac Tabella & semiquadrante diuisorio, rotundum v. semiquadrante inclu
Tabella montarior quadris falij, hbis Quadrante Grabe otio lombardis utilissimi
& sunt necessaria ad inuentionis.

½ dr Vncia. u. ½
⅙ Sextans. s. ⅙
¼ Quadrans. q. ¼
⅓ Triens. t. ⅓
5/12 Quincunx. n. 5/12
7/12 Septunx. p. 7/12
½ Semissis. ss. ½
7/12 Septunx. p. 7/12
⅔ Bes. b. ⅔
¾ Dodrans. d. ¾
5/6 Decunx. c. 5/6
11/12 Deunx. e 11/12
As. c'ing gro

Tabulæ pro diuidendo Circino Proportionali. ex Ludouici

Area 433000.

Figg.	Calq	radij
Trian.	1000	577 Sim.
Glob.	742	371 Sph.
[illegible]	658	46
V.	500	43
VI.	408	408
VII.	342	40
VIII	306	39
IX.	264	39
X.	240	38
XI	215	38
XII	200	38
XIII	181	38
XIV	168	37½
XV	156	37½
XVI	146	37⅓
XVII	138	37
XVIII	130	37
XIX	123	37
XX	117	37
XXI	111	37
XXII	106	37
XXIII	101	37

I. Linea recta Diuisio.

1.	1000.0.
2.	500.0.
3.	333.3.
4.	250.0.
5.	200.0.
6.	166.7.
7.	142.8.
8.	125.0
9.	111.1.
10.	100.0.
11.	90.9.
12	83.3.
13.	76.9.
14.	71.4
15.	66.7.
16.	62.5.
17.	58.8
18.	55.6.
19.	52.6
20.	50.0.

II. Linea Circularis Diuisio.

6.1000.00.	41.	153.
7.867.84.	42.	149.
8.765.37.	43.	146
9.684.04.	44.	143
10.618.03	45.	140
11.563.57.	46	137.
12.517.63.	47	134.
13.477.76.	48.	131.
14.444.79.	49.	128.
15.415.82.	50.	126.
16.398.73.	51.	123.
17.367.33.	52.	121.
18.347.30.	53.	119
19.328.95.	54.	116
20.312.87.	55.	114
21.29792	56.	112
22.284.68.	57.	110.
23.272.01.	58.	108.
24.261.05.	59.	107.
25.250.67.	60.	105
26.240.85.	61.	103.
27.23218.	62.	101.
28.224.09.	63.	100.
29.216.00.		
30.209.06.	64.	98.
31.202.11	65.	97.
32.196.02.	66.	95
33.189.95.	67.	94.
34.184.74.	68.	93.
35.179.24.	69.	91
36.174.31.	70.	90.
37.169.56.	75.	84.
38.165.04.	80.	79.
39.160 98.	85.	74
40.156.92.	90.	70
41.153.	95.	66.
	100.	63.

III. Linea Geometrica vel Proportionis homolateri per planum.

1.	100.0.	37.	608.
2.	141.4.	38.	616.
3.	172.3.	39.	624.
4.	200.0.	40.	632.
5.	223.6.	41.	640.
6	244.9½	42.	648.
7.	264.6.	43.	656.
8.	282.8.	44.	663
9.	300.0.	45.	671.
10.	316.3.	46.	675.
11.	331.6.	47.	686.
12.	346	48.	693.
13.	360 5	49.	700
14.	374 2	50	707
15.	387.3.	51.	714.
16.	400.0.	52.	721.
17.	412.3.	53.	728.
18.	424.3.	54.	735
19.	435.9.	55.	742
20.	447.2.	56.	748.
21.	458	57.	755.
22.	469	58.	762.
23.	480.	59.	768.
24.	490.	60.	774.
25.	500	64.	800.0
26.	510.	65.	806.2.
27.	520.	70.	837.
28.	529.	75.	866.
29.	539.	80.	894.
30.	548.	81.	900
31.	557.	85.	922.
32.	566.	90.	949.
33.	574	95.	979.
34.	583.	100.	1000.
35.	592		
36.	600.		

IIII. Linea Stereometrica vel Proportionis homolateri corporum solidorum.

1.	200.0	37.	666.
2.	251.8	38.	672
3.	288.4	39.	675.
4.	317.4	40.	684.
5.	341.8	41.	690.
6.	363.4	42.	695.
7.	382.4	43.	701.
8.	400.0.	44.	706
9.	416.0.	45.	711.
10.	430 8		
11.	444.6.	46.	717.
12.	456.8.	47.	722.
13.	470.2	48.	727
14.	482.0	49.	732.
15.	493.2	50.	737.
16.	503.8.	51.	742.
17.	514.1	52.	746.
18.	524.8	53.	751.
19.	534.6.	54.	756.
20.	542.8	55.	760.
21.	554.6.	56.	765.
22.	560.4	57.	770.
23.	568.6	58.	774.
24.	576.8	59.	778.
25.	584.8	60.	782.
26.	592.4	64.	800.
27.	600.0	65.	804.
28.	607.2	80.	824.
29.	614.4	75.	843.
30.	621	80.	861.
31.	628.	85.	880.
32.	635.	90.	896.
33.	641.	95.	912.
34.	648.	100.	928.
35.	654.	105.	943.
36.	660.	110.	958.
		115.	972.
		120.	986.
		125.	1000.

Tetr:					
1000	1587	2040	2689	4080	
Octaed.					
630	1000	1285	1694	2575	
Glob.					
608	1000				
Cub.					
490	778	1000	1318	2003	
Ico.					
378	590	770	1000	1523	
Dod.					
249	388	507	658	1000	

V Proportio Diametri 318 3/10 ad circumfriã 1000. Diuisa

Item Planor. primadão. A. Latus 1000. △ 980 16/17. ○ 789/8. □ 699 139/140

in quibꝫ hibꝫ planis ead. e area 489990. ꝑ me in hanc vera ꝓportion. e ꝓbita. ꝙ author Georgius Valgemair longe à ꝓportione ꝙ data deuiens.

Item primadão corporis Globi Diameter 789 7/8. Cubi lady & radij 636 4/7.

Area circuli: Ducaly semidiam. in semicircferiã, ꝙducta e area.

Sphæræ solidit. Area ducta in tertiã partẽ semidiam, ꝙducta quadruplicata e Sphæra.

In Columna 3ª sũt radices quadratæ nãm 100. de □. 1000000 & ꝛ. 1414 de □ 2000000 &c: & qua ꝛ. ſciunt bauli vulgo Visiergrad. Quo cũ dolia sic certiſſime mensurauit: cognouit diametri fundor: profundi fundi vero cognouit ideo cognouit & diametrum amplioris ventris; sicq; reducta e gibbo-sitas dolij in ſuã cylindri: ſtatim hinc secundo cognouit nũl. Duo in longitudine interna dolij; ꝙducta ſuã capacitate.

Pro mensuris aceruis frumentor. ꝓ capacitas modij reducat in cubica ſpatia & ſic compoſitũ, si ſolet modij, 80 æquales ſi ergo fuerit, exigit, ꝙfunditas mensurẽ ipſiꝰ area circuli ducat in ꝙfunditat. & habit capacitas, cuius radio cubica ſpatia ad in eãd mensurã lady cubi eiusd capacitatis cubmodio. Hoc lady modij cubici transfer in bauli aliquoties: & quotlibet modios subdiuide in partes seu minores mensuras usuales, ꝙ huius bauli diuisio e ꝓpria ad eſſes.

Ad Aceruũ cuiuis longitud, latitud, & ꝙfunditat ſgla ſi inueniendas (ꝙ exigentis) coæquata mensura ꝙ dicti bauli, ille duc in inuicem, & habit aceruũ maximum.

Visiergrad ad ſphæricitat. ſiue ad aſcula cylindrica (cuiuscunq; latitudis) capax vg. unig ſphæræ ſic: Ex eiꝰ diam ſphæræ ad baculũ ſcalæ quoties ꝑ imprimendo signa & nos, quot ſigna denotat 1. mensura, 2. 4. mensuras, &c 9. mstras &c. Intermedia v. g. Tab. Geom: Vbi determinat ſi ſgla mina l. urna ilgauly &c. 100. ſcrupl. diuisa. Ad Alterum bauli lady ſphæræ, ꝙfunditat cylindri & quotlibet ꝑ eã ſubdiuiſa ꝓportionẽ eſſes. Hoc lady semidiam ꝙ longitud dolij, illud ꝙ rotunditat.

21. 22 24. g. 1685.

Lætare.

Dom. Pass:

Palm Tag:

Grün Donnerstag

Charfreytag.

Ostertag

Ostermontag

Osterdienstag.

Exclusive, auff den ersten Donnerstag,
Sonntag, Montag, Mittwoch, Freytag
Samstag, Ostertag, Ostermontag, Osterdienstag
Pfingsten,
Ostersonntag ist die Epact gleich
12. Sept.

1 Buch regal papier fl 1 kr 1
1 Buch fl deutsch — 24 8
100 Exemplar fl ... 11 . 12
1000 Exemplar fl 112 —

q globq lapidez q̄ rotundorum

Cylindri

Cōnus & Pyramis ē Tertia pars columnæ hūdis cand Bas: & alt: ⅓

Regula Compendiō lineæ Stereometricæ. q̄ solida homologa hūj
mundi Vnā q̄rtæ triplicatæ hūus globi q̄ radices cubicas q̄rendi & q̄dm̄ facilē
dari Canone Logarithmico Vg. N° 6. Log q̄ ē 0.77815. huic Tertia pars ē 25938, cui Logus
respōdet absolutus n° 1817. radix cubica q̄sita, q̄ in annexa tabula duplicata
& fit 3634. cuiq̄ duplicatæ (ut qua hīc ead q̄portio servanda) Nūs ē ut ptes q̄
duplicatæ & longitudo lineæ fundm̄tis in 1000 ptes diuisæ longitudē q̄sitæ q̄sequuntur
sic centenario. NB. hæc Tabula cad ē cū illa fol. 123. nisi illa hīc sit
duplicata.

VI ⊖	ad LI Log. radicis	
789 7/8	699 131/140	

Ita 22165. ad 19598.

Reductio ut cæt ē Latinis.

VI. Δ Log. ~~9899~~ ad simil. ⊖ 7899
ita — — 10000 — — — 7980

VI Δ Log 9899. ad Log □. ~~6999~~ 6720
ita — — 10000. — — — 6788

Tetraëdrū gstat ex — 4. pyramidib triangularib.

Hexaëdrū s. Cubus, gstat ex. 6 pyramidib quadrangularib.

Octaëdrum gstat ex. 8. pyramidib triangularib

Decaëdrum gstat ex. 12. pyramidib pentagonis.

Icosaëdrum gstat ex. 20. pyramidib trigonis.

Solidita: { Coni est ⅓ Cylindri æquales basi & alti ejusdē finitis
Pyramidis ē ⅓ Prismatis æquale basi & alti ejusdē finitis.

Cylinder ē planum circulare in longum fluens, s. parallelum circulari d genitum.
Prisma ē planum polygonū in longum fluens.
Conus ē planum circulare in rotunda cuspidem desinens
Pyramis ē planum polygonum in cuspidem polygona desinens.
Cylindry ē ad Sphæram sibi inscriptā, hoc ē, cuj bases & alti, ut 3. ad 2.

Motus Fixarū, Solis and Terræ in Milliaribus Germ:
respondens annexo Tempori.

Tempus		Motus Fixarū	Solis	Terræ	Lunæ
	Momentum	4			
	Atomus	60	1.		
Vitrea	Scrupulum	200	3 1/6	8/9	1/18
800	Pollex	225	3 1/4	1	1/16
989000	Sol.	259200	4320	1152	72
12040000	Year	3153333	52555	14016	876.

Milliaria Germanica.

Pro Horologio Cosmici.

Necographia.

Hora.	grad longitud.	
X.	360.	Insula una Canariis ead, max̃a & ditissima, in qua Picus de Teide, q̃ modus alior montium sensit, d. instar pyramidis in sublime fastigium assurgit ultra 30. milliaria sereno orbo aspici potest, qui nunc S. Laurentii dicitur, hinc versus nimis generoso, archiuo Canario, aurbq, & cunctis abundans. Cabo Verde Africa.
I.	—	
II	8.	Portugallia. Hybernia. Marrocho Barbaria, de capris fit camelotum & pelles maroquin hinc adferunt.
III	—	Hispania media hinc Vaccas lanas & saccharum. Fez l. Fessa mauritaniæ mitrop. Barbar. hic capia similar & cereopsilacor.
XI.	15½.	Anglia media, hic parmi & captura halecum. Ins. S. Helena Vide Climate 15.
I	—	Paris Galliæ media ubi io parlanta, 15. Archiepty, 108 Epatg, 17. Universitates, parochiæ 132000.
II	23.	Lotharingia. Norwegia ubi Salparum captura.
III		Sardinia ubi Sardonis herba, q̃ comesto faciei risus movi. Erfordia Turingiæ. Cardia l. Turris Gr.
XII.	30½.	Pansavium. Görlitz. Pavia. Sicilia ubi Mons Aethna flammivomus. Ancona Mar.
I	—	Agram Croatiæ. Alba regalis Hungar.
II	38.	Buda (Offen.) Hungariæ, ubi aqua lapidifica, inde Domog. Cracovia, Poloniæ.
III	—	Transylvania, Macedonia. Epirus. Græciæ. Helicon Græciæ. Epidaurus Achaiæ.
I.	45½.	Adrianopolis Turciæ, ubi Decimus Christianor̃ pueror̃. Asiæ minoris Cardia I. hic nunc malvasier, Caligula hic Dædali: Troia Natolia. Pergama. Ephesus.
I	—	Constantinopolis: Rhodus I. ubi Colossus æneus 60. ped: alt.
I	53.	Ægyptus ubi Nilus (unus q̃ n. plures I.) quondam, si is ad VI cubitos increscat, famem, si ultra 14 abundantiam & fœcunditatem terræ gerebat. Tartaria. Chersonesus. Caycus oceani
II	—	Cyprus In: ubi Olympus altissimus montium. Cupri & gossipii prima copia. Mediæ Natolia.
II.	60½.	Ægypti Cayri l. Memphis.
* I	—	Jerusalem Terra Sancta
I.	45½.	Athenæ Græciæ. Corinthus Achaiæ. Epidaurus Peloponesi. Helicon Græciæ.

Necographia Danubii de Ista minuta Hungaria.

Hungaria Cisdanubiana

min. Hungaria		
30. Zolnock.		
31. Cinq Eperies.		
32		
33. Erla.		
34. Hadwan.		
35. Offen. Kätzenmarkt.		
36. Waitzen. Neusal.		
Schemnitz.		
37. Kremnitz.		
Visegrad.		
38. Salka. Comorra.		
Gran		
39. Stuhlweissenburg.		
40 Reissighel.		
41. Comorra.		
42. Kab.		
43. Presburg.		
44. Aldenburg.		
45. Petronell.		

Austria Cisdanubiana

46. Enzersdorf.		
47. Caasenaw.		
Wienn. Neustadt.		
48. Eisl. Neuburg.		
49. Tull.		
50. Closterneuburg.		
51. Klain. Mauthen		
52. Mölk.		
53. Melck.		
54. Pfarrkirch.		
55. Gurin.		
56. Ems.		
57. Ybbs.		
Lins.		
58. Efferding.		
59. Lassburg.		
60. Hessen Kirch.		

Austria Transdanubiana

1. Ostenburg.		
2. Hainau.		
3. Erhsmandorff.		
4. Neunburg.		
5. Crisund.		
6. Egmundburg.		
7. Alkmund.		
8. Neuschatt.		
9. Fischstatt.		
10. Neuenburg.		
11. Neuschatt.		
Canabrel.		
12. Lostatt.		
13. Landing.		
14. Leipheim.		
15. Ulm.		

Suevia Lotharingia Alsatia

16. Ebingen.		
17. Munder. Lingen.		
18. Scher.		
19 Mülheim.		
20. Geisingen.		
21. Neuching.		
22. Don. Eching.		
23. Baden March.		
24. Freiburg Nigr.		
25. Freinach Alc.		
26. Colmar Alb.		
27. Selin Lothar.		
28. S. Diey Lothar.		
29 Mindelheim Sab.		

1/4	gra	1. minut. hor. = 15. æquatoris
1	ff. 15.	2. 30
1/2	7 1/2	3. 45
1/2 + 1/4	3 3/4	4. ..... 1. grad.
3/4	11 1/4	

Pro Chronologio Cosmico.

Necographia.

Hora. Grad. Long.

I. 360. Teneriffa I. ins. Canariae C. Fortunatae dicta & nota, in qua Mons de Seide, n. 11 modo altor nimbis, & instar pyramidis in sublime fastigium assurgit ut ad 90. M. C. Insula sesquialtera Egypti post, q nunc p Longitudinis differe assumit. Insula fertilissima & pretiosis canib (à ipso nin). & saccharo (cui nin) abundans. Cabo Verde Africae, arboribus virentib q gelid.

11 — 8. Marroco Mauritaniae, C. Barbariae, hinc pelles marochinae q et Caprar, & car pilis v. fol Camelottus! Portugallia. Hybernia.

11 — Hispaniae pied. hinc Vasla sferra & saccharo. Fez, C. Urbs Mauritaniae C. Barbar. hic copia Sinapi & Coriandrorum.

XI. 15½. Angliae medius, hic captura halecum Hispanni. Insula S. Helenae Vide Astral. 15.

1 — Parisij Galliae Archiep. & medius, ubi io parlanda, 15 archiepg, 108. Epatg, & 17. Universides, 132000 parochiae.

11. 23. Algier Africae. Amsterdam Hollandiae. Ars Germaniae: Colonia Agrippin. Genera Saxaudiae Treviris Germ.

111 — Carthago nunc Tunis Africae. Erffordia Turingiae. Sardinia I. Tyrrheni, hic Sardois herba q comesta facit rire mori. Bona I. Hippon. S. Augustini.

XII. 30½. Passaginum. Adria ubi ♀. Ancona Italiae. Sicilia I. ubi Aetna mons Auream. 1 — Arae regalis Hungariae. Vienna Austriae Residentia Rom. Imperis.

11 38. Fabaj Hungariae unde Vinum Varasdinum Polen. Buda (oppid) Hungariae ubi aqua 111 — petrifica inde dcurr, ibiq & guerdons ♂ in ♀. Trans Sylvaniae, Macedoniae. Epiri. Corinthi Achaiae. Thebae Baotiae. Tempe Thessaliae. Galata Asiae. Helicon Graeciae

I. 45½. Athenae Graeciae. Candia I. hic vinum Malvaticum & Labyrinthi Dedali:

1 — Constantinopolis Turcar, huius Imperatoris annus fluenti 6858000. ♂.

11 53. Rhodi I. hic Colossus annis 60. pedes alti.

111 — Cayrum (Memphis) Aegypti: Hic Nilus Eundat (Cui nomen plenius) q si ad 18 cubitos ex creuerit supra 16 cubitos abundantia & fecunditas terrae gentiat, si supra 18. caritas aut famem causat. Cyprus I. hic cupri copia & Asphaltus unus altissimi.

I. 60½. Jerusalem Terra Sancta. Hospitium Moscoviae residentia regis:

1 — Damascus Syriae. Belis Armeniae. Maris rubri medius.

11 68. Mesopotamia ubi amomum & naphta. Arabia deserta. Mecha Arab. hic sepulchrum Mahometis. Madagascar I. Africae ob affluentiam cubebarum. Vide Clima 20. M.

11. — Thema Arabiae fel. C. Phoenic. Arbela Assyriae. Babylon Chald: Terra Heroica.

II. Aden Arab fel: Nimue in Moschel. ubi bis in anno seri, thus, ruhella, gemma, fructus in abundantia.

1 — Baharem I. Arab fel. hic magna Margaritarum copia.

11 83. Zocotora I. hinc Aloë optima.

1 — Ormus I. Persiae Potentissima olim, de qua Turcae: Si mundus cel annuli, Ormus foret gemma.

II. 90½. Chirman Persiae. Persae sit pulchri: affabiles, ingeniosi, amatores Medicinae, Astronomiae doctores, & Poëseos; hinc seriae, aspa artificiosa, & tapetes Persici.

1 — Cheche Persiae ubi Turcheses, gemma & smaragdi

98. Marchiana nunc Jeselbas Persiae, hic balsami longis arboribus, nibis crassities brachij nec circumplectij.

11. — Samarchanda Tartariae patria Tamerlani. Tartari in nuptiis solitudo mirabilis inversus Dirigunt aspectu Poli arctici dicti Septentrionalis. Clavus ferreus. Soles adorant aut pannum rubeum è scapite pendentes. Moneta è corde arboris, C. coriandri, cui regius sigillus è apposito. Copia moschi, aromatum, auri, sericorum, fructuum, aliis copia. Annue bis nubit, & ova apud ipsum nuptiae, copia Sinapi & pistacior, Elephantes & Rhinocerotes. Hoc mundi usq, ad genitalia, Religionis Dedit, diabolus adorandus executor hujus, & Deus dicunt in Deiyi adorant.

I. 105½. Cambraya Ind: Or: hic Elephant. Hic Calecut Archiep: Imperatis Orientis & gemmarum, fructuum, aliis copia. Annue bis nubit, & ova apud ipsum nuptiae, copia Sinapi & pistacior, Elephantes & Rhinocerotes. Hoc mundi usq, ad genitalia, Religionis Dedit, diabolus adorandus executor hujus, & Deus dicunt in Deiyi adorant.

Tora.

V. 105½ ——— Calecut nel supra.

/ —— Zeilon I. Ind: Or: spatiosa nimis, rex alemndissã, sy-nè cùm Coplini cùm amoni. Elephantes cùm nobilissi, hóes ingeniosi, artifices, ia-nini, nudi usq; ad lumbos, à q̃bꝰ credits hic fuisse jaradisꝰ.

// 113. Delli Ind: intra Gang. hic copia Eleph: Camelor, &c.

///

VI. 120½. Bengala Ind: Or: Sacharo, & olio nisi nerijs, affluit. Hi soli Indor' incedunt nudi d. indusio albo usq; ad genua indutí & serico pallio.

/ —— Pegu Ind: hic copia gemmarum, moschi, ebenj, elephanti, leonum, tigrium, regnum & Zilectæ. Nudi usq; ad umbilicum & genua.

// 128. Malacca Regnum bolig Indiæ mediterraneæ. Sumatra I. fertilissimã pars, ubi bonus olei puri fluentis.

// —— Cámbodia Ind: hic copia Aloë. Hóes nudi ~~Lugonia~~ soli genitalia, lugubriter. Mariq; mortuum de rege deprimitq; & super eos insiliunt & simul cum eo humant id faciunt & rege aliqui Nobiles.

VII. 135½ Quancy Chinæ hinc radix China. Java I. major.

/ —— Borneo I. hic camphora ipsa q̃ arboribꝰ gutas. Hic diamantes pretiosissimi.

// 143. Manipuri Chinæ. Regnum delitiosissimũ, locupletissimũ & inexhaustũ, messis annè in quibꝰ dam locis ter & 4. fid. Sũt ingeniosissimi totius Orbis, hinc diuntur se hóes solos duos oculos, Europæos hũ unum reliquas gentes óes cæcas. Sũt optimi architecti. Sumæ industrij regulantes oliui & suma nitidi. Currũ, uentos, & mortua animalia in nemine impacto & planicies celerrime ni quæ libet loca deserunt. Hic optimi seminis moschi, ideo suaso gorcellana. Soli Loyti I. Deorum, primorum, ad dignitates, & in suma & optimæ & uenerandi. Aues docent loqui. §6. fol. Mylii Epist.

Quinsai metrop. Chinæ.

// —— Manilha Philippi Regis abundissa, mercatura Chinensium huc adducta, & Nipam hinc Mexicum transmittunt. Timor I. hic sylua Sandali & Cæi & Flani.

VIII. 150½. Molucca I. & Amboina I. in quibꝰ solis nisi ea caryophilor copia, unica arbore & ducente 1250. Ad Hollandicas, talium arbor copia integros lucos gestiuit.

/ —— Banda I. hinc macis & nucis myristicæ ingens copia in totum orbem deportatꝰ.

// 158. Cámbalu Cathayæ metrop. in Tart. Cikolo I.

/// —— Meaco metrop. & medium Japoniæ. Pars Nova Hollandiæ

IX. 165½. Japonia I. hui allissã Cedri, ut inde mali nautici gubernacula efficiant. Novæ Guineæ pars, ubi Magellanq; interfectus é.

/ —— I. Ladrones, incolæ ingeniosissi, furtis dediti, natandi cùm peritissi, quis in mare gaeda è fundo effercentes.

// 173. Gruëne Eylanden I. in Archipel.

///

In Java I. Indiæ sũt sylvestres hóes longi bestiæ similes, quarũ unam fœmellam a Bontio uisa, uereconde fuisse occultabat, ubertim lachrymabat, gemebat, ut nisi ei fuit dictũ credere sibi fœmellam. Quam aiunt eos loqui posse & nolle ne uelut seruitutis. Vivunt Curang Curang & hóes sylvæ. ut supra.

X. 180½ Fretum Anian.

// ~~188~~. I. de los Ladrones.

XI. 195½. Nova Zeelandia.

// 203. Willems Eylanden.

XII. 210½ Luiuira Amer. } America seu India Occid: uel Nouus Orbis.

// 218. Tiburones I. de los Tiburones. } Hic O, D & gemmæ & nihilo, pulchra auis plumæ v. & magnis diuitijs regulantꝰ.

I. 225½ Vliegen Eyland. }

// 233. Honden Eyland. }

254 II. 240½. Acra Americæ. }

262 // 248. California I. —— } hic regnum, hóes auriti dicti Tatamuchas quibus aures longe dependent, uel sua una iacere & altera aure se tegunt. Nieremberg. lib. 8. Hist. c. 1.

269 III. 255½ Costa de Perles. }

III. 255½.

// 263 Astablan Nouæ Granadæ, ubi copia magna gl[ar], balsami pelucidissimi, fructy ter ni anno maturescentes.

// — Colima

IIII. 270½. Mechoacan

I — Mexico

// 278. Vulcan Mons

Hiſpaniæ nouæ, ubi ambra greysea, copia maxima. Bombycum, Insecta artificiosissi ingignendis auium plumis & fœnor pellibus, & ibi quadrupedia & flores herbæ, ad unum & singulum tanta gratia, ut sæpe integro die ibi moram trahant & ad spectaculum contemplandæ unicæ pluma. Mariposæ solem tissæ. Cibus optimus & Galli cor Indici.

III. C. de Cruz . . . . . Volcabæ.

V. 285½. Guatimala. R. de flores. } Floridæ, hic multi hermaphroditi, & anthropophagi, & Idolorum

I — Plaia . . . . . } templa pretiosis ornata gemmis & lapillis. Bellua

// 293. S. de Carthago in Honduras. Cuba I. hic copia ingentium Cedrorum.

III — Panama Veragua, Emporium Hispanorum celeberrimum.

VI. 300½. Virginia nudi hic multæ fœminæ glauci viri, adorant eâ & timent, & sequ[untur] fœmina. Etiam Cassatus. Terra firma hic arbores virent & herbæ manent. Lima

~~I — Nauum belgicum.~~ Lima Urbs Peruiæ & multissima & nobilissima. in medio Peru.

~~// 308. S. Dominici Urbs Hispaniolæ, hic copia cannæ saccharifæ, & bis & Cassiæ~~

~~III — Nova Angliæ. Porto. Rico. Copia arborum Guaiaci.~~

~~VII 314½.~~

Peru e regio totius mundi Orbis nobilissima

I — Nauum belgicum. Cusco Peru, hic sedimen Regum opulentissima, unde regi Hisp. summa semper

// 308. S. Potosi Peru, hic sedimen Diuitissima & hi quinta pars Regi D. fundi 80. Marcas, & alias Comitis, quæ inuenti in Potosi. S. Iago Chili. Fera del fuego Ingalli. e inauditæ. Adorant Peruani, Idola ste turpe nigra.

III. — Nova Angliæ. Porto. Rico. hic copia arborum Guaiaci.

VII. 315½. Margarita I. hic copia gl[ar] & cæsary, in quâ matriculæ, gloria orbis & mihi quotidiana. Nova Andalusia.

// 323. Arcadia Nouæ Franciæ. Aquæductus Romanis.

VIII. 330½. Aquæductus regio } Brasiliæ quæ regio e amœna & salubris. Mulieres & viri prorsus

// 338. Brasiliæ med: Caribana Lucus } medii inedunt. Capillos sagittant & tot ingenti dispendio mandatos

IX. 345½. S. Iago de Iuara. } ignant & uerant: hoc ornatu nixæ barbari, edunt & bestias, serpentes

Parnambuco Bras. } & cattos. Augurijs & omnibus ad insaniam deditis. Regio planæ

} & fœcundissima, fert balsamum, ambra, herbam, ligna Brasiliana

nalia nobis ignota & cacharl abundat & equo ingens luxus.

// 353. ~~I. de Cabo Verde~~ al. Hesperides Ins.

III — Mare Atlanticum & Oceanus Æthiopicus.

X. 360. Teneriffa ut supra.

	Pic. 20		♄ 10. 20		♃ 10. 20		♂ 10 20.	♀ 10	20	☿ 10	
XII	64.44	63.34	61.45	59.26	56.24	53.34	49.23	45.30			
XI. I											
X. II											
IX. III											
VIII. IIII											
VII. V	21.44	20.42	19. 0	16.45	14. 0	10.50	7.23½	3.44			
VI. VI	17. 7.	16.18	15. 0	13.14	11. 4	8.36	5.52	2.59			
V. VII	12.36	12. 1	11. 4	9.46	8. 11	6.21	4.21	2. 9			

Tabella Sciatherica rum ad El: Poli 48°. 28'.

Horæ & semihoræ	Anguli Horarij in Horis: ° ′	Almucantharath. ☉	☽	♄	Azimuth: ☉	☽	♄
XII.	0	65. 3.	41.32	18. 6.	0	0	0
↓	5. 38	64.22	41. 6.	17.48	16. 6	9. 59	7. 4.
XI. I.	11 . 20	62.23	39.50	16. 52	30.42	19.39	14.17.
↓	17. 14	59.22	37.47	15. 21	43.32	25.56	21. 18.
X. II.	23. 22	55. 37	35. 2	13. 18	54. 16.	37.40	28. 4.
↓	29. 52	51. 22	31.45	10.44	63.24.	45. 17.	34.36.
IX. III.	36.49	46.46	27. 59	7.44.	71. 14.	53. 12.	40. 50.
↓	44. 17	41. 59	23. 51	4. 20.	78. 6	60. 8.	46. 51
VIII. IIII.	52. 22	37. 4	19. 27	0. 48.	84. 14.	66. 37	52. 33
↓	61. 3	32. 7.	14 49.	——	89. 51.	72. 46.	——
VII. V.	70. 18	27. 10	10. 3.	——	95. 36.	78. 39.	——
↓	80. 1	22. 16.	5. 12.	——	100. 54.	84. 22.	——
VI. VI.	——	17. 29.	——	——	106. 6.	——	——
↓	——	12. 50.	——	——	111. 16.	——	——
V. VII	——	8. 19.	——	——	116. 33.	——	——
↓	——	4. 3.	——	——	121. 54.	——	——

Hanc Tabulam supputandi & resolvendi Triangulorum Sphæricorum & quorundam Almucantharath & Canones Sinuum, reliqua v. g. Logarithmica &c. quia ea hisce modis compendiosè obtinentur.

Sequentis Tabulæ Longitudines ☉ Secundum Stos & Ephemeridis Argolæ Declinationes v. ex Tabulis Tychonis Brahe & quorundam aliis Astronomis: longè diligentiùs & cum minori labore ac celeritate supputari possunt de novo per Logarithmos resolvendo triangula Sphær: rectang.

Tabula Longitudinum & Declinationum ☉ ad stylos quinos Dies & Ao 1690, pursuit Bisectile Secundo & medio, ad designandi Scialheria.

☉ Occasus H. ′ ″	Anno 1690. Ultima Dies Xbris	Longitudo ☉ ° ′	Declin: ° ′	☉ Occasus H. ′ ″
4. 4. 52.	4: 1689.	♑ 10. 37.	23. 6.	4. 17. 8.
— 8. —	A. 1690. January Die 5.	15. 44.	22. 35. —	19. 24.
— 12. ——	10. —	20. 51.	21. 54. —	22. 30.
— 16. 4.	January: 15.	25. 57.	21. 2. —	25. 8.
— 23. 4.	20.	♒ 1. 3.	19. 59. —	27. 44.
— 28. 36.	25.	6. 8.	18. 48. —	30. 56.
— 38. 16. ——	31. —	12. 14.	17. 11. —	33. —
— 45. 58.	5.	17. 18.	15. 43. —	36. 28.
— 54. 6.	10. —	22. 22.	14. 7. —	39. 36.
5. 2. 22.	Februar: 15.	27. 25.	12. 25. —	42. 8.
— 11. 4.	20.	♓ 2. 27.	10. 38. —	44. 8.
— 19. 48.	25.	7. 29.	8. 47. —	46. 24.
— 25. 8.	28. —	10. 29.	7. 39. —	47. 32.
— 33. 56.	5.	15. 29.	5. 46. —	48. —
— 42. 52.	10. —	20. 29.	3. 47. —	48. 20.
— 52. 32.	Martius. 15.	25. 27.	1. 49. —	48. 32.
6. [illegible] 0. 45.	20. ♈	0. 25.	0. 10. 6 +	48. 4.
— 9. 38.	25.	5. 22.	2. 8. —	47. 36.
— 20. 18.	31. —	11. 16.	4. 28. —	46. 8.
— 29. 1.	5.	16. 11.	6. 23. —	44. 48.
— 37. 41.	10. —	21. 5.	8. 15. —	43. 12.
— 46. 16.	Aprilis. 15.	25. 58.	10. 4. —	41. 20.
— 54. 34.	20. ♉	0. 50.	11. 48. —	39. 24.
7. 2. 44.	25	5. 41.	13. 28. 7. +	37. 32.
— 10. 36.	30. —	10. 32.	15. 2. —	35. 28.
— 18. 8.	5.	15. 21.	16. 30. —	33. 24.
— 25. 16.	10. —	20. 10.	17. 51. —	31. 20.
— 31. 58.	Mai: 15.	24. 59.	19. 5. —	29. 20.
— 37. 58.	20.	29. 46.	20. 10. —	27. 4.
— 43. 24.	25. ♊	4. 34.	21. 7. —	24. 52.
— 48. 56.	31.	10. 18.	22. 4. —	22. 20.
— 52. 36.	5.	15. 4.	22. 41. —	19. 44.
— 55. 20.	10. —	19. 50.	23. 8. —	17. 8.
— 57. 0.	Juni: 15.	24. 35.	23. 24. —	14. 28.
— 57. 42.	20.	29. 21.	23. 31. —	11. 40.
— 57. 24.	Juny: 25.	6. 4.	6. 23. 28.	
— 55. 58.	30.	8. 52.	23. 14.	

Dies Mensium.	Locus ☉ ° ′	Declin: ° ′	☉ Occasus H. ′ ″
5.	♋ 13. 37.	22. 49. 7.	53. 26.
10.	18. 22.	22. 16. —	50. 8.
15.	23. 8.	21. 32. —	45. 48.
20.	27. 54.	20. 39. —	40. 44.
25.	♌ 2. 40.	19. 38. —	35. —.
31.	8. 24.	18. 14. —	27. 20.
5.	13. 11.	16. 55. —	20. 20.
10.	17. 58.	15. 30. —	13. —.
15.	22. 46.	13. 59. 7	5. 20.
20.	27. 35.	12. 22. 6.	57. 20.
25.	♍ 2. 35.	10. 36. —	48. 48.
31.	8. 13.	8. 31. —	38. 56.
5.	13. 4.	6. 40. —	30. 20.
10.	17. 56.	4. 48. —	21. 44.
15.	22 49.	2. 51. —	12. 52.
20.	27. 43.	0. 55. 6.	4. 8.
25.	♎ 2. 37.	1. 3. 5.	55. 16.
30.	7. 33.	3. 0. —	46. 26.
5.	12. 29.	4. 57. —	37. 32.
10.	17. 26.	6. 52. —	30. 8.
15.	22. 25.	8. 45. —	19. 58.
20.	27. 24.	10. 35. —	11. 14.
25.	♏ 2. 24.	12. 21. 5.	2. 44.
31.	8. 25.	14. 21. 4.	52. 52.
5.	13. 26.	15. 55. —	44. 52.
10.	18. 29.	17. 23. —	37. 12.
15.	23. 32.	18. 44. —	29. 56.
20.	28. 36.	19. 55. —	23. 24.
25.	♐ 3. 40.	20. 57. —	17. 32.
30.	8. 45.	21. 50. —	12. 26.
5.	13. 51.	22. 32. —	8. 16.
10.	18. 57.	23. 4. —	5. 4.
15.	24. 3.	23. 23. —	3. 8.
20.	29. 9.	23. 31. —	2. 18.
25.	♑ 4. 15.	23. 27. —	2. 44.
31.	10. 23.	23. 6. 4.	4. 52.

Per hanc & sequ[entes] Tabulas abbrevia[tas] è tota dr[a] Tabu[la] Sinuu[m] Tang[.] & Secantiu[m] adq[.] in pauillos, nos reducta & simplici Instrumto inserjta.

Q Vet[a] Hypsa ~~huius tm~~ ~~circa abitu orig~~ & angulo altudis in hu[c] orq longig, ut in sequ[ti] paruei tabula, d. sit et orq breuiq C cathetq deijnet, hui sequti Tabule inseruiet & huic adiacente Tabula multiplice & hypsa, & qua indicabit subito, quota pars hypsa sit orq breuiq. Vg. si sub 1°. 8. monstret & cruce breuiori 3.6. tu silge quoties & hypsa numerat 3.6, toties & cruce breuiori sumpta ee unica. i. 2ab a q talis hypsa se hr ad orq breuiq ut 36. ad 10.

30.0	5773.	2.	5000.	26.34.			
31.45.	6188.	1.9	5263.	27.45.			
33.45.	6682.	1.8	5555.	29. 3.			
36. 2.	7274.	1.7	5882.	30.28.			
38.41.	8007.	1.6	6250.	32. 0.			
41.49.	8946.	1.5	6667.	33.41.			
45.35.	——	1.4	7143.	35.32.			
50.17.	——	1.3	7692.	37.34.			
56.26.	——	1.2	8333.	39.48.			
65.23.	——	1.1.	9091.	42.16.			
90 —	——	1.	10000.	45. 0.			

	A.	03.	Cois.	B.	C.	
	Pro hypothenu.		multp.	Pro cruce longier.		
0.	1.	Tan:	Hyp:	Tang:	c.	
—	1.	3.	3438.	3.	—	1.
—	3.	10.	1000.	10.	—	3.
—	7.	20.	500.	20.	—	7.
—	17.	50.	200.	50.	—	17.
—	34.	99.	100.	100.	—	34.
—	38.	111.	90.	111.	—	38.
—	43.	125.	80.	125.	—	43.
—	49.	143.	70.	143.	—	49.
—	57.	167.	60.	167.	—	57.
1.	9.	200.	50.	200.	1.	9.
1.	16.	222.	45.	222.	1.	16.
1.	26.	250.	40.	250.	1.	26.
1.	38.	286.	35.	286.	1.	38.
1.	55.	333.	30.	333.	1.	55.
2.	18.	400.	25.	400.	2.	17.
2.	52.	500.	20.	500.	2.	52.
3.	1.	527.	19.	526.	3.	1.
3.	11.	556.	18.	555.	3.	11.
3.	22.	589.	17.	588.	3.	22.
3.	35.	626.	16.	625.	3.	35.
3.	49.	668.	15.	667.	3.	49.
4.	6.	716.	14.	714.	4.	5.
4.	25.	772.	13.	769.	4.	24.
4.	47.	836.	12.	833.	4.	46.
5.	13.	913.	11.	909.	5.	12.
5.	44.	1005.	10.	1000.	5.	43.
6.	21.	1050.	9.5.	1052.	6.	0.
6.	23.	1118.	9.	1111.	6.	20.
6.	45.	1185.	8.5.	1176.	6.	42.
7.	11.	1260.	8.	1250.	7.	7.
7.	22.	1293.	7.8.	1282.	7.	18.
7.	34.	1327.	7.6.	1316.	7.	30.
7.	46.	1364.	7.4.	1351.	7.	42.
7.	59.	1403.	7.2.	1389.	7.	54.
8.	13.	1443.	7.	1429.	8.	8.
8.	27.	1487.	6.8.	1471.	8.	22.
8.	43.	1533.	6.6.	1515.	8.	37.
8.	59.	1582.	6.4.	1562.	8.	53.
9.	17.	1634.	6.2.	1613.	9.	10.
9.	36.	1691.	6.	1667.	9.	28.
9.	56.	1750.	5.8.	1724.	9.	47.
10.	17.	1815.	5.6.	1786.	10.	8.
10.	40.	1885.	5.4.	1852.	10.	30.
11.	5.	1960.	5.2.	1923.	10.	53.
11.	32.	2041.	5.	2000.	11.	19.
11.	47.	2085.	4.9.	2041.	11.	32.
12.	1.	2130.	4.8.	2083.	11.	46.
12.	17.	2177.	4.7.	2128.	12.	1.
12.	33.	2227.	4.6.	2174.	12.	16.
12.	50.	2279.	4.5.	2222.	12.	32.
13.	8.	2334.	4.4.	2273.	12.	48.
13.	27.	2391.	4.3.	2325.	13.	5.
13.	46.	2451.	4.2.	2381.	13.	24.
14.	7.	2517.	4.1.	2439.	13.	42.
14.	29.	2582.	4.	2500.	14.	2.
14.	52.	2653.	3.9.	2564.	14.	23.
15.	15.	2728.	3.8.	2632.	14.	45.
15.	41.	2807.	3.7.	2703.	15.	8.
16.	8.	2892.	3.6.	2778.	15.	32.
16.	36.	2981.	3.5.	2857.	15.	57.
17.	6.	3077.	3.4.	2941.	16.	23.
17.	38.	3180.	3.3.	3030.	16.	51.
18.	13.	3290.	3.2.	3125.	17.	21.
18.	49.	3408.	3.1.	3226.	17.	53.
19.	28.	3535.	3.	3333.	18.	26.
20.	10.	3673.	2.9.	3448.	19.	1.
20.	55.	3822.	2.8.	3571.	19.	39.
21.	44.	3986.	2.7.	3704.	20.	19.
22.	37.	4166.	2.6.	3846.	21.	2.
23.	35.	4365.	2.5.	4000.	21.	48.
24.	38.	4585.	2.4.	4167.	22.	37.
25.	46.	4827.	2.3.	4348.	23.	30.
27.	2.	5103.	2.2.	4545.	24.	26.
28.	26.	5415.	2.1.	4762.	25.	28.

Structura pcedtis Tabule.

Vt Multiplex plaudij ad 1.

Ha Tab: 1000. ad Tangentes hanc Tangens inscribitur ad columna cruris longioris; ei Hic eidem Tangti correspdens grad[s] & Tab: Sinuu[m].

20 ~~Vt Multi~~ Tand Tangentes que in Tabulis in columna Sinuu[m] cui Sinui in eadem linea correspdens gradq & Tangens sibi Sinui Tabule inserdi & hypothenusa.

Nb. Hypsa nos gaudemus reddi corrigendo ~~et~~ 47. 1. Eucl. ut ejus hic radius quadretur.

Praxis ~~Vsus~~. Instrui

Si hanc Tabulam Geometrica in Quadrante inscribere velis, hunc in eo quare gradq & minuta q in hac prima columna sibi inscripta, ibidem scribe aut multiplicem ex columna 3ª l. loi correspdte & hypothenusa. Que si parib[us] adscribas gradib[us] & minutis columna 5ª hinc orq longig.

Si Tabulam suis decimare in Norma, sume duo gradum 1ª & 5ª columnæ assume earu[m] Tangentes ni 2ª. & 4ª. columna, ad longitudinem Radij seu unius cruris ni 10000. divisi.

Vsus.

ad mensurandas qualescunq[ue] lineas distantias altudines, profundita[tes], declinationes &c.

Prima colligenda sit hac & hac stadione uersq[ue] pcul distans, & una lata Astrolabi, circa quod lata ~~tq~~ axem figas circumgyra altera lata priori normale, per cuius orq aliquis & 2ª stadione apdq indicet, sine in monte sine valle &c.

Hanc respu prioris collineatis normaliter inter uersq[ue] mensura, dividat, q & maiori comodite in denarijs nis vg. 10. pedib[us], passib[us], pertich &c. gradibus. Dein & loco 2dæ stadionis respice ja stadione & ~~vnde~~ diopt[ra] mobile, & altera mobile dirige ad pcul distans mensurandu[m], q subito in Instrumto monstrabit gradi distia, partesq[ue] maior sit interuallu stadionu[m].

Vg. Diopt[ra] mobiles indicat distia Hypsis 4. i. hui gelidu pcul mensurandu ~~distare~~ à 2ª stadione esse 4 ter distantiq q sit interuallu stadionu[m] & inuicem 1. pte. Vt si interuallu stadionu[m] sit 10 pediar, erit distia à 2ª stadione 40 pediar, à 1ª stadione v. hui 40. pediar. Quod eadem diopt[ra] monstrabit sub titulo cruris longioris

+ alte a sta. 2ª

& Laterio

Ep̃ data Hyppsa & angulo adiacente cognere Basi sere cog congig.

Congrutg huius Tabellæ.

Vtilg Basis subtilis ad Hyppsa p. nũ basi unite maior. Ida rad. 100000.

ad ~~cursum~~ Secantem gradus Huius secantis gradus & Tangentis transfer ex Tabulis sinuum ni hanc Tabellam.

Structura

Præcepti Geometrica divisione medium Quadrantis aut Normæ dichotomi, reciproca semisse corrigis & hanc Tabellam transpone ex sectoris Basicis ad totum Quadrantem anaclasticum & Quadratum, aut ad Cotangentis & Normam.

Vsus.

Ep̃ Hypothenusa data cognite Basim

Vtg aig̃ in fodinis metallicis, cuniculis, orthographicis pieg tionibus &c:

Pasquas Cungig̃ é declinationis ℓ. Hyppsa qe huig instrumenti subito in co monstrabig̃ à gppendiculo nig Basicos. Vg. 25. hus & gradu mensurand Hyppsa ea leg ut quotiens gficiend 25. ydica (cuiusmodi ilge de pedibus & alijs mensuris) toties ꝓxa sequens ydica, q̃ 26ta. de omnibus & basi, tq̃ exacto hypp̃o. Rao ẽ, q̃ Hyppsa huig altitudi seu anguli é 26ta ꝓte maior q̃ Basis subtensa.

NB. Post gradu 24. 37. sil & Basi inserti duo nũ puncto discreti, quor posterior é tactio decadis vg. 24. 51. sil Basis 9.8. & quo ilge 9 8/10 ut sæpe sit: quotiens mensurand 9.8. vg. 9. ydicũ & 8 pedes duo prima sequens integra ydica sil omittit & Basi rao ẽ q̃ talis Basis é ad suã Hyppsa ut 9.8. ad 10.8. seu 98. ad 108. Id ilge de sexagib.

Obliquangula et

facile & dare methodum resumendi & resolvendi in duo rectangula. sic 1o. in ipsa Stratione dirige Instrum ad puncta distans & diopha altera ad 2da Stationem & subito q̃ hanc tabulam monstrabit nig Basicos. 2o. Mensura interualli Stationum tq̃ Hyppsa obliqui inde sua Basi signata hanc Tabulam. 3o. in 2a Stratione collima ad puncta distans & ipsa Stratione, ac huc angulo auferto à toto angulo ipsius Stationis, residuum ẽ angulg alterius rectangli, q̃ & primi Tabulæ designat sub titulo Hyppsa designat quotiens distantia 2dæ Stationis à puncto distante gelineatq̃ in Basi sua nũ 2do regula.

Si p̃ mauvi commodi Instrumo misendi angulg magnetici circelli & quibus libratæ, & sil erit necessaria subbasis, d. abiq̃ ea mistrum in utraq̃ Stratione pulsa collocatq̃ unus baculus, quo obliquitas reducit in 2 rectangulg Basi oppsig designat in primi Tabula, quotiens Basis Cathetus maior erit ipsa Basi. vel pulsig vide & facile q̃ huius scitg ante in vsu.

Grad:	Tang: Basis
o. ′	
— 16.	46‖10000
— 22.	63.50000
— 49.	142‖10000.
— 54.	157.8000.
1. 3.	183.6000.
17.	224.4000.
49.	317.2000.
2. 34.	448.1000.
42.	471.900.
52.	501.800.
3. 4.	536.700.
18.	576.600.
37.	632.500.
4. 3.	708.400.
40.	816.300.
5. 43.	1001.200.
8. 4.	1417.100.
17.	1456.95.
30.	1494‖90.
36.	1512.88.
42.	1530.86.
48.	1548.84.
54.	1566.82.
9. 1.	1587.80.
8.	1607.78.
15.	1628‖76.
22.	1649‖74.
30.	1673.72.
38.	1697.70.
46.	1721.68.
55.	1748.66.
10. 4.	1775.64.
13.	1802.62.
23.	1832.60.
34.	1865.58.
45.	1898‖56.
57.	1935.54.
11. 9.	1971.52.
22.	2010.50.
36.	2053.48.
50.	2095.46.
12. 6.	2144.44.
23.	2195‖42.
41.	2250‖40.
50.	2278.39.
13. 0.	2309.38.
10.	2339.37.
21.	2371.36.
32.	2407.35.
44.	2444.34.
56.	2481.33.
14.8‖	2519‖32.
22.	2561.31.
35‖	2603.30.
50.	2648.29.
15. 5.	2696.28.
21‖	2746‖27.
39.	2801.26.
57.	2858.25.

Grad:	Tang: Basis
o. ′	
16. 16.	2918.24.
36.	2981.23.
57.	3048.22.
17. 20.	3121.21.
45.	3201.20.
18. 12.	3288.19.
40.	3378.18.
19. 11.	3479.17.
45.	3590.16.
20. 22.	3712.15.
21. 2.	3845.14.
47.	3996.13.
22. 37.	4166.12.
23. 33.	4358‖11.
24. 37.	4582.10.
51.	4631.9.8.
25. 5.	4681.96.
20.	4734.94.
28.	4763.93.
35.	4788.92.
43.	4816.91.
50‖	4843.90.
58.	4870 8.9.
26. 6.	4899.8.8.
14‖	4933.8.7.
23.	4960.8.6.
31.	4989.8.5.
40.	5022.8.4.
48.	5051.8.3.
57‖	5086.8.2.
27. 6‖	5119.8.1.
16.	5154.8.0.
25.	5187.7.9.
35.	5224.7.8.
44.	5257.7.7.
54.	5295.7.6.
28. 4.	5332.7.5.
14.	5369.7.4.
25.	5411.7.3.
35.	5448.7.2.
46.	5490.7.1.
57.	5532.7.0.
29. 8.	5573.6.9.
20.	5619.6.8.
31.	5662.6.7.
43.	5708.6.6.
55‖	5756.6.5.
30. 8.	5805.6.4
20‖	5853.6.3.
33.	5902.6.2.
46‖	5955.6.1.
31. 0.	6009.6.0.
14.	6064.5.9.
28.	6120.5.8.
42.	6176.5.7.
57.	6236.5.6.
32. 12.	6297.5.5.
27.	6358.5.4.
43.	6424.5.3.

Grad:	Tang: Basis
o. ′	
33. 0.	6494.5.2.
16‖	6562.5.1.
33‖	6633.5.0.
51.	6707.4.9
34. 9.	6783.4.8.
27‖	6862.4.7.
46.	6942.4.6
35. 6.	7028.4.5.
26.	7115.4.4.
46.	7203.4.3
36. 7.	7296.4.2
30.	7399.4.1.
52.	7499.4.0.
37. 15.	7606.3.9.
39.	7715.3.8.
38. 4.	7832.3.7.
30.	7954.3.6.
56‖	8080.3.5.
39. 24.	8214.3.4
52.	8351.3.3.
40. 22.	8501 3.2.
53.	8656.3.1.
41. 25.	8821 3.0.
58.	8994.2.9.
42. 32.	9174.2.8.
43. 8.	9369.2.7.
46.	9578.2.6.
44. 25.	9798.2.5.

Sciatherion Azimuthicum nouum

nec inuentionis.

1. Fiant duo circuli geentrici, amplior & solstitijs, interior v. æquitio; intervallus eor̃ sit ad libitu.

2. Ducatᵗ recta Diameter p vtrumq; tpũa Meridiana una extremitate indicans Horã 12 Meridiei, altera̅ nocte.

3. Ex Columna V—L transfer Azimutha sgla ad interiore circellu & puncta sa̅ nocte quæ meridiei utrinq; p ꝙ æqᵗ̃ sgla diei, sic vtrq; circellq diuisq; erit in sua azimuth æquitia sa̅ diurna quæ nocturna.

4. In ampliore seu exteriore circulo v. transfer sgla azimuth 69 à puncto meridiei utrinq; imprimendo puncta: Azimutha v. p collocã & puncto oppositio nocte̅ utrinq; : sic erit iste circulq gradatᵗ sa̅ 69ᵗ quæ p̃. & sgla valde accurate & decore cuiꝰ raõ é q Azimuth diurna 69ᵗ. sit æquitia azimuth nocturnis p̃. Et Azimuth nocturna p̃. æquitat diurnis 7ᵗ.

5. Intervallus circuli solstitij ab interiori é Tangens decl: maxᵃ 23½ gr: inepta quã denq; declinatio æquitia diurni 14. Horã & ducatᵗ alij excentricq prioribq duobq (ne vlgᵉ ce alijs arcus diurnior̃ circulis).

6. A meridiebus 14. Horar̃ (vt est é 10. Hor.) circulus ꝙ hac augusta tabella transfer sgla azimuth à puncto meridiei imprimendo utrinq; puncta Horaria; A puncto nocte̅ media collera azimutha & hac eadem tabl: sub titulo & parl: arc: diur: 10. H: cuiꝰ raõ eadem é ac supra nõ 4.

Hor	Almucantar		Azimut
12	54. 0.		
	53. 28.	14. 8.	
1.	51. 54.	25. 8.	
	49. 27.	35. 44.	
2.	46. 15″.	45. 26.	
	42. 29″.	54. 8.	
3.	38. 18.	61. 54.	
	33. 48.	68. 58.	
4.	29. 4″.	75. 31.	
	24. 13.	81. 36.	
5.	19. 16″.	87. 24.	
	14. 19.	93. 0.	
6.	9. 22.	98. 31.	
	4. 30.	104. 0.	
7.	0. 15.	70. 26.	
	4. 51.	64. 44.	
8.	9. 13.	58. 50.	
	13. 19″.	52. 40.	
9.	17. 6.	46. 10.	
	20. 28.	39. 20.	
10.	23. 22.	32. 6.	
	25. 44.	24. 27.	
11.	27. 28.	16. 32.	
	28. 32.	8. 25.	
12.	28. 54.	——	

Ad Elevationem Poli 41. grad: 28. minut: Pro parallelo arcq diur: 14. Hor.

Pro parl: arc: diur: 10. Hor.

7. Habebis itaq; & sgles Horei, tribq; polis, uno scilt in circulo æquitio H.ᵒ 3, altero in Solstitiali H.ᵒ 4, tertio in 14. Horar̃ H.ᵒ 6. facile erit arcus circulares tria illa Horaria puncta connectentes ducere p 25. lib. 3. Euclidis. Quod ad circulares, nõ v. Ellipseos, hyperbolæ, portiõ sit dubia quam p Horas III ꝙ nõ curvilineas, cuiꝰ Azimuth in arcu diurno 15 Horar̃ é 57. 22 in circulo v. arcq diurni 15 Hor. é 66. 42. quæ duo puncta suis circulis modo dicto impressa accedunt prioribq tribq, sunt ita hæc 5. puncta in eadem circulari (nõ v. Ellipsi p) portioni facile situata exacti, quare et de alijs minq curvilineis Horeis, ꝙ sit inter Horas ꝙ et minq dubitabit.

8. Horas Italicas & Babylonicas valde formose inscribere poteris, duabus & intersectiones circulor̃ qui dant diurnis cum arcubq Horarijs, quibus dimissis Ellipsium portiones, quæ libera manu facile & satis accurate p dictas intersectiones ducei pñt, neq; egent ulteriori explicatõe.

9. Horas planetar̃ inæquales in suis arcubq inscribes, estimando ꝙ quot gradus Horarius æquinoctialis correspondeant uni Horæ planetariæ maiori v. minori, vbiq; in qualibet ꝙ. de diurna.

10. In alio loco sciatherion, fiant 4. anni quadrantes in qua declinatio sgles quinor̃ dierum mensis & Tabula sol: ita tñ ut max declinatio congruat intervallo æquitii & interni circuli azimuthor̃.

11. Vsus: Fiat semicirculq meridiano transiens verticali p. Horã 12 Meridiei & mediæ nocte̅ 12. Acus magnetica linula centro azimuthico insidens habeat nodulu trusatile, qui p̃ collocetᵗ ꝙ, datus die mensis cyclo scalæ annexæ H.ᵒ 10.

13. Vsus Semicirculi H.ᵒ 11. dirige ad azimuth ☉, tui subito nodulq acq magnetica mentis tui Horæ Græcæ Astronicæ, Italicæ, Babylonicæ, Indicæ: In æstate quidem inter amplissimos, in hyeme v. inæquatissimos oppositos.

14. Vsus Nocturnus. Si nocte aliunde & aliud diligens fabricæ aut alicunde gratis tibi Horæ nocturnæ & tu velis rei Horæ huic azimuthico insertæ Vg. Horæ planetariæ, aut Italicæ p. exire, tu gyra azimuthicam tui nodulq linguulæ magneticæ eandem horis Horæ monstrat, quo tpe sat monstabit indicem quæ desiderata. Regimen Planetæ cuiq; & intima mobili Tabula p modum rei Dancyli:

Sciatherion de Almucantarath Annulare

tribus Germaniæ, Galliæ, Poloniæ, Hungariæ, pti Tartariæ, Moriæ Franciæ p. Terræ Magallanicæ p ad El. p. 3. grad: maiore (minore) ꝙ sit loca; finitq; quo Sciatherion é extendat.

☉		♈		♎	
☊.	☋.	☊.	☋.	☊.	☋.
1. — 9.	— 17.	3.	— 7.	— 2.	— 4.
2. — 25.	— 49.	— 12.	— 24.	— 7.	— 14.
3. — 41.	1. 21.	— 20.	— 44.	— 15.	— 30.
4. — 54.	1. 47.	— 46.	1. 22.		
5. — 66.	2. 12.	— 49.	1. 37.		
6. — 77.	2. 33.				
7. — 88.	2. 55.				

Primo fac annulare more solito ad qualemq; Elevatᵉ Ego hic ad Pol. 48. 28. cui foraminulis immobilibq.

Dein minuta & gradq, si ꝙ sit, huic Tabellæ transfer & sgles Horis utrinq; ad sua signa cardinalia Vg. Pro Hora 10 & 2. Intersignis circino 25. quæ transfero ex Hora 2. & sursum versq 12 imprimendo puncta, deinde, adscribendo Polum uno gradu altiore quæ est minorig hic loci; ide deorsum et imprimendo puncta & adscribendo Polum uno gradu depressiore quæ sit minorig. Porro Tabella intersignis circino 49. et transfero reliquis partes, in quibq puncta pari ratione translata & lineolas gradumq tali Poli Horarias.

x dicta Hora 2. & sursum & deorsum, ibi adscribo Polum duobq gradib altiore, hic depressiore. Ide sentio de

Vsq; huius Sciatherici Annularis radij cadens libere in data die mensis linea nonnihil ab Horol. primaria Sciat. & tali altitude poli, q̃ qua ē primario effectus & clarioribus lineis expressus.

Vsq; Vnstis & aliis Solis. Cognita altitude Poli ignorata sc. in Meridie p. quando Sole sub linea nulla hora, unus quadrantes Horas n̄ alias ascendere congerij p. hunc annulū, tum primitus ut radij cadat ad datas mensis die ni suā lineā, quę in loco radij Horas quasq; 12. sub stylo dret, quod ut fiat cochleola & qua pendet annulus, ita uerte, donec id assequaris sc. donec radij Solis meridiani sint nonnihil die mensis & Horā 12. hanc n. subtilis appendiculā quo sustinet cochlea & annulus) nonnihil Poli huius loci quaesitus, q̃ et deinceps in stylis lineis Horarijs ē resumptus, ut facilè nonnihil Horas.

Hui usq; sanè cius ē comodissq & facillimus, q̃ nē obuijs appendet aut magnetis ope, dacib, quę reliqua ōia portabilia Sciatherica. Poterit n. horologium itinerarium fabrile portabile (Calbisius) huic Sciatherico annulo p capsula qua comodissè includi, & tuto opportunè dirigi.

Horarū Altitudines Ori p. M. Sol. 48. 28 ad stylos denos Zodiacy.

			XII	XI / I	X / II	IX / III	VIII / IIII	VII / V	VI / VI	V / VII
Iunii	21.	♋	65. 3	62. 23	55. 37	46. 46	37. 4	27. 12	17. 35	8. 30
10.	31.	10	64. 41	62. 1	55. 19	46. 30	36. 48	26. 55	17. 13	8. 3
	12.	20	63. 34	60. 59	54. 24	45. 40	36. 1	26. 8	16. 25	6. 59
31.	22.	♌	61. 45	59. 17	52. 54	44. 19	34. 45	24. 52	15. 7	5. 51
Iulii	2.	10	59. 20	57. 0	50. 52	42. 28	33. 1	23. 9	13. 22	4. 1
20.	12.	20	56. 24	54. 12	48. 20	40. 11	30. 51	21. 2	11. 13	1. 53
10.	22.	♍	53. 3	50. 59	45. 24	37. 30	28. 21	18. 37	8. 47	—
Augusti	2.	10	49. 23	47. 27	42. 9	34. 32	25. 32	15. 54	5. 6	
29.	12.	20	45. 30	43. 42	38. 40	31. 19	22. 33	13. 1	3. 16	
19.	22.	♎	41. 32	39. 50	35. 3	28. 1	19. 32	10. 13	0. 0	
9.	2.	10	37. 33	35. 58	31. 25	24. 37	16. 18	7. 4		
Septemb.	13.	20	33. 47	32. 11	27. 51	21. 18	13. 13	4. 8		
30.	23.	♏	30. 2	28. 36	24. 28	18. 10	10. 16	1. 30		
20.	2.	10	26. 42	25. 19	21. 21	15. 13	7. 35			
Octob.	12.	20	23. 47	22. 26	18. 38	12. 42	5. 13			
10.	21.	♐	21. 23	20. 4	16. 23	10. 36	3. 17			
28.	1.	10	19. 35	18. 20	14. 42	9. 0	1. 54			
Nouemb.	11.	20	18. 29	17. 14	13. 39	8. 5	1. 6			
18.	~~21.~~	~~♑~~	~~18. 12~~	~~16. 59~~	~~13. 18~~	~~7. 44~~	~~0. 48~~			
8.	21.	♑	18. 6	16. 52	13. 18	7. 44	0. 48			
Decemb.										

Correcta & refracti ones Tychonis.

Ex Ephemeridibus Angeli supputatis ad ~~Meridiē~~ Horizontē Romanū Eclipses conspicuæ Lutetiæ.

A° 1677. Maij 16. D.	1678. D. totalis c. max.	1679. D. 25. Apr.	1681. D. 28. Aug.
Init. ☌ 14. 54. 57.	die 29. Octobris.	Prine. ☌ 8. 7. 12	☌ 13. 40. 9.
med. 16. 25. 16.	Initium 7. 23. 18.	med. 9. 28. 33.	15. 22. 11.
finis. 17. 55. 23.	Init. totel. 8. 24. 39.	finis. 10. 49. 54.	17. 4. 13.
obscurandi ptes 8¼ sui ips	Medius 9. 17. 20.	Digiti Eclipsis 5. 47	Dig. Ecl: 10. 35.
	finis tot: obscur. 10. 10. 1.		
	finis 11. 11. 22		

A° 1682. D. tot. 21. Feb.	1682. D. Tot. 17. Aug.	1683. O nebis inconspicue mxo bi affricit	1684. D. 26. Jun:
Prine. 10. 33. 20.	Prine. 16. 51. 37.	deliquio, cuj ptes 10½.	prine. 14. 29. 9.
prine. tot. 11. 36. 50.	prine. tot. obsc. 18. 5. 30.	obscurandi. Cuj hor	med. 15. 17. 36.
medius 12. 28. 16.	Solus cuj ppius nobis	Accelerat ☌ & ☽ in	fin. 16. 6. 3.
fin. tot. 13. 19. 42.	conspicuus ~~est~~ manet.	☌. ☽. brigono Igneo, antiquor	Dig. Ecl. 1. 36.
Finis. 14. 23. 12.	Dig. Eclipt. 18. 50.	Rom magnæ mutaes & grates	Jdes Orbi infor
Dig. Eclipt. ~~19. 48~~ 19. 48		gestiones ptingent de facili.	Dnō mutaes.

A°. 1684. O totalis ma	1684. D. 21. Dec.	1685. D. Tot. 10. Dec.	1686. D. 29. Nou:
minus D. 12. Julij.	☌	prine. 9. 21. 24.	prin. 10. 52. 45.
prine. ☌ 4. 14. 35.	prine. 9. 36. 38	prin: tot. 10. 27. 15.	med. 12. 22. 0.
med. 5. 15. 22.	med. 11. 18. 2.	med. 11. 26. 2.	fin. 13. 51. 15.
finis. 6. 26. 59.	finis. 12. 59. 26.	fin. tot. 12. 24. 49.	Dig. Ecl. 7. 35.
Dig. Ecl. 12 & totus	Dig. Ecl: 9. 45.	finis. 13. 30. 40.	
q̃ O obscurabit q minor.		Digit. Eclipt. 21. 46.	

A°1688. D 15. April.	1689. D Fri. 4. Apr:	1689. D Sab. 28. Sept.	1690. D 18. Sept.
princ. 5. 25. 35.	prin. 5. 36. 37.	13. 48. 29.	princ. 9. 52. 46.
med. 7. 4. 15.	prin. Sol. 6. 42. 47.	14. 53. 0.	med. 11. 14. 20.
finis. 8. 42. 52.	med. 7. 41. 30.	15. 45. 52.	finis. 12. 35. 54.
Dig. Eclips. 6. 49.	fin. Sol. 8. 40. 13.	16. 38. 44.	Dig. Ecl. 5. 53.
	finis 9. 46. 23.	17. 43. 15.	
	Dig. Ecl. 21. 19. 46.	Dig. Ecl. 20. 39.	

1692. D Sab. 27. Jul.	1693. D 21. Febr.	1694. O. 22. Jun.	1696. D. 16. Mai.	1696. D. 8. Nov.
prin. 14. 19. 9.	15. 27. 58.	prime 3. 20. 37.	9. 10. 45. 10.	15. 25. 34.
prin. Sol. 15. 52. 45.	16. 31. 51.	med. 4. 22. 14.	☽. 11. 47. 46.	16. 35. 45.
med. 16. 9. 20.	17. 24. 30.	fin. 5. 12. 56.	☊. 12. 45. 0.	17. 30. 0.
fin. Sol. 16. 25. 55.	18. 17. 19.	Dig. Ecl. 6. 22.	☋. 13. 41. 4.	18. 24. 17.
finis. 17. 59. 31.	19. 21. 4.		☿. 14. 44. 20.	19. 30. 26.
Dig. Ecl. 12. 28.	Dig. 19. 32		Dig. Ecl. 21. 48.	Dig. 21. 45.

697. D. 29. Oct:	1698. O Erat	1699. D. 15. Mart.	1699. O. magna	A°. 1700. nulla notabilis
prin. 7. 15. 36	magna nobis hic	☉. ☽. 6. 37. 20.	2. 23. Sept.	Ecl. ppetua. Vide
med. 8. 43. 52	ingressa finit.	☿. ☊. 8. 13. 18.	☽. 21. 42. 5.	rig ee Argyll & Eple
fin. 10. 12. 8	Vnde 10. Apr. 9. H. 13	♂. ☋. 9. 50. 0.	☊. 22. 37. 56.	nerides n' glen Quad.
Dig. Ecl. 8. 54.	alba 3. Oct. 15. H. 29	Dig. Ecl. 9. 7.	☿. 23. 32. 33.	
			Dig Ecl. 6. 9. 58.	

A°. 1683. ☽ & ♃ ingrediunt ☌. & se disponunt ad futura Syzygia, quæ celebrabit A°. 1683. 2. 29. Jan: pæne post magnam ☾ deliquium nobis hic inuisibile Digit 10½. ♃ fil D. 27. Jan. H. 4. 16.

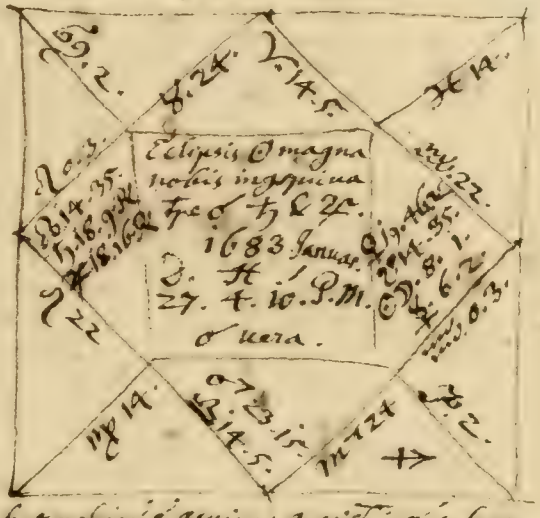

hæc nobis inæ ingressura q, nisi tis ☾ subsequi, uera, citra nag, emersa H. 5. 21 P. M.

Nouilunia huj.

A°. 1677. Jun. 22. digit 3. Jan. H. 7. 15.
1678. Jan. 22. H. 6. 21.
1679. — 12. 1. 17.
1680. — 1. 11. 26.
81. — 19. 8. 52.
2. — 8. 9. 26.
3. — 27. 4. 10.
4. — 16. 6. 34.
5. — 4. 15. 32.
6. — 23. 12. 59.
7. — 13. 8. 55.
8. — 2. 23. 30.
9. — 20. 23. 10.
1690. — 10. 4. 2.
1. — 28. 23. 8.
2. — 17. 22. 52.
3. — 6. 2. 35.
4. — 25. 2. 14.
5. — 14. 16. 5.
6. — 4. 7. 11.
7. — 22. 9. 59.
8. — 11. 21. 48.
9. — 30. 16. 58.
1700. — 19. 17. 26.

Christoph: Clavius C. 4. in Sphæra ad A°. 1586. Coniunctiones & Oppositiones Solis & Lunæ observatas circa nodos Eclipsi ☾ totali, in qua tenebræ cæli quadam ades uidere & noctuinæ. Neq; nubis pedes quis solum, sed imponere, uidere potuit: clarissimæ stellæ in cælo apparuerunt & mirabile ordinem ferè in terra & homines ita obstupefecerunt, ut obdormiant. Refert quoq; Emanuel Vega Lusitanus, in dicta Eclipsi, fœminas fœtum & compita Lucos gementes & clamantes audiri, die ad speciem Cacodæmonis & cæteras horribiles lamentationes.

In totali Solis Eclipsi Vrsæ Dianæ in dorso nubes 350. milliaria Ital. (C. 87. gem. fre) in cælum dilatata. Ita Schein: R. V.

ad 15° infra Horizont.

Declinat.	Zodiacus.	Auror. H. /.	Crepus. H. /.	Decemb:	
H. /. °		♑ 0.	♑ 0.	VI. 15.	V. 45.	21.	21.
7. 58.	23. 31.						
7. 49.	22. 26.	♑	16. 29.	♐ 13. 1.	10. 50.	6	4
7. 44.	21. 20.		24. 15.	5. 45.	5. 55.	14	27.
7. 38.	20. 5.	♐	1. 37.	♏ 29. 23.	VI. 0.	VI. 0.	20	21.
7. 32.	19. 7.		4. 50.	♏ 25. 10.	55.	5.	24	17.
7. 25.	18. 0.		9. 15	20. 45.	50.	10.	28	12.
7. 18.	16. 52.		13. 19	16. 41.	45.	15.	1.	8.
	15. 45.		17. 8	12. 52.	40.	20.	5.	4.
7. 10.	14. 37.		20. 45.	9. 15.	35.	25.	8	1
7. 2.	13. 29.		24. 15	5. 45.	30.	30.	12	28.
	12. 21.		27. 34	2. 26.	25.	35.	15	25.
6. 53.	11. 14.	♑	0. 46½	♐ 29. 13½	20.	40.	18	22
6. 45.	10. 7.		3. 53	26. 7.	15.	45.	21	19.
	9. 0.		6. 55.	23. 5.	10.	50.	24	16.
6. 36.	7. 53.		9. 55.	20. 5.	5.	55.	27	13.
	6. 47.	♓	12. 47.	17. 13.	V. 0.	VII. 0.	2.	10.
6. 27.	5. 42.		15. 55	14. 5.	55.	5.	5.	7.
	4. 36.		18. 24	11. 36.	50.	10.	8.	4
6. 18.	3. 31.		21. 9	8. 51.	45.	15.	11.	1.
6. 9.	2. 28.		23. 47	6. 13.	40.	20.	13.	29.
	1. 25.		26. 27	3. 33.	35.	25	16.	26.
6. 0.	0. 24.		29. 0.	♐ 1. 0.	30.	30	19.	23.
	0. 38.	♈	1. 35.	28. 25.	25.	35.	21.	21.
	1. 37.		4. 4.	25. 56.	20.	40	24	18.
6. 9.	2. 37.		6. 34.	23. 26.	15.	45	26.	16.
	3. 35.		9. 1.	20. 59.	10.	50	29.	13.
6. 18.	4. 31.		11. 23.	18. 37	5.	55	31.	11.
	5. 27.		13. 46.	16. 14	III. 0.	VIII. 0.	2.	8.
6. 27.	6. 22.		16. 8.	13. 52.	55.	5.	5.	6.
	7. 15.		18. 28.	11. 32.	50.	10	7.	3.
6. 36.	8. 8.		20. 46.	9. 14	45.	15.	10	1.
	8. 59.		23. 2.	6. 58.	40.	20	12	30.
6. 45.	9. 49.		25. 18	4. 42	35.	25.	14	27.
	10. 37.		27. 30	♑ 2. 30.	30.	30.	16.	25.
6. 53.	11. 24.		29. 42	0. 18	25.	35.	19.	23.
	12. 8.	♉	1. 47.	28. 13.	20.	40.	21.	21.
	12. 55.		4. 4.	25. 56.	15.	45.	23.	18.
7. 2.	13. 38.		6. 14	23. 46.	10.	50.	26.	16.
	14. 20.		8. 21	21. 39.	5.	55.	28.	14.
7. 10.	15. 2.		10. 33	19. 27.	III. 0.	IX. 0.	30.	12.
	15. 41.		12. 39.	17. 21.	55.	5.	2.	9.
	16. 19.		14. 45.	15. 15.	50.	10.	4.	7.
7. 18.	16. 56.		16. 54	13. 6.	45.	15.	7.	5.
	17. 32.		19. 2.	10. 58.	40.	20	9.	3.
7. 25.	18. 6.		21. 8.	8. 52	35.	25.	11.	1
	18. 40.		23. 20	6. 40.	30.	30	13.	29.
7. 32.	19. 11.		25. 28	4. 32	25.	35.	16.	27.
	19. 43.		27. 43½	♌ 2. 16½	20.	40	18	25.
	20. 12.		29. 56.	0. 4.	15.	45	20	22
7. 38.								

Januarius. Februar: Martius. Aprilis. Maius. Junius. Julius. Augustus. September. October. Novemb: Decemb:

Oriens Occidens. Occasus. Septentrio. Meridies.

Situatio Scyphi.

Elevatio Poli Die 23. Junij Ao 1703
Situatio Meridiana H. 3. 20. p: m.
Inde Scyphi Scyphus Cuius Axis
Ac. 5°. 30'. ne ejusdem Scyphi. ii. fol. 105.

Vs Rad: . . . 10.000000
ad Cos Arg. El. Pol. 48. 10 . . 9.951810
ita Cos Sin. Dist. Cæ à Meri 9.808067
Diam 3. H. 20. f. 50 ft 19.759963
ad Tang. Arg. Imi 29. 55.
63°. 23. 31. 113. 31
20. 90 —
20. 113. 31. ita Sin. Arg 28. 83. 36

ad Cos. Arg. Imi 29. 55.	9.937894
ad Cos. Arg. 28. 83. 36.	9.947153
ita Sin. El. Pol. 48. 10	9.872207
	18.919361
	9.937894
ad Sinū quæ 5°. 30 —	8.981466
Dei altitudo Poli arctici 5°. 29. 55.	

Tabula data Anni Primi Seculi Gal
et Data Depressione 5°. 30. inde
sequi Solis Crepus. 17. min:

☉P. 41. 50.	co: arith.	1.758962
☉P. 96. 29.	Ca. ar.	0.037057
☉Z. 35. 30		9.937822
☉. 203. 49		9.763057
☉. 101. 54½		8.8
☉. 60. 4½		19.914567
☉ 35. 25½	Sinus	9.957238.
		130. 9. 84. 40
		3. 20

Usus. . . . Tabulæ hujus Scyphi
Circuli Diurnali, in Illustratione n.
sumitur Gradus de Ecliptica,

☉P. 41. 50. Tabula ut supra.
☉Z. 96. 29.
☉P. 84. 30.

7.38	0.			IX.					
	20.35.	III	47.	28.	13	10	50.	22.	20
	21. 8.		38.	25.	22	15.	55	25.	17.
7.44	21.34.		9.	22.	51.	II. 0. X.	0.	28.	15.
7.49	21.59.		45.	20.	15.	55.	5.	30.	12.
	22.22.		33.	17.	27.	50.	10.	2.	19.
7.58	22.45		49.	14.	11.	45.	15.	6	6
	23.15		36.	8.	24.	40.	20.	12.	29
	23.31		30. 0.	69.	0.	34	26.	21.	21.

Maius. Julius. Junius.

P. Poly
C. Sol.
2. V. Vertex
N. Nadir.

Tabulam Crepusculorum Supputare.

Crepuscula 18. gradibus infra Horizontem existente Sole, ob adhuc minimas tenebras ingerunt & plurimis negotijs hinc, quare & eorum usu elegi 15°. Si itaq; in nobis e alicui notabili Elgio, cuius unq; index annua circumferentia nocte, inserere Aurora talis initium, & lucis cepta tum, eglis quinis Horarijs minutis indicium. Le & nra declae 23. 31. elice crepuscula ad utrumq; solstitium, ut hor crepusculor totij anni habeas, & inde eor reliqua in quolibet die capita & incrementa eglor 5. horarior disponere valeas, sic agendo ut p. 0. pa. 104.

Ex declae Crepli.

Distae OV. 105°. in signis borei
ON. 75°. in " australib.
Ide VP. l. NP. (41°. 32')
& OP. 66°. 29'. ade simul.
Ade aggregati semisse anter. PN. & QP.
distrias secta.
Adde sut Co:ares Log: Sinuum PN & OP.
ad Sinus distiar.
Producti semisses e Log. Sinus arcq; q
duplati, & in Horas quesq; in signis Bo-
reis e Distae pcli crepsini à meridie s.
VPO, in australib; v. distae aurorae à me-
dia nocte s. NPO.

Fiatq; in Elgio notabili Indice q annue s. 365. D. yy sua orbita deferat, in orbita v. crepla sic distribues, puo cas dimide in 73 pties aeqles occultas seu caecas, una ear in chartae transfer & in 5. aeqlia distribue, sic dabit illas 5. dies, hae v. eglos intermedios Horni dies dabit, illos facile sine effusione sumes in orbita, hos facile & charta transferes, quorum ope ius cuiuslibet diei Menses in Tabula specificata ingrimes pcli sualibus, & correspdib datis diei crepusculis & cor minutis; quibus opis gradis ni hu hic & presta quina d. & eglia minuta debite coordinare valebis.

Motum D yy 12. Signa exhibere.

Luna diebus 354. s. uno fere anno D yy gradat Zodiaci 13es. hinc hui sem. el cond Decurrit 27 1/4 D. fere. Unde ut fractio tollatur, rota 109. dentium eglium, quorum unus dens denotet eglia 6. Horis quo fiet ut eglis Diebus 4. dentes & tantundem, tota v. rota sua gyros absolvat 27 1/4 Diebus.

Cognita longde cruris breuioris cruris breuis: & Hypo

Basis.	Tang.	Basis.	Tang.	Bas.	Tang.	Tang.	Tang.
i::	100000.	99073.	32.59750.	67.27701.		99942 3438.	99942.
5::	50000.	98728.	31.59218.	6.27326.		998	
1::	10000.	97189.	30.58689.	5.26935.		99826 1000.	99826.
8::	8000.	96907.	29.58124.	4.26546.		99594. 500.	99594.
6::	6000.	96400.	28.57541.	3.26156.		99016. 200.	99016.
4::	4000.	95618.	27.56693.	2.25769.		98041 100.	98041.
2::	2000.	93852.	26.56232.	1.25350.		97813. 90.	97813.
1::	1000.	91419.	25.55545.	6—24933.		97529. 80.	97529.
9::	900.	90993.	24.54824.	9.24501.		97189. 70	97189
8::	800.	90463.	23.54070.	8.24069.		96738. 60.	96738.
	700.	89830.	22.53283.	7.23639.		96064. 50.	96064.
	600.	89097.	21.52427.	6.23179.		95645. 45.	95645.
	500.	88110.	20.51503.	5.22719.		95118. 40.	95118.
	400.	86776.	19.50514.	4.22261.		94455. 35.	94455.
	300.	84906.	18.49495.	3.21773.		93524. 30.	93524.
	200.	81800.	17.48378.	2.21256.		92277. 25.	92277.
	100	75173.	16.47163.	1.20754.		90463. 20.	90463.
	95.	74583.	15.45854.	5:—20239.		89988. 19.	89988.
	90.	73996.	14.44488.	9.19710.		89463. 18.	89463.
	88.	73726.	13.42894.	8.19166.		88888. 17.	88888.
	86.	73457.	12.41183.	7.18609.		88214. 16.	88214.
	84.	73189.	11.39290.	6.18053.		~~86623. 15.~~	~~86674.~~
	82.	72921.	10.37157.	5.17453.		14.	
	80.	72610.	9.8.36694.	4.16854.		87492. 15.	87492.
	78.	72299.	6.36232.	3.16256.		86623. 14.	86674.
	76.	71990.	4.35740.	2.15630.		85660. 13.	85710.
	74.	71681.	3.35477.	1.14945.		84556. 12.	84606.
	72.	71329.	2.35248.	4:—14291.		83268. 11.	83317.
	70.	70979.	1.34987.	9.13609		81752. 10.	81800.
	68.	70629.	9—34741.	8.12899.		80858 9.5.	80978.
	66.	70238.	9.34498.	7.12160.		79877. 9.	80020.
	64.	69847.	8.34238.	6.11394.		78834. 8.5.	78951.
	62.	69459.	7.33961.	5.10614.		77615. 8.	77777.
	60.	69028.	6.33686.	4 9805		77103. 7.8.	77289
	58.	68557.	5.33427.	3. 8983.		76548. 7.6.	76733.
	56.	68088.	4.33136.	2 8104.		75996. 7.4.	76180.
	54.	67578.	3.32878.	1. 7197.		75401. 7.2.	75606.
	52.	67071.	2.32572.	3. 6262.		74764. 7.	74991.
	50.	66524.	1.32283.	9. 5299.		74108. 6.8.	74357.
	48.	65938.	8—31978.	8. 4308.		73413. 6.6.	73681.
	46.	65355.	9.31690.	7. 3259.		72699. 6.4.	72966.
	44.	64693.	8.31370.	6. 2153.		71901. 6.2.	72211.
	42.	63994.	7.31083.	2.5. 1018.		71066. 6.	71417.
	40.	63258.	6.30764.			70194. 5.8.	70586.
	39.	62891.	5.30446.			69286. 5.6.	69675.
	38.	62487.	4.30128.			68301. 5.4.	68728.
	37.	62083.	3.29780.			67239. 5.2.	67748.
	36.	61641.	2.29463.			66105. 5.	66650.
	35.	61200.	1.29116.				
	34.	60721.	7—28769.				
	33.	60245.	6.9.28423.				
			8.28046.				

Tang.	Tang.
65480	4. 9. 66105.
64899.	8. 65521.
64240.	7. 64899.
63584.	6. 64281.
62892.	5. 63625.
62164.	4. 62973.
61400.	3. 62285.
60642.	2. 61520.
59809.	1. 60801.
58944.	4. 0. 60007.
58046.	3. 9. 59179.
57135.	8. 58318.
56156.	7. 57425.
55127.	6. 56500.
54070.	5. 55545.
52947.	4. 54560.
51761.	3. 53507.
50477.	2. 52390.
49170.	1. 51209.
47769.	3— 50004.
46277.	2. 9. 48719.
44697.	8. 47377.
42980.	7. 45960.
41183.	6. 44453.
39223.	5. 42860.
37123.	4. 41183.
34889.	3. 39391.
32428.	2. 37504.
29748.	1. 35477.
26795.	2— 33330.
23547.	1. 9. 31035.
19891.	8. 28580.
15778	7. 25924.
11070.	6. 23087.
5562.	5. 19997.
	4. 16674.
	3. 13047.
	2. 9101.
	1. 4774.
	0.

1581

Numerus Arenæ Maris

Ex fundamentis Archimedis ad Regem Gelonem missis supputatus

nempe:

Si totus Globus Terraqueus minutissima arena foret quantus eius esset Numerus?

1. Granū papaueris ad sumū exæquant 100000. granula minutissimæ arenæ.
25. Grana papaueris equivalent Diametro 1. Digiti.
16. Digiti faciunt 1. pedem.
5000. pedes faciunt 8. Stadia i.e. 1. milliare Italicum. 4 hor. 4 faciunt 1. Gr

Proportio Diametri ad Peripheriam ē

ut 100. ad 314.
Vel. 3183. ad 10000.

Ex cognita Diametro Sphæræ Solliditas sic compendiosè & facile supputa

Diametru cubes, cubu duc in 11. product divide in 21, quotiens ē solliditas.

Pragmatia sylor.

1. Granum papaueris equivalet 100000. granis arenæ iuxta hypothesin Archimed

P

Vnde nō repudiō q̄ myriade myriadū s̄. 100000000. q̄ myrias valet. 10000.

Totius Globi Terr-aquei

248,773,403,345,754,367,077,994,791,666,666,666. Numerg, si gestaret arena minutissima.
22,118,697,836,100,260,416,531,250000. ponder. centenariam Auri Plumbo.
2,402,876,590,169,270,833,312,500,000. si aquinaleret Bolo Armeno.

Tanquam momentum Statere sit, est ante te Orbis terrarum. Sap. 11. d.
Marinus Mersenng demsbāt ex Archimede terra & aquā sūt ponderare
659,236,344,266,528,723,850,729,000. libras

Terra pila similis nullo fulcimine nixa:
Aëre subiecto tam grauis pendet onus. Ouid. L. 6. fast:

Ex Gasparis Schotti Physica Curiosa
Impressa Herbipol. 1662.

Lib. 2. Miraculi Spectrorū.

Indicia mali spīg. 1. Proble' é' Dæmonie, l. damnati' dā' ee, si' aversenti Signū Crucis, noīa IESV & sanctorū, aut res sacras. Ille si' ia Gehennā' rūt, & semel exegit, iterū' revocari nō potest.

2. Si' dia' se ee' dā' damnati, aut p. Diabolico spū é' haleg', aut suspendū' é' indiciū' nāq' é', p. rarō damnandor' ād' appetit; bonq' et spīg, se damnatos n' asseris.

3. Si Gehennā' apparitionē dā' falsa' l. malā' nō dicō se ejici, e coactū' nō gignāt magica l. nō in Progest. l. remedi. curiosa, sparū neq' jam q' nesciri' speciē.

4. Si eig' sermo é' falsi, irrisorius, l. inclinet ad deg'dāt, ai' gratiae' aut affectū inordinatos.

5. Si appeat forā' ni' hīa, l. alicuig' ādis, aut ethiopes apud n' ethiopes, aut monstri.

Forē. Dæmon n' hīt' hīa, d. & angeli & Xpi forā' appet, magis q' pria é' brutor' aut monstror' n' rarō et hīa, d. nubiate, ut si canda, cornua, pedes bellinos, q' hāl, aut sil. p. digitos magis q' pariter.

Voc. sereq. Voces articulatē stes hūis n' equunt spectra diabolica ab hūis. Terrificā' th' & brutē' & blē' sūt dæmoniis; tristes v. & flebiles hūi, nec boni.

Sermo. Sermones boni & pij tā malis q' bonis spūlis, mali v. tm' malis n' v. bonis sūt cōes, & q'q' tm' sermo appetē' malis malos denotat, bonis v. nihil.

Occultor' revelatō p. clerig' é' dæmonis q. hūis ādis sæpe talia latent.

Molestiā sine cpis lāsione, aut lāsis ee' ipsa mors n' equunt spīg agitus ab hūis.

Discretio Spīm. Amor. Levitas forā' hīa' n' discernit spectra hūa bona à malis; coloris bi' albi, & blē bona nigri mala ee' solent. Forā' truce aut tristi n' discernunt.

Sermo boni petitorij n' é certū signū boni, nisi é modo cogi pōss, id fieri bono ād. igenitis, lacrymis, & tū p. bonis, ut impatiēs malū' indicant, q' bonus n' é impatiens, malis v. se gerendo simulare pōt.

Molestiā. Molestiā quinta aut aliqua lenitas aut suavitū gestiendā, gestandis ad pōs, nexandis, malor' sūt. Moveri à causā in cruentis bono, bonor'. Mali horrent obsequia humilia, aut in ijs fictis n' sūt gestantia, prius cruenti in bonis.

Obsequio. Spectra in libris, aut sacris spīlib, aut templis se insinuantia, plēr bona sūt.

Adiuratio. Dæsi suppetūt signor' spectra adiurari p. cingendo & nēdā' impondo ut nōis & Xpi reverā faciant & petitis & gestis sua' supsent. Laudi securig' fūt ab hōib Episcopis.

Fugatio. Comitijs & sacrificijs ab inordinato ād orbis spectra bona fugant, ob Ephēia' essā' d. mala v. gaudij allicium, ~~ob reditum~~ lieti ob seductū' q' doq' recedunt. De gratia v. & bene compōso affu, fibei Zelo, ac officio suscepta fugant mala ob sugtiā, n' v. bona q. hāt n' gerunt.

Armis nulla spectra fugant q. sūt spīg, q. simulent ad inducēdū' errorē. Accenso l. candela à benedicta n' fugant. Ostia observata n' pessūt n' impediunt spūs, q. ead arte ēt inclusi gelant sibi spīg & aēre effoāt. Suffitig de corde Piscis Tob. 6. aut alia malia n' fugant spīg, cadis pīcis suffitig v. tm erat signū Agli, ut patet 8. Tob.

Necessa fugatio damnator' & ādā' damnator'. 1. Fides vera & firma. 2. Oratio ut sicimus & observa. 3. reliquiæ Crucis sacræ. 4. signū Crucis. 5. Aqua benedicta. 6. Agnus Dei cereq. alicuig' res benedictæ. &c.

ādā' pīè defunctā'. Spectra humana bona cer ād' Ephēia' 1. Missæ sacrificiū' Eucharistiæ. 2. Missæ sacrificiū' Eucharistiæ. 3. Eucharistiæ. 4. Sermis alijsq' bonis spectis, & eor' gestibus.

Regula unalis. Sēd ignorandū' q' dio spectror' injestentia, an ea sint diabolica an hūa, bona q' mala? n' ideo recurrendū' é' ad exorcismos, & remedia malor' spectror'. Sed inchoandū' é' à libera' pomar' purgatorijs, ~~malis~~ malibus, exercitijs bonis aliquadiu insistendū', quod si à molestijs nihil remittat, recurrendū' ad remedia malis spectris pellendis, apta, ultra' cum adhibenda exorcismis.

Lib. 4. De Energumenis seu Obsessis.

Signa Energumenor'. Probate signa Obsessi é' 1°. Revelatio occultor' sui' nāle' revelandis suggentium, & alibunde gnōti n' à Deo aut bono Agio ee'.

2. Peregrinar' linguar', artium, &c. q' non didicit nobilia, si ea n' sit à Deo l. Agio. 3. Mirig' in certa sūt cognitia (ēt sæpe q. naturalia sæpe gerat.) mores barbara & incundiss, ululatus bellicini, horribilis multig, membror' distensiones sine ullius primo, ipsius somnolentia, inquietudo, vires ētiam in pueris, ad calcem rumpant, agilitas ut p. murmur reptent, voracitas, gehenna.

Horror rer' sacrar', si obsessus renuat, pronunciare nō JESUS, invocare Deus, recitare psalmos: Miserere mei Deus. aut: Qui habitat. &c: Aut si ad stūa ab alijs pronuncietur, ad insequendū' in aure hor' verbor': Deus q. de genitū' Deo eligendi, & obligi es Dni Creatoris tui, ad Exorcismos silentatos, ēhorrescant, blasphemant, fugiant p.

Non a. oes sūt obsessi, q. hos sibi præcavet hūis, aut remedia Ecclesiæ. Nec onerati morbis nullā medicor' arte curabilibus. His magis affines morbi sūt Lysanthropia seu lupina insania, qua domi gnieri nequeunt, d. circa sepulchra frequentant, Apoplexia, paralysis, Carq, Syncope, Catoche, Lethargq, suffocatio uterina, melancholia

mania, phrenitis, hydrophobia, chorea Sancti Viti, & morsus tarantulæ. &c. Species melancholiæ vulpinæ crescit in Februario, teste Avicenna, qua hō fugit hūs societatē & morbū aggrauat quæ. Negᵗ ēē Lunatici & Epileptici vt Energumeni, vt idq; ostendit Psellus.

Pythones q̄ dæmones vtro inclusos p̄ gemitum & q̄diuum clamorē sē, q̄ dæmon eēs tūr assistit Christus; q̄ v. voluntarie introgumenti dæmonis q̄ mentē & mendacia cōr̄ petentis & obscuris verbis responsa dant, oō obsessi sē sed vtrīc̄ q̄ distincta horum Pythonū ab Energumenis.

Lemnius Cronachi peregrinor̄ n̄ quibus in reminiscentia q̄ humor melancholicus inferuescente p. q̄ tales n̄ q̄runt cūm in vrnā aut alterū vter peregrinus d. ordalē & cōsanū loquuntur, & respondent vt oō paleat id q̄uenire ex caā ignota & libera tq̄ augrais ad mendacia spectans. Accedit q̄ obs tali morbo laborantes, peregrinas linguas effarent q̄ ē ij q̄rēā. Eodem ibo, humori peccanti melancholico in hoc genere, sicuti in aēre ipse spes, ibq; se immiscere solet, sic Petrus de Apono alijq; narrant se multos audisse, q̄ absq; vlla tali causa, peregrinis linguis loquebantur, qua q̄q; gratia sani ne verbum amplius talia sermonis proferrent, licet adhuc meminerint eor̄ eōrum, q̄ mutos se q̄tulisse q̄dq; fatentur & dolent vt refert Fernelius. Quod et certis Lunæ q̄ediis plus ego cum Energumeni id fit tamen q̄ sint sint Lunatici, q̄ malis Lunæ pares.

Obrideuntur hōes ob p̄ca mortalia, venialia, aliena, & absq; culpa q̄pria

Res q̄dē vt Deus, fumi, vegetalia q̄ n̄ fugant dæmones & Energumenis, vide supra, directè; indirectè v. id fit ob exhalata sanguis & alia talis abundia, sed q̄ tertullor accedit, ijr disrupsis q̄ medicamta, res q̄das, licet q̄ se, ideō tentare cessat; tq̄ caā & deq̄ posse ad malū pristina ē sublata

Dæmones à Sanctis inclusi ab eis spēs vtrīc̄ signaculi vocati; à Sagis v. vtrīc̄ se in vtrīc̄, p̄ recipientes ad decipiēs, seducēs sibi intenti.

Ex Lib. 1. Physicæ Curiosæ

Delrio Disquis: magic. l. 3. q. 2. sectio nona: In Leodiensi diœcesi apud Dinanto (alias Hugo) notū ad diuersoria nocta duo, q̄ se à via diu fessos simulabant. Cœna sumpta, negant se cubitū alio ituros, d. imperbunc adm̄ precarij instantia à carpione impetrant, vt liceat ad ignē in culina somnū capere. Indocta anicula dormij, cui n̄ satis pegrini isti videbant, clamabūq; foramen quod ē pectine conspicit, quid agant. Mortē inde pestā videt è nouissimo, nanq; absq; vl morbi signo, & digitos immungere, & ad malos ignē accendere. Ces lumen reggere, nec cygnos. De v. magi mirari incepit. Sequitq; q̄dentat & flamē admouent frustra sequ. Tu cōr inq; quid hic, ait, si inq; dimitgeant in domo cygil? & affixa ad caminū manu quatuor digitos velut candelis ebenina flamma colluendis, demo expressi, nocte sibilo socios admouent ad q̄dat. Puella subsequitq; gredientes & domo, iamq; reuoluta, q̄ludit: inde irrumpit in fenile thalamū, inuenit cēs alios adeo sterlore, & nullā rei (nā in medio cubile de ligno structum) potuerint exprimi. Indocta fures p̄ fenestra quorū digitos in domū. Ocurrit ista & scalis delumbat. Instant tu & alia morbinq; ingressus. Hæc luminis manus, & suspitione, quam cē signis de mortuorū caā, cēs digitos exsuflat. Vbi lux euanuit, dormientes Epauechi ad clamorē accurrunt & domo q̄elant manifestarier. Post aliquot dies cap̄li fuisse, q̄sti fuere

Idē ibidē! In quada vrbe Hispaniæ magni nōis coniectum, q̄ cui alijs q̄dicaret, matrona. Hanc capit hōrē ille effutit dicere. Nec diu igne sinu fouit occultū: agit ad ē mulieri flagitiū mandatū nihil. Illa certa tuendæ castitis, sedulo curat ad caminū mentē penitus renocare à demētia. Sed erat olentē camino adsta. Vt naphta flamma inclusa exarsit, vt q̄licat incendij; sic admonitiones hunc vltro inflammabant. Nec cessauit vrgere, donec grauia molestiam, stabuit vltiū rebellione! Ad tot insidias grandis mariti, mulier amanti. Maritq; cui aliquot fœminis egressis accumbit erat in proximo conclavi, fumi cinis hunc haud familiari deceptum. Ogreditq; aduentū mulierū. Tandem libi sed, vbi hanc habitu, accumbit studio & propinat. Dedumente illa fandator subsequit: & postquā edificet, nedum cantharū eiecerat. Mulier refutat & negat vt solita. Fœrerant aures cautione tenebræ rocheum recedit & vt parent. Vi vt repellit. Tandem merita mulier flamel & condita mariti scipsum glenda noce tollit. Surdo, quod aiunt, fabula! nec curitq; nec quisquā accurrit. Quid egerel? fugerel? tenebat brachijs fortiterq; sentirel? mori plen & peccato potior lorestati. Vngues q̄ & dentes stringit arma mulicbria, & facie deformat: d. q̄ furore hæc ille inpatientibus. Gladium deprimerat, dorso q̄ginuculq; hærebat. Vt adueniat matrona, mod hudandē manu eū erigit à tergo, & stricto mucrone p̄cipitat adnexarint & nuda prinat. Collabit cadauer. Victrix ipso sui compos, accurrit in grauare, vbi maritū adideat: inuenit illū & famulos &c.

Magorū & furum historia

Mulieris castitas. Edilis lasciuia & perfidia

óes mordus, quas vinis illores: clamat, vellicat, trahit, nihil n' agit, ut exprefacial: ad ille grepit manebant. Suspicata, q erat, male plus ad sani, & undes in ea ipsa spes óes bada; cadauer domo effert, & in platea abijcit ut gladio & cruendo pugione. Interea qui ibi iacat, circiter nocturni in cadauer incidunt, ferunt in carcere; fauc Cohe, obtinuit faile, & agnoscit conuinator. Prator seu ut nunc Corregidor, prudtia pollet: silet his impio Grecibus, summo mane adit cacnobium, euocat Priore, aut, se de re mira, monit ut ipse cora tota familia agre agitare: iubeat óes ad unu in locu Capitoli gnire. Fauit Prior. Conuenêre uini óes, nã mordy ille solij decerat. Prator ait, videri sibi aliqd deesse. Re adducta, Prior: uerè, inquit, óes adsunt, grepto tali (& uocabat) q persona ad primã se parat cocionê. Ipse quoq (subdit ille) uerch; nunq haud longa fudura. Currunt nulli ut uocent; subinde clamo pulsant ostiu: nemo respdet. Irgr cu Priore ipse Prator, & ianua sui reserant. Nemo erat in cella; duntaxat fax ardens & obscurum lucens, despa erat in camino. Mirari óes & stupere. Tu Prator Priori & gnentibus narrat, ubi & quale inuenta cadauer. Et du illud auferunt è carcere ut & fanã se, pultura meritu tradaty: ecce ibi mobilis ille cu pore & re óe narrant. Conferunt momenta hui; reputanty cupitasse qui fac crimina. Sic & pfidia hypocritæ & de testabi cim & nullioris cashtas & fortitudo Laudiby tolij uicinia celebrata, n' faile & ultri habitantiu memoria delebij. Quare abstinuit ab Vrbis, Ordinis & Generali norby.

Mutãs Sexy hui. D: Augustin lib de Conjug. uel. & nou. Leg. refert puella quanda fre Constantini Magni in pede Campanie in masculu mutatã. Jões Pontanus in histor suor narrat fœminã quanda ut maritu filiu unu peperisse, subito gsta uirilite, mariã ia fœminã, relicto alia dupsse, è qua liberos genuisse. Michaël Montanus lib. 1. Experiment: cap. 21. refert sui tpe Vitriaci fuisse puella nuic Maria, q dum pueru suu curre cõspicos in messe irruentes duriq; pequeret, & magno saltu pessa transiliret, rupta hinc inde bonis se ghuisse plorante ac narrante matri, sibi subito illo saltu indesinia prilisse. Hac in uiru mutata ab Gio Suessionensi Confrij fratre mutato nuic Germanu uocari cepit: qui Germanus sibi Vitriaci uersanti ostensu narrat & tota narrãe gstat. Paræus lib 2. Chirurg. cap. 5. Eij pudenda uenu barba ornata, diuq nisse ad decrepita usq; ãte, uxore in nupsse duxisse.

Acosta Lusitanus Tom. 2. Consult: Curat: 39. refert in oppido Esguerra, q Conuis à Conymbrica Lusitanor urbe sita, Maria Pachecal bino primi menstrui priapum crupisse, deinceps uirili lega induty, sacra aqua regeneq, Manuel fuit uocaty uxore duxit fœ imberbis ggenuis. Hippocr: lib. 6. Epidem. Aphor. 85. Abdo. Phacusa uxore Pythei perhii uicini, missa in cubiu mariti, aliquot menstib cessante fluxu menstruo, cinctis in membris magnos gressa dolores, quib ictu in uiru uersa; hispidaty, tota reddita barba emisisse & uoce exprime rauca. Vide Ioh. Lium Plinium, Gellium, Philogenes, Volaterranum, Sabellicu, Fulgos, Wierium, Delrium, Tertullianum, Torrellanum, Hispalensem, Peranatu, Bartholinum & alios.

Resumitur mordus à dæmone fieri ijs. Cornelius Agrippa uenosa hanc minis curiosus: semel gsedo aliquo Agrippæ uxori, qua gsdia repudiauit, clauem Musei sui tradidit, addita philitione, ne quo ingrederetur. Inuenit ibi iste adolescens opportune, importune n' Ecclia muliercula Deprecabili sibi cogit impetri ut fueret, donec impetrauit. Musei ingressy iuxta in libellu ingressu: legit: ex pulsato ad ianua: turbaty, d. Agrippa legat: pulsat ibi nescio quis, & nihil respondente rudi barus rem timens, dæmon impedit: pudet, cur uocaty? quis fieri inbeat? Isti melius uoce inducendis, fauces dæmon. Sic miser hinc pœna nefaria curiositatis. Rediit interea dæmon Arithmagus: uidet cultellos sup ea dispositos: mobij solitis artibus: adsunt uocati; parant rapi gesta. Ille homicida iubet dæmon impedi, ingredi fores; ubi calefi solebant studiosi frequentiq premire, aliquotiens chamberlare, tandem corpus deserere. Ambulanti ille per, qualemcunq, du diffugiente ei, q ab eo rapebat. Credibile dñm, hanc subita correptum morte gadisse: sed indignatione inditos se suspicata, fecere, portea tpis dæ dimulgauit, & Agrippa, quas prudore occultauerat haereses in Corbaniensia sfugij, capit cramare. Ita Delrio disq: mag. lib. 2. q.

Melchior Cornaq à mino fide dignis P. Jré Fournier scripto accepit, fuisse in Gallia nuper nobilem ~~in patria~~ comitis de Bul, qui cum uxore, quæ Aegidium, nec ei Nobilem me- dia de spiis familiaribus habendis audit. Is ad alia sibi usu adys amicitia nobis accedens ganis, ut sibi talis rei gnarum & spiam procuret. Qui ad eos facto, respdit, ó semel, si rediret admoneret, Gebandi ~~ista~~ istiusmodi genius datum; modo diceret, quale optaret. Ille dicebat se spiu arcanor scire nelle & quo nosse potest quid ab alijs gereret. Tu ibi gbatis humeris, magnus inquit & pdicosa re spedis: n sit hi nobis spiu, d. ore magno erant. Ille vero, erant, quando quando nobis; d verbua! hd sentio! sentio si Egas? ubo, inquit, cerbu! Ergo in allem dé mundinaé Sphinx, id? sub pretio! Interea ris ludibrio in cubina sua uxore Gryllu capit en? nimi in pyxide Delle ~~cubi~~ clausa, ~~ris~~ exposuit. Sole occidente adnolat mercator, & pmissi fide Egis & numeratis 100. cubis Gryllu Carly accipit. ~~Cubiculi~~ addito instructione, ut quoties cubiculi gradil tabula cerulea subjiciat, We spiu alloquatur ut oracula quotet, recipiat. Ité ora: domu gradit, & ad lectu edia, cibis qua & more, precedens, pyxide cubicula opposita alloquit hisce uerbis: audi spiu: exposuit Gryllu: quid me vis? Tu prendari spiu de amicia sua absente, cubina degeret, quid ageret. ad q sgta gladit & te responsu tulit. Mane dein illucescente ad ioculariu sum recreatione pcedens curru, & hoc obstupescenti, ac nihil minus cogitanti gras agit. Attonitu rei- tor: magaris inquit: n demone, d. Gryllu tibi uendidi ut ioco curiositate tua cludere: en pecunia tua qua rebinea in ao numpua in ao habui: Gryllu oxyg stitua, nidos n demone petitioni tua obsecundat & ijsdem tibi responsa dare. ~~e~~ nec pecunia tua recipet, nec Gryllu ut restituat adigi empto pretium.

Cardang l. 19 subt: ait sepe se audiuisse à Patre suo Fazio Cardano & p 30. fere annos dæmone habuerit familiare, ij se dicebat arthoreu spiu p. Et hi pater mag, inquit ne low celato ut suis dixerit nihil felicior, aut dilitor, aut melior hoib fuit, quas spe, q dæmonem unquam uidi.

Tabula Synoptica in Arte Brene Raym: Lullij.

Subiecta S. Figura S.

Subiecta
- B. Deg
- C. Angelg
- D. Celu
- E. Atomus

Figura S.
- F. Imaginatiua
- G. Sensitiua
- H. Vegetatiua
- I. Elementiua
- K. Instrumentiua

1 Iggere 8 Elementa simpl: & compl: hꝫ solu ée subtiale.

2 Imaginatiua, 3 sentire, 4 uiuere, 5 ée subtile, acens. — d. Instrumentiua c. Accidens: Naale (subiecta) hꝫ ée in alio; morale (subiecta) hꝫ ée in alio.

Deus
- Pater
- Filius
- Spꝰ S.

n guerbimq.

Angelg
- Bong.
- Malg.

Celu
- Mobile Empyreu agens pattractu.
- Mobile agens p influxu.

Forma
- Aiã rãlis
- Corpg hũn

hꝫ ée, uiuere, sentire, illgere.

Imaginatiua hꝫ ée, uiuere, sentire, ébre & intbre.

Sensitiua hꝫ ée, uiuere, sentire, hũ & dcq.

Vegetatiua hꝫ ée, uiuere.

Accidentia.

Figura I. J.

Accidens Naale.

1. Subs. 2. Elias. 3. Relaõ. 4. Actio. 5. Passio. 6. Habitq. 7. Situ. 8. Spiq. 9. Loco.

1. Quantitas
- Discreta
- Continua

de
- magdne
- multde
- diuturnite
- Ggae

2. Qualitas
- Habitq & dispoio. ut rectibilis.
- Naalis pcõ & simpcõ. Fortitudo,
- Passio & passibilis qualitas ut calor. dolor.
- Forma & figra ea figrata; figura. ut hgtal, sphæra.
- Contraria & contrarietates qualitatu.

3. Relaõ hũ
- Suppõaões
  - Supioriõ. ex nãa Verbi: ut patribior, nãeq.
  - æquiparantia. ex nãa Dei: ut pad filij, dng Spus.
  - Applicaões. ut pfis, inquisitionis.
- ut Sup ad tenebras.

4. Actio & Passio 5
- Intrinseca: Intensa ut ~~magna~~ parua, ~~pfectio~~ qualitas.
- Extrinseca: Extensa, ut oia ampla diffusionis. Remissa ut debilis, tepidus.

Logica i del Grammatica del Dog in modo, dà in spe. 2° predicante Logica del Solis in terra 3 applicat ad unum spm in duo ille pecies dimin.

6. Habitus { Habilis / Habitus consuetudo } — 7. Sitis { p. desiderio plenitudo. / variando quantitate } — 8. Tempus — 9. Locus { situs & dimensio ad inclusa & exclusa } — Accidens { Mortes / Vitia } moralia &c. hinc pone figura Solis: 27.

A. Figura A.

Predicata absoluta { 1. B. Bonitas / 2. C. Magnitudo / 3. D. Durabilis / 4. E. Potestas / 5. F. Cognitio / 6. G. Appetibilis / 7. H. Virtus / 8. I. Veritas / 9. K. Gloria / 10. L. Essentia / 11. M. Vitalis / 12. N. Perfectio } collig.

1. Bonitas malitia { Permanens, in se / Fluens [illegible] in alio }

2. Magnitudo { Virtutis / Molis / Actionis } — causalia.

3. Durabilis { Eterna sine principio & fine. / Euitterna cum principio & sine fine. / Tralis ad annos, dies, momenta. his principio & finis. } — Durationalia relationalia.

4. Potestas { Agendi & existendi realis. / Agibilis & patibilis facultas } — gralia. — c. poa.

5. Cognitio { Habitualis / Habilis / Sensitiva / Intellectiva / Angelica / Diuina / Fides. / Opinio. / Scientia. / Ars. / Sapientia. } — in agtis & infusa. — Habilis ydeales. — sensitiva v. sensibilis. — Intellectiva v. intellectus. — Angelica. — Diuina. — Fides. — Opinio. — Scientia. — Ars. — Sapientia.

6. Appetibilis { Rationalis vel Voluntas { Concupiscibilis / Irascibilis } passiones ad. / Sensibilis in brutis p. / Insensibilis in plantis p. } — nausea.

7. Virtus { Actualis vel Sapientia, Scientia, prudentia. / Moralis vel Justitia, fortitudo, temperantia. / Theologica vel fides, spes, charitas, gratia donum. / Realis & sensitiva, motiua, vitalis, vegetalis. / Elementalis & realis &c. / Celestis & occulta. / Effectus & potentiae &c. vel actus & passio! } — realis sitiua appetibilis — intellectualis subtilis — Vel sine imaginatiua phantasia existimatiua memoria. — &c. vel 5. sig.

8. Veritas { Dei secundum { Sanctus sine vitio, talis, furiosus, & vanus, his. / habitus talis furiosus } / Creatis & mentis. } — Simplex quia qualis est Deus. — Dentibilis.

9. Gloria { Consummatis / Quietis } in fine

10. Essentia Vide de fio

11. Vitalis Dei { Simplex Substantialis. / compta. Continuus quietalis. }

12. Perfectio { secundum modum essendi sine defectu / secundum [illegible] quandi sine defectu. } — ad hoc sang.

T. Figura T. Triangulum.

Respectus { 1. B. Differentia / 2. C. Concordia. / 3. D. Oppositio. / 4. E. Principium. / 5. F. Medium. / 6. G. Finis. / 7. H. Maioritas / 8. I. Aequalitas / 9. K. Minoritas }

1. Differentia { Ex primis intentionis { Essentialis, hoc aliquid, & accidentalis, vel ista, ista, realis, tres hinc in se. / Ex 2dis intentionis { Genus est vel hoc pyramis sub dialis, species, Petrus & Angelus sub hoc numero. Plato & Socrates } }

NB. Per se & vellige et Concordia.

2. Diuisio { Significata { Propria vel equiuoca { a casu vel Cox & Lupo generis / a Consilio. Canis celestis. terrestris / Canis similia. Canis piscis. } / Comparatiue Dicendi. vel Verbo agendi, passiue. / Translata { Analogia / Similitudo / Oppositio } } / Modus signi, faciendi { Varias suppositiones / Varia accidentia grammaticalia. } } — Incomplexi Hominis ita.

Dei in { Totus essentialis, integralis, quantitas, partes vel essentiae de modus essendi / Genus in species. adhuc hoc aequus. / Signis in inferiora. / Genus in differentias opposita. relationes. / Totus vel partes in spe, modo, quantitate. / Causa in effectu & regula. / Subtilitas in diuidendo [illegible] vel albi, rubei. / Virtus in operatione. amoris in gratia, magnitudo, liberalitas. / Sublimitas in suas gloras. vel agibilis in actu, motiua, & voluntas. / Absoluta sine comparata. vel homo in nobis & optimo. / Per varias attributa Potentia & infinita. / Electi autem in patria quibus inest vel corona immortalitatis, sanctitatis, spiritus. }

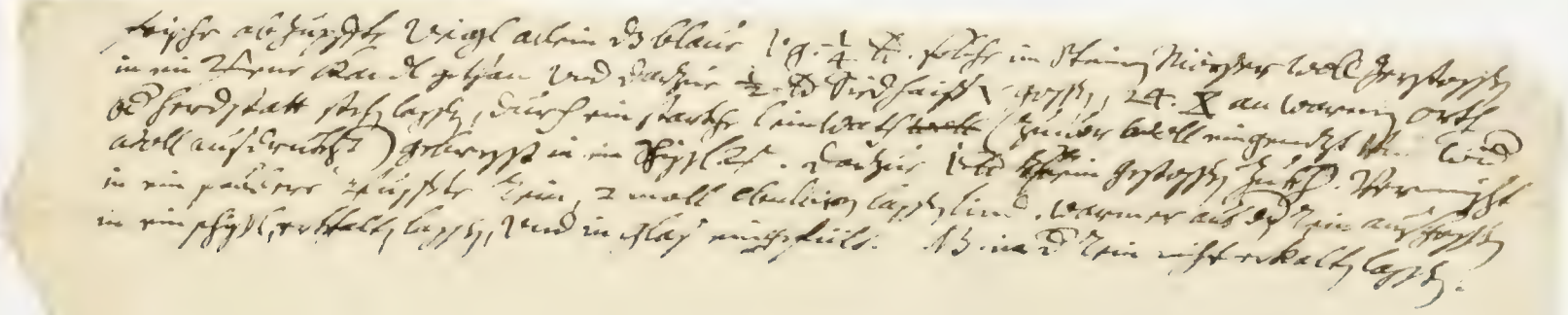

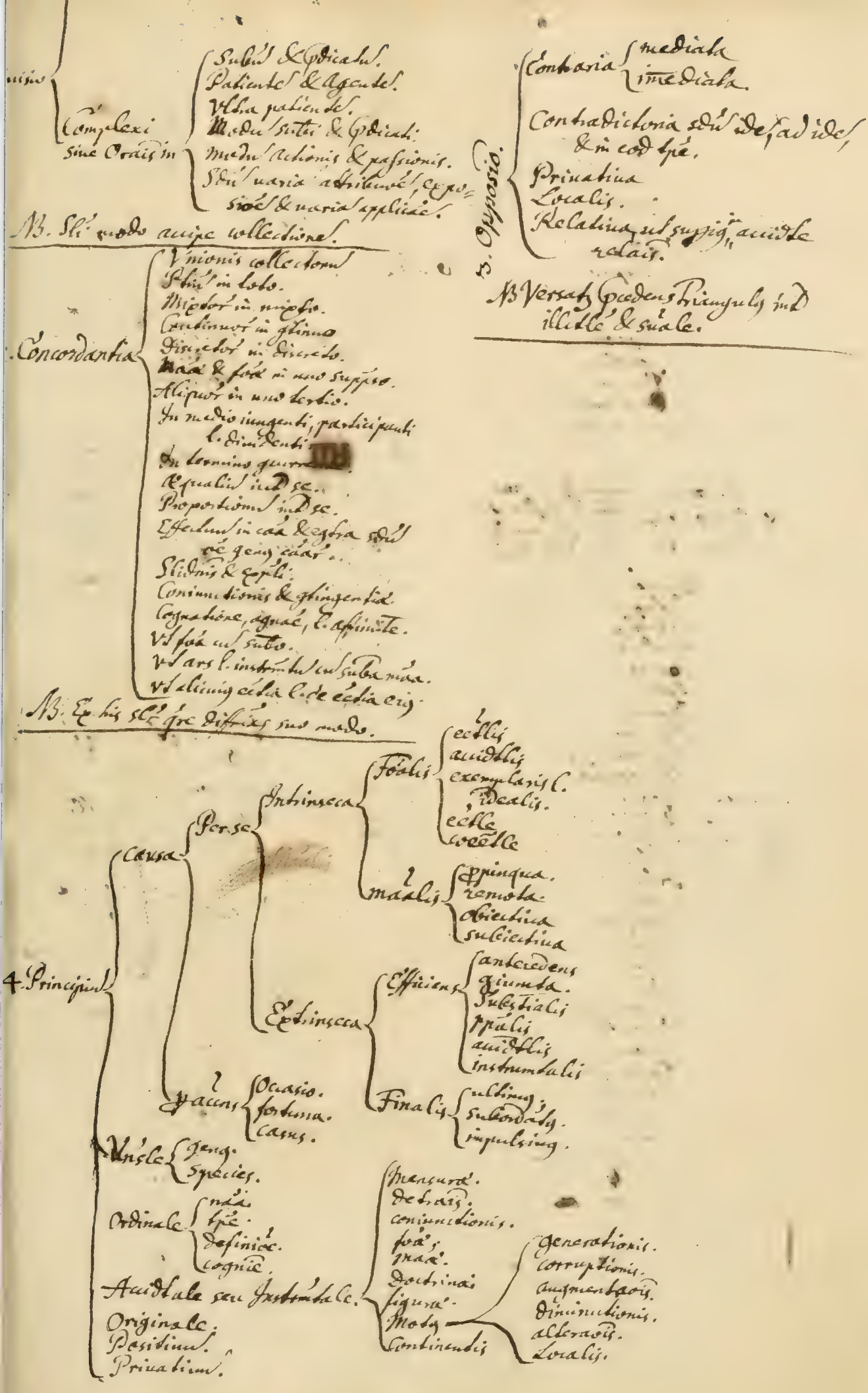
Subiúl & Gdicalis.
Patientis & Agentis.
Vbia patiendi.
Modi subiúl & Gdicalis.
Modi actionis & passionis.
Sdiúl varia attribuéd, expo-
sitóé & varia applicáé.
Complexi sine Oráis in
NB. Sdi modo accipe collectiuas.
Contraria
mediata
immediata
Contradictoria sdiúl de ad ide,
& in eod tpé.
Priuatiua
Localis.
Relatiua sul suppij, accidis
relatis.
3. Oppositio
NB Versat, Gradens Principij ad
illdlé & suale.
Vnionis collectiuæ
Sdiúl in toto.
Mipotór in mipto.
Continuór in gtinuo
Discretór in discreto.
Idéa & fóé in uno suppso.
Aliquór in uno toto.
In medio iungenti, participanti
& diuidenti
In termino querendi
Æqualis ad se.
Proportionis ad se.
Effectus in cáa & egtra sdiúl
cé genij cáar.
Stidnis & Expli.
Continuationis & gtingentiæ.
Cognatione, agnaé, & affinite.
Vel fóá aul subo.
Vel ars l. instrúl aul subalnáa.
Vel alicuius cétia l. de cétia cuj.
Concordantia
NB. Ex his sl. gre diffinies suo modo.
Causa
Per se
Intrinseca
Fóalis
ecclis
accidlis
exemplaris &
idealis.
ecclis
accidlis
Maalis
efficiens
finalis
remota
obiectiua
subiectiua
Extrinseca
Efficiens
antecedens
gtinuata.
Substantialis
pticalis
accidlis
instrumentalis
Finalis
sublimans
subiondens
impulsiuus
Per accns
Occasio.
fortuna.
casus.
4. Principia
Vnsle
genus.
species.
Ordinale
ndi
tpé.
definitio.
cognitio.
Accidtale seu Instrúmtale.
Originale.
Positiuum.
Priuatiuum.
Mensuré.
debiti.
continuationis.
fóé.
maé.
Doctrinalis
figuré.
Modi
combinandi
generationis.
corruptionis.
augmentationis.
diminutionis.
alterationis.
Localis.

Q.
5. Medium
Coniunctionis
Mensurais
Transitionis
Qualis.
Quãs.
Instymle.
Actionis
Partpatis.
Complexionis
Vnionis.
Negatis.
Positionis.
Priuatiuus.
Destructiuus.
Constructiuus.
6. Finis
Eternitatis
Corruptionis.
Defectionis.
Definitionis
Perfectionis qua
Priuatis
7. Maioritas
8. Minoritas.
9. Aequalitas
Subiecta
Predicata
Respectiua
Termini
Varia
III. Quæstiones. figure Q.
1. Vtrum?
2. Quid?
3. De quo?
4. Quare?
5. Quantum?
6. Quale?
7. Quando?
8. Vbi?
9. Quando & cui quæ?
Quid rei?
Quid nois?
Contentiuum
Continentiuum
Personale
Primordium
Causa
Finis
Positiuè
Originalis

5. Quantū?
Magnū.
Multū ul quot?
Quotus ul quotuplex?
Multiplicatiū ul quotuplex
Distributiū ul quotiens
Rei.
Proportionis.
Accidentis inquisitū
Intensi.
Extensi.
Remissi.
Continuum.
Discretū.
6. Quale?
Ecclia.
Cœcitas.
Accidēs.
Conuertibile.
Propriū.
Differentiale.
7. Quando?
Quomodo & cum quo?
Est pars p̄dicamenti
Differūt.
Proprij.
Est pars in ꝑte p̄dicamenti
Authoritas.
Passionis.
Existēs in toto & ejꝰ & hoc
Constitutiuè
Compositiuè.
Totū diuisibile ꝑtibꝰ quod
& suarū ꝑtiū ꝑtes sūt unū
Perfectionis.
Quando? multiplex & regulas Cōd. K.
8. Vbi?
Repletiuum.
Definitiuum.
Occupatiuum.
Contentiuum ul in quo?
Quarens ꝑpinquitatē
ul unde?
Multiplex & regulas Cōd. K.
9. Quomodo?
Ecēdi
Ogidi.
Attributiū
Actiuū
Passiuū
Innatiuū
Adiatiuū
9. Cum quo?
Instrumle
Medium ul ꝑt
Comitatiuū ul cui.
V. Termini Extranei inueniuntur
Multiplicē
Collectiuē
Sliē.
Vicinitē.
Oppositiuē.
Ē & ꝑtis & cōib ꝑpijs rer.
VI. Mixtio figurar.
A ꝑte
subi.
Ꝓdicati.
aut utriusq; hor mixtis.
modis tantis
Terminor
artis inde se.
artis cū extraneis
extraneor inde se.
In una figura.
In diuersis & pluribus.
Id ꝑt cū extraneis.
PARS 2da
De Inuentione complexorum
Prædicabilia
Ex natā Ꝓdicati
Vniuersa.
Cōia.
Denominatiua
Secundū Attributiū
Naturis siue necessa
Simplicia & hypothetica.
Genus.
Species.
Differētia
Ꝓprium.
Contingens l. accidentalis.
Remota l. inꝑtis.
Prædicatio
Sēdū natā Ꝓdicatis
Directa.
Indirecta.
Æqualis.
Media.
Absoluta.
Comparatiua.
Sēdū qlitē Ꝓdicatis
Vera
Falsa
Sēdū quenientia rei cui in re
Affirmatiua
Negatiua
Sēdū qualitē Sēdū qlitē.
Vniuersalis ꝑticularis indefinita
Sēdū modū Ꝓdicatis
Sēdū inē.
Sēdū modū tertium
reduplicatiuè.
exceptiuè.
Separatiuè
Comparatiuè.
Variè exponibiles
Sēdū modū ꝑtis diuisi, ul ꝑt de ea diuisa.
V

V Solucões Quæstionum & Dissolucões Argmorũ.

Applicãõ qstionis ad inuenẽdã Veritãẽ Solucõis qrisitã in
Prima
2da
3a
4
figura
Tabula magna
Item
Exactiõ 3æ figæ.
Multplãõ 4æ fig.
mixtio ꝓpriorũ & regularũ.
Definitiõ ꝓpriorũ
Spes Trglorũ
Ide
Regulæ qstionũ spes regulariũ.
Nomen subiecti
Tri extranei.
Instis argtõ y uaria media & diuisa Loca

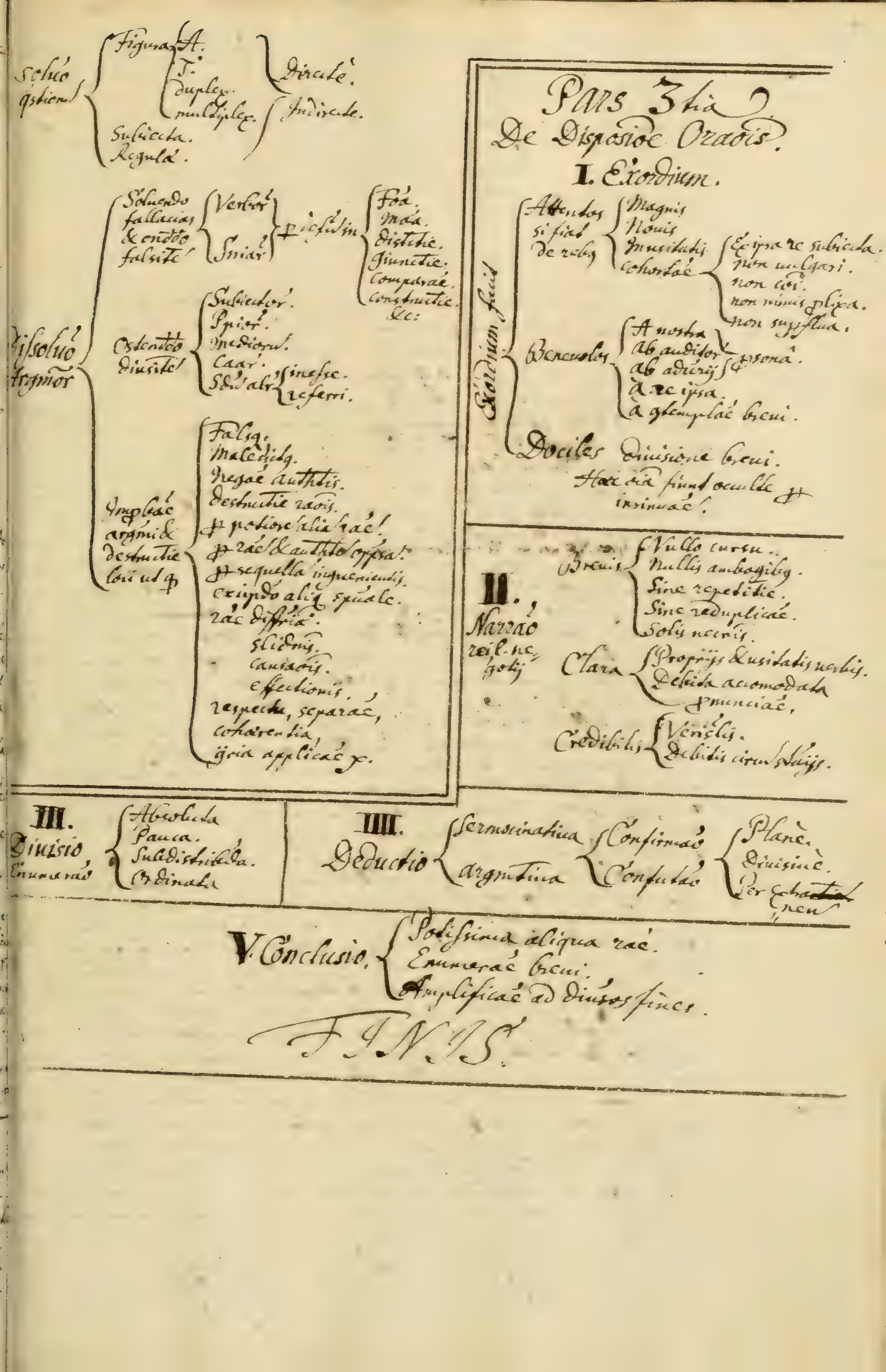
Pars 3tia
De Dispõe Oraõis.
I. Exordium.
Principium fuit
Attentos si fiat de rebꝰ
Magnis
Nouis
Inusitatis
Cohortaé
Ex ipsa re subiecta.
Non vulgari.
Non cõi.
Non nimis plixa.
Non suspecta.
Benevolos
A nostra
Ab auditor & psonâ.
Ab aduersꝰ
À re ipsa.
À gḷemplaé breui.
Dociles
Diuisione breui.
Hæc ita sunt occulte & insinuaé.
II. Narraõ rei l. negotij
Breuis
Nullo cursu.
Nullis ambagibꝰ.
Sine regressione.
Sine replicaé.
Solis necessꝰ.
Clara
Propriis & usitatis verbis.
Delecta accomodata & nuncíaé.
Credibilis
Veríles.
Delectis circumstantijs.
Soluó ꝙbiorum
Figura
A.
I.
duplex.
multiplex.
Diracté.
Indiracte.
Subiecta.
Regulé.
Soluendo fallacias & oñdo falsitꝫ
Verbor
Sniar
Priuatim
Foá.
Moá.
Distinctiõ.
Figuratiõ.
Comparaé.
Constructiõ &c.
Ostendo diuisiõ
Subiector.
Ppior.
Mediorũ.
Caar.
Sñi alr
sinesse.
referri.
Vis soluó fragmor
Ampliaé argmi & destructiõ loi ut ꝙ
Falsꝫ.
Maledicꝫ.
Negaé authtis.
Destructiõ raõis.
& potiore aliã faé.
& raõi & authtꝫ oppõat.
& sequella ingruentiꝫ.
Exigendo aliq ꝙale.
raõ diffriã.
sliẽtis.
causatis.
effectionis.
respectu, separaé, cohærentia, ẽgria applicaé &c.
III. Diuisio Enumeraõ
Absoluta
Pauca.
Subdistributa.
Ordinata
IIII. Deductio
Sermocinatiua
argmtiua
Confirmaõ
Confutaõ
Planè.
Diuisiuè.
Per Enchiridion
V. Conclusio
Solissima aliqua raé.
Enumeraé breui.
Amplificaé ad diuinos fines.
F. I. N. I. S.

Ex A: Bosse libro de arte Corresoria.

Sandaracha. Re Grani ij. Ros. (odi in romano pfiny dy 15, Brundusij Ros.) ℥v.
Sang Draconis Tyr. od Colophoniæ, ana dyb. anfusis sab. ana, pe nimb. gr. mund. ℥ij. sang ℥v. mixta pone in nova duribeata olla si qua sensi liquefiant sup leni Δ, tu addat od nucat (Nuy Vosk.) ℥iiij. & spatula gtinuo p ½ hora agitata consiccabit, dein acquant donec p medu grisleo egrupi. viscidi digito adhærens in longu filu ptrahi tu ab Δ remota refrigerat patuly & ptineat p dela nova in aliud mas terreu subcatu, & mundo aservet in vitreo vase & durabili p 20. annos.

Mixtura pinguis. Re scutella terrea subcata, in qua fundo Olei olivarum, sibula sup prunas, ung. olei sabij incalescat, injice tantu sebi (Vnschlit) ut mixtura gutta periculo sup cupri tractu demissa vitrum sit pulsa & grisleus, q' indicium debitæ densis. Tu sul acquant p integra hora & donec mixtura rubeu colore assumat. Mixtura hyems admiscendu e ply olei q in estate.

Aqua fortis. Re Acci albi acerrimi 3 ℈ Vitriol. ℈ puri ℥vj. ℈ cois ℥vj. Oli pu & sicci (Kupfervasser. Scheidwasser. Salpeter) ℥iiij. Trita ponat in magna olla terrea coagulata, bullitione sepa. instinuando ligni & ligno diligenter misce cauendo ne effluat, hinc olla repleat ampla. Postqua sic bis vel ter bullierit, olla ab Δ remota coagula refrigerat, & in vitro gservat. Si hui liquor e nimiu fortis ut ipsa vernica dissolvat & corpa tegu destruat, hibebabit affusione aceti. Mixtura acetu dilutu e longe melius cui q vernici ñ facile nocet. Antequa v. ea utaris, sine prius ℥j. vel ℥ij. diu quiescere. Hæc Vernix sanitati non Vernici nocet sicut illæ liquores.

Pollitura Laminæ cupreæ. Re Laminæ cupri, qua puo uno magno fusto smyrilis complana de pumice, 3vo cote, 4to carbone & gluten q. mediante aquâ, quo ad effecta pollitura deducit. Carbo à sue apparat: Re 3. vel 4. dozy vitu gluten gnis, dissolvat vitriolum Cyprium Cheidrium solis (qualib Opifabri utunt) segrega inde corticis, pone ad foue, & obrue aliis carbonib & cinerib ignitis ut sic gregatim sine aura p ½ manecant ply minu, ut calor intime gmeat & humiditate egrumat, tu sic preparatos carbones exhaure & pulueriza in V eliugue & indy instigideri sine. Et hisce lamina cuprea bellissime pollire pris, qua tandi mundo ablua & pene Δ manu linteamine desicca cauendo ab oi pinguedine, qua creta alioquin abigit.

Inductio Vernicis. Lamina optime sit mundata ab oi pinguedine & careat oi humiditate (secus vernix subdundit inde), tu ea collora sup prunas tene q portu sabij incalescat, deponat & digito in vernice intincto in diuersis locis punctatim tenui distaris & inæqualibus vtuntur, explicat, & pictis explicabit: sic lamina indea nimiu frigidata e, denuo calefiat cauendo sume ab oi immundicia & pulueribus. Tu manib optime lotis & pumicatis, manda Digiti annularis pulcri distribuendo illas vernicis pticulas æqualiter diducendo ut tota lamina sit explicata, & a digitis ñ tulendo & apprimendo palma, & dein prius trahendo eam manu palma p modu deletionis & leniter ut vernix splendescat & æquet.

Denigratio. Vernicis sit modicu & quod tenuissime diductu, 2do cave ne manu sudore maculetur. Accende candela sebacea crassa ñ strepente, tu sibula lamina horizontaliter Vernice inducta decorsu, & fieri prius si unius anguli extremitate manu teneas & opposito angulu pariete manu apprimas, sinistra admouendo candela infra sigillatula pites ut tota fuligine denigret, ipsa candela planu admoueri debet prius ñ lychno attingat vernicis, adeoq capias emunctoria candela.

Indurato vernicis. Collora lamina sup craticula, ñ debita altitudine, & circa extremitates (ut v. subtus in medio, sed p modu signis notat.) coordina serie carbonum, ad lyncum lamina, ita pcandefactorum & ñ strepentium, cauendo ne quidquam cineris aliqua rei lapsu delabat. Sic fiet ut circiter intra medium horæ quadrante vernix incipiat fumare, quo fumo desinente ab Δ remoueat & ligneo cuspide fiat & primum subtus indurati, circa extremitates cuspide vernicem eleuando & abradendo, quod si facile fiat iterum prunæ supponat ut prius & paulo post iterum explendo donec ad debitam duritiem peruenerit, si v. ita ita indurescat ut ptinacius ligno adhæreat, tu pari & celeriter refrigerato aquâ frigidâ gregatim & undefiat posterior pars lamina & celeriter refrigerato ñ nimiu indurescat & tandem consumat vernicis. His ita gestis deinceps ñ facile

tabula labefactari pōt, quin re molli deleri nequeat. Si inderea uernix ghraphi maculas nigrorineas, cuj absolebis solo linopturæ supradictæ quā infecta chemicles frigidi scopis lamina Cenid stringat & tte tota iterato guttatis uola manu.

Deliæ (charta pellionis ſ ita, cuj anteriori delineo rei fuda é, pollicine rubricæ (Wittstein.) stygge & tte munda tela tota sqte africa & rubrifica, quod charta n ai horent Cenid cuta decute, ut uola 7. C. 8. stringe, ut ne lineæ adhæreat nec uernix insiccat. Vel si charta delineata rubricā insiere n placet, tu huic alia modo dicto rubricata suppone, & stima erā, sed graphia duplo fortiq ſ in charta simplici, premi dēt ut delinaōis uestigia appeant subtl.

Delinaē charta ſſper in lamina ?

Ac diuā crassitiē q n incurmanch d. portig sanguinch, quāq insere in baculos ligneos rotundos ꝑ modu calami l. crassiores, in quē libet ma mubrijs ebenide una acū, longos ligni sid ½ pedis uirid, tu pte acicular uae (pcerdē tenuiores acue in cuspide subtilissā, quales st nebinā; crassiores v. obli quē pollī in planitiē ſ repcentes Ellipsi duplo longiore q sid tada. Cōs sid oleaceq tapis & lanis ut acutissā acie cuspides

Acicularu aptāo.

Cōdes.

Vna ē medioerib acubꝰ pollī in cuspide acuta ita dā, ut nullo modo charta nudendo lacerēt, sed pressa facile undiq decuat, quo fies ut ꝑ oīa linea neata decurrens sua pressione ē subtilissā chartā tota imagi delineaē in uernice rubrica exprimet. Charta itaq depte sublata, uola manu sup remanentia lineamta apprime, ut ei nyssing oē rubricā, ad uidendas libras adhæreat, quare manu sæpig mundo & lac detergēdā & reppias lineamta sqte uernicis primū impressa & coloris aliqto remissioris tū adhuc mollissō penicillo tota uernice purga & lenge ab oī impunite. Delinaō & alij labores uernicis sup. perficiō i circulo pragendi.

Delinaēs translaō.

Pro radendo collerata sup polito lamina ei gnō supponat pellis subtilissæ charta & cuj aliud tabulā l. cæruleā ut uernix nudis manib ā ghraphio, in finiat, q in illyē ita eius regula & normā, uerbo uernix scrupulosā rubrica ē ab oī auere, ꝰ arena, pinguī, impurō.

Dispensio radiu

In radione tribuēe utendū ē acubꝰ cuspidatis, quā ualdē lenē trahūt st & lineis subtilib, & crassiorib v. ꝑ fundig cupro impingēdā, & mortis nigredē absolo & deprimēdo. De v. reliq ſigenda crassiorā lineas facere queūt, rotundā ē alq ouatis l. elliptica, q in manu p motū calami hebraicos characteres exprimēdis lenenda, ut el lignis pollice respiciat, pariq, impta suos crassitiēi gradq ſ fundig ē deprimēdā stimulo cuspidatā stas dō lineas si subtilitatē quasi evanescere uelis, id ministerio alicuj cuspidatā efficies. & curuis lineis lamina ad manū uertenda & dirigenda. In annotatiōj gnis acum uertendis ſ quibꝰ alq elliptica, in cuj ductu tbe facile cuspidatā arare licet. n ej. stas oīa tā longe tergi finalē graphio Sculptorio emendari pōtest. In radendo solent scribbo audaciter terniores ductꝰ forāti id alq licet sat acuta tā sæpis accendā lineæ in luce & remotā lenissā sint; & pinguis v. ā umbrosā crassiores, & ni hæc bthij ardis defenitas gnitā. Quod radendū crassiorū penicillo facilē lineæ delignā ne pōtā ab rasā iter pressione se assignent.

Vsq pellicula pinguis & uernicis ſ

Si in radendo quæ pelue lineæ aut alia cupis delectiones ſ certi tinea ghuntes facta ſt, eas ne ſ corrodat, nigredō supradicta pig ad primæ cliquala, penicillo aptō manu ex, quo ardebā bonū aliaſ, undas, lamina pōtes cād et sedatos penicillo obtinues, ne ſ in illaē pōt pressione febeant. Hinc pallet nigredō gricilea n dē ē ta lenē ad totas inclinata destinat re licta cupi nubte. Cādat si tū adhuc medica lamina pōtā frā nigredinē sic ſgenda n erit pecē tota ligne cliquare, & sufficit modicū supra sinistra manū, tq hyāle calendē oliuare & impare ſ certi tyē hyberno.

Corrosio

Primo adnit Tabula ligned in duobꝰ ghraphiis tadenib habens ꝑminentes tabulē 2. pollicis lymbos, habeans in apicib tadenib 2 l. plures ligneos clauiculos sup quos lamina cuprea recta l. obliquē situari pōt, sic ſ denig supho fusa n effluat. ad tadq, d. reliq delabeā corrodo Laminā rationes, & congregata in suppositis habij canitē effluet ꝑ formam eiqd medio ſ ad in subiectis suas gutteas, & quia iter ſ supho haurit & iterato sup lamina fundit. Ad hæc uasa ligned q ab ſ undefluat dnd ē pice l. alijs oleaciis coloribꝰ aut uernicibꝰ oblenda ne resistant ſ. Finito ſ is tenē repeta ē sup tota lamina cuprea cauendo ne supho attingat uernix, idq si uirid 8 l. 10. ſ pleni supho desup effuderis, tu lamina ꝑ obliquum ut in 2a. figa disponat & iter toties ꝑ medium ferē horæ quadrante agitatione gtinua ingta quod ſ ē potens aut cupri molle ē. Et sic lineæ subtiliores satis ſ erosæ fortunā ſ tu aqua copiosa desup funde & lamina ab oī aure ē clue,

linear. crassior. corrosio.

& leni calore desica, dte situa sup. reclinatorium pictoris (. Staffelij) & lineamenta pictes quas in tali subtilitate pruinate uis, cauge ut sit remotor & lucidor, inunge mixtura cebaticâ penicillo, quas crassiores effici placet n' abunguto, idemq; repete ut prius affusione aquæ fortis sic mediocris crassitiei fient; quam pte in hac fouâ grenare uolens mixtura priori educes, reliqua pte qua crassissa hrē uis, muda relinquito & affusis V ml dte tertio alia ante applicatæ mixtiõ. crea pinguis aqua fortis aqua cõi opte elue & denica gl, hâc si diligenter egeris ipsa sculptura æmulaberis.

Caudela

Si casu stingat & mixtura C. aliud pinguc sup. lineas quas adhuc & fundit corrodet indemnis, defluere, id lintheo leuero & pulpa panis abolebis diligentissime, ut & ei illis effectus suus certe maneat.

Prima V affusio glinmat p ½ horæ quadrantē, 2a. p media hora, 3a p integra hora circiter, confricabis in lineas ab initio maiori ab inuicem mediocri distantia portet, re iterata corrosio in una tamen caudæ recedat. Et in hac triplici affusione recens V ē exempta.

Vernicis abolitio.

Vernice de lamina ope panno abolebis carbone (. Vou Zanck) leuiter fricando & aqua cõi quasi pollendo, & regies detecti cupri ingredientes colore, quē in recens lauando V glata chymicè in addita 3a pte aquæ fontanæ ut lebadet & rotunda uis arrodens: hanc lotione plages lintheo iteratio, & dte subito alio lintheo siccabis laminam, dte ea calefacies & oleo olivar. grunges & siccabis panno c. pilei frictã & iterũ lintheo tergens. Sic pulchre applebimus oia lineamenta quor. defectus supplebis & officium graphio sculptoris.

Vernix mollis opta.

Pars 2a de Vernice molli. Re cerę virgineæ albæ, terebinthinæ & mundæ ℥ij liquefac calore leni in uase nitreato hr glinnt ligno miscendo iterato gregge & subtilissimis elaræ ℥j. quæ si uitrea fistulosa adueneris, cadebitq; gregge & sabulum albi ℥6. nō oia sunt incorporata sinuandi quod fiet ½ quadrante horæ, dein ab Δ removes, frigefac & pastillos inde fouâ, quos facile facies, si dicta compositio fundas in scutella aquæ frigidæ & manibus pr modum panis farinæ opte subinpastaueris & crassitiē pastillis oblongos pastillos inde formeris. Nb hæc Vernix nō qué corrumpit nec citra durat ut prior. Indumenta cupro involuta serico. Denigrat fuligine candelæ d. flamma & fortiore calore ē tolerat d. combustis. Manus tenentis re leuiori pulmone quadruplicatus strophiolus. p. Sed 2o. plus laboris impendit ē & grenare huic molli & illi duræ Vernicis, quare et pretio posthabēda.

Dealbãs Vernicis.

Si durã Vernice n' denigrare & dealbare magis placet id sic efficies, primo post ei Inductiē, omitte denigrãē, & Indurãe gregge ut supra, dte Ro bituminis, uel sub uoll unā V ringentibus, ſ, tſūr. ℔ in Vrcolaſuchio gypsi, dein tſūr nix Vernicis gypsi unc. ℥ laudani opii Coimb Vnd 1 od 2. turpeti ossifragi (q quo libeat uel uernicis arboreæ lib.) tſr ℔ vb nix kalcãnes, Vnd 1 ℥ vb nix Vernicis gypsi & 2 nimbus spumæ uini rubri gypsi pinxit de dicto candido & bello colore, ubi tenuiter inunge tota Vernice æquabr relinquet & se siccari. Hic color ut in ratione grenandi ē lamina tela, panno, c. serico nimbo. Peracta ratione colore primo abolebis & V lymphâ aquâ cõi, lauando, & siccando & hic primo corrosione institues.

Graphia sculptor.

◊ Graphium figã diuidã ē, ordinis in oblonga ut rhombig integri primi. du acumen firmid sit venenata sup. cote oleacea (. Ölstein) cũ oleo olivar ut prius retineant, & anguli acuti evadant. Acumen planicaudis in ipsa latitudine glinet 45°. Acies cuspidis gaminat sup. rugas. Si cuspis graphij frangi ferrum & chalybe minus ēt indurata, quare sic corriges, pone id sup. carbones ignitos & sufflã dñe donec incipiat flammare dein subito in V restinguc. Si chalybs adhuc durior ē, eum rubefacies colore cerasi pulchri. Si v. helvetach sine fractiē, nihil nocet. Lineas falsas corriges chalybe pollidorio.

Dispositio membranæ ad scribend.

Re Virgultis aut arundine, qua gente ad or. calcis mine de membrana expansa, dte cultro abrade eande contra pilos (. & pte sub pilos.) dte iterũ eande arundine ut prius. Hinc pauno lanea ut pilos, iterũ cultro rade & pumice pumice & pulvere & pulvere & iterũ arundine eande, dein libenti cornicina haupi. Si membrana effluat, ea cretis omni opte lotis, & siccatis & ornatis in tempus pollicis, quæ pluuiosi lanei frigi, & in amplig tempus fluet.

Charta fluida!

Charta fluida redes glutinante si Vernice, sicca, Sandarca dicta in cineres

℞ Gumi seraphini, arabici armoniaci ā ʒβ

hæc ʒ. in olla aeque terreâ ad lentum ignem liquescant, impuritates despuma, & deinde cum modico Boli armeni (& zinzibere nisi blöyghen) optime tere

Siva & Cruc Dei & Dei.

syrupi lapide, & repone in vasculum, ad usum tempore in addito aceti, scribe & post epicrasin

Libro auro ob

denuo hala ore suppone tradea & dente politi post epicrasin supplevi tradea Josephi

l. gliede Liporino absterge.

℞ Bleyglöyt, Sapparan ana ℥ß Kuchlof Sapphi,

cinis tere cum albumine ovi addendo paulatim aqua gummata

hac sicca iunge latem libri ritha prelus, dum fere fuerit de-

sicata suppone tradeas, & dente siccatas politi.

Præparatio Color & correctione.

℞ cerussæ flavæ (. Bleyglet.) optime tritæ cum ℥ penna

dictæ cum ℥ recenti despuma, aqua decanta, colore desicca-

to cum calore cum oleo lini lunyade & calamo scribe syrupi medallia

& plures hinc scripsera & tuberanti ut sequitur.

Scrā & figura in medallis & tuberanus.

℞ ℞ ℥ l. orichalci & cuprandi, ℞ aluminis ʒij:

nitri d. ana ʒß salis ℞ ā ʒi. tere cum aceto destillatitio,

aqua corrosiva ℥ & ℥ ℞ viridis æris ʒij. Pli albi vel

gallitzenstein ana ʒij. ✶, ☿, & ♀ ā ʒß. optime ghista & ovata

cera imi media aceti acerrimi & uno scrupulo mercurii infantis & mortui.

Vng diebus 1.° Lamina metallica sic optime polita & rotundata; sitq; è ☿, ♃. vel

amichalum scribe syrupi cum cerussa flava ut supra (syrupi ℥ & ℥ v. cum cerussa albea

Bleyfarbig) & cui medio spatula) scripturam optime siccet calore leni ☾ l. ♎. vel ab ci pinguis

mundet, deinde syrupi calibis mixti ℥ss de lindeo, cosy, idem mollissimo corio absterge &

hinc appropinquat aqua corrosiva, mixq; guttula sit styx oleo liquido, calefacta in lutulente

iterato ejiunde ad 8.es circiter, & de q dein ℥ l. ℥ ℞ i. ℍ. reliqua medalla v. p 4. ℍ.

Tandem cum spurcitie penna erade, & ♈ penna ℞ deinde fundendo olea & abs-

terge nigredo, dte setaceo, duro in aqua calida instituto fricando & ejusdem tabb. ad syrupi

tur ℥ deinde cum de lindeo & tabb. manu ejusdem, lamina siccata ea villosa syrupi

pannus, & sebo tabb. iunge, inde color scripturæ se nudabit & fiet laneo pannus

detergens, tandem ℥ calibis & mollissimo corio nitore conciliabis.

℞ ☿. 3ß
Allaun 2.
Galli pumicis 1½
Fuci crudi ½
Salgemmæ 2
Dalg i. Sand voll.

col.

Cera quod sat, syrupi fundendo media aquæ fontanæ coque in olla

terrea, charta cooptâ. Liquidum lentum calore & deinde cum ovi albi

lento ad grumescendum fere 3ß. pulv (ne crudas nimis fortis dis-

tæ quiescat & refrigidet, clara in nitro dencantet &

ejiciendo, q̄n arrugiat, & diuturnæ melior evadit.

Olea pictor & de Cera ℥.

Vng calefac fornacem tunc lentum ut riamus inversa

deinde tolerare poris, tu iunge penicillo dictæ aquæ ut ℥ fiat colore ♀. quod pictæ

tabulæ ☾. deinceps more solito optime dictibus & fricando, tunc evaporato ℞ de

℥ cui sit flavum iunge sebo bovino (. Ochsen Lindern Unschlit. ana ʒß Basil.) & pan-

no laneo deterge, dte fine refrigerari, tu iunge cera ℥ & corio mollis de imunite

deterge. Idem syrupi penna calefac & iunge cera ignitoria (. Glüer Lauss.) calens tabb.

℥ cera idem panno rubeo absterge abstergendo ♈ & corio emunda, quo acto recidunt

deinceps tabb. Ferrum cæruleo colore imbuere pris

Cæruleum ℥ colore delen

Lou ℥ cæruleum iunge colore oleaceo, dte syrupi fundendo aceto acerrimo valde

calens & cæruleum statim delebis, quod adhuc aqua pura clara lineo & ♈ nitore quitabis.

℞ ✶ 2.
Galbani. 3.
Galbani fusi 4.
☿ . . . . 1.
alum. . ½
salis D. . ½

col.

nitida optime sint terendi syrupi lapide, tu repone in nitro syrupendo

aceti vini acerrimi ʒi. ut leni calore salia liquescant. Tu

Junge ℥ l. ♀ tabes deinde defendendo albedo ranuiscat

℥ & ♀ de D.

℞ Alum. & Sal. ā ʒß ♃ pondere unius nuci nitida

subtilissime tere syrupi lapide, dte adde 12 fabi tostati ℞, idem

in dicto ℥ tere ut ℞ disparent, tu pone in cucurbita nitrea D

separatoria, syrupi fundo vas pura ad 3. digiti caminetti, orificium obtura lineo, coque

in arena calente fulliendo donec ois ♈ evaporet, & tu flava nescia subsidium

& redacta sit in pulverem tu syrupi fundo S. V. rectificati in nitri Italy volti, grossa

prolibis & crudel aurea sera. qua ei deauran pris ℥ l. ℥ ß du Calcis colore

syrupi ℥ asperguis, linteolo l. Josephi deinde appresso humiditate coque & remanebit

℞ pulchra & gelans.

Frigida de Cera ℥ l. ℥ vi Gallizenij.

Panni.

Pila

Pila

Nigredo.

Oleu lenue

Oleu lenax.

Nigredis ppaõ.

Denigrãs

abstersio.

Charte ppaõ.

Quia panni sub pl̃o compressi madefiunt & indurescunt, hinc ĩ uasis ab initio dimittendi, & mane cade usui ĝfricandi ut remolliscant, alĳs v. Ĕ attracto charta glutine minim̃ indurati cauentz interea.

Pila denigratoria fit ĝ tela cannabina, idoneo quadrũ suffitũ sup̃ imitia colligata & qua artifice compressa. Dẽ unda fortissõ filo duplicato solide connecti, atq; tota pila solidite ĝprimatur ut crudat crassitiẽ fere 3. digit. Longe v. 5. dig.

Nigredo Germanica ĝ Francofurto adhuc ad nos aduehit, nec ĝbati, ĕ, nigra & mundu tolutarii, friabilis ut creta, & terena. Ob hanc nigredo ĝ scribuntur ĝfici.

Pro olei cortic̃ nucis ĕ olla ferrea sat ampla cu operculo ĝ side claudende. Hanc reple olei nucis bono & mundo ut nucleus remaneat crassitiẽ 4. v. 5. digit. claude ĝ operculo quo ĝ ignis, suppone igni ut bullitũ, d. cauc ne effluat ĝ magnus & vinolens ignis suscitat, ideo sub coctione sedulo attendendu, & penicillo ĕ ferreo cochleari ĝtinuo agitandu & miscendu, ut du incalescit sponte sua oleu accendat & flamma ĝgignat, ĕ. accende illud chartã, & ab igne remone & circumardere intercq; movendo ½ hor. ĕ. unã. Et hoc oleu nucis debite. (Mattiol.) du illud nis ĝlingnare, suppone tũ fictili operculo, ĕ. aliqs lineis sufficta, aliquãt frigefactu, funde in aliud uas mundu ac siccu.

Oleu lenax (Ĕ stranfr.) coquit̃ sine prig & in prioi uase, dirigit̃ tñ sẽl usq; ad spissi ĝsistat, cu glutina agitãs, donec reddat ĝrane, crassu & tenax, ĝ examinabit si gutta sup̃ stantem ĕ. digitũ dimissa. Pinguedo olei tollat, si sub coctione una capa ĕ. papiro cruda immittis. Coctio hui⁹ sub dio pagit, ĝserti si culinã n' ĕ fidendu.

Ad Nigredĩ dictã hõ. oĩa sup̃ prophpite mundo, affunde it. gtte unã vel duas de Oleo lenni, quo ĕsiccato pl̃o affunde, gtibus tñ fiat ĝ siccisse sit, dein tota ad unu lapidis angulu remone, & tritione ĝ pites pagat ut cachor fiat, adde interdũ de ueteri de Oleo lenaci nigrãte parui ouĭ & sil ferendo misce, reserua in terrea & uegta scutella. Ad sculpturã ĭa utendu debita, sed modica & fundibilis, tandẽ minu de Oleo lenaci admiscendu. NB Vt gtiõ fiat scalpturã ĕ & cautus ĝ secq destruit & sculptura & typis.

Sit pabula ĕ. furnu ĝportionata ampli⁹dis, in qua reponat pruna, desup quadrupes ferreq ĕ. lapidula, in qua iacet sculptura, calor sit moderatus, & ĝegit carbones, modicu cinerem ĕ. calidõ aggeriendu. Postqua ĝ lamina incaluit ea apprehende ad unã ghemte ĕ. lineo mundo, transfer sup̃ mensa, ibiq; pilã nigredine inbuta ĝ oĩa lineamenta diligentissime punge. Primo usu pila mudet inbibit aqua ter ĕ. quater tũ nigredis primo usu insumit ac dein. Pila, color ĝ diligẽ ab oĩ immundicia ĝcti ĕ arenã custodiat.

Colore imbutus de superficie absterge dela mundu aqualiq, de alio lineo adhuc mundiõ, laxã mundissa uolã manu, qua iterato alia lineo absterge oportet. Hac absterssio fiat dẽ longu & latu. Manu sudor sedulo excidicat.

Pro charta madefiendã sit uas ĝportionata ampli⁹dis ad dimidiã aquã penã replendu. Apprehende 5. ĕ. 6. plagas chartã (actis cheirotheq ea q̃ in linge bis detinc sdũ longe (clare à plicis) aqua ilerũ aliquandiu defluat, ĝmittat, tũ repone sup̃ asserẽ plenũ & planu. Sicq; tota charta ĝegit madefiet, & in una sectione suppone imitia. Suppone charta alĳs asseres ex pondere aquam ut aqua charta facilĳs penetret & residua effluat. Sic quiescat usq; ad usum. Hoc si prius negligeris, sequenti mane charta ia tenax apta ĝplo: charta tñ durig glutinata & inde⁹ humectari ĕt.

Ex Cyriaco Strichano.

Bilancis Libra trutina ce iugo essad ⊥ incessu T. Crassitudo rectæ iugi in medio dicé ad minimum 60ma pars longitudinis iugi. Axis dé inseri paulo infra centrum gravitatis amboꝝ scilicet iugi & trutinæ ita ut hæc libra et sine lancibus inhæret ordinarium situm nec inuertatur. An trutina uere rectè inseritur ipsis iugi auricalis sic examinabis: fiat filum metallicum sine appensis ubi iugo & trutinæ ita inuenitur, ut una inserat foramini auriculæ, altera congruat rectitudini trutinæ. Quod si ubiq; iugi latera æqualiter congruit, iusta é; sin minus, corrigat ut id fiat.

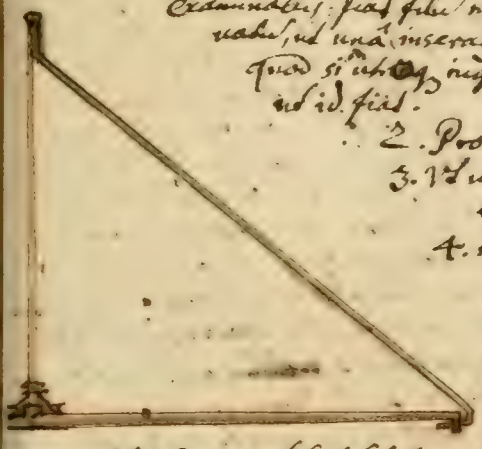

Trutina dé recta ascendere & axe.

2. Prouera ut ubiq; iugi lati sit æqlis longitudo ad sensum.
3. Vt ubiq; sit æqualis grauitas, & uidebis si inhæret trutina debite quiescens sine lancibus.
4. In iugum chalybis cæsi ut æquali distingue ingredens sibi longe, n'v. sibi latus l'obliqua & incurua.
5. Proueras æqlis longitudinis pinnacular & lancus æqlis æqlis ponderis, & fiet si et granulato lancium situ semel æquilibrium. Sin minus, inæqualitas é aut in lancibus, aut in brachijs iugi. Pro quo

Regula. & libra falsa inste librare.

Nb. Diues & falsa libra, rei iusta pondus assignare, memor dig: Quæ dé cæci uni debite sibi cæci inde se. Hinc uni brachio appende unum lancium, alterum v. quodlibet aliud æquiponderans: 2°. Hac lance remota ad id brachium appende et alterum lancium, quod si pariter alteri ponderio æquilibrancium, certus eris, et lances inde se effecte æquiponderare. Sin minus, procura ut id fiat. Hoc practicato pro et in publicis abiga libra uniformis desig, modo sit agilis, & ni segnis libra.

Si lances effecte & dictis æquiponderantes, appensæ tri iugo, et granulato situ n'seruant æquilibrium, signum é brachia iugi æqlis longitudinis, quare breuius diuersi aut longius gibbi iugi, in hunc ut lances rebus, situ æquilibrent. Quo comperato lances examina ab libra et sine lancibus adhuc æquilibrium seruet, quod si fiat, bona é; sin minus id effice delimando aut dedolando brachium graui. Verbo:

Libra iusta & agilis. { 1. sine lancibus . . . . . / 2. cum lancibus æquiponderantibus { chia granulato situ } / 3. cu ponderibus { leuioribus & grauioribus } } æquilibrium seruat.

Proprietes libra effecta. & examen ei.

Hæc si debite obseruabis, de libra effecta gaudebis, q; gestabit in effecte æqli auriculas à puncto axis distans, q sunt e impeditis, nisi unicq; q rectè æquiponderantia granulato situ æquilibrium.

In tali scrupulositate bilancis n'licet ponderare ultra 3ti. ponderis coris, q secus destruit & segnis euadit, quare q minimis ponderibus pro et robustiore & maiore bilance ad ultraq; geneq.

Agilitas libra gratia in eo sit ut iugum sit longum & tenue, & ll 60ma pars longitudinis sit crassities. 2°. ut acies inferior pinnæ sit acie cultrina n'in unguem radens d. lubricans, & politis, q id illæ de foraminibus ut sic gratia foraminis fiat n'nisi in puncto quasi mathematico. 3°. Trutina sit longa & demissa.

Agilitas libra.

Agilitas libræ pendet si medium

Examen eius

nota diu susp, dex, sinistrum antequam quiescant. præcipitior é in libera qui tenet q grauior onustat.

Quare agilitas libra simè é recta, & hæc sola ratio dest q ex contrapondio suppleri pro ipsa methodus supradicta.

~~Dia audiens alijs cœpit diuersas emptiones & elocutiones obseruare, ut argentum p. tres vel quatuor annos de gradu in gradum~~

1°. faciendum Elementalia ut minuta unc eor duo, tria C. A. et bilancem accuratissima scribi requeant, eor v. 10. libra notabilis & utcunq; gradiant. & si licet: de ipsa tenuissima auricalchi (Calmey Gold) æqlis ad sensum ubiq; crassitie. inde & inde frustula longe & late politis circiter, ita id fieri debeat complicata, sic duplicata, & chalybe ut gabi angulum; superficies scrupulosè resecando. altera, sic enadens duo chalybea æqlis longitudinis & latitudinis, quæ v. et crassitudo cogites si quibus bilancem æquilibrent, secus sibi non rejicienda & alia assumenda aequanda, quoad duo æquiuras & eiusdem æqlis longitudinis, latitudinis, & ponderis seu crassitudinis. Inde complebis chalybea adhibebis & forcipe Elementalium minutiarum, ex quibus ingt stannum (unigo Plumery) Zinum id gladi unciales pondere, & tenuissimi circuli inter stannum plumbeum Zinum 20. ad 30. plumbi nisi alterius, & bonitatis, sibi ipsi rebus unciis 2. Rem brevis per longitudinis manubrium rimula longitudinalem ducit, ita ut

sicut

sint soleant ac doses pharmacopolar. Et pinxit illi qd dabit sibi fero ij
Zuffch, vndy rebat qrbinq, nil doses & 24 tundo decterig Epingi queant.

Hæ doses in duplo sit ffi dæ, quæ pars alba in sit signata nigerrimi & præci Regula supradicte.

An v. hæ minutiæ sint ffacile ex his ponderis, eas examinabis denas & denas ponderando, nunc & senas & senas varie gemmando, qs si regeris ejs analogia, eis sub-
sidere ac qualibet minutia in sua ppria stagella reasit, ne sint ffigiæ, exponere ꝑ

De his minutijs Lc. 10. pone in lance & ffice alia dosi illis analoga sic
signando unu ffilo. Hanc adinuge illis &
fac alia analoga signata 2. ffilis. Hanc
iter. adinuge prioribus, fac ex ffile & signa 3. ffi-
lis. Hanc porro ad hæc prioribus adinuge, analoga
signa 4. ffilis. Hæ 4. doses sit denariæ, &
quibus sub grunges una centenaria, inde ꝑ
supramemorata apponive quæ, hoc est: de-
nillenaria, myriadica, & centenæ millenaria
ac deinde millionaria doses, q ocs sunt
ferè æquivalebunt ~~libræ~~ unu ponderi ordi-
nario, pertinenti hi 12 doses ita necessi ut sit
nisi p indifferenti vulgaribus libræ ponderib.

10.	100	1000	10000	100000
20	200	2000	20000	200000
30	300	3000	30000	300000
40	400	4000	40000	400000
1000000	2000000	3000000	4000000	

Nota ffili dosin qualemvis ffiiimund
& crassum examina aurichalcina l. nec lig Dcar.

+ mar. Thea.

In alio loco dicit author ꝑmis
signatu 4000. dr & ccc lxxxiij ~~drachmæ~~ ponderu marchæ semidrachma, licet hi aliqñ
ꝑmisij sit nihil refere. Hinc in alio loco ꝑ una drachma assumit 8640. minutias,
His ponderib debitæ ꝑis usum ponderu ffilibet Colonus, marchæ, aureor, ꝑ
horis, numor, ꝑ modo prig sel annotes quot tales minutiæ æquivalent ij. 36. l
uni aureo ꝑ. Ponderando hi & unica lance supta supradicta regula, se
qñ è ordo quod vj drachma, cuius minutias æqualentes indaga, sit insta ea
quæ tel examinare prig & unu Colone, l. & 2. l. & 8 l. 16 Colonib ꝑ maiores
semitæ. Hæ elige de examine sin alior doses. Vj. dicit uni drachmæ cor-
respdent 8640. minutiæ, quæ æqualent 2. Col. 2. & 69120. q si est in bilance
correspdet, secung es. Sin minus, ꝑcipe l. deficientes minutiæ ad 2. Colones superadden-
l. dilatet & semota ꝑportio ab ipsis drachmis tolle l. adde.

Sic ꝑ tales doses examinare ꝑis legitimum ponderu aureor, ingrialium, corn
nalor &c. Si Comica unica uncia sit ponderu hujus ꝑcessus annotamenis.

Ponderu vulgaria quatuis iustificabiliq (Crisfru.) ꝑ mediatione ponderis
grauissi descendendo usq ad infimum, quod unu si scrupulu vel eis, ~~denique quadrat~~
~~aliqñ~~ dic in minuta resolueris, deinceps facile ffilibet alia facile iustificabilis.
Alia Exempla suppedilabit Arithmetica.

Bilancis numerq.

3o Habeas & nec unica bilancu in ligge longo, & solis gravis ꝑtar, cui
penibari ꝑ parere debet de agilitate & anibas. rebedet. 2o Addi adhuc alia
subtilis & paulo rebus tolerantior & centenarijs ꝑbatorijs. 3o addi adhuc
duæ maiores & Colonib & marcis:

Doses ꝑbatoriæ.

Libet. Desib ꝑbatorijs ne egeas nec, nihilominus si eas maioris
commoditatis quæ facere uis, id grages & unu Colone assumendo leuissi
dosi qua in bilance notabile sentiat, dic duplicando ascendas usq, ad
centenariu vel unciæ è bilance.

Vnu marcha crassa subdividit in 16. Col. hor ung in 4. drachmas.

Zi in 4. nummos, l. nummi in 2. obulos.

1		Maria fina aurifabrior.	Offilissi
1			granula
2			
4			
8			
16	Col		
1			
2			
4			
8			
16			
25			
50			
100			
		1/2	
		1/3	
		6	
		12	
		1/2	
		1/3	
		6	
		12	

Hanc tripliciæ dosin divisic
alia ꝑ, ac ffigillæ inqla dica
ꝑ. sola minula Exprimere reuidi
ꝑis, & author ordinis præcipuis.

Capelly & Chr

Ossa ad albedinem calcinata & cernuta cinisque super lapide ꝑmodu colorem
demisse, dic Cinerenty & sereny. Pro usu ꝑ ~~ista~~ iste offa ꝑtingunt albumi
ovi conquassato, indunge lenera pluma l. penicillu & cinericios es induce
dic sereni ffacientq nil quo antiquiora tanto ꝑq, meliora sit

Ex Camerario

☿ fiunde in hujusce sphæ, sed minimi globuli effi ♃ij, ~~redorem~~ ♄ß, maiores ♃j. ponderent. Vinu quidem appones ad D ♓ & ♈. columnæ, medias ad ♉. ♑ & ♐. lob. magnas v. ad delerig D de mineras ponder ʒ. ℈. globulorij. q ad ♎ p. i. regimen minimi p. 8. ☿. Nota quotiescunq; massa ☿. in dictas sphæriculas fundis, debitis quotes denuò de quauis specie unus globulus ℈ esse plane & romaneus grauis ☿, ab oibus reliquis granis libramento debebere.

Prothea ☿ ☿

℞ ☿ hujusce minera e ☿ ℔. ♎. ♉. ♂ the limat. ♂ ♓ ♂, ♎ ♂. ♌ de ½ cc albi glob magde pisi dimidij, nicolæ fluant in ☿ ℈ gulato & ludato, cuiq signi ♂ si ♃ sum pegrinus igitur liter pdus & clarg evadet, hui ℈ inde sparge ☿ ℈ reguli ☿ fulmina & ilgdes de ♎, reguli hui ♎ malleabile reddere oportet, ponde ♈ gutellæ terreæ in addie modici de nitro Vnedo, ghinus forbi ♃ affunde fotalis ♎ ☿ H (sicut fit evaporet ♌ ♂ & fusi) quousq, ♎ fiat rubrum & malleabile.

Granulatio

℞ non ℈ fiunde in ♈ impune diuersis lignis in ℈ gmutet, sugq; quo ℈ albis fiunde soliti D de aliud metallu liquatu.

Quartatio

℔ Lydio lapide quot carator ghineat ☉ ℈ quo augmen ☿ hui ♈ di adhere de libras ut fiant 3. p. D ad 1. p. ☉. Dde ad 1. marci pcatoria ad ♑ ☿j. ser globuli me dicere & ☿ ignibi cinericijs, more jmis ☿ ubi lene cumat, etc D pariter, fluat laid ☉, sint fulmina, lamina charta teneantur ut ☉ fiat obryzum ♈. te ignea, ut mundet & grodne. N in dulcorat calcis ☉ quadrat ♈ fontana q inde adhereant sinistra, & quotes sumere pluuiales. Calce ☉ ignias in ☿ hui jmis pondera.

Edulcoratio.

♈ sit ℈ quartatæ ligatæ ni minus fortis p spatiat de ☉, nec defectis p ni solinistebus nima sint ex una portie ☿ in cineritio, lamina, calce ℈ ♎, edulcora & si ☉ prig cognitus pondy seruat, ♈ bona e; si granig, e nimis debilis; si tenig, nimis fortis, quare hoc casu affunde ad ♈ modicu de ♈ pluuiali frigida, iterumq; nona quartatæ insibue ut prig, donec negu pristinu ☉ pondy obtineat; & hui sic ligatæ ♎ cerna diligenter aqua pluuiali ablue, ne ℈ & hic modig e arsig, purig hui sit ℈ dlacte ☿.

Quarta & quarta

℞ Carbone bonu & firmu & solidu, in quo fac una geaude, ~~in qua aliquæ~~ cachy, Epolli rotundo pistillato, carbone in ♈ redacto fac (sit in Δ duriet), in concauum ripore D & ℈ laminata supraspargendo borrace, collina sup testa terminatoria, vel ℈ se tenui ignia, tute suffla ut pure ebuans, hui igne dissipa, medallu ℈ hinque mid rimis lapillorum, & inde effoa aq, dist nachy pig an mortuum, pig plumbi, big rim, pfang, lot mis Borrah zu lab pleiben, und frist ab aub. De mineris ut qua rito ut borrace uis liquare ant terminare, sint rasa, tersa & munde ignita. N ilgé de aubig Cris.

Proteus nat.

Moderno tpe in hui D & ℈ admisceb ☉ idq; ordanie & pulchrig ita: liquab, sint D ij. mc & hatoria, & hac mixtura coordinab ☉ & eig aq plateoni.

Ex Angelo Sala

Clarificatio succor.

℞ albumen unig l. duor ouor (incisa & pdu succi pariliq clarificanda) & spongia redige in aquea tenuite, fiunde ad succu in cucurbita & Manus pulle & tela circulatato, sterlin ♄ß. M. Bulliendo ½ horæ quadrante donec crassa Filtrato. pdu mdu ~~superficie~~ patat, hui filtra ~~per~~ linu in longis & ℈ Cauefel. Hic succus in pulmonis porcellanis l. uiteis in balneo vaporoso insiccabis.

Vinum obtunditur.

Vinu durum nitror, claudunt charta l. tela indurata mis dgestetur, D vndq; l. scelis maditis uesicis l. iligis bouinis.

Caryophillorum flores colligi sit cu sinu ~~sprimi~~ aggli sit, qué sicco & sereno.

Caryophilli flores (incisa albedo conquassa in lagena o uentanis, affunde ℈ bulliendi hui ut appareat ~~per~~ a tenuis pulsis. Stent in cucurbita cu ℈ caco obturata in B. M. ½ ℔. Succu ~~exprime~~, exprime aliq caryophillos fiunde reguldo ut prig quo hic libuerit sinealia aqua addo. Succu expressu clarifica ut supra & inspissa ij erit colore rubini & odoratissig durabis ℈ 2. 3. C plures annos. Confortat capud negotiat stq, & epar, e ~~ignitu~~ uertigé, deliquiu, palpitat cordis, pestis, febres ma lignas. Dosis à gr. x. ad ♓. Sic et gradu mid D, refundes ipsis, Ringh, Clauu, Pulby Violæ ℈.

Violæ

℞ Violas purpureas tot. sine seminis aut nigredis separatæ, digere ut supra sine hui confusatæ cu ☉. aquæ, succu ~~exprime~~ ~~per~~ linteu l. humi succu fiunde sugo alias violas & repete idq; decies, clarifica & inspissa. Succ sapphirinu colore ni armat alba ½ annu, odore v. & sapore ~~est~~ ℈ 2. annos sibi fugido seruat. Dosis à gr XX ad ♓.

Hyperici

℞ flores hyperici (Johannisblumen) nondu plane apertos medulas flaues, con fiunde nimidi rorifunde S. V. rectif, à siccis hisce floribus, ut ex flores imadescant & imaderent, liqueo pistillo in cucurbita uitrea compriment, leni balneo ℈ 2. D. digere,

gemme, filtra, (nā ℔ℓ reinoram S. V. ℞ta à dᵒ℔ℊ albumen clarificati.)
Spū ℔ℓ Hamb. electuale ad dā gustū. Conveniūt in becca & se, in
clugado & ℔ℓ pationib⁹ in addito alior. ℔ sbangunia, calculi, venenu, pturbationes
& ℔ℓa imaginatie, in hoc casu summa ē ℔ℓs in die mane ante ☉ ortū ℔ desyd hu
medidū quiescendo, & vegri ante somnū, idq, ghimendi ℔ din necē fuerit. Sed
pomū ℔ melancholia, terrores, maleficia. Ea dantur ghollit ad semiapostea. Dosis
à gr x. ad ℔. in bolis, pulis, iusculo vino.

℞ succi ℊ prossi de pomis fragrantissis & dulcissis, digera in B. M. bullien te
p aliquot Horas, filtra & insyssa cerij cēdia delicatissa & nobilis sapois. Pari
rat fieri p ℔ℓ cereris nigris ℔. Dosis ad ℔ℓs.

℞ rubellis & odoratis floribus recentib⁹ n° v. siccatis si hīi p ℔ℓ cēdia nul
dictū ℔ℓ chamēla. Insyssā fiāda ℔ n° uno ℊfundo vase d. pelis, plumis & aug. li's,
alij, agitādo. ℊsiccata ℊvolet nubeis & ℊte ebullitis uas is seruare ℔ dēce
arendo, sic gremanch dimittit colore, odore alijs ℊ spiciib⁹.

℞ absynthij siccati nodis debitis ℔ℓ. cocta minuti, affunde nīi absyn
thij ℔. coq; ℔ℓa ℔. ℊ. dent clausa in B. M. p 12. ℍ. Liquore ℊmine, filtra ℊ cola
& insyssa ad gustū pillular & inde aumēta 3. ℔ℓ sicci. ℞ si loco cu
pordis aqua ℔ chamēli absynthij, ea ab aqua uti nō differt, ℊ si chamēlū fiat ℔ℓ S.
rejecta hac post ℔ℓa amaris absynthij quabilib⁹ unde dulcis & aut
ℊ in ▽ portij ℊ ℔ℓ S. V. ℔ fiāda nisi nēdas aliud ℊcipiat. Valet ad stomachū
venena, pestē, vermes, cestū, calida & somnulenta. Parāt ℔ sic Marjorano, Ro
smarino, Salvia, melissa, Bacilico, Thymiano, dictamno cretico, Origano cretico,
Mentha ingoschalina, schenanthō, Nardo, folijs pedis &c.

℞ ℔ℓ de nodis ℔ℓ siccatis p ℔ℓ flori recentiū ℥ij. cocta, affunde
aquæ rosar ℔. ℔. coq; ℔ℓa, macera in B. M. ℊ. 6. ℍ. ℊpresso infuso macera
aliis rosar ℔ℓ terbio sepetivo, dand clarifica albumine ouī p. Dosis à ℈i ad
℥i. Parāt ℔ sic cum salvia, floribus rosmarini, Violis, flauis, gelsamino, cam
phillis rubeis &c.

℞ Coralli, quæ minuti ℊgrinde, fac chartis in ▽ rosar, l. flor ℔ℓ pomor aurantior
clarifica cū albumine ouī, insyssa ad gustū mellis. Dosis à gr. i. ad vi. ℔ Cordialis

℣. confyphil. arom: ℥ij. minuti ℔ℓ cocta, affunde ▽ ℔ℓa ℥xij & S. V. reliq
℥iiij l. v. macerent in B. M. ℔te clausa ℊ 24 ℍ. ℊmine portil ad cineres, subse fa
facil ℔ℓ cocta & ℔ℓa B. M. abstrahendo omnē humid B. ℔tes, remouendo ℊ exprimat insyss
Addio Syg V. & aqua ℔ℓ ut n° ℔ℓ Salvia salina aromatica pari, d. et resinora chahal
Parāt ℔ sic cinnamomū, galanga, Zingib, ℊgie, Cardamom: Calam odorati, ℊanis
pard. Nuca indica, Cedoar ℔.

Ayuda ℔ℓ cēdiā ad ℊfundēs morellos
electuaria, trochiscos, pillulas, emplastra, unguenta, balsama ℊ apostē, deliquia
& cleribus venenu ℔. Parāt ℊ rad. Imperatoria, Valeriani, Carlin, Gentian, Angelice cum Gorgonio &c.

℞ ℔ℓ Cortices citri, resecta ℔te spongiosa, siccatos citra, infunde in ▽ ℔ℓa, d
in B. M. ℊ 24 ℍ. bulliendo ℊ 24 ℍ, clarifica cū albumine & insyssa. Adde ℊ x.

℞ ℔ℓ. Ligni aloes (℞ Paradisi ℔ℓ) selecti obscuronubi, fiondenori, aeris, cui
fusibilis ℊ ignito carbone resina quasi pice ℊfunde & pugnacissa sodere chalet.
Contunde in aere & re ℊ digrad irrora ▽ rosar in ghisiōe ℔. Affunde ℞ VI. S. V. 2
relinq in cucurbita nubea ampla cū W. aceto ℔te clausa in B. M. lento ℊ 3. d. sub
lendo tomentanch. Extractū decanta clara, adde ℔. ▽ rosar, Syū V. ℔ℓa dabile
Δ Camphore, remanda adhuc medium talentū affunde & subsidebit in ▽ rosar, resina
subtila quæ bis ablue de cū recenti ▽ rosar ut ℔ℓs ℊgat. Syg V. dulcat, hæc resina
lendo siccata in bothiscos fiāda in nubo asperch ℔ cēdij, nisi ℊ modu sambuci ℔.
laudani. Ebile grani pignis ℊp carbone das nobilissimū sufficiū quo cerebrū, cor, nubis,
ēcij, sensij summe ℊfortanch. Intra dosis à gr. 3. ad 10. ℔ℓa in nebulis ℔. ℞
℥ij sacchari q.s. ad ▽ melissæ ad gustū suauj Christi aquæ, & immisce ℥i. huiq
cēdiæ ℔ℓa cū 6. ℔. 8. gut. ℔ melissæ, & effoā mormulos.

Cēdiæ ℔ℓs (quæ gelis resinosis ℊp se ℔ duralibus) dū gremanch & uir
gine fortificanch, si ad car p. 10. addas sacchari candidi & ℔ℓi p. 1. & aliquot gut
℔ℓi. Cedi simplici ℔ℓi ut sacchareū ne nudefiat hū aptissima ut cēdia & serua in
nubo in loco frigidissimo & recenti. nasci somnū frigij ℊ obscuris, gignitoly calor.

℞ S. V. ℥xviij. ingrone Sandali rubei rasuati ℥ß, et cinchona ℔ℓa, vola
ℊ linteum, funde in cucurbita nubea & ingrone gutte ℥ij pulueriati, clausa sic
in B. M. ℊ 3. ℍ donec gutte dissolutū sint, & subsidat maia rupa ℊ colig bonio. Solu
decanta, affunde ei ℥iß l. vij. ▽ rosar, inde liquor redeat dulcedo & flang, à quo S. V. ab
nach, residuū affunde in nubea pachina, & subsidebit resina, à qua decanta ℊ add

Comor cēdia.

℔ℓ Manna. Melanch:

℔ℓ siccata.

Absynthij & herbar

℞ ℔ℓ Syg V. volatilisat.

℔ℓa ℔ siccator.

Rosar & flor. siccat.

Croci.

Aromatici

Cortices citri.

Ligni Aloes nobilis.

Succi

℔ℓiar gremij.

℔ℓa gutte gungam nodul.

aqua rosar, resina v. quod l. sapiq; altne recenti aqua rosacea, Sandresina in balneo vel
prius plane desiccata, ut fiat friabilis, ac in or̃eitis in aneo mortario nigi ipsa cum pistillo
pmagh; olei amygdalar dulcis. Dosis à grãna 4. ad 8. l. ad cumin 12. in rationalis ap̃
opiatis, pst in caldo tardan: & aliquot gutis olei anisi vinitis in fine o in vino aut aquis
conpendiosis ciborum est nobile & desiderabile genus ac ingratis. Usus quingentis
nonnull circa Arbocem jmo & India alibi. Est nobile Hydrogogum jmarie, & dario
et ipsa salubre aduens, secandi & tute, licet aliqua nausea (ut modu dignici) quidam pro.
Sed mundificat ecchia Stomachij.

Bdellium ingredit ecchias opt sapiq; ligneo spatula admiscere & à calenb ne Bdellium ingredit
fundo liberare, quod mox post ingestionem & frictionem donec solatt in frigidet.

Liquiritia liquiritiæ Rad, consunde mundi, macera in sufficti q̃tit de aqua Liquiritia ad
bullientis ut fiat q̃ modu tenuis, glutinis, clarissima ut 2. l. 3. albumin ouor̃ cocta.
permixto semel & iterũ fortiter, & bullendo p̃ ligneã spatula, leniter, & primo, remanebit,
in limbo immobilis mãs tebri ebois rejecta. Liquor ut inspissa & fiat pillulas q̃ quod
longe dulciores, gratiores & maioris virtutis. Vel ipsius cum succo recenti ligno liquiritiæ.

Malum & pomorum cydonia, sine decorticat, & in oblonga fusta scinde Cydoniorum
& semina separa rejecta, suffunde V rosacea ut totus vegetando, nubo clausa stent
in B.M. donec aqua inde colorat & penetrantis, aqua decanta, cydonia bini ex
primito ne misceda mãs sint globuli, inspissa leniter ne empyreuma grahat, &
obtinebis pulchra & gratissi cydonia adeps edita.

Quia olea omphacina olãta sunt subtile gratia calore spissa & malant, aut Elæosaccharum
rancida corrumpunt, l. effundunt spissa cui malo ista omnes. Si teniisse o olãti
saccharo ut. suffunde scillatis de oleo quantis Nucis, pst ut impastando, ut saccharum
in minis pinsue recidat, sed adhuc spe pulueris (& in pulueris) redigas, qui sup
charta pst sparsus ad parietes in siccet. Talis Elæosaccharum in vitris pbe clausis
seruatur. Quia author ita generata magis & bat q̃ ea cum suus & tritio sale incorporandi,
& alio alterandi.

Pulpe granulati sabis cardui benedicti q̃tus placet, in vitrea patina Crystal dia-
pensis suffunde hin aquæ ipsi acuti à forti & fragranti vini albi q̃ B.M. sine empyr- phoretum
reumate absthiati, donec sal in eo sit dissolutus, & cũ antipistatis ac bullitio sedata,
& acri acuto sapore languido gratia suidetur (ædamineb). In humidate clausa euapora
sal iterũ in V rosacea dissolue & in B.M. q̃ S. cremula & obtinebis clarum rubeum
liquore, qui decantando clarè, euapore ad siccitatem & opte obtinebis cubo reserua
q̃ facile diffluit.

Ex Magia nali: lib. 4: Porte.

Frondes aut flores citratos virides glere, & ollachi cum semand & aut smaindre Vegetabilium ope
salant adore, in vitra mole: si v. granis olens bibi, in suppositis hũ tenuis resident odor̃ dulcia.
q̃ tutus quin bibunt et dimit ignis gratia administrat: vig.

Ex exquisitis moschatulis rosis cum Balneo calore pmã q̃ aqua & vapor (crassi Violata flores
tiores reperis in lin. superficiali d. qui & intro q̃s torpet & ruinq; halat odoratã). In hac V alia
ase macerand, aliquãto horis ac abstrahand, & quo frequentiores repetieris, fragrantiq & manifesto
sunt aquæ illis. Sed nusq; sunt q̃te clausa & M̃ptimo refrigerati. Sic de Jasmineis
corymbis, tiliis, narcissis, iacinthis, violis, aliisq; odoratis quibus ligneris & hũ superficie fragrantib
agendum. Faciliori nec ita sumptuosa & regimine elicias & l. quis odoratis nil rosis, sic
rib aurantij, myrthi, lauendulæ, citri, frondib tiliæ, q̃ntũ odoratis nil rosis, sic
nasculosissimorum florib.

Ne myrtus vel eius fermentat effervescant supra dolij orificium ligneu l. fictile Ad q̃ vitandum
ollæ limbi tale imponit & demq; M, immersis tubulis gypsæ, aqua tepida sine A peculiarib
q̃ pictis bolaris sine illis egregiis.

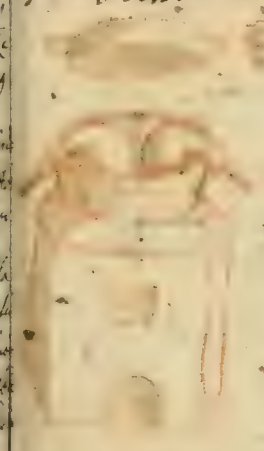

Olores subtilissimos & egregios sine ullo empyreumatis metu Olus q̃ B.M. sine empyreu.
rapiesce shakes hac inuento. Fac cacabu ouiformẽ stabilis z. quidã
capacis, cui dis insequens quite immunibus sine durar. In inferiori
nasse spatio ollæ seniquadris lamina horizontalis bibly magnis (& exemplicis
formis subtilioris rotundar imis) & reliquum parvis foraminib plenũ
ut effluendis aquæ vapores praeant. Et nasis calenb aplentis hia
pranuia cui suis canaliculis, q̃ q̃ colla rotundar transmittunt,
stupa faciant & nesciis obligent, ut aqua vapor n̄ egrediat.
Infundat hũ aquæ ut à rapido in. digitis pollicis in decapedẽ distet.
Egredia tenuissimis optæ subtilitatis bene alligat, ne vapores violentia
in sublime ejaculet. Sensim A administrabis ut effervescant V abeguitu
quasi terrore tinnitus. Et stillabit jmo V tre olens.

℔ cinnamomi.

℔ cinnamomi Cenid. q. placuerit in ℧ ferri modo dicti, Cenid. elicies pauca aqua & pluvialis dicto quæ supra cinnamomum fundes, ut liber sua ℧ combibat & maneat sic paulisper, in 24 post successu aquæ paulatim olei reinjicies. Sic 3.e & 4.e facies & ultimo reinjicies, ut alias 40 libras ut ℧ cum quibus integra libra unciæ duodecima reinjicies.

Aromatici.

℞ garyophyll. Dr. ℧ cum Dr. x. dictæ modo dicto & tibi ℧ sufficiente cibor, olei ℧. j. remedii unciæ 12.ae pro ℔ i. D. tibi. Pond ut ℧ obtinebis oleum liquidum & nunc mistiæ & 6.ae sui pro ℔ colliges. Hoc quolibet unciæ & nuce & pipe.

Seminal.

℞ anisi l. fœniculi Dr. i. macera ut ℧ in D. & da ℔ tibi ℥i. olei unciæ quo diebus macerandis, & semina pueris modum & recentia, plus dabis olei. Idem & coriandri Dr. unciæ unciæ & recentia plus donandi. Pond & angelicæ, maioranæ, lauri, rutæ, rorismarini, pulegii, selini, anethi & aliis seminib.

Flores.

℞ flores calendulæ, rorismarini p. q. successive olei ut ℔ spirandi. In receptaculo clausa soli fœniculi & nunc pro i. M. q. in humore volubili & circulari ut addit aquæ oleum & aqueæ oleum ut aqua optimum, odoratissimum.

Lignorum.

Elimato scobis cupressi, juniperi p. q. i. M. in aqua l. fontana aquæ macerentur, dein data balsami ut ℧ oleum reliquum, odoris & commendatissimi odoris.

Vinum separatorium olei ab aqua.

Vas separatorium, infunde aquæ stillatitiæ l. phlegma una cum oleo, & spatiis insuper, guttatim aquam rubet, donec oleum ascendat in rostellum, hic inclinato vitro decanta oleum purissimum, quousque ad substantiam aquæ dictæ. Ab oleo in fundo residente l. aqua pro gossypium lepidissimum de filtranda.

Oleum Authoris.

Lepide scobes floribus & frondibus rorismarini, pone successive pro aqua, post autem oleum ejusdem valentissimi & fœnumdissimi odoris, cum quo panis sputtis ad inunctiones & cauiatas pro fugandos nervos.

Cibi quibus se pie in sua l. fontana ℧ macerandis.

Cibrum naturæ cortice elicies, nudi cribro ferreo, scobis subtilissimo pro i. D. macera, dein data tibi oleum ut ℧ odoris incundissimi. Pond & aurantiorum, limonum, corticum.

℞ rosar & flor cibi.

Sic & pro flonibus rosæ & cibi pro grandissimi & admirandi odoris dabis ad pro oleum ab ℧ unciæ, infunde, transfunde liquor in vas longi & angusti colli, clauso soli Cyprini, & paulatim oleum ingredabitur pro efficissimi.

Gummata &, pretiosa, ambra &c.

℞ lacrimæ, styracis liquidæ & calamitæ, ladani, galbani, thuris & moschi, ambræ, & zibethi pretiosissima olea pro ut supradictum usus debitis sine ullo pericolo.

Vecchia Capponis.

℞ 3. capponis sapissime senectutis & primum quæ pennas, denique & medicinæ gratissima, pro infirmis triduum indies enecti, ac stomachi debilis robur & vita restituimus. Repulsis, gallinacis, capponemve optime deplumatos, interaneis rejectis, cum in parva pastilla grandi, & in vitro clauso calidis cineribus elicies pro ℔ i. D. quousque ossa, cum & tota substantia in aqua sint dissoluta, rescato vase aqua devola in aliud vas, & pro linden fuscos des pro prime; nam quod remanet adhuc ex carnis substantia, odoris & gratiæ exhalat, ejus carnes ea tibi obtinebis ree elegere dignum & erit argenteus cyathus, cochlearis, liquare in vas vitreum transfunde, ac tepidum balneo calore aqua sinapina & remanet in fundo Sr.ecchia duræ aut mollis, vel plumeus, ut unguinis crassamentum similis admirandæ pro q. neq. unquam satis laudatæ nutæ.

Migrin Succini.

Fundat succinum minutissime, dum mingit in S.V. ut solvat, solutio transfunde & novum injice, sæpius, & solvit pro solvat pro i. Mense limonando; humiditas elevabit nebulosa, in fundo reges ex migrin succini. Hoc & septi migrin citabices in faciebus levium & ingeniis pulsamus.

Migrin Guaiaci.

Rad ipsius Guaiaci (resinosi quod candela ardentis (quod pinque aliquid) rasura l. subtilissimo (ut v. linea) querenda, injice in S.V. vitrificato pro i. D. chartis rubendo & tunda, & novum affunde agitando sæpius & gluvia dum denuo colorem pro quale donec in angelicis tingat, tunc subtilissima, succus filtra, liquore abstrahe, hic oleum seu resinosum migrin Guaiaci colore nitens odoratissimum recipe quale nunquam fundares in ligneis gluteis agitatis & Guaiaci Qua aeradum.

Moschi, ambræ pro aqua.

Pro S.V. agitata pone aliquot grana moschi l. ambræ aut zibethi & soli artificiosi & aliquot dies vitro agitato clauso & gelido. Huius gutta instillata in quelibet alia rei lota immundissimi moschi odore imbuet.

℞ Amygdalæ & nuces pistes pauxillo, fac S.S.S. cum floribus odoratis, gelidis, ubi flores odore remiserint & efflaccescunt, remove, novos substitue, repete p. Tandem oleum stimulari elicies odoratissimum flores & quibus nunc odoratus ℧ hic pecc, telli & Jasminea moschata, viola, lilio, iacintho, garyophyllo, rosis, floribus, arandis p. Eodem modo & moschi, ambræ & zibethi: amygdala reperiuntur in 6. l. 8. pistes à gummi ad item cultro scindendo, & pixide plumbea cum pistis odoratis p. 6. D. occlude dein optime odore recipiant, quas si gelo expresseris, odoratissimum oleum accipies & fundasse in pulla moschi deferendæ, eq. modi nullis & nequentariis utilis.

Lacrimæ amygdalæ sunt Frumenti. Gummi. Balani. Myrobalani.

Cedere styrax, laser, Adamu[m] alūne gummata ut oleo amygdalar[um] &c. & longe ma-
ius & Galeno supremus. Celsus glas unguentaria. Plinius Myrobalanum. ℔ ol. olive caret
quas aquis addes diutius retines, recent cetera tenaciu: triplo in B. M. ℔ i. mense
macera, ste oleus ℔ & &c. & hebig e' olio geminabis, & olive inundis & fragabis ut ab oleo
quinq; ℔ & Stahl nil differat.

Re Sacchar. oder sol fingen in sartagine lento igne, argento vivo leuem glimmo
agitabo, donec ita incalescat ut manu tuum, de subito inijce [illegible]
cum modico aque rosar & fiunt in bochsicos oderis & saponis gratia & elingua sibi
& oriade Dei Joris [illegible]

Vini grani milgo dicti pinulas duas, rosar[um] drach[mas] aque Stahl ℔ß. Vchalis V ad oculor
gemmē, ℥ij. seminū, euphrasie, ruta ā ℥ij. bubia ℥ß, garyophillor[um] indicor[um] ℥ß. sac-
chari candi rosabi ℥ß, camphore ℥ij. aloes ℥ß. Subia hoc modo paratur: ij vitrea
chinensia &c. in ℔ rosar[um] vino puro remista, d. aqua postea ejicias. Postea leuiter
leuiter & cu aqua admisceas. Aloē hoc modo aqui incorporas in tin kabili sic & cum
indig mortario in subtilo aqua in Decijde, sedulo, agilis, quatenus in aqua absol &
ghigenti modo deas, idq; donec aqua remisceas, & reliqua addas. In vitro opte obturato
Sole & vesp Exponis 40. d. der, quod in die remiscendo, agitandoq; &c. nunq; cessabis.
Vog ad oculor[um] fistulas, lippitudines, rebulas, fistulas &c. vi[de] cod. a Deo sal[utem] die gnaud,
ut author in se ita unguentu privatis & à Gesundtsprüs medicis Deutsch; chirurg, Empiricis
& Hexis ad singulos, quod secretis ab empyricis quidā numeris, precib, dolo, ore nachy é.

Termini fortificatorij.

Bollwerck. Propugnaculū. Brouwerck. Opera coronata.
Brügg. Arx. Citadelle. Kasall. remid ad urbē in promo viendas.
Die Verschanzung d. Lagers stehet mannich rinn Hedungen & Wehren. Trenchee. Lyne castror.
Ein Feuerwerck ist Brennen, Schuss, Angstwerck. Opera cornuta.
Rüselin sind Schirm auffm Wall mit 2. Füssen, wordy gebraucht wan die Cortin zu lang ist. Moles.
Halbmond. Luna dimidiata. Est inde opa clerica.
Ein Jungferwerck ist ein Werck mit ringsherum linien für die Pforten stehen. Tenaille. Forcipula.
Ein Hornwerck. Trauers. Lorica tauriena.
Abzug oder Rückzug. Retranchement. Regressus. Ein Ritter. Caualier. Eques.
Verbauung d. Pforten oder Batterien. Suggestus. Brustwehr. parapet. Lorica.
Laufgraben. approches. adductus. Mordgruben. Casemate. Casa armata.
Graben. Contrescarpe. Excursus clausior.
Der Bollwerck mauergall. Breche. Ruina valli.
Ein Thürnlein. Gallerie. Vitica. Die Banck od Rüstbett. Banquet. Scabellū.
Der obere Wallgang. Terreplein. Ambulacrum valli.
Unter Wallgang. Fausse braye. ambulacrum valli inferioris.
Baum ist der Rand od Absatz unter am graben. margo valli.
Der dritte Berg. Chemin couvert. Via cuppida.
Abtreiben. Chandeliers. Velamen. Pfahlwerck. Corbes. Cricales.
Pfahl od Spitzkörbelwerck, sind die hinderste Spitz. Corbeilles. Corbula.
Spitz od Reitter. Barricades. Echini.
Pfahl od Fallgätter. Hamus. Cadaracta.

Terra sancta, ꝓmissionis, Chanaan, Judea, Palæstina, ꝓmissa Abrahæ & ſi. ej. Gen. 12 & 15. q̃ hæc nomina ipſi q̃ à Deo (Haran (Carris) mesopotamiæ. Filij Israël Gen. Deut. 30. p. ps. 80, 9. Gen. 50, 24. p. Reg Hierus describ. Deut. 8, 7. p. Deut. 11, 7. p. Jerusalem ꝯ sanctuſta à Deo, Patriarch, Judicib, Regib, & Prophet, ꝓbor. ej. ejusq; Xti Ecclesiast mirabilij Tribꝰ Juda ingressa Gen. 49, 8. p. Terra Juda p̃ceteris sibi, & Regis ej cui ceptrum in regio fa, digio tribuerat. Jud. 1, 1. Ps. 78, 67. Ebri 11 10 libꝰ regib. Regis Roboa responso denuntiatur, Juda in regno integro manſit duab tribubꝰ Judæ ac Beniamin subnixus. 1. Reg. 12. 2 Par. 10. Juda & post regni Israël inclinatus hic adhuc adhuc ꝓdictis suis, ad Christi aduentu. Jer. 25 & 2

Inhabitata eti fuit à 7. populis Chanaan, scil Amorrhæi, Chananæi, Gergesæi, Hæi, Henæi, Jebusæi, & Pherezæi. Quib postea 12 libꝰ Israël. Num. 21, 33. Deut. 11. Jos. 13. Tam & diuisa in 2 ptes, Judeam, Samariam, & Galilæam.

Judea. Judeæ ptis ad ortus maris mortui, ad mer: montes, Sior, ad Cæsar. marit. nec dicti, nec Sepher. Samaria. Judææ ptis urbes 18. Hierusalem aut ante quinq̃ annis Abrahami. Gen. 14 Hierusalem. in eig monte Moria erat inclusa by Isaac ab Abrahamo. Vbi gloriabat monte Sion arduo ac ꝯ ruplo. In eig monte Moria Salomon ædificauit templum. 1. Reg. 6. 2 Par. 3. & 2. Reg. 24. 2 Par. 36 templ. Josiæ tpe Regis Babyloniæ penitꝰ à Cæsa & inflammatu ac diruto. In templo adhuc hi post 70. an, longe in humilig ul Cæsaris hor nedentes q̃ prig iuuenes illud uidebant, lamentas deare nequiuer Joseph. C. 11. antiq. 1 p. Hoc uisebant Alexand M. Ephanaid Antiochꝰ de Idolatria, repurgarem Asamonæi 1. Machabæi. Cneig Pompeig capiꝰ, Craſſꝰ ejus templum & Sofig ac Herodes Quintilio Varo, hicbi Herodes & Magnꝰ & Ascalonita dicꝰ ad populi fra guiliandꝰ templ splendidig gestauit & fundato ad pristina altꝰ & pmis aute Christi annis, mundiq; monte Moria lapidib candidis pmiſſis longis 25, altis 8, & latis 12. cubitis, templ ꝯ erat media suipte Cælum à nullis shadijs ꝓpinant. Jos. lib. 15. antiq. 14. sepa montis erant plumbo inl se reuincta. Templi erat in medio montis uertice sedi, 120 cubit. altud. Primus ej & ultimus ambitꝰ ingressi libꝰ erat orb à religione Judaica ꝯ alienis, & deu Israëlis adorare cupientib. In secundo aliquot gradib lineaq; altiori adnata erant Judæi ultrig, sepꝰ nunciati hi ꝯ alienigenis ne ulterius, sed capite luebat q̃ id erat ausꝰ in ho abrio Christ fregit Domi Joan. 10, 21. act. 3 & 21. & Apoc. Tertius ambitꝰ soli sacerdotes pe bant. erat libꝰ erat in cuig fre medio erat altare in candelabrio in quo sedebat sup Hic Zacharias ab Angelo accepit nunciu filij & Elisabeth. Luc. 1, 8. de eo Ege illud Matth. Vt ueniat sup uos oꝝ sanguis p. 2. Par. 24. Intimus ejus recessꝰ dicebat cella dicta Sancta sanctor, huc ingredi nemo erat licitꝰ nisi soli summus sacerdos 2. idꝰ, Epiphi, & 3. kl. semel in anno. Exod. 26. Levit. 16. & 23. Heb. 9. Jos. 17. antiq. 8. In illa asseruabat arca fœde & in hac duo tabulæ lapideæ Decalogi; Vasculꝰ Manna quo Israël 40 annis pasce & Aaronis miraculosa uirga. Exod. 25. Num. 17. Deut. 31. Porta pii abrij erat 30, Cubi 50. Filij sacerdotu 70. cubitor ejus Auctor ꝓbabissimꝰ scribe, q̃ Hispania rei ꝯ sub quarto Xti. 2. Par. 3. Matth. 27. Vide Joseph. C. 7. p. Ad hæc magnificentissi opus ma ut Urbe Lilij demonstrauit. Arx munitissima & ornatissima, & sublimib turribꝰ instructa arcu C pedes lapides templo connectebat, sita ad Cryptas ad lacꝰ rupes, quæ Ha des Antonia nuncupant. Hic Romani milites excubabant, ꝯ ne quid turbar in templo Judæi facerent. Eadem quoq; erat inde cryptæ subterranea ꝑ quas milites ascen nec opinantib Judæis in templ ædes prand. Ex meridi pte situ ej & Mons Si in quo arx & sepulchrum Davidis & reliq̃ regum Judææ, ibi Annæ & Caiphæ domꝰ fuisse putant; ibi Galilæa Cæsaris & Agrippæ; ibi paschale Xti examen, quo ex Spu S. ejs missis. Hic Tabernaculu Sionis in quo David ante templ ædificat area fœde 44. annis seruauit. Hic Turris Siloë cuig ruina 18 hoies oppressit, in ea fons Epiphi Siloë Luc. 13. Joan. 9. Hic alibi ꝯ ecclesiis urbis mundib, profunda valle ab urbe diuisa dicta Tyropœon, & Sio. Millo, unde & ponte & gradib in Urbe superiore erat adit. Hera Sionis in qua nobilis palatia. In septi pte urbis dicta Filia Sion, forte erat magnum in conspectu Antoniæ & Praetorij Romani, q̃ cui Antonia gimnasia erat Xti in quo Christ sententia elogio: Ecce Rex, Deus tuus uolunt. In hac pte ponit & Piscina pro Bethesda Joan. 5. in qua pedes immolandæ prig lauabant. In monte Bezetha erat ciuitas nona ubi multig mercator & opifices habitabant: pie quoq; palatia Hero & in eo carcer Petri Act. 12. Templum & ciuitate, Orbi exempla, cingebant fundamenta amplissima Cedrea in qua negociatores & mercatores habitarunt. Turris albissima erat. Basilica octangulatis cubilib 70. Ecclesia rupi imposita

Notata ex Ephemeridib Eruditor Ao 1665. Jmi de Sale & Ao 1666, 1667 & 1668. Jois Gallocsij Lyrsiæ & Franof: 1671. in 8vo

Planetæ ♃ observatæ manifestæ.

Cassinus ♃ egregia 50. pedum l. 35. pedu Telescopia à Campano fabricata in Jove ipsius umbras suas, satellitu ~~sub ♃ de~~ sub ♃ & Solem oberrant umbras, suas in corpus ♃ ejciunt, & quor motus tu regulari, tu regulari veri l. serue irregulari supputauit tabulas & ephemerides quibus ipsa possent videri ope telescopij, ad certos dies & horas, q̃ uerissimæ deprehensæ sunt in Italia quas in Hollandia ab Hugenio & Parisijs ab Augusto astronomis. Vt inde gestet satellites moueri circa ♃ sicut Luna circa terra, Ita Jouis & satellites ñ hoc aliud lumen nisi à Sole habent ♃ circa suum axem moueri adnotauit ñ hic & ibi obscuris striis q̃ ordinarie in ♃ apparent, Ita maculæ & faculæ ibidem nascentes (quæ tum in ☉) uenus et & quidem potissimum & macula in polo Septentrionali Striæ australioris gibbosæ generalis ondit Jouem se circa suum axem moueri tribus circuitibus diebus & 56. Duas maculas ñ ex umbra satellitis collegit & ex quod macula circa eundem lunditus moueat ♃ circa medium, umbra ex modo ubiq; fere angli. Striæ in ♃ ♃ 15. minor spatium Cassinus obseruauit, aquosus tamen terrestrium aeras longe ♃ observatorum pluralitate depressi pole & antiquas corrigi. Hookius Londini Angliæ die 26. Junij Ao 1666 ♃ telescopium 60. pedum Jouem obseruauit duabus gradibus paulo maiore ♃ quater maiore diametro Lunari absq; tubo liberis oculis apparentibus.

Corpus ♃ die 29. Junij 1666. Hookius ♃ dictum tubum obseruauit figura annexa, & annulus paulo splendidiore q̃m ex quo nitus. ♃.

Cometæ

Jois Hevelij in Prodromo Cometico in fol. Gedani. 1665. edito ♃ but Cometas, ex Luna albiores ex cor minori parabolæ qua sit Luna. Ita Cometa Ao 1664. die 4. Febr. fuisse habuisse diametrum ter maiore diametro terræ. P. Arruisig ~~de~~ S.J. de fundis Cometas nihil aliud ex q̃ cumulos plurimar erraticar stellar, q̃ inpta Planetar inorbi se moueantur nisi stato tpe gen rerum, & ab unione apparent, q̃ alias sigla ob exiguitate l. distan nisus effugiebant. Et sicut erraticas ex nobis cognitas nulla cui ad terra aqua seruat motus, ita et ñ cometa sed diuisas duratis, motq; figa &c. inpta vagar confluxus, ordines, motus & separat. Ita Arruisig. Philippus v. Wieding quidam Belgicus asserit cometas ñ ex aliud q̃ Planetas remotissimos ad nisus effugiant, qui se ad terras nisi demittens, tq; nullo orbi motq; affixi, visibilis redit.

Cassinus Bononiæ tubo 60 pedu longo, & Campano 35. pedum longo obseruauit ♃ ♃ figura maculis insidens ad latera diuisa, quar una fuit hic apposita. Hookius diebus 24. & 26. Hookius paulo dissimiles maculas tubo 36. pedum Londini grypeid, sed sub ingrauti aeris serenitate & tranquillitate, de qua conquisi.

♃.

♀

Veneris maculæ. Hactenus subtiles & irregulares ipsæ, deinceps & quasi distillatitiæ, nec ulli observatori hactenus visæ, quo magis ab Italo elongata appareat. Ipse, ex refractionis effectum similitudine quo Hevelius ipsi putavit, sunde tu Cassini Bononiæ Astronomus, Veneris serena 1/8 Horæ mobilem eius observavit, ipsaque ita sua sphæra rotari die ad Septrios sine ulla sibili inclinat ad ecliptic. annum, variate tu valde irregulari ut Julia sit eius motus decisio, & supposito a. quod pulla Cis lunida in medio qui tempore spacula 1667. sit punct semper & eadem, angul modus librationis sine vestigiis sit, ec 23 quo. macula ad eund situm redeat. Calent ☿ ♀ & ☾ lumine crescunt & decrescunt sicut D. maculas qui Burating & telescopia usitata sibi observavit nemo libra Hevelius & Bad & Cartesius nec pace fabricari ullum telescopium quo in D adhuc (si & cond) videri possit.

☾
D.

Sol.

Ita observavit Romæ A. Kirchius & Schreinerus A. 1635. Zahn vero compilavit ita comparare quibus & habuit quosve carum in carnem observare, ad quos habuit, tabulas observationum veteres ipsorum & ea ipse manuales & raculis. inde pulcherrimas Eclipsis. Hinc Sturmius videtur nihil vide Cardinalis Eclipsis. f. 89.

Zahn Scrutiny Di. d. 64

Kirchers in Mundo subt. Solem sic delineat & describ. 12. c. 4. ec nempe ipsi circulos igne ni superficie & & plumbo vaiu rad globi, quar sint quæ da fluida, quæda solidæ, ec compositæ. Discat ipsius, pu pudeat iqueu ipsi ipse ubi ipse flammeam mudar agitat ipsi appeat. Quibus in Sole observari facular, in alijs maculas dum aliquas ra referentes, & n sit ipsa d. & ipsis ipsos quandoq appa & disparent, crescunt & de, crescunt indies. Diam ☉ in Apogeo e 31 & 35 ad 3 in perigeo v. 32 & 43 ad 45.

Lunæ minima. Diam ☾ e 29. & 35 ad 40. maxima v. 33

Stellæ novæ.

In Cygni pectorine An. 1601. nova stella orta visa fuit, prig nunquam ipsa ita aliqua 3ª magnitudinis, qua observavit Kepleus alijq; qua plurimi Tam. An. 1626. ad finem diuinæ iter disparuit. A. 1659. Hevelius eadem iterum in eod loco & magnitudine advertit usq; ad Anum 1660 pseverante, circa mig initium evanuit decrescere visa & donec, plane se omnes subduxerit. Tabuit per 5. ann: A. 1666-24. Sept. ea Hevelius iterum deprehendit, d. nisi ut 6. aut 7. magnitudinis stellam, qualis est oculis videri potest, d. nisi auxiliis, & n. quam minor qua 3. illa stella ind collum & pectus Cygni collocata.

Cassinus Bononiæ alia An. 1668 in Balæna renasci præcid, quæ post 2. Menses iterum se abscondidit, quod et præcedentibus annis sæpius apparuit & disparuit incognitum modo de qua et Bullialdus, & earum apparentias facile salvari posse dicit, si supponatur plures stellas circa suum axem & proximas duabus distantibus, quar maior alterna sit, minor v. luminosa eo compositæ, hac si lateat alterna conspicua fiat, si illa, vicissim subducatur. Sed ad apparentias salvari n. opus dicit, si stellæ ejusmodi fieri in linea circulari, ellipticis, vel ascensu & descensu per lineam rectam.

Miræ Speculæ Candidæ.

Villetty Lugduni specula quadam figura rotundæ Diametr 30. digit. ab una latere circulo chalybeo cinctæ ad figuram Gallo rationem. Facillime in quibuscunq; alijs moveri posse quis nihil hoc. Pendent. Puncta superiora circuli 3. pedes à centro speculi distant. Foris in Castro Gaspar semianreus Ludovici. Effigies Viri eligum & in monte igne fejunand. 2. minutia fere & cellula resoluta e in guttas, ut in terra stillare. punctum nihil 46". 3 Echinidas luminis Cisis d' olivæ admixta e 43". 4 super resoluta e in guttas c. stella, nihil 42". 5. finestra Cubicularis & camera, nihil obiectum e & Gallandi nihil 45". 6 Lapis in scopulis igne fundens calcinatus & nihil observavit. 7. Fenestra Coenaculi obtundens e nihil 52". An. 1666.

Barometrum.

Barometrum e tubus vitreus 4. circiter pedes longus, tubi 1/4 digiti circuli, & una pars hermetice sigillata, & altera orificio tubi simplici 40, sed digito obtusa. Orificium immersum in aliud & mercurij digitis subducitis, quo facto paries tubi superior descendit & relinquit vacuum 14 v. in tubo haret ad 28. l. 30. digitos altitudes. Hoc instrumentum e egregium effectus quo certius quæ mutaciones post diuturna succedit. Spragius

serbi in Climatib clarioib & serenis in sibl[is] 2do in pratis & locis nauibinis aut palu-
stribs & in quib nubes subito se congregare solent, & qcqd Atmosphæra (cqua[m] sparsa
nebul regit) cuiq affinia alterat aliqua, ob repentinas, ventos mutacs, faille
falli gingit via instructa Hygroscopica et horiginis quæ tu nullus effectiq & euidig.
ordinarie in stib mutatib & ad Hispalim unig cirul digiti albig ascendit l. descen-
dit.

Ludouicq Foggig Mid: tract. de aá hum. Gryma[m] Aá sede glandule pinealis Aá sedes.
describit & obseruat ut quo minor illa sit eo aá[m] ee nimatiore, quonia[m] parum cpis
cuiligq mouet ad q magnu[m]. Viuente tale spiritu aalis admittit, glandula illig motus
facillimi redendi attribuit, sicut folliculig aere plenig facilig mouet q manig.

Palmig ital. ad pede Janicule se tot ul. ii. ad 16. die Nouembris. Palmig, Ital.

S. Grandamich afferit ob refractu[m] atmosphæræ nisi nullu[m] Solem 18. oriri, Refractio.
paulo postq[uam] occidisset, & liber Diguerea 20a nec. Hel Hollandi circa 18. Orbis.
in nona Zemola Sole 17 diebs cuiq[ue] gentis depehendit, quos reddiderint.

Hoolig hadit sua inuenta, quo pacto prisq affirmat plano quæ ... Vitrea alti-
nig sphæræ ad radios in maioris distaá foru[m] reflectat qua quæcunq ipsig fore videant situ-
ata & nisa quæ nusq sit uhagy facie effecte plani & hoc sit paulo ualig pua sequens, qcd
si plano- conuexu[m] Aá & annulu[m] cupreu[m] torno politu[m] absciss[um], cui ide[m] endo ubiq
sectionis nisa ad superficies cui plano sint parallæ & faties fulgea nisi ex ... ig
ceng vitrea sit quæcunq, ide hi ne aliena refringat. Spatia inter nisa comprehensa pri-
mum aliqu[a] breuem requirat aqua, deo tenebricinat, spu nimi, liquores albat, pu Dot cloáe,
frumenti cochleola ideo claudit agite. Duo spiritu tendere nobis in parua optica ad Telescopia.
portus, pot magno nimi stelas ipis inspicere. uerum si quod optat sint q sit sahara
maiori & quot mia maiore has refractu. Imprimis est hoc curiosa inuentione haud
multu[m] utilis, nauiri pot: ego ni fallo quod si idem magnu[m] planu[m] p. adiacens, stellas
prius incredibiles, stellis ibris inde conuenes. q liquores dati effectig & tenig consideri nisi &
quæ reparationis ad qualibet crepitu[m] supplere pot.

☌ ☍ Vdi. ☿ Ioui ☉ 4. ☍ si frigg nidum q[uam] ne d. las duabile, sit o aliq Frigg gelu e in
si o. diebig durans nec te nidum ejalis, solu[m] punctulati plum[bum] q pter injia (l. si mul aliate.
si nidum) in ☿ & pulnis caulo commeatu[m] ☍ uiig dissolua[m], & in roma ceiate frigg
ideo decidnales gradq grauare pot & potu refrigerato, thermometris aptandis, q quod ad 2
l. 3. Horas circa duabis nec, nig in ete, ide ut ☍ nihil sin quo dalis nigbus e, ab
eleuari pte rore & sudore obducat, qu tis copiose defluentia (. ehs ibre lide &
frigens nibus ni nasere ipsis sto.) ubi frigi solet et in nibus glacie in ... ig.
Polig uiig & magis intrigidacja in nibus gelu[m] & lenib.

Monibundi aeriu[m] amisso, sæpe intelligeru[m] quæ sibi ore ad sentite regiby Monibundi aeriu[m] diig.
applicato applicate diebant, uerbis ei[us] nig, deo eladis. Vla Sedes, ...
Cimbalue filu[m] chalybeu[m] seu chordæ, quales adhibent ad Clau[em] ... a seu Diuisio subtilis & exactissa
instrumta musica, subtilissa, circa aliqua acus aut crassig filu[m] ferreu[m]. ferrum
studio ad hoc effectu[m] in sua acie q[uam] nodos multi, ut dolat strictis & archifac inuestig.
ab. hoc charte l. ligno impressis dabit exactissas & minimas diuisiones lineas hanc
nersalis in quadrante & stili nocturni & rigenuar lucro. Ab si acia asperis
filis puta, si dorsu[m] illis parua[m] pallas, si labiu[m] maiores.

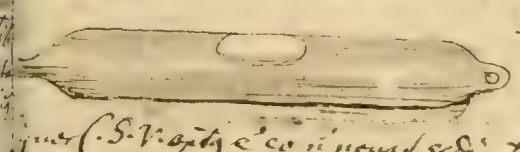

Circella Hori. tonlis.

Re debet aliqua ridere[m] stile[s] labiu[m] ...
diametro ... digiti minimi, qua[m] ...
longo sugged 7.es l. 8.es Vna aig stramitas sit
effecte clausa, & altera si infunda[m] aliquis ...
quor (S. V. agitig e co ni parua[m] sedimtu[m] nec congelet) ida ad spatiu[m] ... maiu[m] ...
stris tubi diametr, parum liquore relinquat, sic impletu[m] ad ignes ... tubi.
Si hoc libella sup planu[m] collocet, si planu[m] effecte Horizte, libelle ... ueis
libey in medio imotig manebit, secg si ad elatione[m] pte ascendet. Appli-
ari aigit quadranti, sicuti p. Sol et temp & modu[m] annulor pinnacidia applicari.
qui e in architectonica, nauigatoria, mathesi &c. q quidlibet de grade Horizonte
designat, sine offensibilo illis quibus uti libella (Horizontali) subiecta e.
Hoc meo quoq[ue] indicio ni hi linea Horizontis ubi paulo ante dictu[m] e, d. interseu planu[m]
terrestre examinari uno actu, si effiges tabula effecte quadrata longitudo & latitudo
pedis, qualis una e albedo sett digiti auriculares, circumacta ab Euraá ad in-
occidua, cui effectiu[m] commodo sit aggiudicatu[m] nitens planu[m] speculare politu[m]
& unus angulor, fiat perpendiculu[m] ex quod tota annula regitur, liquore ut supra accepta
circa pte, horizontal supra, in horarum cochleá & cæmentis effecte claudat;
sic q hinig gstat & stygiori.

Sanguis

Sanguis humanus coitaby sympathia seu cæ sensibile in medium exp. fusibilia et historia de naso abscisso. Arcta sanguinis coagulandi vis et ejus inopia vicissim obtineri possit, et exiri liceat in cane mino, cui si in venam jugularem ligneus tubus adactus sit.

Sanguis Transfusio

Quibus artibus primum inventa Gallica transfusionis sanguinis hinc Gallicis inuidet & eximere dubium illud et antiquum, ipsius, Libavius cognitum, cui dictum: Symbagma & Henningus Albionæ I. p. 8. obtinens famosa: miscuisse transfusionem Leonibus, et hinc posse illudi, & colligisse inde, posse si asger languescat, ejus pericula et ejusdem decubitus, Medicas & hac ordinandi, Helleborum. Exacdit quæ hinc nulla facta fuerint experimenta nec in brutis nec homine quod de facto, & ipsa virtutis sanguinis eos adhuc latuerit. A. 1658. Parisiis Aprilis e Transfusio. Nunc v. et in Anglia & Italia practicata. Narrabo cum R. alter explicui. Juvenis 18 l. 16. annor alias nec bene disposita, filii primarii corripitur 2. Martii accessit & Medicos 20. mensæ sectione finitimis, mane ejus sotor, lardy & sebacea cruoris fere tota fudidit, & licet 3 10 l. 12 H. usque domi vel, bi in diem indeque sectione & alias factis semper obnoxiata. Emmeresius Chymicus Parisiensis ordinarius ad inusitata cubiti venæ aquil & Filij sanguis valde nigri & spissi exacti, & illico ex eadem apertura, sanguis arterio agni, cum carotide sinistra, 3 viij transfudit & vena clausit. Quo acto post egressum Equis Spahin a nobis illo profecto sanatus est, conjugio circa Horas 10 (absente transfusio a nobis et Horis 5.) multo hilarior surrexit & sine ei dormiendi desiderio bene pransus est. Circa Horas 4. Vespertinas ex nasu ejecuit 3. l. 4. guttas sanguinis & sensit indies melius habuit donec ad pristinam sanitatem sit restituta, plures circa eadem in author. Sequens

ij febres.

Epistola in qua inter alia curiositas continetur.

Epistola in qua inter alia curiositas continetur. Quod melius Bellini pondus 40 librarum amor ejus bene pecunia hanc egressa ni se expiri, refig est. Hic cui se bene habuerat & alterum datus est sanguis, quinta 3 x. sanguis & fere sensu dein ipsi sanguis & aqua est redditus, cui ex pollicis arteria cruralis. Durante egressu hic iste, hilaris alias natu. Equidem sunt ingenij & ex capite suo de nova secandi rate meditatus habuit, cui inventione satis mirari non potuit: Neq, et de ulla re conquestus est, nisi quod [illegible] insigne calore sensum à nona apertura usq, ad quinta. Simulac v. egressa pausa est, inquirit non potuit, quin agnus cui recepit sanguis, condimento sibi pararet. Et cui socijs pecunia accepta gratulando alesum petit. Licet et quinenere ex residuum dici insuper sit, ita quinenit, cui ibi post meridiem pecunia præcedi daret, occasio, sellas portandi et reliqua diei insumpsit, asserens nunquam sibi melius fuisse. Angli quo Transfusio inde Gallis in brutis practicarunt, deca et nullis usq ignorarunt & deneliquerunt, qua ibi Gallis in homine capto successu egressi et ad & Angli hoc residentes ea iter resumpserunt ex.

Th. Coxij in Anglia 3 x 17. sanguis & cane anniculo & scabioso ebullas in alias sanabiles negotium infundit, quo facto et ad scabiosum sit post 12 D. secundo, alter v. scabiei ex ignorant aut ullius languore.

ij Mania s.

Hoc quinde egregijs ac denuo pollens, ingenij mires, pleris gratia demonstrata quotannis lucanum aliquod ex interna alia secundi, malus ibi ex fuit diuturnus & capite ex 10. menses ejusmodi: quo infestabuit ex 8. annos. Sanabat secundi pauperiem insolentissimi indigentiales curabat & diei de die neq, redditum sommo legal, quare post invita diu remedia ni suggerent ni sitis Transfusio, quam Montmorig nubia tuby ex apparatu ibi libet & curat J. Dionysij Medici Gallici ac mathematici professionis alij Emmeresij chymici ad egressi ista sustinuit Madrid post ejusmodi ex 4. menses hinc violentissimi furiosissimi 19. Decemb. 1667. 3 x sanguis emissus est & mali medicis (quantis 3 iij sanguis anniculini infusus. Vide effectus ingeniosa mederatur redditus, inde deinde die post ejus 23. ei Febr. sanguis dicti insana est, quo discessit & sudor ex minima dare insolentis rerum Solone, inquietus ex intermissa ac regressa quinque de deinde alio tempus ex 10. H. ejusmodi. At quo quietus eger multo tranquillior & ad apparitis sensibus & redeunt ibi sensus ad ubi ei insanire angustiæ tibi. Post facta 2da transfusione magna mirum exiit nigerrimus & crassus ad ingens urina & lenis ibi die sequi. Nocte et sanguis obtinuit ad hos pulsus ingeniosa. Hæc circa hanc minuta in author.

ij furibus

In Italia die 20. Maij 1667 Vitulo apud Grisones ex canis 13 annor, ultra 3. ejusmodi annos sundus & debilis ad pedibus explorat & ambulat. Facta transfusione post 1. Horæ spatium & tubula, cui alligatus rad, lenitus. Dnos suos quæsivit, post 2. Dies ex lubricas curridam sed alijs canibus, cum quibus ni se bene movebat. Appetitu ibi redijt & dandi audit & recuperavit.

Reinnenescere fecit.

Canis quidam Hispanica (post receptum defunctæ hædi sanguis) prius ob senium languens, ibi ni bene habuit & quasi reinnenescit ad scribis Gadibus. Solutus credere incidisse fatum in Dentula uctula, in tabi ni redirent manibus, nasi Geoplio p.

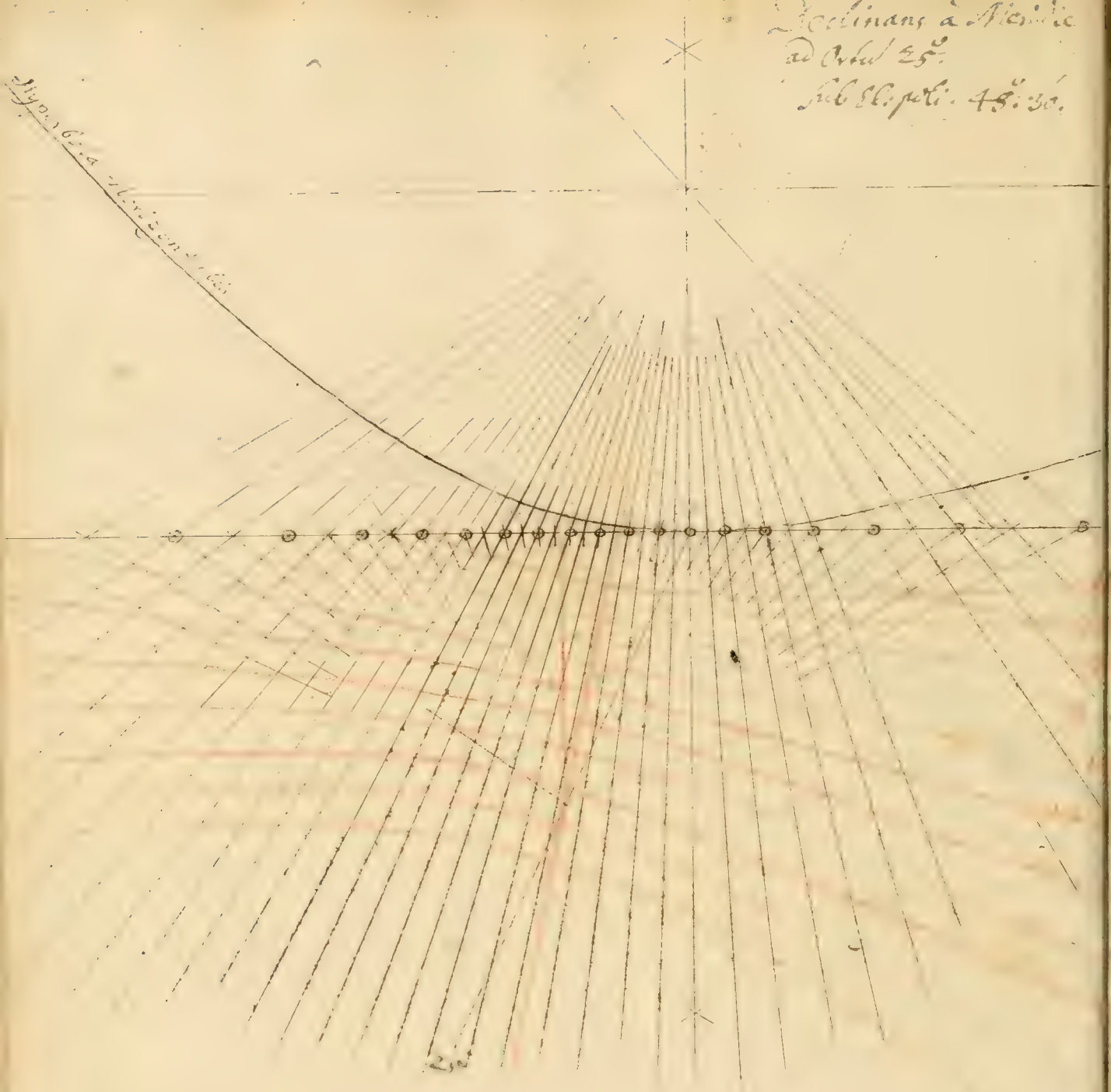
Declinans a Meridie
ad Orbd 25°
Alt Elevatio 45° 30'
Hyperbola Horizontalis
25°

Index Physico Chymicus.

Alumin̄is sacharu. iij7.
♁ Antimonij oleu. iij9.
♁. iij9.
♁ o% . 118.
Reg. ☿ se. iii.
Reg ♂. ii0. iii.
☿ ☉ ☾. ii0.
Aqua cin̄ flor. ii6. 121.
dlata flor. 171.
D. Argenti fulminā. iii.
de Dare aurichalcu. 87.
♂ ☾ & ☿. 165.
D. sarb. 87.
☉ Aurum. ☉ sarb. 87.
Aq. D. sarb fri. 87.
de Oare. ☉ cu ♃. 87. 165.
☉ in frig. 165.
☉ cu bauleis. 87.
liboz lalera. 165.
& de Dare Scra cu splen
dore. 166.
Ars breuis Lullij. 3. p. Tabul. 155. p.
Atramenti effectus. 122.
Atrophia. ii6.

Cancer morbus. ii9.
Charta fluida solidā. 164.
Chymicæ quæd notæ. 108. p.
Cibg nutriens & egris. ii6.
Corallorum tinctura. ii6. 120.
Cinericia. 168.

Deliquiu. ii7.
Dentiu dolor. ii7.
cultiu. 120.
Diuretiu. ii6.
Dysenteria. ii7. 121.

Energumenoz indiuia. 152.
Essentia absynthij & herbaz. 170.
aromatu. 170.
caryoph. 169.
cortiu citri. 170
croci. 170. Cydonioz. 171.
hyperici. 169.
Gumi gutte purgans. 169.
ligni aloes. 170. Liquiritiæ. 171.
pomoz. 170.
rosaz & florum. 170.
Violaz. 169.
Essentiaz inspissaō. 171.
generaō. 170.

Extractus ambræ. 172.
muschi. 172.

Febres. 150. Calid. Hungar. ii7. 121.
reprofur gli. D. ii9.
fistulæ. ii9. 120.
fortificatorij cri. 173.
frigefacere potui in aestate. 179.
fulminaō ☉ ☿ & ☾. 169.
causa ignota. ii2.
eig regula. iii. p.
☿. iii.
♂. ii2.
furng arenig Glauberi. 85.

Gonorrhœa. 120.
Grind. ii9.
Granulaō metalloz. 169.

Hæmorrhoides. ii6.
saaruiirm. ii9.
Helffenbeins Zrlli. 173.
Hieroglyphicaz cpliu. 176.

Lutum nitroz. 169.

Magoz & furiu historia. 153.
Mania. 170. 180.
Magisteriu succini. 172.
guaiaci. 172.
♂ Martis crystalli nub. dulc. ii7.
oleu. ii7. 121.
eig camphoræ alcoh. ibz dele. 165.
☿ Mercurig dulcis. ii6.
Quinta. ii7. cu ☾. 120.
eig oleu. ii8.
Membranæ pparaō ad scribend. 164.
Melancholia. 170.
Morbg Gallicg. 120.
Morsg canis rabidi. ii8.
Moribundoz auditg. 179.
Mortuoz resuscitaō fid. 154.
Mulieris cuiusd castitas p. 153.

Oculis illatam sa eximere. ii7.
ad Oculos aqua. 173.
Oleum dlaō ☿ 63. V. 171.
generaō l. Elæosaccharum. 171.
separaō ab ▽. 172.
Oleu expressu florum, muschi p. 172.
Gumatu, odoratoz. 173.

Oleum ♄. ambre. aromat. anthos. 172.
cinnam. cortic. citri. —
flor. sabri, florum. —
guaiaci. —
lignor. —
moschi. ℈ —
rosar. —
seminum. 172.
Perlarū soluō. 116.
Pestis remed. 120. 121. amuleth. 118.
Probatoria bilancē. 167. doses. 168.
Pulmonis medicam. 118. 119. 121.
Pulueris pyrij fortifaō. 117. 131.
sine fragore. 131.
Purgaō efficaciſſa. 116.
Quartaō O. 169.
Radiorū ad Cupressetū. 162. ℈
Reimenescentia. 180.
Sanguinis ♄fusio. 180.
Salis armoniaci Spg. 121.
Sanguē sistere. 117.
♄ Saturni uitrū. 111.
Sachar. 116.
oleū rub. 117.
Sciatica. 121.
Sexus hūi mutaō. 154.
Scriptura in metallis gluberans. 165.
Spiritg familiaris. 155.
Spūs bonorū a malis discretio. 152.
Spg Vini ex musto. 171.
Stomachi debilitas, nausea. 116.
Succor clarifaō ℈ album. 169.
☿ Sulphuris oleū. 118. 131.
Surditas. 150. Typograph. 166.
Vegetliū ꝑba ante Haē. 171.
Vibrabaiu. 120.
♀ Veneris. 121.
Verrucē. 120.
Vertigo. 120.
♂ Vitriolū dulce. 119. 120.
eiq oleū dulce. 120.
tinctura l. spg. 115.
Vlcera. 116. 118. 119. 120. 121.
Vulnera. 118. 119.
oculorū. 117.
Zibra. 119.

Index Mathematicq.

Elecaō Poli. 1. Libella Horalis. 179.
Linea Merid. 2.
Horologia gnom. 3. ℈.
corū index. 11.
hyperbole. 12.
Gnomonicū instrm. 13.
Pancyclq. 14.
Architectonica dimensio. 21.
Arithmetica Ital. praxis. 122.
Baroscopiū. 178.
Circini ℈portūs ꝑfectio. 134.
Crepusculor supputaō. 147.
Cometar observaō. 177.
Diuisio geom. instrmor sublilis. 179.
Geometrica palmq Ital. 179.
mensurē. 131.
Horologia sonantia. 22. 26.
Machina repsentans motū terrē. 17.
motū Solis. 19.
windq. 122.
Magnetis raēs. 124.
Natiuitū erectio. 94. ℈.
rectifaō. 96. 98. 100.
Nunery arenē maris. 150.
Pondq globi terrē. 151.
Planetar ♄ ♃ & ♂ observaō. 177.
☉ ☾ & ☿ observaō. 178.
Refractio Athmosphaerē. 179.
Speculū caustica noua. 178.
Stellē nouē observaō. 178.
Stereometria ꝑducta. 134.
globorū. 123.
Tabulē ad El. Pol. 48. 28.
— Ort. & Occ. ☉ ad 5. sglos. 92.
— alia 128.
— Ort. Occas. Declin. ☉od. Crep. Mer. 14
— Ort. Occas. Mens. ☉od. Declin. 14
— Crepusculor ad 5. sglos. 92.
— Crep. Declin. ☉od. & mensiū. 128
— Altitud. ☉ Horar. 144.
— angulor Hor. Horalis. 140.
— ascensū. & azimuth. 140. 143.
Tabula Stereometrica. 123.
ꝑg quertens in gradg. 94.
dignitatū Planet. 93.
Sinuū &c. abbreuiata. 141 ℈. 148.
Eclipsiū ☾ & ☉ futurar. 144. ℈.
Longdū cū memorale. 137. ℈. 138
Telescopia. 179.
Tormentor bellior ꝑportio ℈. 129. ℈.
Trigonometria sphaerica. 102. ℈.
Vitrū caustica. 179.
Vinciē ptes priscor. 131.
Horē Ital. & Babyl. ℈. 13. 21.

reg. 16.

¶ 6.

Exprie data occasione fandi.

¶. 4. 1. Per Exprietas Torricellianas sta sin hydrargiro ¶ aqua Exprii 1m. an id ponderis ¶ id aqua in tubo agg superficie inferioris aquæ elevatæ quod é ponderis ¶ij supra suæ inferioris superficie neq; ad spatium nacum elevati & complei? Proble é quod sic.

2. Dicit ponderis é aiste columnæ Athmosphæræ cuig basis sit æqlis dictæ basi inferiori basi. Vide Fiat reductio debiti dicti rotundi in quadratu ejusd capacitatis & si redigat in mensal pde Gijcidi, pedis, gdrat, milliarior & ejusmodi in superficie globi terraquei ut inde energia ponderis totius Athmosphæræ. Vide inde erui ¶ ¶ ponderis columnæ aëreæ hoi incumbentis ¶ & 3. Exprietas Torricellianas fiat dicto modo ¶ aliisé ta in loco profundo, & alibi ro nota in altitudi, ita dicas: sicut se hñ differia ponderis ¶ij in valle, elevati & in monte elevati; ad illud relationis; ita se hñ ponderis totius ¶ij supra inferiorem superficiem elevati ad altitudi totius Athmosphæræ, & supponito quod tota Athmosphæra eét sphæ sua altitudi eét uniformis. & hac exprie hoc obtinebit certitudis quod Athmosphæra terræ n demissior, q. nostro albior eé debeat ob sua tenuitatem ut ponderi æquuleat. & subtilis

4. Fiat Exprietas Chalaon Torricelliana ¶ aquæ marinæ, in vase calo diurno & nocturno exposito ¶ 24 hr, idq sub æqlis denis aut quinis elevatis poli gradib, adq æqlis altitudinibus, & quo efficiat amplius incrementum aquæ Chalaon in toto casu illo. Si hæc Exprietas recte fiat in sterilibus, frondib & arboribus crescentibus una cum terra sua in vase ante & post 24. hr ponderandis n potuerit et terræbrium cum calculo Chalaon ¶ Francisci fieri ¶ id ad inserendum sterilium & salium transpirare. Vide ad artificialem Exprietas Chalaon aliqualis compositi, quod organa liquor g annum quo arch in fornacibus, foris, furnis, ¶ remanente radicio tu cineres ponderet cuig residuum herbæ transiit in Athmosphæra. Quar Chalaon ¶ granum si n fiat ad reciprocationem ¶ mederam ut ijs terra iden subgnarech, et dudum sterilis ganisset ut ¶ in tot annor millib inoccupata possedat. Vide seldæ de Athmosphæra Ois & qdm longe magis.

5. Fiat Exprietas declinitis fluendis ¶ g. Danubij, & quo colligat quod multiariis alibi sint montes Helvetici & scaturigo Danubij ¶ ipse pontus Euxinus & graci quanda aquar moles juxta nostra ad mundæ tobig terræ in Libiam circiter, aut 15. cubitis altiorem mundes degrad. Jammodig ab Origé usq ad Pontum Euxinum Mendich 23. fere l. 245. milliariis si ibq stadiusq post 100. pedes unus hñ eé declinitis ad minimum sequich Origé ¶ij 1/4. milliari eé altiore ponto Euxino.

6. Ep dicto nro 5. colligat quantis ponderib illa duo hemisphæria Magdeburgica evacuata dimelli possint, qtus sit ponderat columna aëris tali globo incumbendi, quo et ¶ fruticib, pueda prig Exprie, ponderis athmosphæræ, & ¶ hanc illa corriget.

7. Fiat Exprietas Torricellianas cui vesica alicuius piscis in prima Exprii, ¶ ni pessimo credere descriptioni Hartdorfferianæ & Exprietas Anat: Joan. Pecqueti, ubi refert Robervallium Parisijs fecisse Exprietas, quando vesica unig Carpionis ¶ ¶ Exprietas & optime Epicrata, imo in Sphæricula ingenito & denuo hydrargyro inmisso, qua immersa in alium hydrarg: subsidit hydrargi vesicula humefacta libere nacuo innatabat, quod hñ et tale deprehendi ita ¶ij fecisse mihi persuadeo neques, ideoq ¶ repetat Exprietas, & tñ et paulo alio D. Cundig institutas, imo hoc vesicule imponendo fruticola ferri, quæ hydrargyro subsidit, ope magnetis facile usq ad mihi summitatem deduci & elevari posit, ad nitrum an et magnete remoto adhuc sursum libere ascendat, ¶ ¶ quod Hartdorff: de vesica refert. an v. Et ni vacuo illo subsidat digitis ¶ad centru delabendis &c

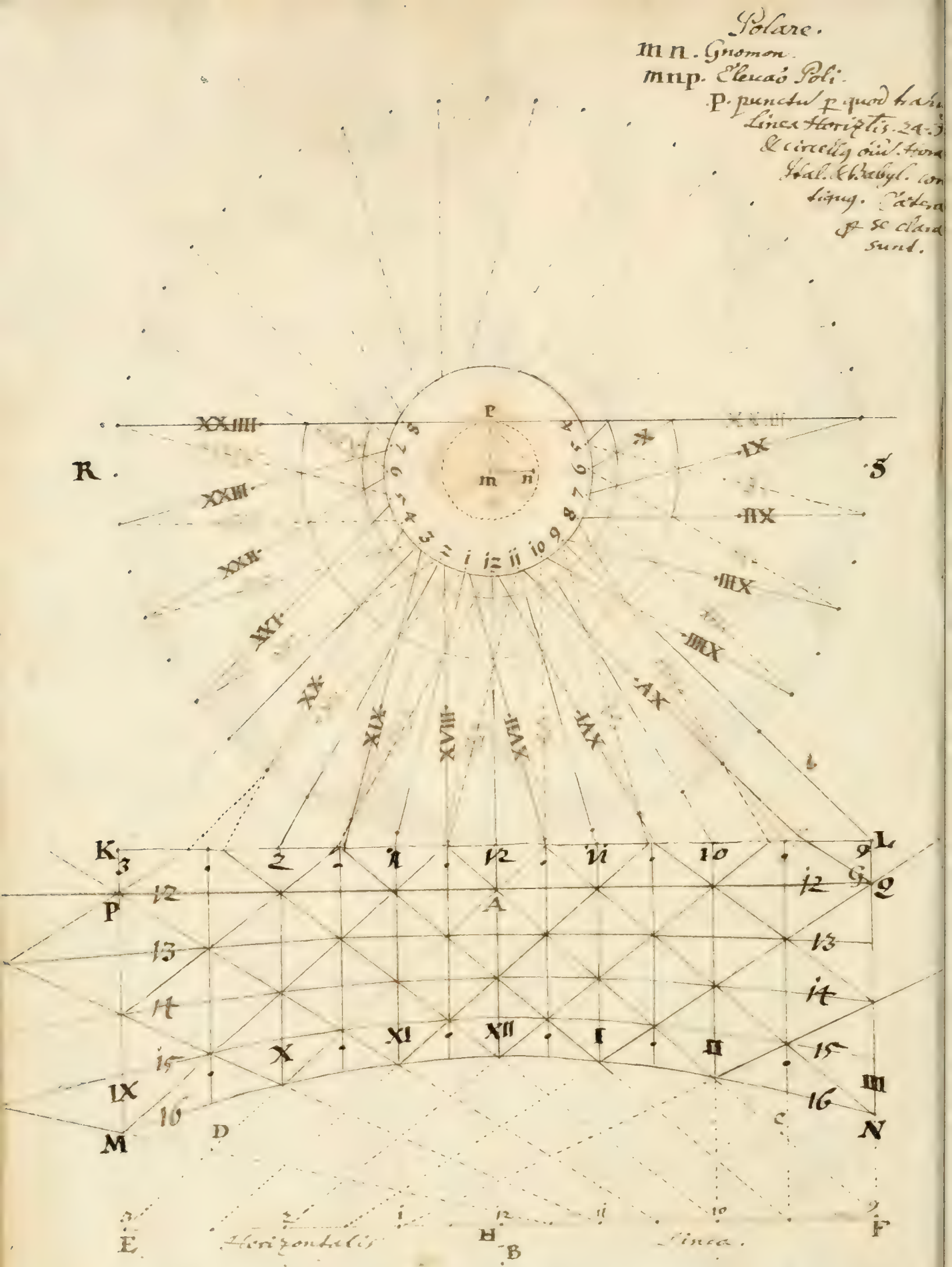

Æquinoctiale. AG. Gnomon longꝺ. 3. Horarũ ut groꝺ.
AGH. Elevaõ Poli. GH. Raꝺij Hori Zontis. EHF Linea Horizontalis
cuius cẽtr[u]m sem[i]thoma p[ro]ij quoꝺ cũ cẽtr[o] Horis sibi pari Æquatoris AG,
ut inde fiant hore Hal. & Babyl. Vt supra fol. 13.
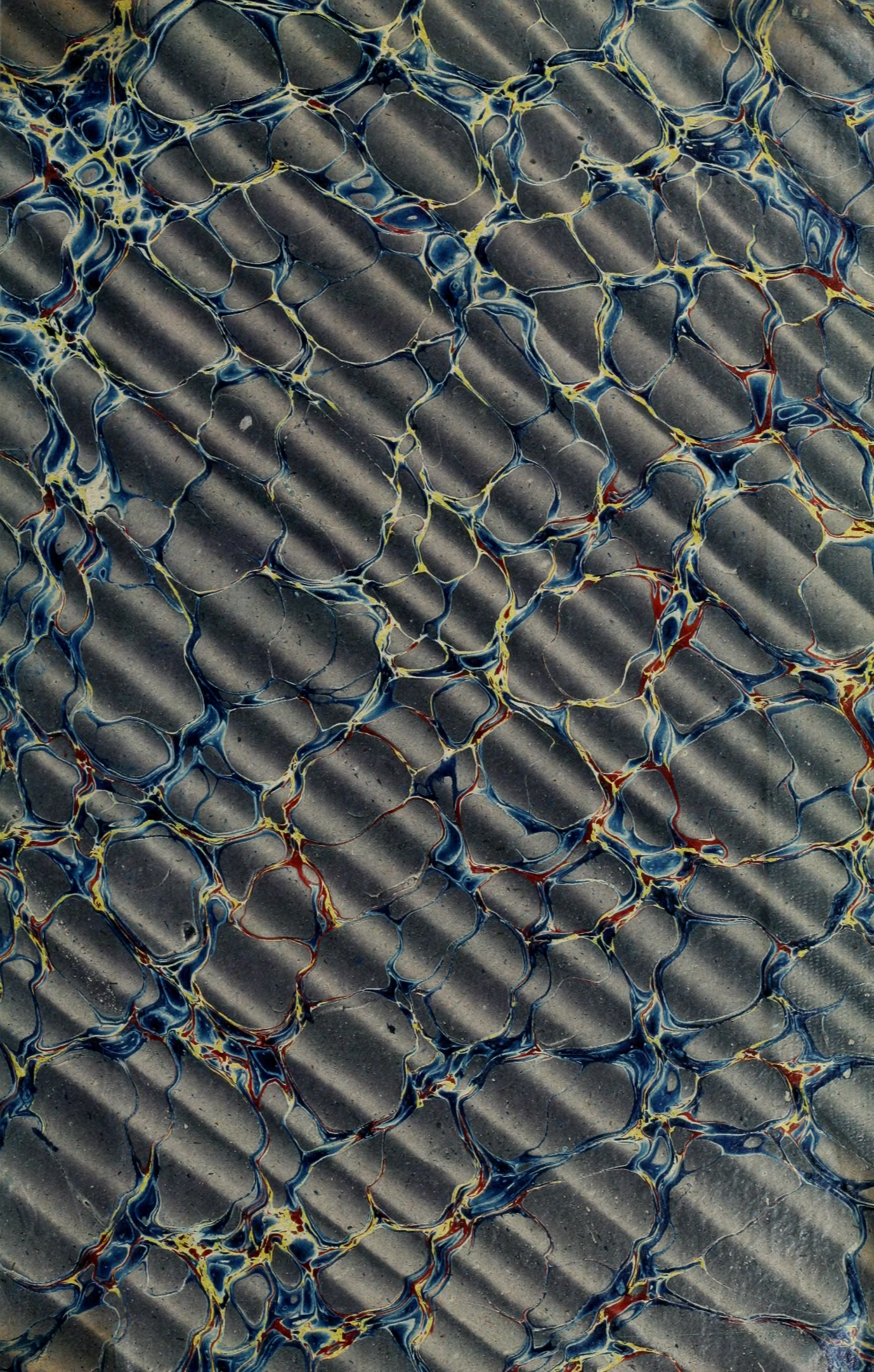
2/4